Asker kommune

Handlingsprogram 2025–2028

Vedtatt av kommunestyret 19. desember 2024

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Innhold

Leseveiledning 5
Budsjettvedtak 6
Ordførers innledning 14
Politisk og administrativ organisering 15
Politisk organisering 15
Administrativ organisering 17
Plan- og styringssystemet 18
Visjon og verdier 18
Virksomhetsstyring 18
Plansystemet 19
Satsingsområder og mål 21
Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats 22
Fra planlegging til gjennomføring 26
Evaluering og resultatoppfølging 28
Kommunens satsingsområder 30
Økonomi 30
Medarbeidere 30
Samarbeid for å nå målene 31
Bærekraftige byer og samfunn 33
Handling mot klimaendringene 35
God helse 36
God utdanning 38
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling 39
Økonomiske rammebetingelser 41
Rammebetingelser 41
Nytt inntektssystem gir store konsekvenser 41
Tilleggsproposisjon for budsjettåret 2025 42
Handlingsregler 42
Befolkningsutvikling 45
Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering 47
Nye økonomiske rammebetingelser krever økt omstilling 47
Prioriteringskriterier 48
Informasjon og medvirkningsprosesser 48
Risiko, konsekvenser og forsvarlighet 49

Program for omstilling og effektivisering 52
Driftsbudsjettet 53
Sentrale inntekter 53
Finansinntekter og -utgifter 55
Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner 58
Investeringsbudsjettet 59
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd 59
Finansiering av investeringsbudsjettet 60
Klimabudsjett 62
Hva er et klimabudsjett? 62
Status og framskrivninger for utslipp 63
Klimamål 67
Klimatiltak 68
Organisasjon, styring og utvikling 74
KOSTRA-tall 74
Status og utfordringer 74
Dette skal vi oppnå 75
Prioriteringer i perioden 76
Driftsbudsjett 84
Investeringsbudsjett 87
Oppvekst 89
KOSTRA-tall 89
Status og utfordringer 90
Dette skal vi oppnå 91
Innspill fra hovedutvalget 92
Prioriteringer i perioden 93
Driftsbudsjett 97
Investeringsbudsjett 102
Velferd 105
KOSTRA-tall 105
Status og utfordringer 106
Dette skal vi oppnå 107
Innspill fra hovedutvalget 108
Prioriteringer i perioden 109
Driftsbudsjett 113

Investeringsbudsjett 118
Samfunnstjenester 121
KOSTRA-tall 121
Status og utfordringer 122
Dette skal vi oppnå 123
Innspill fra hovedutvalget 124
Prioriteringer i perioden 125
Driftsbudsjett 133
Investeringsbudsjett 136
Samfunnsutvikling 141
KOSTRA-tall 141
Status og utfordringer 142
Dette skal vi oppnå 143
Prioriteringer i perioden 145
Driftsbudsjett 150
Medborgerskap 152
KOSTRA-tall 152
Status og utfordringer 153
Dette skal vi oppnå 154
Innspill fra hovedutvalget 155
Prioriteringer i perioden 155
Driftsbudsjett 160
Investeringsbudsjett 163
Gebyrer 168
Organisasjon, styring og utvikling 170
Oppvekst 170
Velferd 171
Samfunnstjenester 175
Medborgerskap 185
Vedlegg 210
Forskriftsrapporter 210
Hovedutvalgenes innspill til Handlingsprogram 2025-2028 215
Spillemidler 2025 – 2028 220
Langsiktig investerings- og driftsanalyse 2023-2042 (LIDA) 228
Metadata om indikatorene 229

Leseveiledning

Dette dokumentet beskriver Asker kommunes budsjett for 2025, samt økonomiplan for de tre påfølgende årene.

Dokumentet er oppdatert i tråd med kommunestyrets vedtak 19. desember 2024. Dersom man ønsker mer innsikt i hvilke omstillingstiltak som har vært til vurdering, vises det til kommunedirektørens tilleggsinnstilling til Handlingsprogram 2025-2028 som ligger tilgjengelig på politisk møtekalender (sak 83/24).

Handlingsprogram 2025-2028 ligger også tilgjengelig som et digitalt dokument på kommunens nettsider.

God lesning!

Budsjettvedtak

1. Føringer for Handlingsprogram 2025-2028

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2025-2028 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden, med de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, lønnsreserven og omstillingsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

2.A Følgende endringer vedtatt av formannskapet innarbeides i driftsbudsjettet:

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Oppvekst	16 055	26 310	22 480	19 070
Velferd	4 500	6 000	6 000	6 000
Samfunnstjenester	770			
Samfunnsutvikling	-1 500	-2 500	-2 500	-2 500
Medborgerskap	300			
Tjenesteovergripende				-3 000
Renteutgifter	0	-54	-136	-218
Avdrag på lån	0	-61	-150	-238
Avsetning til dips.fond	-20 125	-29 695	-25 694	-19 114
SUM	**0**	**0**	**0**	**0**

Følgende endringer vedtatt av kommunestyret innarbeides i driftsbudsjettet:

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Oppvekst	730	730	730	730
Avsetning til dips.fond	-730	-730	-730	-730
SUM	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)», og de endringer som fremgår av tilleggsinnstillingen.

3.A Følgende endringer vedtatt av formannskapet innarbeides i investeringsbudsjettet:

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Org., styring og utvikling	-2 000	-6 000	-6 000	-6 000
Oppvekst	0	3 000	3 000	3 000
Lån + mva. komp.	2 000	3 000	3 000	3 000
SUM	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2025 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2025 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 796,92 mill. kroner.
- Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 150 mill. kroner.
- Likviditetslån, inntil 500 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer og brukerbetalinger for 2025 vedtas slik de fremkommer under Gebyrliste.

Som hovedregel legges deflator til grunn for justeringer av priser som vedtas administrativt

Nye gebyrer og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2025, eller i henhold til iverksettelsesdato fastsatt i forskrift

For gebyrer og brukerbetalinger knyttet til fagområdene byggesak, plan, delesaker, oppmåling og eierseksjonering, skal kommunen legge til grunn 100 prosent selvkost.

7. Verbalvedtak

1. Fosterhjem

Barneverntjenesten i Asker har som mål at alle barn som ikke kan bo hjemme får bli værende i sitt nærmiljø, helst hos noen de kjenner. Det er ønskelig å forhindre at barn tvinges til å flytte fra skole,

venner, nærmiljø og trygge voksenrelasjoner fordi de fosterhjemmene som tilbys ofte ligger langt unna.

Det er stor mangel på fosterhjem i Asker, og barn blir boende for lenge i beredskapshjem. Hvordan kan vi få flere til å bli fosterhjem i Asker, «Verdens viktigste jobb» Det gjøres en god innsats i Asker på dette feltet, men vi ønsker å sette fokus på dette og ber derfor om en sak til Hovedutvalg for oppvekst som belyser situasjonen, hva som gjøres, og en utredning på om det er andre tiltak som kan settes i gang for å skape større oppmerksomhet rundt problemstillingen.

Kommunedirektøren bes fremme en sak for hovedutvalg for oppvekst i løpet av 1. halvår 2025. Saken skal belyse situasjonen i Asker, hva som gjøres for å skaffe fosterfamilier og gi en vurdering på tiltak som kan igangsettes for å skape større oppmerksomhet rundt problemstillingen.

2. Barneverntjenesten – økonomi

Hovedutvalg for oppvekst har vært bekymret for omdisponeringen av 15 millioner fra oppvekst til velferd, utført i forbindelse med 1. tertial 2024.Bakgrunnen for omdisponeringen var blant annet at Barnevernstjenesten har arbeidet for å redusere antall plasseringer utenfor familien, noe som er en del av intensjonen med barnevernsreformen. Dette arbeidet var begrunnelsen for å redusere budsjettrammen med 4 mill. kroner og omdisponere budsjettmidler til andre tjenesteområder.

Når vi kommer til 2. tertial, viser årsprognose for programområdet Barne- og familietjenesten et merforbruk på 3 mill. kroner. Barnevernstjenesten har en risiko knyttet til ekstraordinære kostnader som skyldes brudd på bistandsplikt fra Bufetat og ungdomsproblematikk knyttet til gjengkriminalitet. I tillegg har det vært en markant økning i antall plasseringer i fosterhjem og statlige beredskapshjem i 2024 sammenlignet med fjoråret.

Hovedutvalg for oppvekst ønsker en større medvirkning i forslag til omdisponering av midler. Kommunedirektøren bes fremme en sak til hovedutvalg for oppvekst 1. kvartal som beskriver hvordan en slik medvirkning kan gjennomføres – i god tid før tertialrapportene hvor omdisponeringer allerede er foreslått.

3. Tverrsektoriell oppgavedeling og felles investering i digitale løsninger på tvers av sektorer

I Asker er det store behov for besparelser, samtidig som behovet for å benytte digitalisering er ettertrykkelig begrunnet i Temaplan digitalisering og smart teknologi. Mange løsninger er laget for enkelttjenester og tar ikke for seg sammenhengende utfordringer. Etter år med effektivisering er tiden inne for å levere tjenester på helt nye måter, noe som krever en ny måte å organisere kompetansen på. Digitaliseringskompetanse er mangelvare og innsatsen må brukes smart, på tvers av sektorer, istedenfor å lage mange 4 ulike løsninger for hver enkelt sektor, noe som er en kostnadsdriver. Samfunnsutfordringene henger ofte sammen på tvers av sektorer.

Investeringen i å tenke oppgavedeling i en kommune gir gevinster som finnes i digitale løsninger. Disse i kombinasjon med en samordnet organisasjon som prioriterer oppgaver på tvers av oppvekst, velferd og medborgerskap, kan være en del av løsningen på kostnadsutfordringene. På denne måten samles budsjettmidler fra flere sektorer, og ansvaret for resultatet fordeles mer likt, samtidig som sektorene bidrar til å løse felles utfordringer. Felles digitaliseringsprioriteringer på tvers av sektorer gjør at man ikke bare ser egne behov alene i hver anskaffelse som gjøres. Det finnes flere eksempler på slike vellykkede løsninger i andre kommuner, f.eks. Lillestrøm.

Kommunedirektøren bes om å legge fram en sak for Formannskapet i løpet av 2025, der man ser på oppgavedeling og felles investering i digitale løsninger på tvers av sektorer. Det bes om å se på hvordan prosjektene som Asker driver i dag kan involvere de ulike aktørene til å bidra med å effektivisere eller omorganisere tjenesteleveransene. Disse skal sees på under ett, gitt behovet for besparelser i investeringer og driftsutgifter, samt kompetansebygging innen digitalisering. Det bes om at det blir gjort en vurdering av en slik driftsmodell, investeringskostnad, samt gevinstpotensialet ved å samle disse i en felles tverrsektoriell plattform som understøttes og skaleres og som medvirker til kompetansebygging på tvers.

4. Oppfølging av ulovlige fyllinger og deponier

Det bevilges kr 1 000 000,- til oppfølging av ulovlige massedeponier, fyllinger og andre mulige ulovlige tiltak i tilknytning til disse. Midlene skal brukes til et prosjekt for å avdekke og rydde opp i slike tiltak, med hjemmel i bl.a. forurensningsloven og plan- og bygningsloven. I første omgang skal prosjektet ta for seg saker i søndre del av kommunen. Hovedansvaret for prosjektet skal ligge hos avdeling for Samfunnstjenester. Kommunen skal i størst mulig grad sørge for at prinsippet "forurenser betaler" blir fulgt. Ubrukte prosjektmidler kan overføres til neste års budsjett for videreføring av prosjektet.

5. Utrede ny legevaktordning i Asker kommune

I et tilsyn ved Asker og Bærum legevakt i 2023 avdekket Statsforvalteren at innbyggerne i Asker og Bærum ikke alltid raskt nok får en vurdering av helsehjelp de kan være i behov av. Spesielt ved høy pågang er risikoen 5 forhøyet for at innbyggerne ikke får helsehjelp til rett tid, noe som kan få konsekvenser for pasientsikkerheten.

Legevakten er en viktig arena hvor Askers innbyggere kan få helsehjelp, og det er nødvendig at tjenestene man får på legevakten er gode. I dag utgjør Asker og Bærum legevakt og Bråset legevakt sammen legevakttjenestene i kommunen. Det er viktig at alle innbyggerne får et forsvarlig og likeverdig tjenestetilbud, særlig når det kommer til øyeblikkelig helsehjelp. Kommunedirektøren bes derfor fremme en sak til hovedutvalg for velferd hvor det utredes en ny legevaktordning i Asker kommune.

6. Rusforebyggende program

Rusbruk blant ungdom er en utfordring i hele landet, men også i Asker. Det er viktig at ungdom kjenner til skadevirkninger og ringvirkninger av bruk av illegale rusmidler. Det gjøres en rekke tiltak for å forebygge bruk av rus, men vi tror at det er viktig å ta med ungdommen på laget for kampanjer som gir resultater. Derfor foreslår vi at det utredes å starte opp et rusforebyggende program hvor ungdommen selv er med i samarbeid med politi og kommunen. Målet er at rusbruken skal gå ned.

Kommunedirektøren bes fremme en sak til hovedutvalg for velferd hvor det utredes hvordan et rusforebyggende program kan etableres i samarbeid med ungdommen, politiet og fylkeskommunen og evt. andre interessenter.

7. Forebygging av selvmord

Regjeringen la i september 2020 frem handlingsplan for forebygging av selvmord. En nullvisjon for selvmord i Norge var en forpliktelse om å jobbe ut fra at vi ikke har noen å miste.

Tiltak var og er bedre forebygging, mer systematisk arbeid med selvmord, tidlig og god hjelp for personer i selvmordsrisiko, bedre hjelp til etterlatte etter selvmord, men også økt forskning, kunnskap og kompetanse om selvmordsforebygging.

I november 2024 skriver Folkehelseinstituttet på sine hjemmesider at tre av fire som begår selvmord er menn. Statistikken viser at antall selvmord per 100 000 innbyggere var på sitt høyeste på slutten av 1980 tallet, men at en nedadgående kurve for menn og flat kurve for kvinner nå har snudd og viser negativ utvikling. Rundt 6500 etterlatte og nærstående berøres av selvmord hvert år. Forekomsten av selvmord i Norge er omtrent som i de andre nordiske landene.

Kommunedirektøren bes fremme en sak til hovedutvalg for velferd hvor den tidligere handlingsplanen revideres og oppdateres slik at vi opprettholder viktig arbeid for forebygging av selvmord.

8. Askers kommuneplan - bestemmelser og retningslinjer

Mye tyder på at Asker kommunes relativt kompliserte bestemmelsesverk og retningslinjer i kommuneplanen, kombinert med et svært høyt antall gjeldende detaljreguleringsplaner medfører utfordringer og diskusjoner, eksempelvis;

- Et høyt antall dispensasjonssøknader
- Komplisert og langvarig saksbehandling, som er kostbart for både kommune og innbygger
- Det brukes mye tid på ikke lovpålagt veiledning og utferdigelse av mangelbrev/oppfølging av mangler i søknader
- Avslag med påfølgende klager og komplisert klagesaksbehandling
- Frustrerte innbyggere og ansvarlige søkere.
- Et generelt høyt kostnadsnivå og påfølgende gebyrnivå innenfor plan- og byggesaksområdet.
- Nedsatt omdømme.

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å prioritere problemstillingen nevnt over inn i arbeidet med kommende rullering av Kommuneplanen. I dette ber kommunestyret om at arbeidet legges opp som et forenklings- og effektiviseringsprosjekt der egne ressurser, smart bruk av løpende tilgjengelig teknologi og relevante eksterne ressurser jobber frem nye og tidsriktige bestemmelser innenfor rammen av relevante nasjonale lover og forskrifter. Kommunestyret ber om jevnlig dialog mellom prosjektet, det politiske miljøet og relevante næringslivsaktører.

Det bes om at prinsippene for et slikt regelverk inntas i Samfunnsdelen, samt at et utkast til nye bestemmelser og retningslinjer ferdigstilles til 1. gangsbehandlingen av Kommuneplanens arealdel.

Dersom arbeidet medfører ekstrakostnader utover vedtatt budsjettramme bes kommunedirektøren om å komme tilbake til dette i 1. tertial 2025.

9. Justering av retningslinjene for bruk/lån av kommunens gymsaler/idrettshaller

I de overordnede retningslinjene står det at frivillige organisasjoner, frivillige enkeltpersoner og grupper kan låne lokaler gratis. Andre aktører som har sosiale og ideelle mål, men ikke økonomisk gevinst, kan også falle inn under denne kategorien etter en konkret vurdering.

Gratis lån av gymsaler og idrettshaller er øremerket organisert idrettsaktivitet, jfr «Askermodellen», med egne regler for tildeling av treningstid». Askermodellen omfatter barn/unge fra 6 år og opp til 25 år. Dette bør gjenspeiles gjennom gratis trening i kommunale gymsaler og idrettshaller for barn og unge opp til 25 år. (Dagens ordning om gratis leie for aldersbestemte klasser skaper ulikhet mellom kjønn og idretter pga ulike regelsett i de ulike idrettene.)

Askermodellen omfatter ikke barn under 6 år. Bookingsystemet åpner opp for å låne/leie haller på tidspunkter hvor det ikke er annen aktivitet. Småbarnsforeldre som tar initiativ til lek og aktiviteter i et

nærmiljø bidrar til godt oppvekstmiljø med tilhørighet og fellesskap. Det bør åpnes for at slike nærmiljøaktiviteter kan benytte gymsalene/idrettshallene i helgene, når det ut fra bookingsystemet er ledig tid.

Kommunedirektøren bes om å legge frem en sak hvor regelverket for gratis lån av kommunens gymsaler/idrettshaller vurderes justert på følgende to områder:

- Gratis tilgang for barn under barn under 6 år til gymsaler/idrettshaller for lek og aktivitet når det er ledig tid på lørdager og søndager. Det skal selvsagt ikke gå på bekostning av organisert trening og aktivitet, kun på tidspunkter hvor hallene er ledige.
- Gratis trening for barn og unge opp til 25 år i kommunale gymsaler og idrettshaller.

10. Politisk Struktur

Kommunestyret ber Ordfører igangsette et arbeide for å forenkle og effektivisere kommunens politiske struktur. Målet ved arbeidet skal være å utarbeide et forslag om en bærekraftig struktur med riktig kostnadsnivå og effektivisert saksbehandling. Følgende skal vurderes:

- Antall medlemmer i kommunestyret
- Antall møter og gjennomføring av disse 8
- Antall utvalg, og oppgavefordeling disse imellom samt antall medlemmer pr utvalg
- Politisk godtgjøringsstruktur og -nivå

Forslag til ny struktur og reglement legges frem i god tid før budsjettbehandlingen 2026. (alternativt: Senest innen Q2/2026) Arbeidet bør ta utgangspunkt i en vurdering av sammenlignbare kommuners strukturer og reglementer.

11. Avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende med demens

Over flere år har Asker kommune tilbudt avlastning i hjemmet for pårørende til demenspasienter. I forbindelse med handlingsprogrammet for 2025 foreslås denne ordningen avviklet. Tilbakemeldingene fra brukerne tilsier at intensjonen i ordningen er god, men at den ikke i tilstrekkelig grad fungerer som ønsket. Kommunestyret ønsker derfor å legge til rette for å skape et tilbud som i større grad svarer ut brukernes behov. Dette basert på at andelen med demens også vil være økende i årene som kommer og behovet større.

Verbalen svares ut og følges opp i utvalg for velferd, innen 2. kvartal 2025 som vurderer behovet for oppfølging av egen sak, som videre kan fremmes til formannskapet og kommunestyret.

Følgende bes svares ut:

- Kommunedirektøren kommer tilbake til utvalget, med en oversikt over samtlige dagsenterplasser i kommunen for mennesker med demens, og hvor lang tid en bruker får i dette tilbudet pr uke i gjennomsnitt.
- Det orienteres også om hvor mange som står på venteliste for å få en dagsenterplass, og hvilke alternative tilbud pårørende til disse får til avlastning mens de venter.
- Det må videre forelegges utvalg for velferd en prognose over fremtidige behov på dagsenterplasser i Asker kommune, med tanke på at mennesker skal bo hjemme lengst mulig.
- Kommunedirektøren bes også identifisere mulig tilbud kommunen kan tilby som erstatning for ordningen som nå settes på vent, for å sikre avlastning til pårørende. Dette basert på planlagte budsjettmidler for 2026

12. Forsterket hurtigbåttilbud og anløp til Sætre

Det er et mål om et utvidet hurtigbåttilbud på fjorden. Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og KrF ønsker en langsiktig plan som skal omfatte både Filtvet, Tofte og Holmen, men med en start med anløp til Sætre.

Kommunedirektøren bes ta initiativ til en gjennomgang av hvilke tiltak Asker kommune kan ta, for å legge til rette for dette, og innenfor hvilken tidsramme man kan se for seg at det kan være realiserbart.

Verbalen svares ut og følges opp i utvalg for samfunnstjenester og formannskapet innen 3. kvartal 2025. Det fremlegges en plan for hvordan Asker kommune skal jobbe for å oppnå følgende mål:

Følgende bes svares ut:

- Utvide rutenettet til også å inkludere Sætre.
- Videre utvidelse av rutenettet til også å gjelde for Filtvet, Tofte og Holmen.
- Generelt utvidet frekvens på eksisterende ruter.
- Anslag på kostnader på et eventuelt kjøp av et utvidet tilbud, i første omgang til Sætre. Det må også vurderes her om ruten kan kombineres med tilbud for Frogn kommune.
- Det politiske Asker involveres ved behov for dialog med Akershus fylkeskommune.

13. Flere Pendlerparkeringsplasser

Behovet for flere parkeringsplasser for pendlere er presserende i Asker. Kommunens kommunikasjonsknutepunkter har for få parkeringsplasser som gjør at flere pendlere velger å benytte bil fremfor kollektivt. Dette fører til en merbelastning på et allerede tungt belastet veinett. Asker kommune kan ikke løse denne utfordringen alene, men har muligheter til å forbedre situasjonen ved å aktivt etablere eller tilrettelegge for flere plasser.

- Kommunedirektøren bes identifisere dagens nåsituasjon av pendlerparkeringsplasser med et notat innen Q 1 2025.
- Det bes om at kommunedirektøren, innen Q2 2025, deler dagens plasser i ulike kategorier, og videre vurdere:
    - Hvor kan kapasiteten utøkes på kort sikt med beskjedene midler.
    - Hvor kan kapasiteten økes på mellomlangsikt med tilhørende økonomisk konsekvens og kompleksitet.
    - Hvor kan kapasiteten økes gjennom samhandling med andre offentlige myndigheter og med tilhørende kompleksitet.

Det bes også om at kommunedirektøren identifiserer lokasjoner det kan være fordelaktig og erverve eiendom med tanke på fremtidig vekst og transportplaner.

14. Forenkling av søknadsbaserte tilskuddsordninger i Asker kommune

I forbindelse med handlingsplanen er det foreslått en rekke endringer i kommunens søknadsbaserte tilskuddsordninger. Det er deriblant foreslått at aktivitetspotten stenges for idretts- og friluftsorganisasjoner og frivilligsentraler, samt at voksenforeninger ikke lenger skal få frivillighetspakken.

For å styrke kultur-, frivillighets- og idrettssektorene i Asker kommune og sikre at tilskuddsordningene er tilgjengelige og brukervennlige, bes kommunedirektøren komme med en sak til Hovedutvalg for

medborgerskap som gjennomgår og foreslår forenklinger i de søknadsbaserte tilskuddsordningene innen utgangen av andre kvartal 2025. Gjennomgangen skal særlig fokusere på:

1. Antall tilskuddsordninger: Vurdere en reduksjon i antall ordninger og en mulig samordning av tilskuddsområder for å gjøre prosessene mer oversiktlige og tilgjengelige.
2. Retningslinjer for tildeling: Forenkle og harmonisere tildelingskriteriene på tvers av ordningene for å redusere administrative byrder for søkere.
3. Effektene av nylige endringer: Evaluere hvordan reduksjonene i aktivitets- og jubileumstilskudd, samt endringer i frivillighetspakken og andre ordninger, påvirker frivillige organisasjoner, idrettslag og kulturaktører.
4. Digitale løsninger: Utforske muligheter for bedre digitale verktøy og veiledning som kan bidra til at søknadsprosesser blir mer brukervennlige. Utforske muligheter for bedre digitale verktøy og veiledning som kan bidra til at søknadsprosesser blir mer brukervennlige

15. Bolig med bemanning - mennesker med funksjonsnedsettelser

Halvårsrapport Velferd 2024 viser at 20 personer med funksjonsnedsettelser venter på bolig, og at effektueringstiden er 906 dager. Ett av prosjektene omsorgsboliger til personer med funksjonsnedsettelser forskyves 2 år ut i tid, og er planlagt ferdig i 2031.

Kommunedirektøren bes i løpet av våren 2025 legge frem en sak som belyser mulighetene til å kunne frigjøre noen av de eksisterende kommunale boligene, slik at disse kan tilpasses og tilbys personer med funksjonsnedsettelser.

16. Arbeids- og aktivitetstilbud

Halvårsrapport Velferd 2024 viser at det er til sammen 190 brukere med vedtak om arbeids- og aktivitetstilbud. Kartlegging våren 2023 viser at det ikke er mulig med økt aktivitet i de eksisterende lokaler og at det er ventelister på tilbudet.

Kommunedirektøren bes i løpet av våren 2025 redegjøre for utvalg for velferd hvor mange med vedtak som venter på de ulike arbeids- og aktivitetstilbudene, og hvilke tiltak som kan iverksettes for å opprette nok plasser til å dekke behovet.

17. Tilrettelegging og veiledning for frivilligheten

Kommunedirektøren bes etablere enkle rutiner som sikrer at frivillige organisasjoner gis anledning til å henge opp banner på kommunale formålsbygg i forbindelse med sine tidsavgrensede arrangement som stevner, cuper, loppemarked, mv.

Kommunedirektøren bes videre om å sørge for god veiledning til og dialog med frivillige organisasjoner i forbindelse med initiativ/tiltak som kan medføre behov for byggesaksbehandling. Gjennomføring av enkle tiltak bør så langt som mulig finne sin løsning uten å gå veien om en formell byggesak.

Ordførers innledning

En historisk krevende prosess ligger bak årets budsjett. På kort tid er de økonomiske rammene for Asker kommune blitt drastisk endret med økt prisvekst, høye renter, svikt i skatteinntekter og en solid underfinansiering av kommunesektoren. I tillegg får Asker et omfattende varig inntektstap og et alvorlig innsparingsbehov på nesten en halv milliard kroner de neste par årene etter at Stortinget vedtok et nytt inntektssystem for kommunene i juni 2024. En slik innsparing får vi ikke til å gjennomføre uten at både innbyggere og ansatte vil merke det.

For å sikre en bærekraftig økonomi for kommunen i tiden fremover, er det gjort tøffe vedtak som i stor grad angår og griper inn i livet til innbyggerne og lokalsamfunnene. Å legge ned skoler og senke nivået på tjenestene våre gjør vi ikke med lett hjerte. Men vi må omstille oss på et lavere kostnadsnivå, og budsjettet for 2025 betyr innsparinger på 200 mill. kroner.

Likevel har vi forsøkt å bruke denne anledningen til å se muligheter. Asker bygger videre på et solid grunnlag. Kommunebarometeret viser at vi har styrt bygda vår på stødig vis. Total rangering for Asker i 2023 var nummer 3 av alle landets kommuner; 12 plasser frem i forhold til året før og 34 plasser frem hva økonomistyring angår.

Innenfor strammere rammer skal vi skal gjøre riktige og nødvendige prioriteringer, og sikre god kvalitet på oppgavene våre slik at Asker fortsatt er en bra kommune for våre innbyggere, vårt næringsliv, og våre ansatte. Vi skal også så langt vi kan skjerme de mest sårbare, og skape trygghet for at vi har gode tjenester. I Asker har vi nasjonalt sett hatt det veldig bra i mange år, men fremover må vi kanskje i større grad ta i bruk begrepet «gode nok» tjenester.

Dette budsjettet viser ansvarlighet, og de tøffe beslutningene er nødvendige. Det har vært en felles forståelse blant de folkevalgte om at dette ikke er tiden for å utsette tøffe beslutninger, eller drive omkamper. Da ville utfordringene bare økt. Jeg er derfor takknemlig for hvordan vårt kommunestyre har stått sammen i arbeidet med dette budsjettet, og søkt omforente løsninger gjennom en respektfull og kunnskapsbasert dialog.

I vanskelige tider og kriser er det en styrke å stå mest mulig sammen. Og av erfaring vet vi at de gode løsningene finner vi i felleskap, gjennom medvirkning og dialog med både ansatte og innbyggere som blir berørt av omstilling. Å ta vare på våre ansatte og forsterke det partssammensatte samarbeidet vil ha høy prioritet i årene som ligger foran. Det samme vil samhandlingen med næringsliv og frivillighet ha.

Jeg vil også takke kommunedirektøren, alle ledere, medarbeidere og tillitsvalgte for det omfattende og solide arbeidet som har beredt grunnen for den politiske prosessen og de krevende beslutningene. Slik kan vi, tross et krevende utgangspunkt, levere et ansvarlig budsjett i balanse.

Lene Conradi
ordfører

Politisk og administrativ organisering

Politisk organisering

Asker kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvise representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret behandlet i juni 2023 sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23). Figuren under viser vedtatt politisk struktur i Asker kommune for perioden 2023-2027.

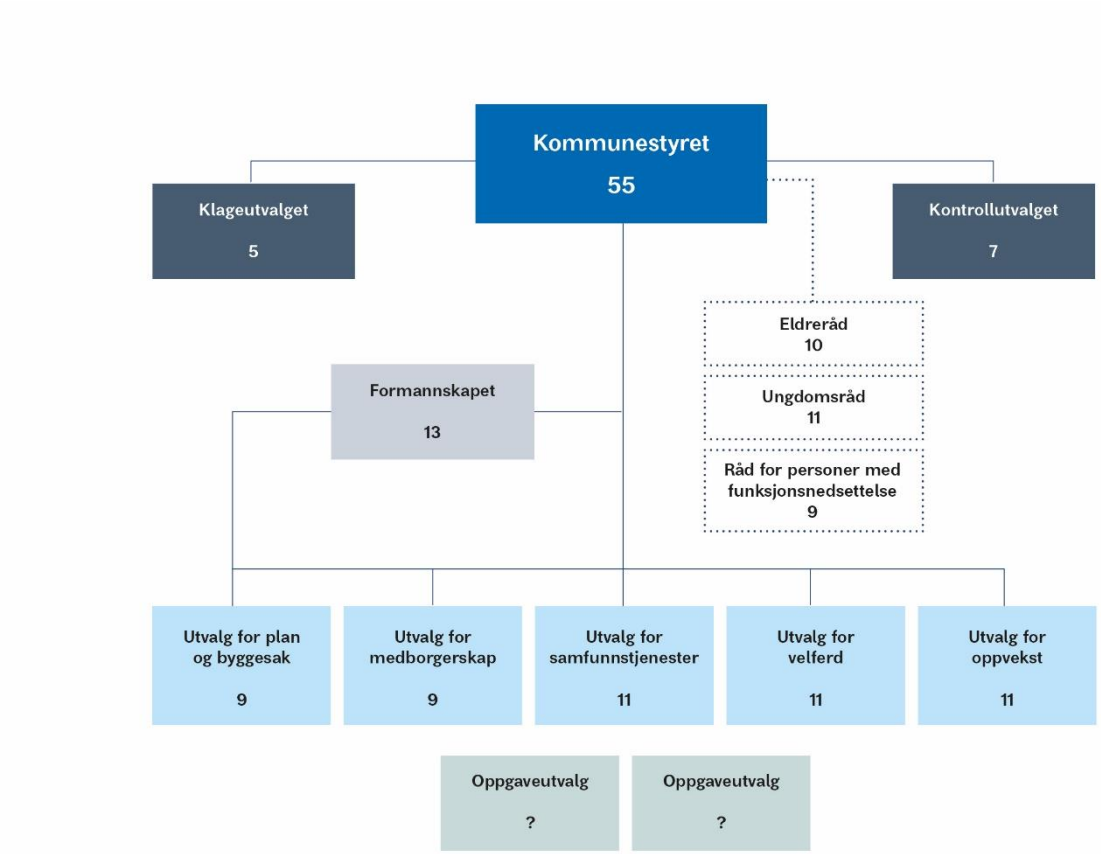

Kommunestyret har 55 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Se reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapet har 13 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, tettstedsutvikling, samferdsel og eierstyring av selskaper og foretak. Se reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapets medlemmer utgjør kommunens valgstyre, og utgjør sammen med tillitsvalgte partssammensatt utvalg.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Utvalg for oppvekst
- Utvalg for velferd
- Utvalg for samfunnstjenester
- Utvalg for medborgerskap
- Utvalg for plan og byggesak

Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sine ansvarsområder, samt omdisponere beløp mellom virksomheter og formål innen sine ansvarsområder. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til kommunestyret. Se reglement for hovedutvalgene for en utfyllende beskrivelse.

Asker kommune har tre lovpålagte råd:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelser

Eldre, personer med funksjonsnedsettelser og unge er ofte underrepresentert i politiske organer. De tre rådene skal sikre at deres stemmer blir hørt. Rådene har en rådgivende rolle, og skal forelegges alle saker som angår den målgruppen de representerer. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Se reglement for rådene for en utfyllende beskrivelse.

Ordningen med oppgaveutvalg skal videreføres og benyttes til å utrede konkrete oppgaver som egner seg for denne arbeidsformen. Oppgaveutvalg er et utvalg der politikere og innbyggere sammen utreder et tema eller en sak på oppdrag fra kommunestyret.

Det har vært en målsetting at Asker kommune skal ha gode nærdemokratiske ordninger. I perioden 2020-2023 ble det som en prøveordning etablert lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal.

I forbindelse med behandlingen av sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23), vedtok kommunestyret i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og skal til sammen dekke hele kommunen. Foraene skal være satt sammen av innbyggere lokalt, og de skal være selvstendige og frie fra kommunen. Kommunen skal sørge for at de kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon. Se retningslinjer for nærdemokratiordning i Asker kommune for en utfyllende beskrivelse. Arbeidet med å etablere områdeforaene startet høsten 2023, og når dette handlingsprogrammet legges frem, har 5 områdefora blitt stiftet.

Administrativ organisering

Asker kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektøren og virksomhetslederne.

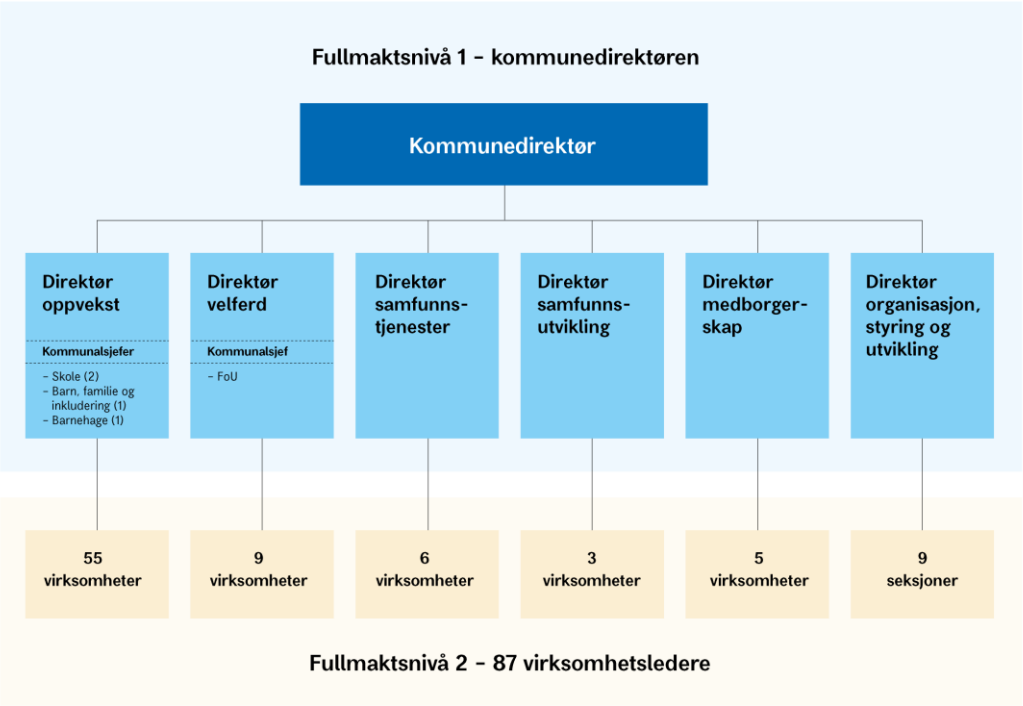

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret.

Virksomhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at virksomhetslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Plan- og styringssystemet

Visjon og verdier

Asker kommunes visjon er:

Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet.

Kommunens verdier er:

- Raus
- Nær
- Modig
- Skapende

Virksomhetsstyring

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Asker kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering, og kommunedirektørens ansvar for å sikre at saker er forsvarlig utredet og at politiske vedtak blir iverksatt.

Asker kommunes helhetlige konsept for virksomhetsstyring legger til grunn at god *ledelse*, *planlegging* og *styring* er sentrale elementer for å ivareta både drifts- og utviklingsoppgaver i en stor og kompleks kommuneorganisasjon.

Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske og administrative vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenesteområdene
- effektiv ressursutnyttelse

Dokumentet «Virksomhetsstyring i Asker kommune» beskriver de overordnede prinsippene for ledelse, planlegging og styring i Asker kommune.

Plansystemet

Å planlegge innebærer å definere hva vi ønsker å oppnå i fremtiden og hva vi må gjøre for å få det til.

Figuren under viser plansystemet i Asker kommune. Gjennom å utarbeide og vedta strategiske planer, gir de folkevalgte retning og mål for utvikling av kommunen. Alle planer vedtas politisk med unntak av virksomhetsplanene.

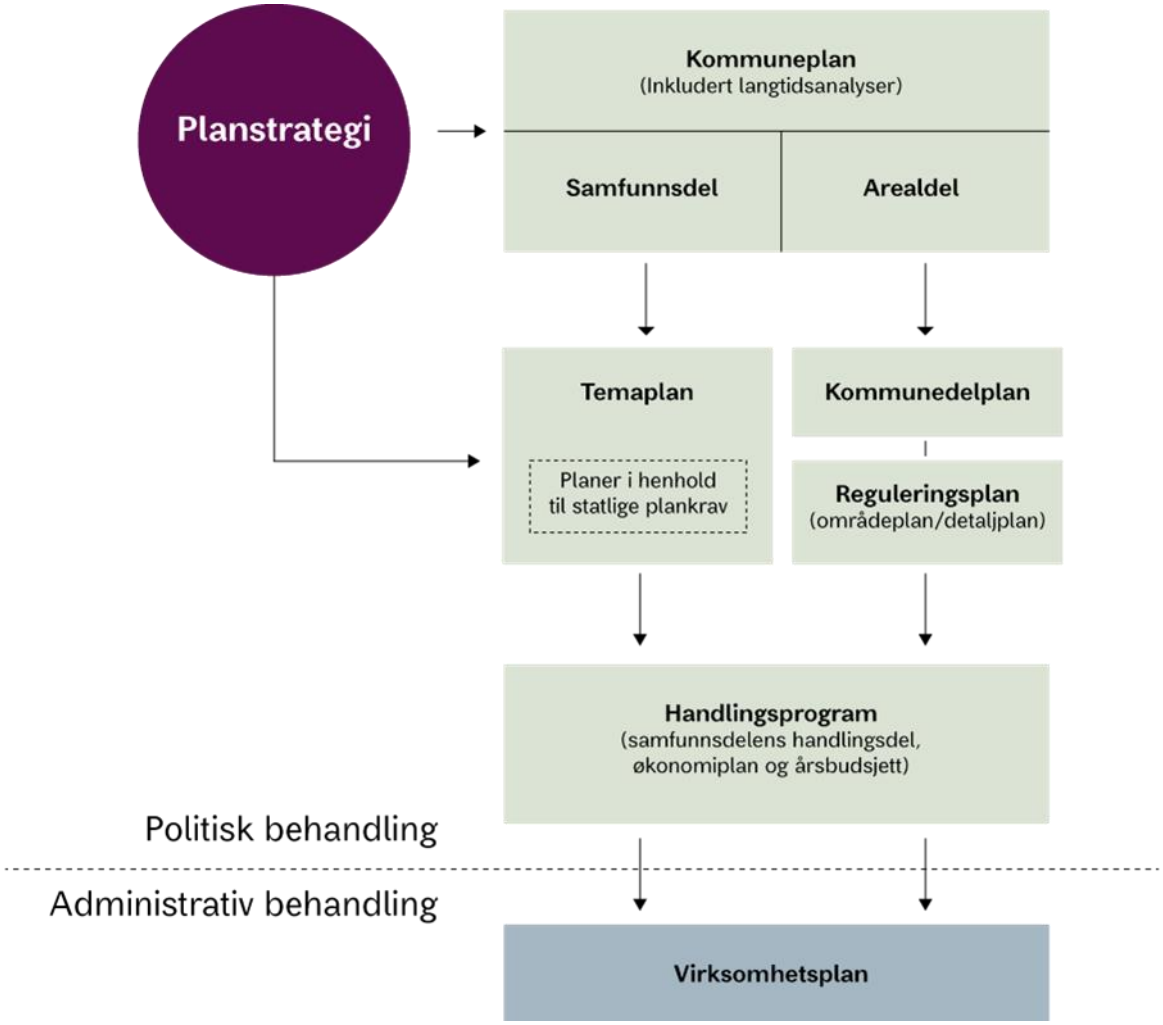

Planstrategi

Planstrategien er første ledd i kommunens plansystem og langsiktige samfunnsplanlegging. Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planer som skal utarbeides og revideres i valgperioden. I tillegg skal det vurderes om det er behov for å revidere hele eller deler av kommuneplanen. Gjeldende planstrategi for Asker kommune ble vedtatt i oktober 2020. Planstrategi for perioden 2024-2027 kommer til endelig politisk behandling høsten 2024.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument, og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, og gir føringer for alle andre planer i kommunen. Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og rulleres vanligvis hvert fjerde år. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i juni 2020, mens kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2023.

Temaplaner

Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike områder. Temaplanene utarbeides gjennom bred medvirkning fra lag og foreninger, næringslivet og andre aktører i lokalsamfunnet, samt innspill fra andre offentlige aktører.

Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonene i temaplaner som hovedregel må realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Asker kommunes vedtatte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Høsten 2024 er alle de 17 temaplanene vedtatt av kommunestyret og under implementering. Tabellen under viser status for de ulike temaplanene.

Temaplan	Ansvarlig hovedutvalg	Ansvarlig tjenesteområde	Vedtak mandat og rammer	Vedtak temaplan
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	2019	08.09.2020
Medborgerskap	Medborgerskap	Medborgerskap	13.02.2020	13.04.2021
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Oppvekst	12.02.2020	15.06.2021
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	15.06.2021
Handling mot klimaendringene	Formannskapet	Samfunnstjenester	13.02.2020	15.06.2021
Næring	Formannskapet	Samfunnsutvikling	01.03.2019	14.09.2021
Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker	Velferd	Velferd	03.06.2020	08.03.2022
Vann og vannmiljø	Samfunns-tjenester	Samfunnstjenester	04.06.2020	08.03.2022
Kultur	Medborgerskap	Medborgerskap	04.06.2020	04.04.2022
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Organisasjon, styring og utvikling	15.09.2020	15.11.2022
Mestre hele livet - psykisk helse og rus	Velferd	Velferd	18.01.2022	31.01.2023

Å høre til - temaplan for oppvekst	Oppvekst	Oppvekst	22.03.2022	09.05.2023
På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd	Velferd	15.02.2022	09.05.2023
Naturmangfold	Formannskapet	Samfunnstjenester	05.11.2020	20.06.2023
Eiendom	Samfunns-tjenester	Samfunnstjenester	20.01.2022	30.01.24
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Samfunnsutvikling	08.12.2022	10.09.24
Bærekraftig boligutvikling	Formannskapet	Samfunnsutvikling	19.04.2022	10.09.24

Kommunen har også noen planer som følger av statlige plankrav. Dette er planer som er et krav i henhold til lov eller en forutsetning for økonomisk tilskudd. Slike planer er ikke definert som temaplaner som inngår i kommunens plansystem, men blir lagt frem for politisk behandling. Eksempler på slike planer er beredskapsplan, trafikksikkerhetsplan og handlingsplan for forebygging av selvmord.

Handlingsprogram

Føringene fra kommuneplanen og temaplanene blir lagt til grunn for prioriteringene i de årlige handlingsprogrammene. Handlingsprogrammet inneholder økonomiske rammer, mål og planlagte aktiviteter for kommende fireårsperiode, samt budsjett for kommende år. De økonomiske rammene bygger blant annet på rammefaktorene i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet.

Virksomhetsplaner

Alle virksomheter skal hvert år utarbeide en virksomhetsplan for sin virksomhet. Virksomhetsplanene er et viktig administrativt verktøy som skal sikre at de politiske prioriteringene i kommuneplanen, temaplaner og handlingsprogrammet følges opp og implementeres i hele organisasjonen.

Satsingsområder og mål

FNs bærekraftsmål som rammeverk

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

Fellesnemnda besluttet i 2016 at FNs bærekraftsmål skulle legges til grunn for byggingen av ny kommune og arbeidet med kommuneplanen. Asker var en av de første kommunene i Norge som la bærekraftsmålene til grunn for den helhetlige samfunns- og tjenesteutviklingen.

Gjennom en bred politisk og administrativ prosess ble følgende seks bærekraftsmål valgt ut som de mest vesentlige å arbeide med i Asker:

- Mål 3 – God helse og livskvalitet

- Mål 4 – God utdanning
- Mål 9 – Industri, innovasjon og infrastruktur
- Mål 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål 13 – Stoppe klimaendringene
- Mål 17 – Samarbeid for å nå målene

FNs bærekraftsmål kan deles inn i tre dimensjoner: Økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Alle de tre dimensjonene må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Kommuneplanens satsingsområder

Med utgangspunkt i de seks prioriterte bærekraftsmålene, er det i kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020-2032 definert åtte satsingsområder for Asker kommune:

- Økonomi
- Medarbeidere
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må jobbe sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

For hvert satsingsområde er det utarbeidet hovedmål og delmål for utviklingen av Askersamfunnet. Målene bygger på bærekraftsmålene, men er tilpasset våre lokale forhold og de utfordringene vi står overfor i Asker. Totalt består kommuneplanen av åtte hovedmål og 28 delmål. Omkring halvparten av delmålene bygger på FN-delmålene, men er tilpasset og gjort relevante for Asker. De øvrige delmålene er relatert til andre utfordringer som Askersamfunnet står overfor.

Kommunen kan ikke nå målene alene. For å løse utfordringene må vi spille på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre offentlige aktører. Vi må også evne å ha tre tanker i hodet på samme tid – både miljø, økonomi og sosiale forhold må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats

Samfunnet står overfor en rekke store og komplekse utfordringer i årene fremover. Kommuneplanen og temaplanene beskriver dette utfordringsbildet, og peker på hvilke strategier vi må gjennomføre for å møte utfordringene og nå målene.

Noen utfordringer er større og mer krevende å løse enn andre. Samfunnsfloker (wicked problems) er en fellesbetegnelse på store og komplekse samfunnsutfordringer der årsakssammenhengene ofte er sammensatte og løsningene ukjente. I møte med samfunnsflokene må vi ofte tenke nytt, samarbeide og samhandle på nye måter på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og bygge en felles kultur for læring og erfaringsdeling.

Det er vurdert at følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i Asker kommune i årene fremover:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Disse er i all hovedsak sammenfallende med KS sine vurderinger av hvilke komplekse samfunnsutfordringer som vil kreve radikale grep i årene fremover.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de tre samfunnsflokene, samt en oversikt over hvilke indikatorer som særlig er relevante for den enkelte samfunnsfloke. Det vises til indikatortabellene under kapittelet om kommunens satsingsområder for en nærmere oversikt over indikatorene.

Ungt utenforskap

Utenforskap innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Utenforskap kan ramme alle aldersgrupper. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning, arbeid eller samfunnsliv. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige sosiale og økonomiske konsekvenser.

Det er et nasjonalt og lokalt ansvar å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Det er avgjørende for Askers sosiale og økonomiske bærekraft at alle barn og unge sikres mulighet til å bidra med sine ressurser. Alle barn og unge i Asker skal oppleve å høre til og ha fremtidstro.

Ungt utenforskap	
Indikator	**Satsingsområde**
Andelen ungdomsskoleelever som sier at de er fornøyde med sitt lokalmiljø	Samarbeid for å nå målene
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Samarbeid for å nå målene
Andelen deltakerne i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	Samarbeid for å nå målene
Andelen ungdomsskoleelever som aldri har deltatt i organiserte fritidsaktiviteter (organisasjoner, klubber, lag eller foreninger)	Samarbeid for å nå målene
Endring i valgdeltakelse 20-24 år i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Samarbeid for å nå målene
Andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt etter lokale lavinntektsgrenser	Samarbeid for å nå målene
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med kollektivtilbudet	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	God helse
Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har hatt psykiske plager	God helse
Andelen ungdomsskoleelever som har minst én fortrolig venn	God helse
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	God utdanning

Andelen elever (7. trinn) som svarer de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	God utdanning
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	God utdanning
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10.trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	God utdanning
Andelen elever (10. trinn) som svarer de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	God utdanning
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	God utdanning
Skolens bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	God utdanning
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	God utdanning
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/seks år	God utdanning
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	God utdanning
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	God utdanning
Andelen barnehagebarn som har en god venn i barnehagen	God utdanning

Demografiutfordringer

Sammensetningen av befolkningen vil endre karakter fremover. Vi blir stadig flere eldre, samtidig som det er lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Selv om mange eldre holder seg friske, må kommunen planlegge for at flere vil ha behov for helse- og omsorgstjenester i fremtiden. Et økende behov for helse- og omsorgstjenester vil utfordre velferdsstaten, blant annet fordi tilgangen på helsepersonell vil være begrenset.

Vi må ta inn over oss disse samfunnsmessige endringene når vi planlegger og utvikler politikk, jf. den nasjonale bo trygt hjemme-reformen. Kommunen må også tenke nytt på tvers av sektorer. Det blir viktig å finne løsninger som legger til rette for at flest mulig kan oppleve mestring i egen hverdag. For å få til dette må vi jobbe med folkehelse og forebyggende arbeid, aldersvennlige tettsteder med egnede boliger og sosiale møteplasser, frivillighet og inkluderende arbeidsliv, videreutvikling av helse- og omsorgstjenestene, samt innovasjon og velferdsteknologi.

Dette krever samarbeid og samskapning mellom kommunen, næringslivet, frivilligheten og innbyggerne. Innbyggerne selv har en viktig rolle i å planlegge egen alderdom, blant annet når det gjelder hvor man skal bo og innhold i hverdagen.

Demografiutfordringer	
Indikator	**Satsingsområde**
Sykefraværsprosent	Medarbeidere
Andelen heltidsansatte	Medarbeidere
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Medarbeidere
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Samarbeid for å nå målene
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Samarbeid for å nå målene

Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Samarbeid for å nå målene
Endring i valgdeltakelse 80 år og over i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Samarbeid for å nå målene
Andelen innbyggere 70 år og over som trives i nærmiljøet	Samarbeid for å nå målene
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at butikker, spisesteder og andre servicetilbud er lett tilgjengelig	Samarbeid for å nå målene
Befolkningsvekst	Bærekraftige byer og samfunn
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	Bærekraftige byer og samfunn
Antall nye boliger per år	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at offentlig transport er lett tilgjengelig	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at butikker, spisesteder og andre servicetilbud er lett tilgjengelig	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	God helse
Andelen innbyggere 80 år og over med institusjonsopphold	God helse
Andelen årsverk i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	God helse
Andelen innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	God helse
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at "mine sosiale relasjoner er støttende og givende"	God helse
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Klima og natur

Klimaendringer og tap av naturmangfold er store utfordringer både globalt og nasjonalt, og må sees i sammenheng. Måten vi bruker naturen på påvirker klimaet, samtidig som klimaendringene påvirker naturen. En intakt og artsrik natur gir oss livsviktige naturgoder, samtidig som den er vårt viktigste verktøy både for å bremse og tilpasse oss klimaendringene.

Det er en nasjonal målsetting at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Norge har forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. Asker kommune har gjennom temaplan for handling mot klimaendringene vedtatt å redusere utslippene med 67 prosent fra 2009 til 2030. Så langt har Asker redusert utslippene med 45 prosent.

Utslippene knyttet til forbruket vårt inngår ikke i de direkte klimagassutslippene. Det forbruksbaserte klimagassutslippet fra Askers innbyggere er rundt fem ganger så høyt som det direkte utslippet. Kommunen fokuserer derfor på tiltak som stimulerer til sirkulær økonomi og ombruk.

I desember 2022 sluttet Norge seg til FNs naturavtale. Det er et hovedmål at minst 30 prosent av land- og havområdene skal vernes og at 30 prosent av den naturen som i dag er ødelagt skal restaureres innen 2030. Temaplan for naturmangfold skal bidra til at naturen i Asker forvaltes slik at planter og dyr sikres i levedyktige bestander, og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes.

Hovedårsaken til tapet av natur er arealbruksendringer og bit-for-bit-nedbygging. 90 prosent av artene på Norsk Rødliste er truet på grunn av måten vi bruker arealene på. Derfor jobber kommunen med å

utvikle areal- og naturregnskap. Dette vil gi oversikt over arealbruk og styrke grunnlaget for å ta gode og informerte beslutninger.

Klima og natur	
Indikator	**Satsingsområde**
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/antall sysselsatte bosatt i kommunen)	Bærekraftige byer og samfunn
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Bærekraftige byer og samfunn
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	Bærekraftige byer og samfunn
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje	Bærekraftige byer og samfunn
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	Bærekraftige byer og samfunn
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5 % er tilfredsstillende)	Bærekraftige byer og samfunn
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	Bærekraftige byer og samfunn
Befolkningsvekst	Bærekraftige byer og samfunn
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus	Bærekraftige byer og samfunn
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	Bærekraftige byer og samfunn
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	Bærekraftige byer og samfunn
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO2e	Handling mot klimaendringene
Antall kilo matsvinn per innbygger	Handling mot klimaendringene
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	Handling mot klimaendringene
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	Handling mot klimaendringene
Andelen reiser som foretas med sykkel	Handling mot klimaendringene
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	Handling mot klimaendringene
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	Handling mot klimaendringene
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser, målt i tonn Co2e	Handling mot klimaendringene
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Handling mot klimaendringene
Energibruk i kommunale bygg (kWh)	Handling mot klimaendringene
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt klimamål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Handling mot klimaendringene
Mengde direkte klimagassutslipp fra veitrafikk, tonn CO2e	Handling mot klimaendringene
Antall kilo ombruk i kommunal regi	Handling mot klimaendringene

Fra planlegging til gjennomføring

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring og systematisk oppfølging, skal Asker kommune sikre at de politisk vedtatte planene blir gjennomført i organisasjonen og at vi oppnår de resultatene vi ønsker. Overgangen fra planlegging til gjennomføring kan være krevende. En rekke ulike aktører må bidra i arbeidet med å prioritere innsatsen, mobilisere ressurser og gjennomføre aktiviteter og tiltak som bidrar til måloppnåelse. Det er viktig å skape felles kultur og forståelse for de målene vi skal oppnå og de endringene som skal gjennomføres hos alle relevante aktører.

Figuren under illustrerer prosessen fra planlegging til gjennomføring. «Skyene» viser at globale, nasjonale, regionale og lokale utfordringer og trender gir føringer for kommunens mål, strategier og planer. De tre samfunnsflokene er store og komplekse utfordringer som vil kreve særlig innsats i årene fremover.

«Huset» illustrerer at kommuneplanen og de mange temaplanene setter retning for samfunns- og tjenesteutviklingen. Alle temaplanene har høye ambisjoner. Det må derfor gjøres en årlig prioritering av hva som skal gjennomføres når og med hvilke ressurser, vanligvis som en del av handlingsprogramprosessen. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonene i temaplanene som hovedregel må realiseres innenfor reduserte økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Når prioriteringene er avklart, skal de prioriterte aktivitetene og satsingene gjennomføres. Kommunen har fem ulike modeller for styring og gjennomføring av prioriterte aktiviteter, og det er viktig å velge en styringsform som passer til det oppdraget som skal løses. De fleste oppdragene styres og gjennomføres i linjeorganisasjonen. Prosjekt-, program- og porteføljestyring er særlig aktuelt for å styre og følge opp store, komplekse og tverrsektorielle aktiviteter. Kommunen spiller også på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre offentlige aktører gjennom økt bruk av samskaping og samstyring. Gjennom kontraktstyring følger kommunen opp private aktører som leverer kommunale tjenester gjennom konkurranseutsetting. Eierstyring innebærer å følge opp selskaper der kommunen har eierandeler.

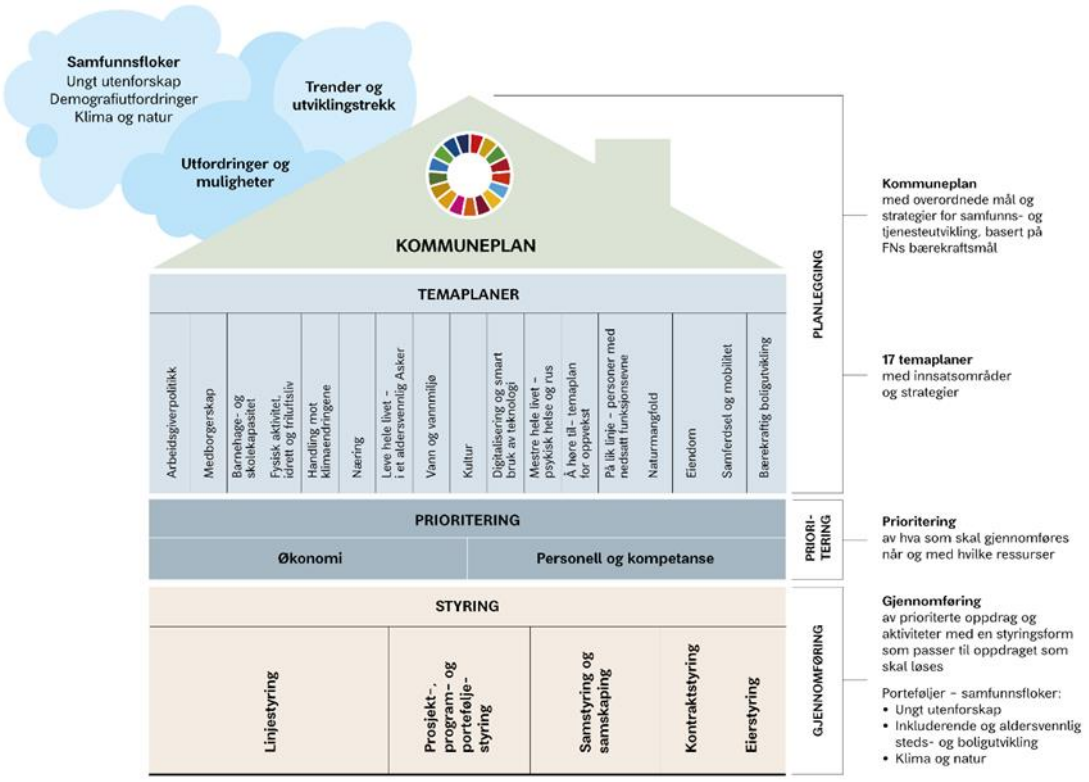

Evaluering og resultatoppfølging

Systematisk evaluering og resultatoppfølging skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss, og er en forutsetning for å sikre kontinuerlig videreutvikling av tjenestene. Figuren under viser at en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder er viktig for å kunne vurdere graden av måloppnåelse.

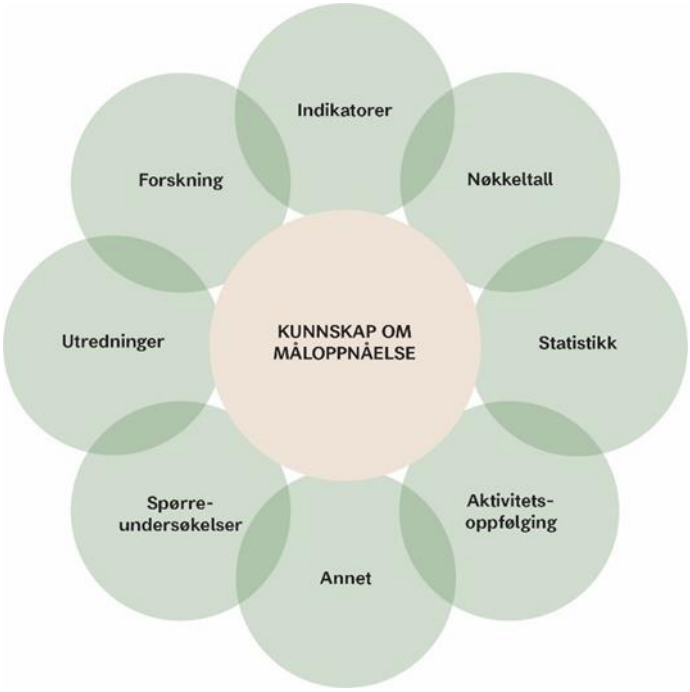

Både internasjonalt og nasjonalt legges det likevel stor vekt på å bruke indikatorer, nøkkeltall og annen statistikk i vurderingene av måloppnåelse opp mot bærekraftsmålene.

Det har pågått et arbeid med å definere og videreutvikle nasjonale målepunkter med statistikk og data for bærekraftsmålene. Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Klassifiseringsmodellen ble lansert i 2022, sammen med en oversikt over aktuelle indikatorer som kommunene kan velge å ta i bruk.

Indikatorer

Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Klassifiseringsmodellen er brukt aktivt for å hjelpe oss til å forstå hva de enkelte tallene faktisk måler, og dermed også til å vurdere hvilke tall som er best egnet til å vurdere måloppnåelse. Det er lagt vekt på å velge indikatorer med god datakvalitet, og at det bør være stor grad av kontinuitet i valg av indikatorer fra år til år.

Det er i arbeidet med dette handlingsprogrammet gjort en større gjennomgang og evaluering av kommunens indikatorsett. Arbeidet har resultert i at indikatorsettet er utvidet med flere relevante indikatorer knyttet til de tre samfunnsflokene.

Kommunens indikatorsett består nå av totalt 100 indikatorer knyttet til satsingsområdene og målene i kommuneplanen. 79 prosent av disse baserer seg på offentlig statistikk. De øvrige 21 prosent av

indikatorene er basert på Asker kommunes egne registerdata og spørreundersøkelser. 74 prosent av indikatorene blir oppdatert årlig.

For noen av indikatorene mangler det data. Årsaken til dette er at tall ikke foreligger årlig eller at det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk. Se vedlegg for oversikt over kilde og oppdateringsfrekvens for indikatorsettet.

Ved hjelp av klassifiseringsmodellen er Asker kommunes indikatorer klassifisert etter hvor de måler i resultatkjeden utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. Det er lagt vekt på å velge indikatorer som måler så nært opp mot effekt som mulig, da målene i kommuneplanen først og fremst handler om bruker- og samfunnseffekt.

Figuren under viser hvordan de 100 indikatorene fordeler seg på de ulike stegene i resultatkjeden.

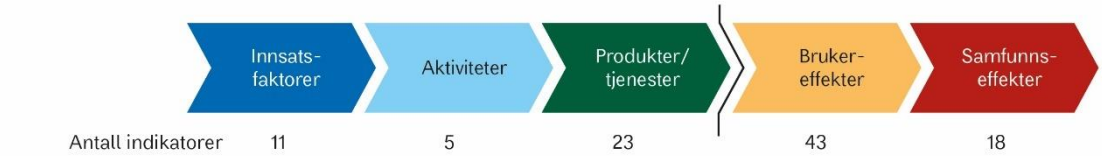

Oversikten viser at de fleste indikatorene er klassifisert i kategoriene «Produkter/tjenester» og «Brukereffekter». Det betyr at de måler resultater av aktiviteter, for eksempel endringer i tjenestetilbudet og brukernes opplevelse av tjenestetilbudet. Det kan være vanskelig å finne gode tall som måler «Samfunnseffekter», og det tar ofte lang tid å se samfunnseffekten av iverksatte tiltak. Det betyr at vi i tolkningen av slike tall må være noe mer varsomme i vurderingen av kausalitet mellom gjennomførte tiltak og oppnådd effekt. Indikatorer klassifisert som «Innsatsfaktorer» eller «Aktiviteter» kan gi viktig informasjon om ressursbruk og dimensjonering av tjenestene, men måler i mindre grad bruker- og samfunnseffekt.

Indikatorene er også klassifisert etter hvilken samfunnsfloke de måler. 25 prosent av indikatorene måler samfunnsfloken klima og natur, 21 prosent av indikatorene måler samfunnsfloken ungt utenforskap, 20 prosent av indikatorene måler samfunnsfloken demografiutfordringer, mens 34 prosent av indikatorene ikke er knyttet til en bestemt samfunnsfloke.

Indikatorene er videre klassifisert etter hvilke aldersgrupper i befolkingen de måler. 22 prosent måler eksklusivt barn og unge, mens 8 prosent måler eksklusivt seniorer i alderen over 67 år. For 37 prosent av indikatorene er ikke alder relevant, og de øvrige måler alle eller den voksne befolkningen generelt.

Rapportering

De to tertialrapportene beskriver status for den økonomiske utviklingen i kommunen inneværende år, prognoser for året og eventuelle forslag til endringer i drifts- og investeringsbudsjettet. 1. tertialrapport legges frem til politisk behandling i mai/juni, mens 2. tertialrapport kommer til politisk behandling i september/oktober.

Årsrapporten gir en helhetlig oversikt over status og måloppnåelse knyttet til alle satsingsområdene i kommuneplanen, viktige resultater og innsatser i tjenesteområdene, samt status for arbeidet med gjennomføring av temaplanene. Årsrapporten for foregående år kommer til politisk behandling i mai/juni.

Kommunens satsingsområder

Økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet, verdibevarende vedlikehold og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Asker kommune har imidlertid utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Sammenligninger med andre kommuner viser at Asker også har et forholdsvis høyt kostnadsnivå.

Det vil være nødvendig med effektivisering og omstilling for å kunne opprettholde den økonomiske bærekraften i perioden fremover. Asker kommune skal ha kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser ved at det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

ØKONOMI				
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft				
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	18,1 %	18,0 %	14,8 %	13,9 %
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	3,9 %	4,4 %	-0,7 %	3,1 %
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	102,8 %	99,0 %	95,7 %	92,6 %
Vedlikehold per m^2 i formålsbygg (> 140 kr/ m^2)	115 kr/m^2	99 kr/m^2	132 kr/m^2	139 kr/m^2
Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon				
Indikator under utvikling				

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsbedrift der medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Arbeidsmarkedet er i endring, samtidig som kommunesektoren er i en periode med omstilling. Dette utfordrer kommunene som arbeidsgiver og tjenesteleverandør.

For Asker kommune er det avgjørende å lykkes med å beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere, jobbe systematisk for en felles identitet og kultur, ivareta tilliten til kommunen og ha evne til å digitalisere og drive innovasjon og nyskaping. En god arbeidsgiverpolitikk er viktig for å lykkes med dette.

Det forventes fortsatt konkurranse om relevant arbeidskraft i årene som kommer. Kommunen må være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Flere må jobbe lenger (økt pensjoneringsalder), flere må jobbe mer (heltidskultur), og det er nødvendig å videreutvikle og oppdatere kompetansen i organisasjonen i tråd med utviklingen.

Ledelse av morgendagens kommuner innebærer å lede i endring, omstilling og utvikling. Dagens og fremtidens kommuner må i større grad enn tidligere aktivt involvere innbyggerne og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere, gjennom satsing på medborgerskap og samskaping. Dette stiller nye krav til kommunens medarbeidere og ledere.

MEDARBEIDERE				
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle				
Sykefraværsprosent	7,7 %	8,4 %	9,3 %	9,0 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen				
Medarbeidere og lederes opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,2	Ikke målt	4,2
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,2	Ikke målt	4,2
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere				
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	3,7	Ikke målt	3,7
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	84,2 %	84,9 %	85,0 %	85,5 %
Andelen heltidsansatte	59,4 %	59,6 %	61,9 %	63,9 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	81,9 %	81,4 %	82,3 %	83,2 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje				
Rapporteres kvalitativt				

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Samarbeid for å nå målene

Et stadig mer nettverksorientert samfunn med nye teknologiske muligheter, forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene, trenger vi en helhetlig politikk for en bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Asker kommune skal være pådriver for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører. Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv.

Asker kommune skal legge til rette for at det er enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta aktivt i samarbeid om å løse samfunnsutfordringer. Kommunen skal bidra til å etablere gjensidig forpliktende samarbeid og partnerskap, tilrettelegge for at alle innbyggere opplever tilhørighet og tar medansvar, samt bidra til et levende lokaldemokrati der innbyggerne utvikler sin kunnskap og deltar i beslutningsprosessene. Kommunen har et særskilt ansvar for å bidra til at utsatte grupper som ikke i like stor grad deltar, kommer til orde og blir ivaretatt.

Å skape løsninger sammen utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter. Det er behov for å bygge ny kompetanse i kommunen og i sivilsamfunnet, samt nye modeller for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE				
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold				
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Ikke målt	Ikke målt	46 %	48 %
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Ikke målt	Ikke målt	46 %	Ikke målt
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	70 %	75 %	71 %	60 %
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at butikker, spisesteder og andre servicetilbud er lett tilgjengelig	Ikke målt	89 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som trives i nærmiljøet	Ikke målt	86 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt etter lokale lavinntektsgrenser	12,0 %	11,7 %	11,1 %	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som aldri har deltatt i organiserte fritidsaktiviteter (organisasjoner, klubber, lag eller foreninger)	Ikke målt	Ikke målt	15 %	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med sitt lokalmiljø	Ikke målt	Ikke målt	70 %	Ikke målt
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser				
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	-1,7	Ikke målt	-2,7
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	2,5	Ikke målt	Ikke målt

Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	2,5	Ikke målt	Ikke målt
Endring i valgdeltakelse 80 år og over i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	1,4
Endring i valgdeltakelse 20-24 år i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	-1,8
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling				
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,8	5,1

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Bærekraftige byer og samfunn

Samfunnet står overfor store utfordringer for å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Befolkningsveksten gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø. God planlegging er viktig for å sikre innbyggernes helse, trygghet og tilhørighet, steders attraktivitet og næringsutvikling.

Asker skal utvikles som en flersenterkommune med en definert senterstruktur. Det er et mål at førstegangsetablerere, småhusholdninger og lavtlønnsgrupper får mulighet til å etablere seg i kommunen. For å sikre en god balanse i boligsammensetningen, må det bygges flere mindre boliger og leiligheter, primært i tilknytning til tettstedene.

Kommunen er avhengig av god og klimavennlig infrastruktur i de områdene man ønsker å utvikle. Flere av lokal- og nærsentrene mangler riktig dimensjonert infrastruktur i dag, og det er nødvendig med betydelige investeringer i årene fremover for å imøtekomme de store utbyggingsbehovene. Asker er en attraktiv kommune for etablering av nye næringer, og har et stort potensial for bærekraftige, miljøvennlige og kunnskapsbaserte næringer.

Kommunens arealbruk skal bidra til å sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og ivareta et aktivt og levende landbruk. Kommunen har en rik historie og et stort antall kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir oss vår identitet og vårt særpreg, og må forvaltes på en bærekraftig og fremtidsrettet måte.

Asker kommune har store og verdifulle landbruksarealer med rik matjord og produktiv skog. Vi skal arbeide for å forhindre videre nedbygging av jordbruksarealer, og vi skal sikre vår langstrakte kystlinje og store sammenhengende friluftsområder.

Asker kommune skal være godt forberedt på å håndtere uforutsette og uønskede hendelser.

BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN				
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling				
Befolkningsvekst	0,5 %	1,2 %	1,8 %	1,1 %
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	1 762	1 763	1767	1795
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	77 %	77 %	76 %	76 %
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Ikke målt	54 %	55 %	55 %
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med kollektivtilbudet	Ikke målt	Ikke målt	73 %	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at offentlig transport er lett tilgjengelig	Ikke målt	73 %	Ikke målt	Ikke målt
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering				
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (*Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)*	89 %	89 %	87 %	87 %
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsleveranse)	94,1 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	95 %	91 %	94 %	97 %
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	3	3	3	3
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (*Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)*	28 %	43 %	32 %	34 %
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	0,63 %	0,14 %	0,04 %	0,06 %
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser				
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	Ikke målt	Ikke målt	86 %	Ikke målt
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	4,4	4,4	4,4	5,1

Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris				
Antall nye boliger per år	633	638	833	699
Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus	10 %	20 %	14 %	14 %
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	66 %	58 %	63 %	66 %
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet				
Andelen innbyggere som er eksponert for verdier høyere enn luftkvalitetskriteriene på 5 µg/m3 for fint svevestøv (PM2,5)	25,8 %	71,2 %	75,0 %	Tall kommer
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	27,6 kg/m2	35,9 kg/m2	48,3 kg/m2	35,2 kg/m2
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk				
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	181	175	184	160
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	44	99	68	15

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Handling mot klimaendringene

Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt, og gir betydelig økt risiko for konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Klimautfordringene er globale, men må løses lokalt. Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til at den globale oppvarmingen holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, og helst begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der målet er at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 50 prosent lavere og opp mot 55 prosent lavere enn i 1990. I 2050 må utslippene av CO2 være netto null.

De største direkte utslippene av klimagasser i Asker kommune kommer fra transport. Veitrafikken er den største utslippskilden, der personbiler utgjør hovedandelen. De indirekte utslippene av klimagasser er flere ganger større enn de direkte. Indirekte utslipp oppstår utenfor kommunens grenser, og stammer fra en rekke ulike kilder slik som materialer, mat, elektrisitet, flyreiser og forbruksvarer. Asker kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som samfunnsutvikler, planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper og tjenesteleverandør.

Konsekvensene av klimaendringene merkes allerede med mer ekstremvær, flom og tørke, og kommunen må være forberedt på at klimaendringer vil påvirke store deler av samfunnet. Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer de negative konsekvensene av klimaendringene, og som utnytter de positive konsekvensene for natur og mennesker.

HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE				
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer				
Indikator under utvikling				
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner				
Mengde direkte klimagassutslipp i askersamfunnet, tonn CO^2-ekvivalenter	219 333	214 899	212 196	Tall kommer
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	714 GWh	762 GWh	664 GWh	Tall kommer
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt mål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	75 %
Andelen reiser som foretas med sykkel	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	4 %
Antall kilo matsvinn per innbygger	Ikke målt	41	Ikke målt	Ikke målt
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	452	438	390	391
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	46,3 %	49,2 %	47,9 %	48,5 %
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser, målt i tonn Co2e	Ikke målt	Ikke målt	272	395
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Energibruk i kommunale bygg (kWh)	69 951 989	82 020 190	79 812 518	79 842 434
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	43 %	42 %	61 %	91 %
Mengde direkte klimagassutslipp fra veitrafikk, tonn CO2-ekvivalenter	127 929	125 974	122 093	Tall kommer
Antall kilo ombruk i kommunal regi	Ikke målt	Ikke målt	128 943	128 160

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

God helse

Forventede økte helseutgifter, endringer i befolkningssammensetningen og økt sykdomsbyrde representerer både lokalt, nasjonalt og globalt store utfordringer for bærekraft. Asker kommune har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene, motvirker sosiale helseforskjeller og fremmer god helse for alle uansett alder.

Mange forhold påvirker innbyggernes helse og livskvalitet, slik som for eksempel tilgang til aktive nærmiljøer, de fysiske omgivelsene, oppvekst- og skoleforhold, tilgang på arbeid og forhold knyttet til levevaner. Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan delta og leve friske og sunne liv. Det er behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats og involvering av hele samfunnet og de fleste av kommunens tjenesteområder for å lykkes.

Målrettet og systematisk innsats for å dreie ressursinnsatsen mot mer forebyggende og helsefremmende tiltak er viktig for å oppnå god folkehelse og redusere risikoen for sykdom. Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet. Gjennom medborgerskap og samskaping må det utvikles nye løsninger for bærekraftige helsetjenester. Samarbeidet skal skje med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivillige organisasjoner.

GOD HELSE				
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død				
Andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger	97,0 %	97,3 %	96,2 %	96,1 %
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	15 %	13 %	Tall kommer	Tall kommer
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	304	302	299	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	Ikke målt	Ikke målt	12 %	Ikke målt
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Ikke målt	22,2 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	Ikke målt	Ikke målt	68 %	Ikke målt
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	149	152	159	Tall kommer
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	21,4 %	22,4 %	23,1 %	24,5 %
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Ikke målt	10,4 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har hatt psykiske plager	Ikke målt	Ikke målt	16 %	Ikke målt
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at «mine sosiale relasjoner er støttende og givende»	Ikke målt	81,2 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som har minst én fortrolig venn	Ikke målt	Ikke målt	88 %	Ikke målt
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid				

Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	72,7 %	76,5 %	74,5 %	74,8 %
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov				
Andelen innbyggere 80 år og over med institusjonsopphold	9,6 %	10,2 %	9,1 %	9,0 %
Andelen innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	24,3 %	23,1 %	23,4 %	21,5 %
Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer				
Indikator under utvikling				

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

God utdanning

God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. En god utdanning skal fremme barn, unge og voksnes kunnskapsutvikling, ferdigheter og holdninger, slik at de kan oppleve å mestre eget liv og utvikle kompetanse til å delta i arbeid, samfunn og være en del av et fellesskap med andre. Utdanningen skal fremme demokratiske verdier og holdninger, og gi alle mulighet til å utfolde seg, utvikle skaperglede, engasjement, nysgjerrighet og lyst til å utforske.

Mangfold og respekt for den enkeltes overbevisning ligger til grunn for arbeidet med læring og utdanning. Det å fremme den enkeltes mentale og fysiske helse, er avgjørende for god læring og utvikling.

God utdanning kan skje på mange arenaer – i barnehage, skole, voksenopplæring, kulturskole, idrettsklubber og på kulturarenaene. Sammenhengen og samspillet mellom de ulike arenaene kan bidra til trygg, inkluderende og helsefremmende utdanning, hvor den enkelte utvikler livsmestring og kompetanse for fremtiden.

GOD UTDANNING				
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse				
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	7,8 %	6,9 %	7,6 %	11,4 %
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	4,4 %	3,4 %	5,4 %	9,9 %
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	4,1	4,2	4,2	4,1

Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	4,8	4,7	4,7	4,8
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen				
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	39,7 %	41,3 %	39,1 %	36,9 %
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	4,6	4,6	4,6	4,6
Andelen barnehagebarn som har en god venn i barnehagen	97,5 %	95,3 %	95,4 %	97,1 %
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring				
Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,5	3,6	3,5	3,5
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,5	3,6	3,5	3,3
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/ seks år	83 %	84 %	85 %	Tall kommer
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	0,5	0,2	0,3	0,6
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap				
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	Ikke målt	Ikke målt	69 %	Ikke målt
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	4,0	3,8	3,8	3,8
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	78 %	81 %	84 %	83 %
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	8,0 %	7,2 %	7,1 %	Tall kommer
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	348	349	348	348

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling er viktige virkemidler i Asker kommunes møte med fremtidens utfordringer. Innovasjon kan defineres som å skape verdier på nye måter, og Asker har et godt utgangspunkt for verdiskaping gjennom å videreutvikle sin innovasjonsevne. Gjennom målrettet satsning på teknologi, digitalisering og næringsutvikling skal kommunen sikre en god og fremtidsrettet samfunns- og tjenesteutvikling.

For at kommunen skal fortsette å levere tjenester av god kvalitet, må arbeidet med systematisk tjenesteinnovasjon videreføres og styrkes. En av kommunens utfordringer er å styrke evnen til å ta i bruk og skalere nye løsninger. For å lykkes med dette, må kommunen etablere partnerskap og samarbeide med ulike nettverk både lokalt, regionalt, nasjonalt og/eller globalt. Et annet viktig virkemiddel er å videreutvikle mer helhetlige og brukervennlige digitale tjenester for Askersamfunnet.

Asker har et variert og lønnsomt næringsliv, og antallet arbeidsplasser er relativt høyt sammenlignet med antall innbyggere. Det er imidlertid stor pendling både inn og ut av kommunen, og det betyr at vi ikke har nok kortreise arbeidsplasser eller «rett næringsliv» der kompetansen bor. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft, samt en helhetlig og robust teknisk og digital infrastruktur, er viktig for at kommunen skal være attraktiv for næringslivet.

INNOVASJON, DIGIALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING				
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv				
Indikator	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer				
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	121	80	70	19
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	3,3 %	3,1 %	3,2 %	3,2 %
Andelen installerte smarte vannmålere	80 %	90 %	92 %	94 %
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet				
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	92 %	95 %	98 %	98 %
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for fiber / fastnett med minst 1 Gbit/s	78 %	93 %	95 %	97 %
Andelen husholdninger med mobil bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	Ikke målt	Ikke målt	85,5 %	87,4 %
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping				
Total plassering i Kommune-NM	16	15	15	15
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Akershus	4	4	4	4
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	-101 %	83 %	49 %	-1 %

**Noen indikatorer mangler data fordi statistikk ikke foreligger årlig («Ikke målt») eller fordi det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk («Tall kommer»). Se nærmere informasjon om kilde og oppdateringsfrekvens i eget vedlegg.*

Økonomiske rammebetingelser

Rammebetingelser

Handlingsprogram 2025-2028 bygger på følgende rammebetingelser:

- Vedtatt Handlingsprogram 2024-2027
- Sak om program for omstilling og effektivisering og prisstruktur i svømmehallene, vedtatt av kommunestyret i sak 2/24
- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2025, slik det er redegjort for i kommuneproposisjonen (Prop.102 S (2023-2024))
- Handlingsregler for den økonomiske utviklingen, vedtatt av kommunestyret i sak 10/20
- Sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2025-2028, vedtatt av kommunestyret i sak 31/24
- Kommunestyrets vedtak i 1. og 2. tertialrapport 2024
- Vedtatte temaplaner
- Statsbudsjett 2025
- Tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 2 (2024–2025))

Nytt inntektssystem gir store konsekvenser

Stortinget vedtok nytt inntektssystem for kommunene i midten av juni 2024. Målet med det nye inntektssystemet er å legge til rette for at alle kommuner kan gi gode og likeverdige tjenester til innbyggerne sine. Inntektssystemet fordeler rammetilskudd og skatteinntekter til kommunene. Rammetilskudd og skatt utgjør de såkalte frie inntektene til kommunene.

Det nye inntektssystemet medfører store endringer i kommunens økonomiske rammebetingelser. Stortingets vedtak om nytt inntektssystem er vesentlig endret fra den faglige innstillingen som kom fra Inntektsutvalget i 2022. Regjeringens anslag på samlet effekt første året er 102 mill. kroner. Kommunedirektøren registrere at det da er forutsatt at veksten i frie inntekter for 2025 på ca. 60 mill. kroner går til fratrekk. Økte demografiutgifter vil måtte dekkes opp i 2025, slik at det reelle tapet i 2025 vil utgjøre 162 mill. kroner. Fra 2026 er det samlede tapet anslått til å utgjøre 256 mill. kroner. Tallene viser foreløpige anslag, det endelige resultatet i statsbudsjettet for 2025 vil kunne avvike fra anslaget.

De nye rammebetingelsene for Asker kommune, som skyldes vedtatte endringer fra Stortinget de siste årene, har gjort at kommunen fra 2023, 2024 og frem mot 2026 samlet sett har måttet tilpasse sin virksomhet og tjenesteproduksjon med ca. 0,5 mrd. kroner. Dette er svært omfattende og får konsekvenser.

Stortinget har vedtatt at det nye inntektssystemet skal evalueres i løpet av 2029. Videre ba Stortinget om at regjeringen kommer tilbake med en vurdering av en kompensasjon for de kommunene som utmerker seg med størst negativ førsteårsvirkning per innbygger som følge av endringene i inntektssystemet.

Ambisjonen for Handlingsprogram 2025-2028 vil derfor være å gjøre tydelige prioriteringer, sørge for høy effektivitet i tjenestene og øke tjenestenes evne til å dekke behov.

I en omstilling er det avgjørende å sørge for en effektiv forebyggingsstrategi, nødvendig innovasjonskapasitet i organisasjonen og ressurser til å samarbeide med sivilsamfunnet, frivilligheten og kommunens innbyggere. Alle tjenesteområder vil jobbe videre med tjenesteutvikling og innovasjon i

tråd med føringene i temaplanene, men må gjøre det innenfor de økonomiske rammene som foreligger. Det innebærer at det må omprioriteres ressurser innenfor tjenesteområdene for å prioritere nye satsinger og tjenesteutvikling i tråd med temaplanene. Det kan også være aktuelt at flere tjenesteområder går sammen om å samfinansiere prioriterte aktiviteter og tiltak.

Se eget kapittel for en nærmere beskrivelse av programmet for tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering.

Tilleggsproposisjon for budsjettåret 2025

1.november 2024 la regjeringen frem en tilleggsproposisjon (Prop. 1 S Tillegg 2 (20242025)) hvor bevilgningene til kommunene og fylkeskommunene ble økt med 5. mrd. kroner for 2024 år og 5. mrd. kroner i 2025. Økningen fordeles med 4,3 mrd. kroner til kommunene og 700 mill. kroner til fylkeskommunene.

Midlene fordeles likt per innbygger og gis over kommunenes rammetilskudd. Regjeringen er samtidig tydelig på at kommuner og fylkeskommuner fremdeles må omstille seg for å unngå at utgiftene blir større enn inntektene.

For Asker kommune betydde dette en økning i rammetilskuddet i 2025 på 76,914 mill. kroner Dette er innarbeidet i budsjettallene.

Handlingsregler

Økonomiske handlingsregler skal bidra til å sikre kommunens økonomiske stilling og gode velferdstjenester. Kommunestyret har som en del av økonomireglementet vedtatt handlingsregler for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad og verdibevarende vedlikehold. Gjeldende økonomireglementet skal revideres og vedtas av kommunestyret i løpet av høsten 2024. Eventuelle justeringer som påvirker handlingsprogrammet, vil innarbeides i tilleggsinnstillingen.

Tabellen under viser vedtatte handlingsregler for Asker kommune.

I prosent av driftsinntekter	Ikke godkjent resultat	Laveste akseptable resultat	Ønsket resultat
Netto driftsresultat	<1,75 %	1,75 - 3 %	>3 %
Disposisjonsfond	< 5 %	5 - 10 %	> 10 %
Gjeldsgrad	> 100 %	100 - 80 %	< 80 %
Verdibevarende vedlikehold formålsbygg	< 100 kr/m2	100-140 kr/m2	>140 kr/m2

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvilke midler som ikke er benyttet i driftsregnskapet. Midlene er ikke til fri benyttelse. Deler av netto driftsresultat er allerede vedtatt avsatt til fond og finansiering av investeringer.

Det er for 2025 budsjettert med et netto driftsresultat på 0,6 prosent. Dette utgjør omkring 55,9 mill. kroner av kommunens brutto driftsinntekter.

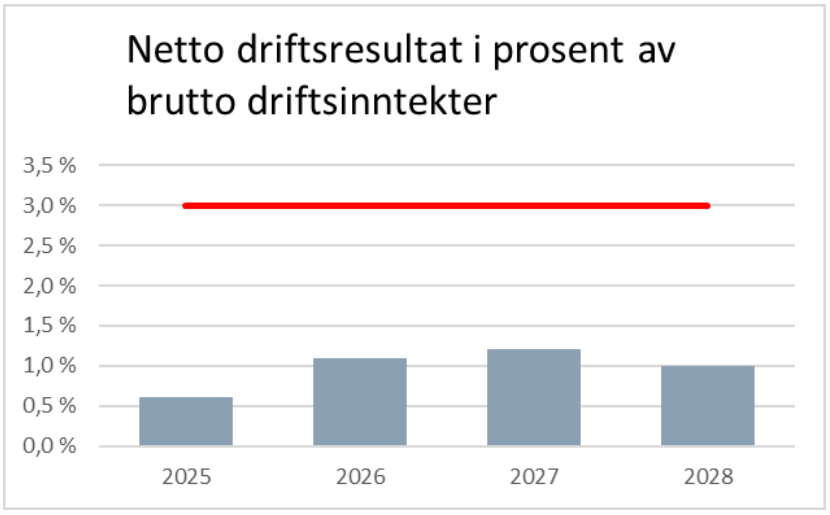

Budsjettert netto driftsresultat ligger lavere enn målsetningen i hele perioden, til tross for omstillings- og effektiviseringskravet.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond viser hva kommunen har tilgjengelig av frie reserver. Kommunens energifond utgjør en stor andel av disposisjonsfondene. Fondet forvaltes i henhold til reglementet for finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet forutsetter at fondets grunnkapital og realverdiavsetninger ikke skal benyttes.

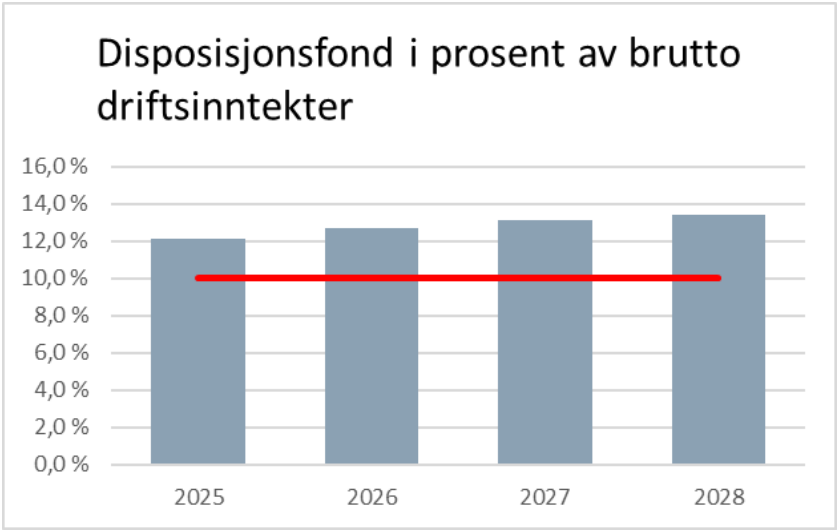

Disposisjonsfondet, inklusive energifondet, ligger over måltallet på 10 prosent i hele perioden.

Gjeldsgrad

Asker kommune har utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere enn handlingsregelen tilsier. Økt lånegjeld vil kreve egenkapitalfinansiering, og medfører at rente- og avdragsutgiftene vil legge beslag på en stadig større andel av kommunens frie inntekter. Økonomien til Asker kommune vil tåle høye investeringer i enkelte år. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er imidlertid krevende. Handlingsregelen tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent av brutto driftsinntekter.

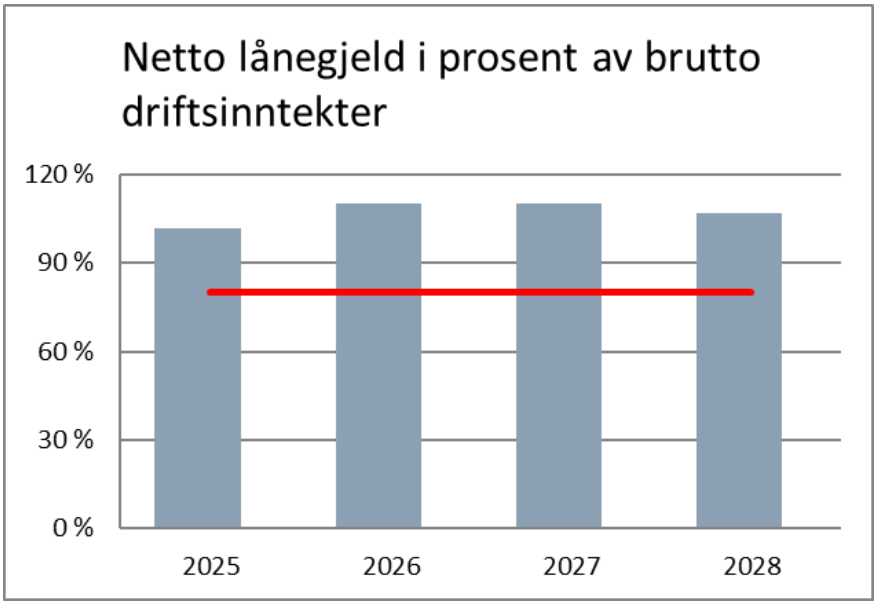

LÅNEGJELD UB (tall i mrd. kr.)	2025	2026	2027	2028
Startlån	2,1	2,3	2,4	2,6
Lån til finansiering investeringer	9,9	10,7	11,0	10,9
SUM	**12,0**	**13,0**	**13,4**	**13,5**
Netto lånegjeld i prosent av samlede inntekter	102 %	110 %	110 %	107 %

Med det investeringsprogrammet som er lagt i inneværende økonomiplanperiode, vil gjeldsgraden stige de neste årene. Tabellen over viser hvor stor lånegjelden vil være hvert år i perioden, samt beregnet gjeldsgrad. Den samlede lånegjelden vil øke med 1,5 mrd. kroner fra 2025 til 2028. Ved utgangen av 2028 vil lånegjelden være på 13,5 mrd. kroner. Gjeldsgraden vil under dagens forutsetninger øke fra 92,6 prosent i 2023 til 102 prosent ved utgangen av 2025, for deretter å øke til 108 prosent i 2028. Den høye gjeldsgraden fører til at renter og avdrag legger beslag på en større andel

av driftsbudsjettet enn ønskelig. Det er viktig at eventuelle nye investeringer prioriteres opp mot vedtatte investeringer, slik at den samlede gjeldsgraden ikke øker. Gjeldsgraden vil være mellom 70 prosent og 75 prosent i perioden når en holder lån til VAR-investeringer utenfor.
En del av investeringene ligger innenfor selvkostområdene renovasjon, vann og avløp. Disse finansieres gjennom gebyrer fra brukerne. Verdien av investeringene innenfor disse områdene var ved utgangen av 2023 på omkring 2,3 mrd. kroner. Dersom selvkostområdene trekkes ut ved beregning av gjeldsgraden, er gjeldsgraden i 2023 68 prosent. Denne vil øke til 76 prosent i 2026 for så å gå ned til 71 prosent i 2028. Måltallet i handlingsregelen og i KOSTRA inkluderer imidlertid også investeringer i selvkostområdene.

Pensjonsforpliktelsen skal avspeile det økonomiske ansvaret kommunen har påtatt seg på beregningstidspunktet overfor hver enkelt ansatt som er tatt opp i pensjonsordningen. For 2023 var den samlede pensjonsforpliktelsen på 7,6 mrd. kroner.

Befolkningsutvikling

Kommuneplanen definerer de overordnede målene for kommunens utvikling. De økonomiske utviklingstrekkene som følger av kommuneplanen, er belyst i den langsiktige investerings- og driftsanalysen (LIDA). Formålet med analysen er å vise ulike framskrivinger av kommunens økonomi basert på det som i dag er sannsynlige demografiske endringer og geografisk valgte utbyggingsretninger.

Kommuneplanen legger opp til en langsiktig befolkningsvekst på 1,1 prosent. Dette krever at kommunen må prioritere investeringer i infrastruktur som understøtter både utbygging, transport og kapasitet i tjenestene. Befolkningsveksten fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024 var på 1,1 prosent. I handlingsprogramperioden 2025-2028 legges det til grunn en forventet befolkningsvekst på 1,3 - 1,8 prosent. Dette forutsetter en årlig boligproduksjon på rundt 620 boliger. Boligreserven i kommuneplanens arealdel vil da være oppbrukt i løpet av 30 år. I 2023 ble det ferdigstilt 700 boliger i Asker, og de siste 5 år er det i snitt ferdigstilt 660 boliger per år.

Befolkningsframskrivingene tar utgangspunkt i at den planlagte boligbyggingen i arealdelen realiseres. I flere utviklingsområder i kommunen er det nå en høy boligproduksjon, først og fremst på Vestre Billingstad, Høn/Landås, Heggedal og Slemmestad. Samtidig har faktorer som prisstigning og økte renter begynt å påvirke økonomien i samfunnet. Den generelle boligproduksjonen i Norge, og i Osloregionen, preges allerede av dette. Dette vil kunne medføre en dempet boligvekst også i Asker fremover. Det kan være grunn til å anta at flere boligprosjekter vil realiseres over lengre tid enn planlagt. Kommunen gjør en nærmere vurdering av befolkningsveksten hvert år.

Grafen under viser befolkningsprognose for de neste 25 årene fordelt på aldersgrupper. Det vil bli størst vekst i aldersgruppen eldre over 67 år. Antall barnehagebarn vil reduseres i 2025, for så å øke igjen utover i perioden, mens antall barn i skolealder vil ha en svak økning.

Prognose befolkningsvekst

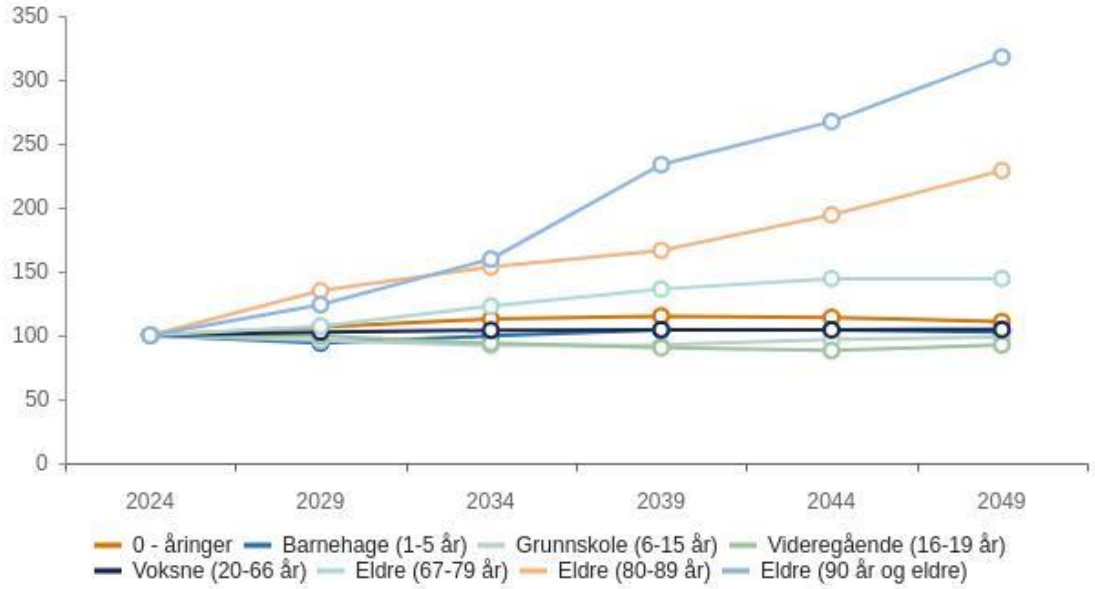

Prognose type: Middels nasjonal vekst
Prognose periode: 25

Demografiutgifter

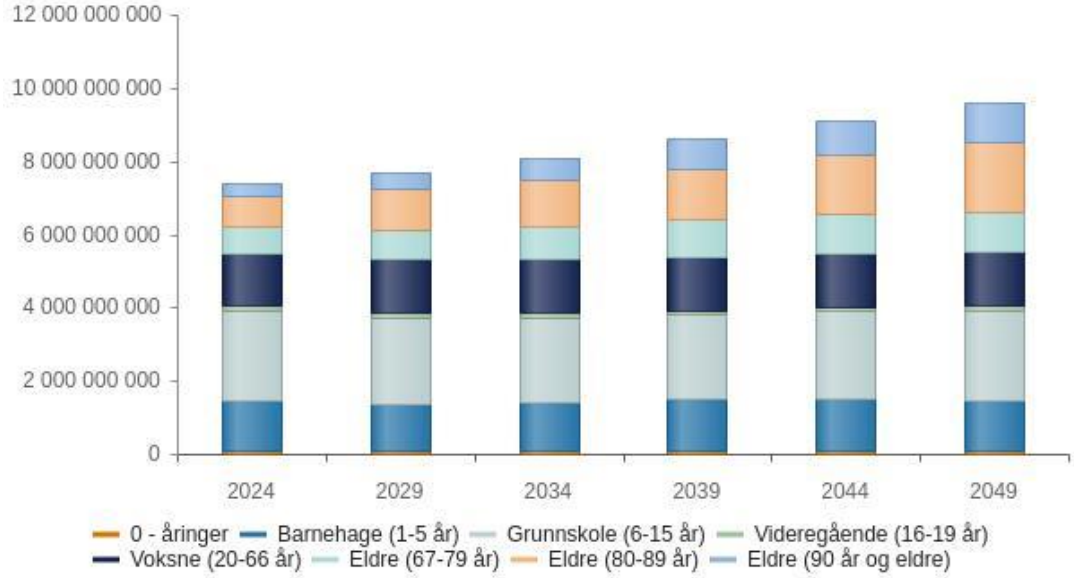

De demografiske endringene vil ha betydelige konsekvenser for tjenestebehovet og kommunens økonomi fremover. En framskriving av demografiutgiftene frem til 2049 viser at Asker kommune vil få økte utgifter på 2,4 mrd. kroner. Omkring 2,3 mrd. kroner av dette knytter seg til aldersgruppen 67 år og eldre.

De økonomiske konsekvensene av en aldrende befolkning avhenger blant annet av i hvor stor grad den økte levealderen slår ut i flere friske år. Det er uansett avgjørende at Asker kommune gjennomfører aktive grep i dag for å opprettholde den økonomiske bæreevnen fremover.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Nye økonomiske rammebetingelser krever økt omstilling

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for at Asker kommune kan opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne både på kort og lang sikt. For å styrke den økonomiske bærekraften, har Asker kommune i flere år jobbet systematisk med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering.

Handlingsprogram 2024-2027 la til grunn en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme. Omstillingen og effektiviseringen har i 2023 og 2024 i stor grad skjedd gjennom løpende effektivisering og bemanningstilpasning. Bemanningstilpasningen har i all hovedsak skjedd gjennom naturlig turnover.

Regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene ble vedtatt av Stortinget i juni 2024. Endringene i inntektssystemet medfører store negative økonomiske konsekvenser for Asker, og innebærer at kommunens økonomiske rammebetingelser er varig redusert.

I tillegg har Asker kommune gjennomført store investeringer de siste årene, noe som har medført høy lånegjeld. Bortfall av skatteinntekter (formueskatt) gjennom flere år, økende renteutgifter og høy prisvekst har også bidratt til en mer krevende økonomisk situasjon.

Disse forholdene har medført at omstillingsprogrammet er forsterket vesentlig. Kommunen må både redusere kostnadene på kort sikt, og samtidig legge grunnlag for en bærekraftig økonomi i et langsiktig perspektiv. Kommunestyret vedtok i Handlingsprogram 2025-2028 en samlet omstilling og effektivisering på ca. 188 mill. kroner i 2025, inkludert en omstillingsreserve på 29 mill. kroner. I tillegg er det lagt opp til en omstilling og effektivisering på ytterligere 150 mill. kroner i 2026.

Samlet innebærer omstillingsprogrammet at Asker kommune i perioden fra 2023 til 2026 vil ha redusert driftsbudsjettet og tilpasset tjenesteproduksjonen med ca. 0,5 mrd. kroner. Dette er svært omfattende, og vil få betydelige konsekvenser for både omfang, kvalitet og standard på tjenestene. Det innebærer også at kommunen i årene fremover vil ha svært begrenset mulighet til å styrke budsjettet med nye satsinger i tråd med ambisjoner i temaplanene. I stedet må vi jobbe på nye måter for å få til mest mulig tjenesteutvikling og innovasjon innenfor reduserte driftsrammer.

Omstillingsprogrammet innebærer at det må gjøres krevende prioriteringer i årene fremover. Asker kommune må i større grad konsentrere ressursene til de kommunale kjernefunksjonene og redusere tjenestenes omfang og kvalitet til et mer nøkternt nivå. Samtidig må vi sørge for at de mest sårbare innbyggerne fortsatt får god hjelp og støtte fra kommunen.

Vedtatt statsbudsjett for 2025 bidrar ikke vesentlig til en styrket kommuneøkonomi for Asker kommune og endrer ikke på allerede vedtatt omstillingsprogram.

Svært mange av landets kommuner er i en tilsvarende krevende økonomisk situasjon. En undersøkelse gjennomført av KS viser at norske kommuner i 2024 vil få et samlet merforbruk på omkring 15 mrd. kroner. KS legger til grunn at kommuneøkonomien har vært presset i flere år, blant annet på grunn av høy prisvekst, og at kommunenes inntekter ikke har økt tilsvarende. KS vurderer at kommunene har en for lav økonomisk ramme til å finansiere dagens nivå på tjenestene, og at dette er et strukturelt problem.

Prioriteringskriterier

Omstillingstiltakene er basert på tydelige og kunnskapsbaserte prioriteringer. Følgende prioriteringskriterier er lagt til grunn:

- Konsentrere ressurser til de kommunale kjernefunksjonene (lovpålagte tjenester)
- Redusere tjenestenes omfang og standard til et lavere/nøkternt nivå
- Skjerme særlig sårbare personer ved fastsettelse av enkeltvedtak og gebyrordninger
- Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt
- Opprettholde utviklings- og innovasjonsarbeid med stor organisasjons-, bruker- og samfunnseffekt

I tillegg ligger politiske vedtak gjennom egne saker og temaplaner til grunn for prioriteringene. Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem har høye ambisjoner. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonsnivået i temaplanene bør vurderes på nytt, og at gjennomføringen må skje over flere år og innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Asker kommune vil fortsatt jobbe målrettet med å oppnå FNs bærekraftsmål, med fokus på sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Med bakgrunn i kriteriene, gjøres det i prioriteringsarbeidet en skjønnsmessig vurdering av aktuelle omstillings- og effektiviseringstiltak. Dette omfatter både en vurdering av juridisk skjønn, faglig skjønn, brukernes skjønn og politisk skjønn, og arbeidet krever derfor gode prosesser.

Informasjon og medvirkningsprosesser

For å lykkes i arbeidet med omstilling og effektivisering, er det avgjørende å sikre god informasjon, dialog og medvirkning med de som blir berørt.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vært opptatt av å tilrettelegge for gode prosesser for informasjon, medvirkning og innspill, både eksternt med innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten og internt med ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten.

Det er gitt informasjon til innbyggere/brukere og gjennomført medvirkningsprosesser i alle tjenesteområder. Omfang og form har vært tilpasset det enkelte tjenesteområde og sett i sammenheng med hvilke omstillings- og effektiviseringstiltak som har vært til vurdering.

Omstilling har jevnlig vært tema i dialogmøter og medbestemmelsesmøter med tillitsvalgte og vernetjenesten. Ledere og ansatte i virksomhetene har også deltatt i arbeidet med å komme med forslag til og vurdere aktuelle omstillingstiltak, og har fått løpende informasjon om arbeidet.

I tillegg har kommunedirektøren vært opptatt av å sikre god dialog og innspill fra de folkevalgte underveis i prosessen. Det vises til Asker kommunes politiske årshjul, som inneholder en rekke aktiviteter som involverer de folkevalgte gjennom hele budsjettprosessen.

Som en følge av den krevende økonomiske situasjonen, er det gjennomført flere ekstraordinære økonomiseminarer med formannskapet høsten 2024:

- 20. august 2024
- 17. september 2024
- 22. og 23. oktober 2024

Formannskapet har i disse seminarene fått informasjon om aktuelle omstillingstiltak som har vært til vurdering, samt fått mulighet til å stille spørsmål og diskutere aktuelle problemstillinger.

Den tette involveringen av folkevalgte underveis i hele budsjettprosessen har bidratt til en felles forståelse av det økonomiske bildet, og gitt større rom for politiske prosesser.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

Det er en overordnet målsetting at omstillingsprogrammet skal gi minst mulig konsekvenser for innbyggere, brukere og ansatte. Omfanget av omstillingsprogrammet tilsier imidlertid at det er nødvendig å gjennomføre endringer som påvirker tjenestenes kvalitet og omfang.

Prioriteringskriteriene skal sikre at omstillingsprogrammet er basert på tydelige og kunnskapsbaserte prioriteringer, og skal sikre at kjernefunksjoner og lovpålagte oppgaver prioriteres og at sårbare personer skjermes så langt som mulig.

Kommunedirektøren har i arbeidet med omstillingsprogrammet gjort løpende vurderinger av de enkelte tiltakenes risiko, konsekvenser og forsvarlighet for innbyggere, brukere og ansatte. Kommunedirektøren vurderer at flere av tiltakene innebærer at innbyggere og brukere vil få endringer i tjenestene, et lavere omfang av tjenester eller bortfall av tjenester. Tilsvarende vil enkelte ansatte oppleve å få endringer i sin arbeidssituasjon eller endrede arbeidsoppgaver. Kommunedirektøren vurderer imidlertid at omstillingsprogrammet er forsvarlig, og at tjenestene fortsatt vil være i tråd med krav i lov og forskrift.

Ved iverksettelse av de enkelte tiltakene vil virksomhetene gjøre konkrete risikovurderinger for å avdekke uønskede hendelser som kan oppstå, samt definere og gjennomføre risikoreduserende tiltak. Dette inngår i det årlige arbeidet med risikovurderinger knyttet til virksomhetenes arbeid med budsjett og virksomhetsplaner.

Omstillingsprogrammet vil løpende følges opp av ansvarlige direktører og virksomheter, og kommunedirektøren vil hvert tertial ha en gjennomgang og dialog knyttet til status, risiko og konsekvenser. Det vil rapporteres politisk på status for omstillingsprogrammet i forbindelse med 1. og 2. tertialrapport.

Strategier for omstillingen

Omstillingsprogrammet består av følgende seks hovedstrategier:

- Befolkningsvekst – sikre økte skatteinntekter
- Løpende effektivisering – økt produktivitet og bemanningstilpasning
- Endret tjenestetilbud – kvalitet, omfang og struktur
- Økte inntekter – gebyrer og brukerbetalinger
- Redusere og utsette investeringer – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet
- Andre strategiske omstillingstiltak

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de seks hovedstrategiene.

Befolkningsvekst – sikre økte skatteinntekter

Kommuneplanen har som mål at Asker kommune skal ha en årlig befolkningsvekst på 1,1 prosent. I 2023 var befolkningsveksten på 1,1 prosent, og kommunen vil i løpet av 2024 ha omkring 100 000 innbyggere i Asker.

Flere innbyggere gir kommunen økte skatteinntekter. Å tilrettelegge for fortsatt høy befolkningsvekst, blant annet gjennom å bidra til høy boligproduksjon, er derfor en viktig strategi for å møte de nye økonomiske rammebetingelsene.

Kommunedirektøren vil i årene fremover vurdere tiltak som bidrar til en årlig befolkningsvekst på 1,8 prosent, blant annet gjennom å utvide boligbyggeprogrammet og tilrettelegge for flere utbyggingsområder. Det innebærer å gå fra et mål på ca. 550 nye boliger i året til et mål på ca. 900 nye boliger i året.

Løpende effektivisering – økt produktivitet og bemanningstilpasning

Løpende effektivisering innebærer at tjenestene i utgangspunktet videreføres med samme behovsdekning som tidligere, men at den gis på andre måter. Dette innebærer blant annet å øke produktiviteten, tilpasse bemanningen, arbeide med tjenesteutvikling, endre arbeidsprosesser og finne nye måter å jobbe på. Dette er tilpasninger og endringer som ikke er av prinsipiell karakter, og derfor ligger under kommunedirektørens fullmakt.

Som en del av kunnskapsgrunnlaget for omstillingsarbeidet, er det utarbeidet en KOSTRA-analyse basert på KOSTRA-tall for 2023. Her er ressursbruken i Asker sammenlignet med Bærum, Drammen, Lillestrøm og KOSTRA-gruppe 12. KOSTRA-gruppe 12 består av store kommuner som har mellom 75 000 og 300 000 innbyggere.

Figuren under viser det teoretiske handlingsrommet for Asker kommune sammenlignet med Bærum, Drammen, Lillestrøm og KOSTRA-gruppe 12. Positive tall indikerer at Asker bruker mer ressurser enn sammenligningskommunene, og dermed har et teoretisk handlingsrom innenfor de aktuelle tjenestene. Negative tall indikerer at Asker har en lavere ressursbruk enn sammenligningskommunene. Pilene til høyre i tabellen viser hvilken utvikling Asker har hatt i ressursbruken fra 2022 til 2023, sammenlignet med KOSTRA-gruppe 12.

	2023 Bærum	2023 Drammen	2023 Lillestrøm	2023 Kostragruppe 12	2022 Kostragruppe 12	
Grunnskole	71	149	17	-28	-2	↑
Pleie og omsorg	-254	307	267	16	184	↑
Barnevern	-43	-74	-99	-83	-32	↑
Barnehage	-64	-37	-14	-47	-20	↑
Kommunehelse	3	-31	70	9	34	↑
Sosiale tjenester	16	45	43	-22	-24	→
Kultur og idrett	61	127	123	71	69	→
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	2	24	55	31	25	↓
Adm, styring og fellesutgifter	-139	-16	88	6	45	↑
Andre områder	-74	-53	59	32	52	↑
- Brann og ulykkesvern	6	23	5	12	1	↓
- Kommunale boliger	-13	-41	45	-2	8	↑
- Samferdsel	6	14	17	47	44	→
- Næringsforv. og konsesjonskraft	-51	-49	-25	-20	6	↑
- Landbruk	-5	-1	0	-1	-	→
- Kirke	-17	0	17	-5	-7	→
Totalt	**-421**	**440**	**608**	**-15**	**332**	

Sammenlignet med KOSTRA-gruppe 12, er Asker kommunes teoretiske handlingsrom redusert fra et positivt handlingsrom på 332 mill. kroner i 2022 til et negativt handlingsrom på 15 mill. kroner i 2023. Sammenlignet med KOSTRA-gruppe 12 har altså Asker redusert sitt teoretiske handlingsrom med ca. 350 mill. kroner fra 2022 til 2023. Det betyr at ressursbruken i Asker er på gjennomsnitt med sammenligningskommunene, men at det er stor variasjon avhengig av hvilken kommune vi sammenligner oss med. Dette må sees i sammenheng med at det er gjennomført betydelig omstilling og effektivisering i Asker de senere årene som gir utslag i KOSTRA-tallene.

Sammenlignet med ressursbruken i Drammen og Lillestrøm, har imidlertid Asker fortsatt et teoretisk handlingsrom innenfor flere tjenester. Dette gjelder blant annet områdene pleie og omsorg og kultur og idrett, der Asker bruker vesentlig mer ressurser enn Drammen og Lillestrøm.

Med utgangspunkt i KOSTRA-sammenligninger med andre kommuner og øvrig kunnskapsgrunnlag, har alle tjenesteområder i 2023 og 2024 jobbet aktivt med å oppnå mer kostnadseffektive tjenester gjennom løpende effektivisering og tjenesteutvikling. Videre har det siden august 2023 vært ansettelsesstopp i Asker kommune, noe som har bidratt til en reduksjon i antall årsverk og dermed reduserte lønnsutgifter.

Arbeidet med løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning videreføres i perioden. Det betyr at tjenesteområdene vil fortsette arbeidet med å vurdere nye måter å jobbe på for å oppnå mer kostnadseffektive tjenester.

Endret tjenestetilbud – kvalitet, omfang og struktur

Å gjennomføre endringer i tjenestetilbudet kan innebære reduksjon eller bortfall av tjenester, endre tjenestenes kvalitet og omfang eller gjennomføre større strukturelle endringer i måten en tjeneste er organisert eller leveres på. Dette vil som hovedregel være tiltak av prinsipiell karakter som krever en politisk beslutning.

Omstillingsprogrammets omfang tilsier at det vil være nødvendig å gjennomføre større eller mindre endringer i tjenestetilbudet i alle tjenesteområder i årene fremover. Dette kan både dreie seg om bortfall av tjenester, endret kvalitet og omfang, samt endringer av mer strukturell karakter.

Økte inntekter – gebyrer og brukerbetalinger

Flere av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både ved at gebyret settes til en beregnet selvkost og i andre tilfeller som en delfinansiering av tjenesten. Adgangen til å kreve brukerbetaling er begrenset og regulert i ulike lover og forskrifter. Dersom det er gitt adgang til å kreve brukerbetaling, er det et prinsipp at betalingen uansett ikke kan overstige kostnaden ved å produsere tjenesten.

For områdene vann, avløp, feiing og renovasjon blir det benyttet egne selvkostberegninger som utgangspunkt for gebyrfastsettelsen. Kostnadene som kommunen har med å frembringe disse tjenestene til innbyggerne, skal dekkes av de gebyrene som abonnentene betaler. Dette er grunnprinsippet innenfor selvkost. Det innebærer at overskudd innenfor disse tjenestene skal føres tilbake til abonnentene på lik linje som et underskudd skal dekkes inn igjen av abonnentene i senere år.

Det ble i Handlingsprogram 2024-2027 gjort større gebyrendringer knyttet til vann og avløp, byggesak og svømmehaller. Dette blant annet for å komme opp på et nivå for å følge selvkostprinsippene og at kommunen selv ikke skal subsidiere disse tjenestene.

Priser og gebyrer er som utgangspunkt justert for den generelle prisveksten i samfunnet. Dette er gjort ved å benytte deflatoren som regjeringen legger til grunn i utregning av rammetilskuddet til kommunene. Samtidig har kommunedirektøren gjort sammenligninger med andre kommuner for å vurdere om det er grunnlag for å øke kommunens inntekter på utvalgte områder/tjenester.

Redusere og utsette investeringer – redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet

Kommunen har en samlet investeringsportefølje på 5,1 mrd. kroner over fire år, inkludert investeringer i selvkostområdene vann, avløp og renovasjon (VAR). Dersom VAR-områdene holdes utenfor, er investeringskostnaden på 3,5 mrd. kroner.

I likhet med tidligere år, ligger investeringsvolumet i perioden 2025-2028 på et for høyt nivå for å få gjeldsgraden ned. Forventet gjeldsgrad vil ligge på rundt 102 prosent av brutto driftsinntekter ved utgangen av 2025 og vil øke til 107 prosent av brutto driftsinntekter i 2028. Høy lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgiftene legger beslag på en stor andel av kommunens frie inntekter.

Det har vært høyt investeringsnivå i Asker kommune over flere år. Dette knytter seg både til mange nye formålsbygg og stedsutvikling, som for eksempel i Slemmestad. Med den økende renten de siste årene, og prognosene for rentenivået fremover, vil Asker kommune måtte bruke betydelige deler av driftsbudsjettet til å dekke opp for høye kapitalkostnader. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er derfor krevende for kommunens økonomiske handlingsrom, og investeringsporteføljen bør over tid derfor reduseres vesentlig.

Med utgangspunkt i en høy lånegjeld, stigende renter og krevende økonomiske tider, ble det i Handlingsprogram 2023-2026 vedtatt å forskyve 14 investeringsprosjekter 2-3 år ut i tid, samt å halvere en rekke sekkeposter i 3 år. For Handlingsprogram 2024-2027 ble det vedtatt å forskyve ytterligere tre prosjekter 2-3 år ut i tid.

Kommunedirektøren forslår i handlingsprogrammet å skyve ytterligere 12 investeringsprosjekter 2 år ut i tid. De foreslåtte utsettelsene ligger i hovedsak utenfor 4-årsperioden.

Andre strategiske omstillingstiltak

I tillegg til omstillingstiltak som gjelder kommunens tjenesteproduksjon og tjenestekvalitet, har kommunedirektøren vurdert andre mulige strategiske omstillingstiltak. Dette knytter seg for eksempel til krav om utbytte fra selskaper, salg av kommunal eiendom og størrelsen på vedlikeholdsbudsjettet.

Program for omstilling og effektivisering

Kommunestyret vedtok i Handlingsprogram 2025-2028 en samlet omstilling og effektivisering på ca. 188 mill. kroner i 2025, inkludert en omstillingsreserve på 29 mill. kroner. Omkring 82 mill. kroner av dette beløpet er ikke-prinsipielle omstillingstiltak som ligger under kommunedirektørens fullmakt, mens omkring 135 mill. kroner er prinsipielle omstillingstiltak som krever politisk vedtak.

Erfaringsmessig tar det noe tid å få full effekt av tiltak, blant annet fordi tiltakene krever prosesser og tar tid å gjennomføre. Den avsatte omstillingsreserven skal dekke opp for manglende helårseffekt av tiltak, slik at kommunen unngår et merforbruk/underskudd i 2025.

Tabellen under viser kommunens samlede omstillingsprogram, både prinsipielle og ikke-prinsipielle (merket gått) tiltak. Alle omstillingstiltak er nærmere beskrevet under hvert enkelt tjenesteområde.

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	Tiltak	2025	2026	2027	2028
Oppvekst	Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	1 075	7 150	11 380	14 390
Oppvekst	Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	1 040	2 870	2 870	2 870
Oppvekst	Avvikling av Home-Start Familiekontakten	2 000	1 000	1 000	1 000
Velferd	Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal		20 000	55 000	72 250
Velferd	Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	2 000			
Velferd	Avvikle rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	3 500	3 500	3 500	3 500
Velferd	Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000
Medborgerskap	Endre innbyggertorgstrukturen	5 000	10 000	10 000	10 000
Medborgerskap	Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	8 600	12 000	12 000	12 000
Medborgerskap	Endret bibliotektilbud	2 000	2 000	2 000	2 000
Samfunnstjenester	Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Om igjen	2 000	2 000	2 000	2 000
Samfunnstjenester	Redusert innsats innen klima og miljø	1 000	1 000	1 000	1 000
Samfunnstjenester	Formålsbygg og boliger - arealeffektivitet	7 000	17 000	17 000	17 000
Samfunnstjenester	Kontorarbeidsplasser - arealeffektivitet	8 000	12 000	20 000	40 000
Samfunnstjenester	Redusere verdibevarende vedlikehold	56 000	56 000	56 000	56 000
Samfunnstjenester	Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	6 500	6 500	6 500	6 500
Samfunnstutvikling	Redusere næringsbudsjettet	2 000	2 000	2 000	2 000
Samfunnstutvikling	Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling	3 000	3 000	3 000	3 000
Organisasjon, utvikling og styring	Redusere streaming av politiske møter	400	400	400	400
Organisasjon, utvikling og styring	Redusere antall valgkretser	500		500	
Organisasjon, utvikling og styring	Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling	10 000	20 000	20 000	20 000
Tjenesteovergripende	Økt utbytte fra kommersielle selskaper	10 000	20 000	20 000	20 000
Tjenesteovergripende	Redusere renter og avdrag - økt salg av eiendom	2 000	4 115	6 286	8 956
Oppvekst	Oppvekst - innenfor kom.dir. fullmakt	24 708	35 260	35 260	35 260
Velferd	Velferd - innenfor kom.dir. fullmakt	29 850	42 245	42 245	42 245
Medborgerskap	Medborgerskap - innenfor kom.dir. fullmakt	6 789	9 566	9 566	9 566
Samfunnstjenester	Samfunnstjenester - innenfor kom.dir. fullmakt	10 030	16 878	16 878	16 878
Samfunnsutvikling	Samfunnsutvikling - innenfor kom.dir. fullmakt	2 000	3 355	3 355	3 355
Organisasjon, styring og utvikling	Organisasjon, styring og utvikling - innenfor kom.dir. fullmakt	9 100	12 986	12 486	12 986
Tjenesteovergripende	Omstillingsreserve - bundne midler	-29 497		-44 999	-84 749
	SUM	**187 595**	**323 825**	**328 226**	**331 406**

Driftsbudsjettet

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Inntekts- og formuesskatt	-5 215 777	-5 171 741	-5 231 684	-5 281 668
Rammetilskudd	-2 496 695	-2 446 309	-2 497 516	-2 552 987
Andre generelle driftsinntekter	-119 569	-118 469	-117 369	-113 669
Sum sentrale inntekter	**-7 832 042**	**-7 736 520**	**-7 846 570**	**-7 948 325**

Skatt og rammetilskudd

Stortinget vedtok nytt inntektssystem for kommunene i midten av juni 2024. Målet med det nye inntektssystemet er å legge til rette for at alle kommuner skal gi gode og likeverdige tjenester til sine innbyggere. Inntektssystemet fordeler rammetilskudd og skatteinntekter til kommunene. Rammetilskudd og skatt utgjør de såkalte frie inntektene til kommunene. Inntektssystemet består av flere elementer, der de viktigste er:

- Utjevning av ufrivillig variasjoner i utgiftsbehov (kostnadsnøkler)
- Utjevning av skatteinntekter
    - Endringer i utbytteskatt og formueskatt
    - Økt inntektsutjevning

- Ulike regionalpolitiske tilskudd

For Asker kommune innebærer endringene i inntektssystemet store fordelingsvirkninger og et stort tap i skatteinntekter. Departementet har foreslått at endringene i skatteelementene fases inn over to år. Fra 2026 vil skatteendringene være innført med full virkning.

I statsbudsjett 2025 la regjeringen opp til en realvekst i kommunenes inntekter på 5,15 mrd. kroner. Med den foreslåtte veksten vil kommunene få et handlingsrom utover demografi og pensjonskostnader på 3,1 mrd. kroner. Denne veksten er blant annet begrunnet med følgende:

- 1,7 mrd. kroner til omlegging av nytt inntektssystem
- 250 mill. kroner til økt bemanning i barnehagene
- 150 mill. kroner til opptrappingsplan for psykisk helse

Kommunedirektøren vurderer skatteanslaget på bakgrunn av en prognosemodell utarbeidet av KS, som inneholder regjeringens signaler og illustrerer kommunens økonomiske rammebetingelser. I vurderingen tas det også hensyn til forventet skatteinngang i 2024, ny befolkningsprognose for landet og Asker, samt forventet lønns- og prisvekst. Skatteanslaget er en budsjettforutsetning som er beheftet med stor usikkerhet, og vil bli fulgt tett opp gjennom den løpende økonomirapporteringen.

Følgende anslag legges til grunn for budsjetterte skatteinntekter.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skatt i prosent av landsgjennomsnittet	130,8	129,7	124,3	122,4	122,4	122,4
Skatt i prosent av landsgjennomsnittet etter inntektsutjevning	111	110,6	108,3	107,4	107,4	107,4

Det er viktig å understreke at det har vært store variasjoner i skatteinngangen de siste årene. For 2024 er det anslått et budsjettavvik på mellom 200-250 mill. kroner for skatt og inntektsutjevning. Gode skatteanslag for 2025 er krevende å lage ettersom skattegrunnlaget endres fra 2025. Samtidig vil det i 2025 komme skatteinntekter med basis i dagens skattegrunnlag. Informasjon om endelig skatteinngang for 2025 vil først være kjent i 2026.

Figuren under viser at det er svært store variasjoner i skatteinngangen fra år til år, noe som igjen viser at det er stor usikkerhet knyttet til skatteinngangen.

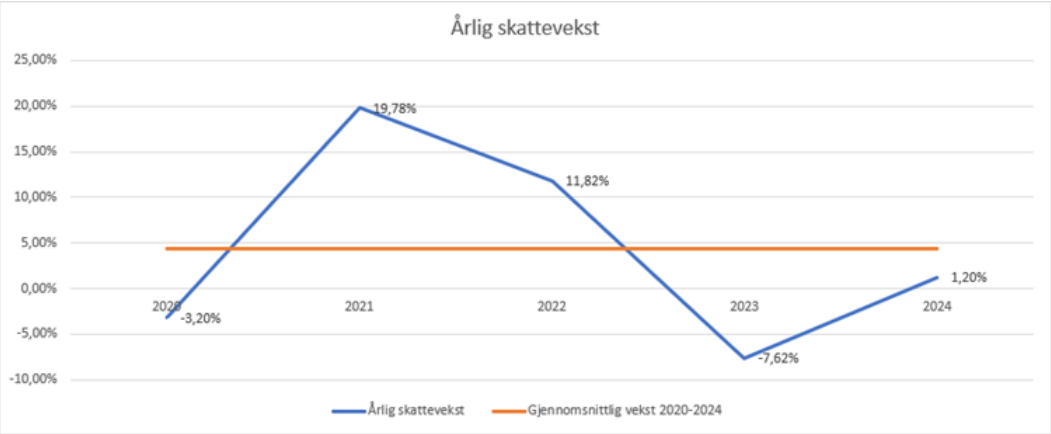

Andre sentrale inntekter

Andre generelle driftsinntekter består av integreringstilskudd, særtilskudd knyttet til enslige mindreårige flyktninger, samt rentekompensasjonsordningene for helse, skole og kirke.

Asker kommune har god erfaring med bosetting og integrering av flyktninger. Kommunen bosatte i 2023 totalt 329 flyktninger, samt 43 flyktninger knyttet til familiegjenforeninger. 60 prosent av de bosatte flyktningene var fra Ukraina. Asker kommune mottok en anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å bosette 355 flyktninger i 2024. Kommunen vedtok i januar å bosette 255 flyktninger, hvorav 22 er enslige mindreårige. Kommunen vurderer at statlige myndigheter i større grad må sørge for at kommunens helhetlige utgifter forbundet med bosetting av flyktninger gjenspeiles i inntektssystemet for å kunne imøtekomme anmodningen om et høyere bosettingstall. Det må tas høyde for at det kan komme anmodning om bosetting av et høyt antall flyktninger også i 2025.

Integreringstilskuddet for flyktninger er videreført på samme nivå som i forrige handlingsprogram. Budsjettmessige konsekvenser for inntekter og utgifter som følge av endring i antall flyktninger, vil bli fortløpende vurdert gjennom året.

Rentekompensasjonsordningene utbetales fra Husbanken, og det er Husbankens egen flytende rente som ligger til grunn for beregningen av rentekompensasjonen. Kompensasjonen utgjør 18,5 mill. kroner i 2025, synkende til 12,6 mill. kroner i 2028.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Renteinntekter	-116 000	-112 500	-119 000	-122 000
Utbytter	-31 800	-31 800	-31 800	-31 800
Renteutgifter	483 000	456 346	479 864	502 782
Avdrag på lån	400 000	404 939	432 850	439 762
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-102 550	-101 100	-100 150	-104 700
Netto finansinntekter/finansutgifter	632 650	615 885	661 764	684 044
Finansutgifter i tjenesteområdene	105 836	106 123	114 270	119 663
Totale finansutgifter	738 486	722 008	776 034	803 707
Motpost avskrivninger	**576**	**-2 092**	**-5 845**	**-16 085**
Motpost avskrivninger	-580 973	-593 421	-603 961	-603 961
Motpost avskrivninger	**0**	**0**	**0**	**0**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0

Gevinster og tap på finansielle plasseringer

Energifondet er på 1,6 mrd. kroner, og fondets midler er plassert med 50 prosent i aksjer og 50 prosent i rentepapirer (obligasjoner og sertifikater). Forvaltningsstrategien forventes å gi en årlig realavkastning på 3 prosent over tid. Fondet forvaltes i henhold til FNs prinsipper for ansvarlige investeringer. De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland (SPU) er retningsgivende for Asker kommunes finansforvaltning. Fondet er en del av kommunens fondsreserver.

Kommunens overskuddslikviditet på 1 mrd. kroner forvaltes i henhold til finansreglementet. Midlene skal plasseres i bankinnskudd og likviditetsfond med gjennomsnittlig løpetid kortere enn 1,5 år. Forventet avkastning er på 5,5 prosent.

Renteforutsetninger

Asker kommune har som policy at deler av porteføljen skal ha fastrente. Det betyr at endringer i renten ikke vil få effekt umiddelbart for hele gjeldsporteføljen. Ifølge reglementet for finans- og gjeldsforvaltning skal minimum 30 prosent av låneporteføljen med renterisiko ha fast rente, mens minimum 40 prosent skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn 1 år).

Det var vært store bevegelser i rentemarkedet i de siste månedene av 2024, fra slutten av september til begynnelsen av november. Budsjettet for renteutgifter i 2025 er derfor styrket i henhold til dette.

Dette er et øyeblikksbilde av hva markedet mener på nåværende tidspunkt. Renteprognosen er derfor beheftet med noe usikkerhet, og må derfor følges nøye opp gjennom det kommende året.

Budsjetterte låneopptak forskyves i den grad kommunens likviditet gir rom for det. Budsjetterte avdragsutgifter i perioden er innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Selskaps- og utbyttepolitikk

Asker kommune har eierskap i mange selskaper, både aksjeselskaper, interkommunale selskaper og kommunale foretak.

Kommunestyret vedtok i sak 93/20 eierskapsmelding for Asker kommune. Eierskapsmeldingens del I inneholder generelle prinsipper for eierstyring. Eierskapsmelding del II inneholder en oversikt over alle selskaper kommunen har eierinteresser i. I tillegg er det redegjort nærmere for kommunens utbyttepolitikk.

Kommunen skal sikre god eierstyring gjennom å tydeliggjøre mål og resultatkrav i det eierstrategiske arbeidet. Slike mål forankres i eierstrategien for de enkelte selskapene, og innebærer at kommunen må ha tydelige og unike eierstrategier for sine eierposisjoner.

Selskapenes primæroppgave er å drive virksomheten lønnsomt, effektivt, bærekraftig og ansvarlig. Asker kommune har et strategisk og langsiktig perspektiv med sitt eierskap, og det skal være tydelige mål med eierskapet i hvert enkelt selskap. Forventninger til avkastning, utbytte, resultater, samfunnsansvar og bærekraftig utvikling skal være sentrale deler av dialogen med det enkelte selskap.

Formannskapet vedtok i sak 30/21 et rammeverk for utarbeidelse av eierstrategi for utvalgte selskaper som Asker kommune har eierskap i. Basert på det vedtatte rammeverk er det utarbeidet en mal for eierstrategier. I tiden fremover vil det bli utarbeidet eierstrategier i utvalgte selskaper som spesifikt vil

sette krav til det enkelte selskap, også med tanke på utbytte, avkastningskrav og andre selskapsspesifikke mål.

Avkastningsmål

Med avkastningsmål menes den avkastningen eier kan forvente å få på sine investeringer over tid sett i forhold til investeringens risiko. Verdiskapningen av Asker kommunes eierskap er betydelig. Asker kommune har investert i og overført store verdier til selskaper og foretak som kommunen forventer at bidrar til finansiering av kommunens økonomi, og som gir avkastning på investeringer. For de kommersielle selskapene som i stor grad har forretningsmessige mål, er avkastning et sentralt element for eier. Asker kommune ønsker en positiv verdiutvikling for sine investeringer, og det er et viktig mål at selskapene oppnår høy avkastning på investert kapital.

Effektivitetsmål

For selskaper der det foreligger andre spesifikt definerte mål, og som ikke opererer i et marked, vil avkastningsforventninger kunne erstattes av andre mål som for eksempel effektivitetsmål. Ulike selskapsformer velges for å realisere ulike typer formål. I noen tilfeller vil for eksempel ivaretakelse av særskilte samfunnsoppgaver være en bedre målsetting enn rene resultatkrav.

Utbytte

Som eier gir Asker kommune utrykk for forventninger til selskapenes utbytte. Utbytteforventninger skal reflektere hva Asker kommune som eier mener er en riktig balanse mellom utbytte og tilbakeholdt kapital i selskapet. Et sentralt hensyn ved fastsetting av utbytte er at selskapet bør ha en egenkapital som er tilpasset virksomhetens mål, strategi og risikoprofil.

Kommunedirektøren utarbeider utbytteforventninger som kommuniseres til selskapenes styrer i de kommersielle selskapene der det er aktuelt med utbytte, i tråd med de eierstrategier som er vedtatt.

Asker kommune forventer utbytte fra flere kommersielle selskaper i eierporteføljen. Det er i dette handlingsprogrammet budsjettert med et utbytte på 31,8 mill. kroner i 2025.

Tabellen under viser de kommersielle selskapene der kommunen forventer og har budsjettert med utbytte i 2025.

Selskapets navn *Beløp i 1000 kr*	**Budsjett utbytte 2024**	**Selskapets foreslåtte utbytte i 2024**	**Budsjett 2025**
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 500	9 000
Hurum Energi AS	12 500	0	5 500
Lindum Oredalen AS (LOAS)	8 900	0	8 900

Vardar AS - Askers andel*	19 680	20 388	8 400
SUM	**50 080**	**38 940**	**31 800**

** Asker kommune sin utbytteandel som eier er 14,06 prosent av selskapets aksjer.*

Tabellen under viser de samme selskapenes regnskapsresultater i 2023.

Selskapets navn *Beløp i 1000 kr*	**Omsetning 2023**	**Driftsresultat før skatt**	**Totalkapital 2023**	**Egenkapital**
Askerhalvøya Eiendom AS	1 799	7 494	153 899	113 136
Hurum Energi AS	274 918	3 356	147 679	47 413
Lindum Oredalen AS (LOAS)	126 241	18 879	144 679	61 778
Vardar AS	1 308 317	958 348	9 179 879	7 292 728

Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Avsetninger til disposisjonsfond	63 334	106 410	113 656	89 971
Bruk av ubundne avsetninger	-150 730	-50 730	-50 730	-50 730
Overføringer til investering	150 000	50 000	50 000	50 000
Netto avsetninger	**62 604**	**105 680**	**112 926**	**89 241**
Netto avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i tjenesteområdene	-6 722	8 055	4 418	12 787
Totale avsetninger	**55 882**	**113 735**	**117 344**	**102 028**

Det er et mål at disposisjonsfondene skal utgjøre minimum 10 prosent av driftsinntektene. Fondsavsetningene bidrar til å sikre godt økonomisk handlingsrom og fremtidig egenfinansiering av investeringer.

80 mill. kroner av de budsjetterte avsetningene er knyttet til energifondet. Avsetningen plasseres i realverdifond og bufferfond.

Bruk av ubundne avsetninger sees i sammenheng med det som overføres til investering som egenfinansiering.

Investeringsbudsjettet

Investeringer er et viktig virkemiddel for å sikre et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere. Det er etablert handlingsregler som setter rammer for investeringsnivået. Investeringene finansieres av tilskudd, refusjoner, lån, fond og overskudd i driftsregnskapet. Handlingsreglene tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent av brutto driftsinntekter.

Asker kommune har særskilte utfordringer knyttet til at vedtatte planer og politiske saker legger opp til store investeringer. For å sikre en god og langsiktig investeringsstrategi, er perspektivet utvidet fra den lovpålagte 4-årsplanen til en 10-årsplan. Hovedoversiktene følger forskriften og viser investeringer i perioden 2025-2028. Disse vedtas av kommunestyret. De detaljerte prosjektoversiktene under hvert tjenesteområde viser hele 10-årsperspektivet, der de siste seks årene er foreløpige prognoser.

Investeringsprogrammet innebærer en investeringskostnad på 5,1 mrd. kroner over fire år, inkludert investeringer i selvkostområdene vann, avløp og renovasjon (VAR). Dersom VAR-områdene holdes utenfor, er investeringskostnaden på 3,5 mrd. kroner.

I likhet med tidligere år, ligger investeringsvolumet i 2025-2028 på et for høyt nivå for å få gjeldsgraden ned. Forventede salgsinntekter knyttet til Høn-Landås, tilskudd til sykehjem og bidrag fra fylket til idrettshallene i Røyken og Nesbru bidrar til lavere låneopptak. Gjeldsgraden vil imidlertid øke. Forventet gjeldsgrad vil ligge rundt 102 prosent ved utgangen av 2025, og vil øke til 108 prosent i 2028. Låneopptak har også en direkte innvirkning på nivået på renter og avdrag i driftsbudsjettet.

De største investeringsprosjektene er bygging av skole- og barnehagebygg, idrettsbygg, omsorgsboliger, sykehjem og investeringer i vann, avløp og renovasjon.

Investeringsprosjektene er i ulike faser, noe som betyr ulikt presisjonsnivå både når det gjelder budsjett og fremdriftsangivelser. Hvert større investeringsprosjekt blir behandlet politisk, og detaljene knyttet til prosjektene fremgår av egne saker.

Investeringsbudsjettet er presentert i faste 2025-priser.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	1 123 460	1 673 825	1 710 367	1 577 164	1 541 783	1 028 485	682 100
Tilskudd til andres investeringer	24 868	15 050	29 588	14 400	14 000	8 500	8 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	131 270	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	23 920	5 000	33 114	5 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag på lån	0	0	15 300	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**1 303 518**	**1 693 875**	**1 788 369**	**1 596 564**	**1 565 783**	**1 046 985**	**700 600**
Kompensasjon for merverdiavgift	-125 657	-217 865	-221 814	-212 224	-223 404	-139 857	-70 580
Tilskudd fra andre	-109 688	-81 840	-152 034	-147 420	-22 000	-193 000	0
Salg av varige driftsmidler	-71 231	-50 000	-74 871	-290 000	-105 000	-40 000	-245 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-129 528	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-20 297	0	-15 300	0	0	0	0
Bruk av lån	-507 660	-1 174 170	-1 214 563	-796 920	-1 165 379	-624 128	-335 020

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Sum investeringsinntekter	**-964 061**	**-1 523 875**	**-1 678 582**	**-1 446 564**	**-1 515 783**	**-996 985**	**-650 600**
Videreutlån	171 644	300 000	300 000	150 000	250 000	250 000	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-171 644	-300 000	-300 000	-150 000	-250 000	-250 000	-250 000
Avdrag på lån til videreutlån	105 193	48 600	48 600	56 100	63 700	71 500	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-70 584	-48 600	-48 600	-56 100	-63 700	-71 500	-75 000
Netto utgifter videreutlån	**34 609**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift	-339 457	-170 000	-109 787	-150 000	-50 000	-50 000	-50 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	29 314	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-63 923	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-374 065**	**-170 000**	**-109 787**	**-150 000**	**-50 000**	**-50 000**	**-50 000**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Finansiering av investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet finansieres med kompensasjon for merverdiavgift, ulike tilskudd, inntekter fra salg av anleggsmidler, overføringer fra drift eller opptak av lån.

Kompensasjon for merverdiavgift

Kompensasjon for merverdiavgift føres direkte i investeringsregnskapet til finansiering av investeringer. Det er budsjettert med 688 mill. kroner i merverdiavgiftskompensasjon i fireårsperioden.

Tilskudd

For å stimulere kommunene til investeringer er det etablert ulike støtteordninger. Det er tre hovedkategorier tilskudd:

- Formålsbygg (Husbanken)
- Spillemidler (Fylkeskommunen)
- Miljø (ENOVA)

Felles for støtteordningene er at kommunen mottar tilskuddet etter at prosjektet er ferdigstilt. Det er budsjettert med totalt 362 mill. kroner i tilskudd i fireårsperioden. Tilskuddene gjelder helsebygg, omsorgsboliger og idrettsanlegg.

Inntekter fra salg av anleggsmidler

Det er i handlingsprogramperioden budsjettert med 40 mill. kroner årlig i inntekter knyttet til salg av eiendom. I tillegg er det budsjettert med ytterligere 520 mill. kroner i perioden 2025-2028 knyttet til

Høn-Landås. Størrelsen på den totale inntekten og i hvilket år den kommer, baserer seg dels på usikre prognoser.

Overført fra drift

Som en del av egenfinansieringen brukes 300 mill. kroner overført fra drift i fireårsperioden. Dette er en teknisk endring som følge av ny budsjettforskrift som medfører at bruk av fond erstattes med overføringer fra drift.

Bruk av lån

Opptak av lån påfører driftsbudsjettet fremtidige rente- og avdragskostnader. Driftskostnader knyttet til startlån og VAR-investeringer finansieres gjennom brukerbetalinger. Budsjettert låneopptak i fireårsperioden er på 3,0 mrd. kroner. Dette betyr at 60 prosent av investeringsprogrammet i perioden 2025-2028 finansieres med lån, og med varierende andel år for år. I tillegg tar kommunen opp startlån i Husbanken på inntil 150 mill. kroner i 2025. Beløpet er redusert sammenlignet med forrige handlingsprogram på grunn av store ubrukte midler fra tidligere år.

Klimabudsjett

Hva er et klimabudsjett?

Asker kommune presenterer i dette handlingsprogrammet sitt klimabudsjett for perioden 2025-2028. Klimabudsjettet er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser, og inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenesteområder.

Som en av landets største kommuner, kan Asker bidra mye i arbeidet med å redusere utslippene av klimagasser. Kommunen kan blant annet bidra gjennom sin rolle som lokal planmyndighet, eier av bygg og anlegg, grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler.

Kommunen har også en viktig pådriverrolle for å få gjennomført klimatiltak i Askersamfunnet. Dette kan for eksempel gjøres gjennom støtteordninger, tilskudd og andre insentiver, i tillegg til å sette krav. Videre har kommunen en sentral rolle når det gjelder å formidle kunnskap, drive holdningsskapende arbeid og motivere til handling, blant annet ved å fremheve gode eksempler. De valgene den enkelte innbygger tar hver dag er avgjørende for Askers samlede klimafotavtrykk.

Klimabudsjettet inneholder tiltak som kommunen skal gjennomføre for å redusere klimagassutslipp fra egen organisasjon og for å bidra til reduksjon av klimagassutslipp fra Askersamfunnet. Tiltakene har et lokalt og globalt perspektiv, og omfatter hele Askersamfunnets klimafotavtrykk. Det betyr at tiltakene omfatter både utslipp innenfor Askers grenser (direkte utslipp) og utslipp som skjer utenfor Askers grenser som følge av innbyggernes, næringslivets og kommunens forbruk (indirekte utslipp).

Klimabudsjettet bygger på temaplan for handling mot klimaendringene, som ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Temaplanen har identifisert følgende seks innsatsområder som det må jobbes spesielt godt med i årene fremover:

- Endring, ledelse og kommunikasjon
- Klimasmart mat
- Bærekraftig forbruk
- Framtidsrettede bygg og anlegg
- Grønn mobilitet
- Naturen som karbonlager

I temaplanen er det innenfor hvert innsatsområde definert strategier for å oppnå ønsket utvikling. Klimabudsjettet viser hvordan vi konkret skal jobbe med disse strategiene. De klimatiltakene som retter seg mot kommunen som organisasjon vil bli ytterligere konkretisert i oppdrag til virksomhetene, og vil bli fulgt opp som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

En viktig del av oppfølgingen er å vurdere i hvilken grad temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Indikatorer, statistikk, forskning, utredninger og aktivitetsoppfølging er sentrale kilder til kunnskap om måloppnåelse. En samlet vurdering av status og måloppnåelse blir gitt i forbindelse med årsrapporten.

Status og framskrivninger for utslipp

Direkte utslipp

De direkte utslippene er de som slippes ut innenfor Askers grenser. Miljødirektoratets statistikk for utslipp viser kildene til direkte klimagassutslipp, både nasjonalt og for kommuner. Statistikken dekker årene 2009-2022. Grafen under viser utviklingen av direkte klimagassutslipp i Asker kommune målt i tonn CO2-ekvivalenter (forkortet CO2e). Ved å omregne utslipp av klimagasser som karbondioksid, metan og lystgass til CO2e, kan vi sammenligne de ulike klimagassene. For å kunne vurdere om vi når målene, bør referanseåret være basert på sammenlignbare tall fra Miljødirektoratet. Referanseåret er derfor satt til 2009.

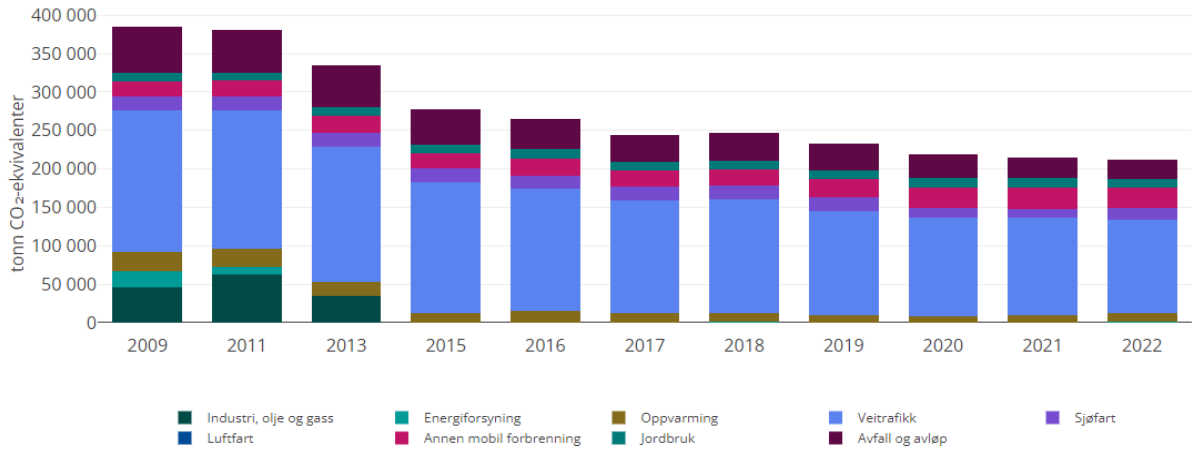

Grafen viser at det har vært en nedgang på 44,8 prosent i utslippene fra 2009 til 2022. Nedgangen skyldes hovedsakelig nedlegging av Tofte Industrier, stenging av avfallsforbrenningsanlegg som ble brukt til energiforsyning, utfasing av oljefyring, en økning i antall elbiler, samt økt innblanding av biodrivstoff i drivstoff.

Utslippene i Asker for 2022 var på 212 195,5 tonn CO2e. Veitrafikk med personbiler, varebiler, busser og tunge kjøretøy utgjør 57,5 prosent av utslippene, og er den klart største direkte utslippskilden i Askersamfunnet. 51,5 prosent av utslippene fra veitrafikk kommer fra personbiler.

De direkte klimagassutslippene i Asker vil trolig gå ned selv uten en aktiv lokal klimapolitikk og klimabudsjett. Dette har sammenheng med at flere kjøretøy og maskiner blir elektriske eller går på hydrogen eller biogass. For at Asker kommune skal bli et lavutslippssamfunn, kreves det imidlertid også en betydelig lokal innsats. Kommunen har en viktig rolle i implementeringen av den nasjonale politikken. Dette gjelder ikke minst for veitrafikk og anleggsplasser, der det er store utslipp i Asker.

Figuren under viser:

- De historiske utslippene i Asker fra 2009 til 2022.
- En utviklingsbane som viser hvor kommunen er på vei dersom vi fortsetter å redusere utslipp i den samme takten som vi har gjort siden 2015. Hvis vi følger denne banen vil kommunen redusere utslippene med 64,2 prosent fra 2009 til 2030.

- En målbane som viser den utslippsutviklingen Asker kommune må ha for å oppnå målet om 67 prosent reduksjon i direkte klimagassutslipp. Dette innebærer både en offensiv nasjonal klimapolitikk og en aktiv lokal klimahandling i Asker kommune.

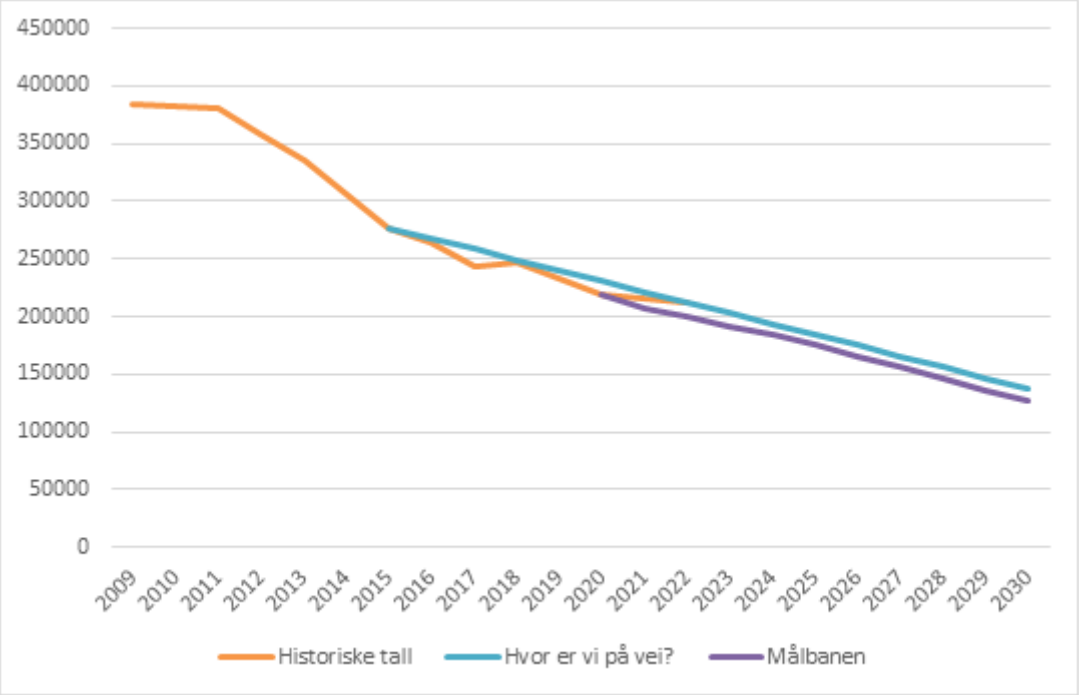

Målbanen ble estimert i 2020 i forbindelse med arbeidet med kunnskapsgrunnlaget til temaplan for handling mot klimaendringene. Fra 2021 har kommunen derfor både tall for faktiske utslipp (historiske tall) og estimerte utslipp i henhold til målbanen. Det betyr at vi kan sammenligne faktiske utslipp med målene vi har satt oss. Figuren viser at Asker kommune i 2022 lå i overkant av 11 600 tonn CO2e over målet for året. Det understrekes at målbanen er et estimat som er forbundet med vesentlig usikkerhet.

Målet om 67 prosent reduksjon i klimagassutslipp betyr ikke at det skal skje en reduksjon på 67 prosent innenfor alle sektorer. Tabellen under viser hvordan de prosentvise utslippsreduksjonene var fordelt på de ulike sektorene i 2022, målene for de ulike sektorene i 2022, samt hvordan de fremtidige målene for utslippsreduksjon fordeler seg på de ulike sektorene – alt målt i forhold til referanseåret 2009. Negative tall i tabellen betyr en reduksjon i klimagassutslipp, mens positive tall betyr en økning. Grunnen til at det innenfor enkelte sektorer tilsynelatende er et mål om økte klimagassutslipp, er at utslippene allerede har økt mye fra 2009. Det tar tid å snu trenden, og for noen sektorer vil vi derfor ikke komme under 2009-nivå før det har gått noen år.

En stor del av reduksjonen har allerede skjedd, og skyldes som nevnt nedlegging av Tofte Industrier og stenging av avfallsforbrenningsanlegg som ble brukt til energiforsyning. I tillegg er det store reduksjoner innenfor oppvarming grunnet utfasing av oljefyring. Kommunen har fortsatt en stor jobb å gjøre for å oppnå en 32 prosent reduksjon innenfor annen mobil forbrenning og en 66 prosent reduksjon innenfor veitrafikk. Dette er områder der kommunen spesielt har mulighet til å påvirke utslippsutviklingen.

Sektor	Utslipp i 2022	Mål for 2022	Mål for 2025	Mål for 2030
Annen mobil forbrenning	37 %	13 %	-6 %	-32%
Avfall og avløp	-59 %	-50 %	-52 %	-53 %
Energiforsyning	-99 %	-100 %	-100 %	-100 %
Industri, olje og gass	-98 %	-100 %	-100 %	-100 %
Jordbruk	9 %	8 %	-1 %	-16 %
Oppvarming	-55 %	-68 %	-71 %	-75 %
Sjøfart	-18 %	-36 %	-41 %	-50 %
Veitrafikk	-34 %	-37 %	-46 %	-66 %

Det vises til oversikten over klimatiltak for direkte utslipp for en nærmere beskrivelse av hvilke tiltak kommunen vil jobbe med i kommende periode for å nå målene om utslippsreduksjon innenfor de ulike sektorene.

Utslipp og opptak av klimagasser fra skog og annen arealbruk

De senere årene har det blitt et stadig større fokus på opptak og utslipp av klimagasser fra arealene våre. Opptak av klimagasser fra atmosfæren skjer når biomasse (levende vekster som skog, busker og gress) vokser, tar opp og lagrer karbon i jord, røtter, stamme og bladverk. Utslipp skjer når biomasse forbrennes eller brytes ned. Bearbeiding av jorda kan også øke nedbrytingen av det organiske materialet i jordsmonnet, noe som gir utslipp av CO2.

Miljødirektoratets årlige utslippsstatistikk omfatter ikke utslipp og opptak av klimagasser fra skog og annen arealbruk. Det finnes derfor ingen oppdaterte tall for utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk. Miljødirektoratet har imidlertid utarbeidet et utslippsregnskap for 2010 og 2015, der utslipp og opptak av klimagasser er brutt ned i arealbrukskategorier. Et oppdatert kommunefordelt klimaregnskap for arealbrukssektoren for 2020 var ventet i 2022, men er forsinket.

Utslippsregnskapet for 2010 og 2015 viser at arealbruksendringer førte til netto økning i utslippene. Utbygd areal er den arealtypen som gir størst netto utslipp, og utslippene fra utbygd areal har økt vesentlig fra 2010 til 2015. Det er særlig overgangen fra skog til utbygd areal som ga klimagasseffekter.

Det er vanskelig å lage framskrivninger for utviklingen av utslipp og opptak av klimagasser fra arealbruk for en kommune. På nasjonalt nivå viser framskrivninger fra Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) at netto opptak i arealbrukssektoren ventes å avta mot 2050, før det etter hvert vil øke mot 2100. Det er skog som gir de største endringene. Det er knyttet relativt stor usikkerhet til tallene mot slutten av perioden.

Det er ikke mulig å trekke konklusjoner for Asker basert på nasjonal utvikling. Arealfordelingen er ulik kommunene imellom. I tillegg vil en høyere befolkningsvekst i Asker gi mer press på arealene sammenlignet med nasjonal utvikling. Dersom Asker bygger ned mer skog og andre arealtyper til fordel for utbygd areal, vil dette føre til mer utslipp fra sektoren.

Asker kommune jobber for å få på plass et eget arealregnskap som også beskriver opptak og utslipp av klimagasser fra kommunens arealer.

Innbyggernes klimafotavtrykk

Svært mye av klimagassutslippet vi bidrar til i Asker, skjer utenfor kommunens grenser og fanges derfor ikke opp av Miljødirektoratets regnskap over direkte utslipp. Asker kommune ønsker å ha en oversikt over innbyggernes totale klimafotavtrykk. Klimafotavtrykket er den totale klimapåvirkningen en innbygger, kommunen eller en bedrift har. Klimafotavtrykket består både av det direkte utslippet som slippes ut innenfor Asker kommunes grenser, og det indirekte utslippet som følger av vårt forbruk og våre aktiviteter.

Figuren under viser innbyggernes klimafotavtrykk, da det ikke finnes tilgjengelige tall for klimafotavtrykk for hele Askersamfunnet. Tallene er hentet fra nettsiden Folkets Fotavtrykk levert av Ducky AS, med en justering av faktoren for omregning av strømbruk til utslipp i tråd med den den faktiske utslippsfaktoren for Norge, rapportert på nettsiden Electricity Maps.

Tallene viser at det årlige klimafotavtrykket til en gjennomsnittsinnbygger i Asker er på 8,9 tonn CO2e. Dersom vi ganger dette tallet med Askers ca. 99 000 innbyggere, får vi et samlet klimafotavtrykk på rundt 8 77 900 tonn CO2e. Klimafotavtrykket er altså over fire ganger så høyt som det direkte utslippet fra Askersamfunnet. Den største bidragsyteren til innbyggernes klimafotavtrykk er varer og tjenester, etterfulgt av offentlige utslipp, transport, mat og energi.

I temaplan for handling mot klimaendringene, fremgår det at mat utgjør en av de største utslippskildene. Når figuren under viser at mat utgjør en mindre andel, skyldes dette at det er benyttet ulike metoder og antagelser i beregningene. Tallene i temaplan for handling mot klimaendringene bygger på en krysssløpsanalyse, mens Folkets Fotavtrykk benytter LCA-analyser. Videre er kategoriene i utslippsregnskapet delt opp litt forskjellig. Det er også gjort en ny vurdering av kommunens valg av utslippsfaktor fra strøm, der vi har valgt den faktiske utslippsfaktoren for norsk strømbruk, noe som har gjort at utslippsbidraget for strøm er lavere enn det som er rapportert tidligere år.

Utslippsregnskapet for klimafotavtrykk og indirekte utslipp er komplekst og stadig under utvikling. Det vil derfor kunne bli endringer i hvordan kommunen beregner dette også i årene fremover. Hovedbudskapet er uansett at vårt forbruk og våre vaner fører til store utslipp, og at utslippene relatert til varer og tjenester, transport, mat og energi er store.

Figuren under viser innbyggerne i Asker sitt klimafotavtrykk i prosent fordelt på sektorer. Fordelingen er 31 prosent på varer og tjenester, 28 prosent på offentlige utslipp, 23 prosent på transport, 15 prosent på mat og 3 prosent på energi.

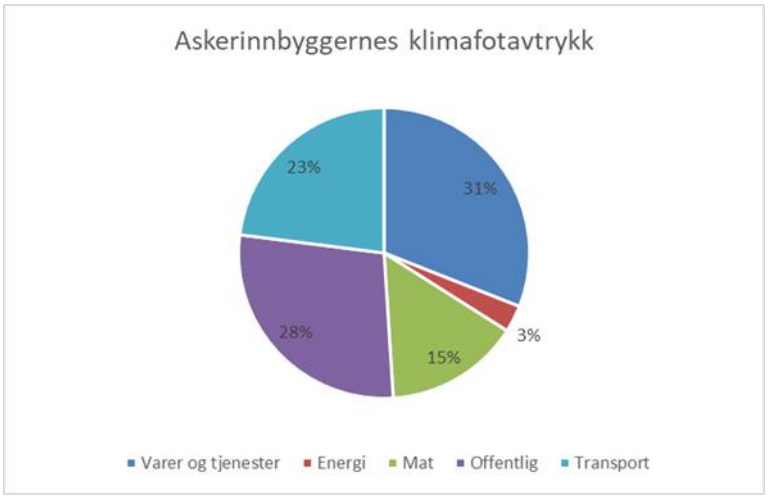

Direkte utslipp av klimagasser fra kommunal virksomhet

Det er ønskelig å synliggjøre Asker kommunes egne utslipp, da det er viktig å vise hvordan kommunen feier for egen dør i klimaarbeidet. Asker har manglet et internt klimagassregnskap for kommunal virksomhet etter kommunesammenslåingen. Det er utfordrende å samle inn data manuelt. I tillegg har vi kun tall for direkte utslipp og energibruk. Kommunen jobber med å etablere en automatisk innhenting av utslippstall for direkte og indirekte utslipp. I årene fremover vil vi dermed få en total oversikt over kommunens klimagassutslipp og tallene vil være sammenlignbare fra år til år.

Eksempler på kommunale kilder til utslipp som vi har data for:

- Kommunale kjøretøy
- Energi (oppvarming av bygg, veibelysning, gatevarme, vann og avløp, idrettsanlegg ol.)
- Tjenestereiser med fly og bil
- Avfallstransport
- Utslipp fra egne bygg og anlegg

I kommunens egen drift har bilkjøring gitt betydelig utslipp gjennom årene. Aktiviteten har variert noe i årene med pandemi. Drivstofforbruket fra kommunale personbiler og varebiler er redusert fra 476 tonn CO_2e i 2021 til 440 tonn CO_2e i 2023. Kommunen jobber aktivt med å bytte ut kommunens biler til elbiler der det er mulig. Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass har økt fra 43 prosent i 2020 til 91 prosent i 2023.

I 2019 bidro ansattes flyreiser i tjeneste med 94 tonn CO_2, mens utslippet i 2021 var på 0,8 tonn CO_2 og utslippet i 2023 var på 32 tonn CO_2. 2021-tallene kan ikke sammenlignes, da 2021 var et pandemiår.

Energiforbruket i kommunens eide bygg har variert fra 70 GWh i 2020 til 82 GWh i 2021 og 80 GWh i 2022 og 2023. Disse tallene inkluderer bioolje, fjernvarme, gass og pellets, i tillegg til strøm. Det arbeides kontinuerlig med å redusere kommunens energiforbruk. Forbruket varierer noe fra år til år, blant annet som følge av variasjon i utetemperatur. I tillegg har kommunen flere leide bygg. Det er ofte vanskelig å skille ut strømforbruket fra fellesutgiftene.

Energiforbruket fra veibelysning ble redusert fra 4,2 GWh i 2021 til 3,4 GWh i 2023. Dette utgjør en reduksjon i strømforbruket på omkring 20 prosent. Reduksjonen skyldes at armaturer er erstattet med LED-belysning.

Kommunen har fått flere lokasjoner med gatevarme de siste årene. Dette har ført til at strømforbruket fra gatevarme har økt fra 0,79 GWh i 2021 til 1,09 GWh i 2023.

Asker kommune står for en liten del av det totale utslippet fra bygg- og anleggssektoren i Askersamfunnet. Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser har økt fra 272 tonn CO_2e i 2022 til 395 tonn CO_2e i 2023. Dette tallet vil variere fra år til år, da antall ferdigstilte prosjekter varierer. Tallene viser også at dersom utslippene skal ned, må byggeaktiviteten reduseres.

Klimamål

Som en del av Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Dette er stadfestet i klimaloven. Gjennom klimaloven har Norge også lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Dette tilsvarer en reduksjon på 90-95 prosent sammenlignet med nivået i 1990. I Regional plan for

klima og energi i Akershus er det vedtatt at Akershus skal ha redusert sine direkte klimagassutslipp med 85-90 prosent i 2050 og 55 prosent i 2030 sammenlignet med nivået i 1991. Asker kommune har som mål å redusere de samlede direkte utslippene i Asker med 67 prosent innen 2030 sammenlignet med nivået i 2009.

FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Askersamfunnet og er utgangspunktet for satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Satsingsområde Handling mot klimaendringene har følgende hovedmål:

- **Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.**

Det viktigste delmålet for klimaplanen og klimabudsjettet er:

- **Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.**

Å ligge i front for lavutslippssamfunnet betyr ikke bare at Asker skal nå lavutslippssamfunnet før resten av landet. Å ligge i front betyr også at vi må våge å tenke nytt, ta sjanser, prøve ut nye løsninger og vise vei inn i en utslippsfri fremtid. Gjennom innovasjon og et aktivt samarbeid med næringslivet, innbyggerne, akademia og andre offentlige virksomheter i inn- og utland skal Asker bidra til at hele Norge når lavutslippssamfunnet i 2050, og helst før.

Klimatiltak

Klimabudsjettet inneholder tiltak som kommunen skal gjennomføre for å redusere klimagassutslipp fra egen organisasjon og for å bidra til reduksjon av klimagassutslipp fra Askersamfunnet.

Klimatiltakene tar utgangspunkt i strategiene i temaplan for handling mot klimaendringene, men er mer detaljerte med fokus på hva som bør gjennomføres først i perioden. De klimatiltakene som retter seg mot kommunen som organisasjon vil bli ytterligere konkretisert i oppdrag til virksomhetene, og vil bli fulgt opp som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

I arbeidet med dette klimabudsjettet er det gjennomført en bredere medvirkningsprosess enn tidligere år. Det er blant annet gjort en større kartlegging av klimatiltak som kommunen *allerede* jobber med, på tvers av alle tjenesteområder. For å gi et helhetlig bilde, er disse innarbeidet i klimabudsjettet. Det medfører at klimabudsjettet inneholder noe flere klimatiltak enn tidligere år.

Økonomiske konsekvenser

Asker kommunes økonomiske rammebetingelser er i endring, og det vil i perioden gjennomføres et omfattende omstillingsprogram for å sikre at kommunen har økonomisk bærekraft i fremtiden. Ambisjonsnivået for de ulike klimatiltakene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

De fleste tiltakene gjennomføres innenfor tjenesteområdenes ordinære driftsrammer, mens enkelte tiltak er finansiert gjennom budsjettposter avsatt spesielt til klimatiltak. Kommunen har også søkt og mottatt tilskudd til enkelte tiltak gjennom støtteordninger som blant annet Klimasats eller ordningene til Enova.

Flere av klimatiltakene vil også ha positive økonomiske konsekvenser for kommunen, slik som for eksempel ENØK-tiltak og flere av tiltakene innen sirkulærøkonomi.

Kategorisering av klimatiltakene

Klimatiltakene er delt i et avsnitt for direkte utslipp og et avsnitt for indirekte/forbruksbaserte utslipp. De enkelte tiltakene er kategorisert i henhold til de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene. De direkte utslippene er også kategorisert i henhold til sektorene i Miljødirektoratets utslippsstatistikk. I tabellen for direkte utslipp vises også målet kommunen hadde for 2022, utslippet kommunen hadde i 2022 og budsjettert utslipp i CO2e for 2025 og 2028. De budsjetterte direkte utslippene (tonn CO2e) er basert på målbanen og målene for utslippsreduksjon som er satt for hver sektor. Tiltakene vil ikke alene være nok til at vi når målene, men viser hvilke prioriteringer kommunen må gjøre for å bidra til at vi når målet om 67 prosent reduksjon i klimagassutslipp innen 2030. Flere andre aktører, slik som sentrale og regionale myndigheter, næringslivet og innbyggerne, må også bidra til utslippsreduksjonen.

Det er per i dag ikke mulig å sette mål og lage referansebane for de indirekte utslippene. Kommunen jobber videre med å utvikle metodikk for å kunne beregne klimagasseffekten av tiltak innen blant annet forbruk, reguleringsbestemmelser, bygge- og anleggsprosjekter og kommunale anskaffelser. Kommunen vil dermed i årene fremover få et stadig bedre grunnlag for å kunne fylle klimabudsjettet med konkrete tall også for de indirekte utslippene.

Direkte utslipp

Redusere utslipp fra personbiler og varebiler

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Grønn mobilitet	Veitrafikk	85 239	86 947	71 756	53 283

For å redusere utslippene fra personbiltrafikk og varebiler skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Bidra til elektrifisering gjennom blant annet å anskaffe og lease egne utslippsfrie (eller biogass) kjøretøy og stille krav til utslippsfri transport i anbud.
- Tilrettelegge for delingsmobilitet for egne ansatte og Askers innbyggere.
- Tilrettelegge for redusert bilbruk blant egne ansatte, blant annet gjennom grønne reiseavtaler, oppfølging av reisepolicyen og bruk av digitale møter.
- Delta i ViV-prosjektet (Varelogistikk i Vestkorridoren) for reduksjon av varetransport med vare- og personbiler.
- Tilrettelegge for syklende og gående, blant annet gjennom å etablere hjertesoner og gjennomføre kampanjer for å redusere kjøring til skoler.
- Samarbeide med idretten og kulturlivet for å redusere bruk av privatbil til treninger/øvinger og arrangementer.
- Tilrettelegge for fortetting av boliger og arbeidsplasser i og rundt tettsteder med kollektivtilbud, butikker, kulturtilbud og kommunale tjenester (knutepunktstrategien).
- Tilrettelegge for kortreiste reiser og opplevelser.

Redusere utslipp fra tungtrafikk

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Grønn mobilitet	Veitrafikk	28 437	30 850	26 652	23 393

For å redusere utslippene fra tungtrafikk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Jobbe med lokal gjenbruk av masser og redusert massetransport fra egne prosjekter og oppfordre private utbyggere til det samme.
- Øke andelen utslippsfri transport av masser i egne bygge- og anleggsprosjekter.
- Tilrettelegge for energistasjoner til tungtransport (lading, fyllestasjoner for biogass og hydrogen) som en del av Østlandssamarbeidet.
- Planlegge for og plassere næring etter ABC-prinsippet for å redusere næringens transportbehov, der arealkrevende og transportintensiv næring plasseres tett på regionale veier.

Redusere utslipp fra sjøfart

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Grønn mobilitet	Sjøfart	11 420	14 668	10 422	9 512

For å redusere utslippene fra sjøfart skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Være pådriver for utslippsfri passasjertransport på Oslofjorden.

Redusere utslipp fra annen mobil forbrenning

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Fremtidsrettede bygg og anlegg	Annen mobil forbrenning	21 558	26 075	17 920	15 004

For å redusere utslippene fra annen mobil forbrenning skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Velge utslippsfritt (eller biogass) i anskaffelser av maskiner og ikke-veigående kjøretøy der disse er kommersielt tilgjengelige, og det er økonomisk forsvarlig.
- Stille krav om bruk av utslippsfrie (eller biogass) maskiner og kjøretøy i egne prosjekter, og gjennom planprosesser oppfordre private til det samme.

Redusere utslipp fra avfall og avløp

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Fremtidsrettede bygg og anlegg	Avfall og avløp	29 867	24 730	28 924	28 453

For å redusere utslippene fra avfall og avløp skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Være pådriver for at VEAS gjennomfører kartlegginger av klimagassutslipp og tiltak for å redusere metan- og lystgassutslipp fra renseanlegget.

Redusere utslipp fra jordbruk

Innsatsområde	Sektor	Mål i 2022	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Naturen som karbonlager, klimasmart mat	Jordbruk	12 059	12 217	11 068	10 077

For å redusere utslippene fra jordbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Samarbeide med landbruket og overordnet myndighet om å gjennomføre klimatiltak som redusert høstpløying og bedre gjødselhåndtering.
- Følge opp nullvisjonen for nedbygging av dyrket og dyrkbar jord.

Redusere utslipp fra skog og annen arealbruk

Innsatsområde	Sektor	Utslipp i 2022 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2025 (tonn CO2)	Budsjetterte utslipp i 2028 (tonn CO2)
Naturen som karbonlager	Skog og annen arealbruk	Det foreligger foreløpig ikke tall	Det foreligger foreløpig ikke tall	Det foreligger foreløpig ikke tall

For å redusere utslippene fra skog og annen arealbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Minimere arealinngrep i egne prosjekter, og utvikle et arealregnskap som beskriver karbonlagringspotensial og klimagassutslipp fra kommunens arealer.
- Øke fokuset på nedbygging av natur i arbeidet med nye planer og kommuneplanen. Det skal i tidlig planprosess dokumenteres klimakonsekvenser av nedbygging av natur.
- Restaurere utvalgte myrer i samarbeid med Miljødirektoratet og Statsforvalteren.
- Gjennomgå eldre arealplaner for å avdekke manglende hensyn til natur og klima (planvask).
- Jobbe for økt vern av kommuneskog, og være pådriver for økt vern av privat skog.

Indirekte utslipp

Redusere indirekte utslipp fra bygg og anlegg

Innsatsområde	Fremtidsrettede bygg og anlegg

For å redusere de indirekte utslippene fra bygg og anlegg skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Videreføre arbeidet med energieffektivisering og satsing på miljøvennlig energi i kommunale bygg og anlegg, og være pådriver for energieffektivisering i private bygg.
- Tilstrebe bruk av klimavennlige materialer i egne bygg og anlegg og leide formålsbygg, minimere mengden byggavfall og være pådriver for bruk av klimavennlige materialer i private bygg.
- Utarbeide klimabudsjett for klimafotavtrykket (direkte og indirekte utslipp) i tidligfase for alle bygg- og anleggsprosjekter.
- Fase inn ombruk av byggematerialer i egne nybygg gjennom tidlig planlegging og krav i anbud, tilrettelegge gjennom demonteringsentrepriser og etablere mellomlager for byggematerialer.
- Gjennom planprosesser, oppfordre private utbyggere til å vurdere ombruk av byggematerialer.
- Rehabilitere bygg fremfor å bygge nytt der det er mulig og mer klimavennlig.
- Videreføre arbeidet med den strategiske planen for kommunale kontorarbeidsplasser, som vil redusere energi- og arealbruk.
- Vurdere miljøsertifisering og/eller FutureBuilt for aktuelle egne nybygg, og oppfordre private områdeutviklere og utbyggere til det samme.

Redusere indirekte utslipp fra forbruk

Innsatsområde	Bærekraftig forbruk

For å redusere de indirekte utslippene fra forbruk skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- I samarbeid med næringslivet og frivillige organisasjoner legge til rette for økt reparasjon, ombruk og delingsøkonomi i Askersamfunnet.
- Øke kunnskapen og engasjementet rundt bærekraftig forbruk av tekstiler hos innbyggerne, blant annet gjennom EU-prosjektet CARE og gjennom samarbeid med idretten.
- Gjennomføre tiltak for å redusere mengden avfall og øke kildesorteringsgraden hos husholdninger, skoler og barnehager og ved idretts- og kulturarrangementer.
- Legge til rette for økt ombruk i egen organisasjon, blant annet gjennom oppfølging av møbelpolicyen og ombruk og reparasjon av IKT-utstyr.
- Tilrettelegge for maskindeling i landbruket.

Redusere indirekte utslipp fra mat

Innsatsområde	Klimasmart mat

For å redusere de indirekte utslippene fra mat skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Bidra til å øke kunnskapen og engasjementet rundt matsvinn hos innbyggerne gjennom EU-prosjektet CARE og gjennom samarbeid med idretten og kulturlivet.
- Jobbe for å redusere matsvinn i egen organisasjon.
- Spre kunnskap og legge til rette for mer kortreist og klimavennlig mat, blant annet gjennom Smaken av Asker og Kunnskapshagen i Rådhusparken.
- Videreføre satsingen på grønne klasserom og skolehager.

Redusere indirekte utslipp gjennom endring, ledelse og kommunikasjon

Innsatsområde	Endring, ledelse og kommunikasjon

For å redusere de indirekte utslippene gjennom endring, ledelse og kommunikasjon skal kommunen gjennomføre følgende klimatiltak:

- Miljøsertifisere egne virksomheter og være pådriver for å sertifisere bedrifter i Asker.
- Følge opp sertifisering av reiselivet i Asker som bærekraftig reisemål, for å redusere reiselivets negative påvirkning på miljøet, naturen og lokalsamfunnet.
- Kommunisere aktivt om klima, natur og sirkulærøkonomi i egen organisasjon og i Askersamfunnet, blant annet gjennom innbyggertorg, bibliotek, presentasjoner og sosiale medier.
- Jobbe for at Asker skal være en foregangskommune innen sirkulærøkonomi, i samarbeid med akademia og næringslivet.
- Synliggjøre sammenhengen mellom klimavennlig adferd og folkehelse både for egne ansatte og kommunens innbyggere.
- Samarbeide med andre kommuner om spesifikke prosjekter innen sirkulærøkonomi, klimavennlig transport, klimavennlig mat, klima i anskaffelser og klimakommunikasjon.
- Følge grønt veikart for kultur i kommunale kulturarrangementer.
- Være oppdatert på utviklingen innen kunstig intelligens, og sørge for et balansert forhold mellom fordelene og den negative effekten bruk av kunstig intelligens har på energibruk og klimagassutslipp.
- Utarbeide og tydeliggjøre krav og retningslinjer i kommuneplanens arealdel som synliggjør mulighetsrommet og en felles retning for hvordan kommunen møter klima- og naturutfordringene.

Organisasjon, styring og utvikling

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling omfatter toppledelsen i kommunen, samt de sentrale administrative stabs- og støttetjenestene. Dette omfatter fagområdene økonomi, anskaffelser, regnskap, lønn, HR, virksomhetsstyring, eierstyring av kommunens selskapsportefølje, innovasjon, strategi- og utredningsarbeid, kommunikasjon, kommuneadvokat, teknologi, digitalisering og informasjonsforvaltning.

Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområdet er organisert i ni seksjoner og har omkring 230 årsverk.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har ansvar for planstrategien, og har i tillegg et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Arbeidsgiverpolitikk (vedtatt 08.09.20)
- Digitalisering og smart bruk av teknologi (vedtatt 15.11.22)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	383	431	459	358	260	388	388
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	43	54	44	77	66	70	70
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 064	4 117	4 722	4 630	3 521	4 077	4 077
Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B) *) **)	57	88	341	99	36	108	108
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	6 136	5 986	7 493	6 161	5 038	5 915	5 915

**) Inflasjonsjustert med deflator*
***) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har ansvar for en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner som er avgjørende for at de øvrige tjenesteområdene skal kunne utføre sine oppgaver på en effektiv måte. Tjenesteområdet har dermed en viktig funksjon knyttet til å sikre enhetlig praksis, samhandling, utvikling og omstilling i hele organisasjonen.

Stabs- og støttetjenestene arbeider primært mot fire målgrupper. For det første tilrettelegger stabs- og støttetjenestene for at de folkevalgte kan drive god politisk styring. Dette skjer blant annet gjennom utarbeidelse av politiske beslutningsgrunnlag, sekretariatstjenester og drift av digitale tjenester og plattformer for folkevalgte.

For det andre bistår stabs- og støttetjenestene kommunedirektøren med å sikre god administrativ styring. Dette skjer blant annet gjennom å utarbeide helhetlige og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag, samt sikre gode og koordinerte styringsprosesser for å nå vedtatte mål.

For det tredje tilrettelegger stabs- og støttetjenestene for at organisasjonen for øvrig kan utøve sine oppgaver på en god og effektiv måte, gjennom utvikling og drift av fellesoppgaver, systemer og verktøy, samt annen faglig og administrativ bistand til linjeorganisasjonen. Dette innebærer også at tjenesteområdet legger til rette for tverrsektorielt utviklings- og innovasjonsarbeid, og har en sentral rolle med å understøtte omstillingsarbeidet i hele organisasjonen og bidra til å realisere gevinster.

For det fjerde yter deler av stabs- og støttetjenestene innbyggerrettede tjenester som for eksempel kommunikasjon og arkiv- og innsynstjenester.

Både private og offentlige virksomheter møter stadig større krav til en effektiv, profesjonell og riktig dimensjonert administrasjon. Utviklingen nasjonalt går i retning av større grad av sentralisering av stabs- og støttetjenestene. Hensikten er å oppnå stordriftsfordeler, samt å skape robuste fagmiljøer med bedre muligheter for å rekruttere og beholde arbeidskraft med høy kompetanse.

Videre blir stabs- og støttetjenestene stadig mer kompetansekrevende, med større krav til spesialistkompetanse innenfor alle fagområder. Samtidig bidrar økt digitalisering og automatisering av administrative prosesser til bedre kvalitet og optimalisering av ressursbruken. I årene fremover vil trolig kunstig intelligens ha stor betydning for utvikling og effektivisering i kommunesektoren. Forskning viser at bruk av kunstig intelligens både kan bidra til å fornye, forbedre og forenkle tjenestene, samt effektivisere og øke kvaliteten på arbeidsprosessene.

Utviklingen i offentlig sektor har de senere årene gått i retning av stadig større krav til dokumentasjon og rapportering. Rapportering og internkontroll er vesentlig for å sikre at politiske vedtak blir gjennomført, at tjenestene har god kvalitet og at ressursene brukes effektivt. Tilgang på gode styringsdata er også avgjørende for å sikre innovasjon og tjenesteutvikling.

Samtidig viser forskning at ledere ofte opplever at rapportering og kontrollaktiviteter tar verdifull tid fra kjerneoppgavene, og at det i mange organisasjoner brukes for mye tid på administrasjon og for lite tid på ledelse. Tillitsreformen i offentlig sektor innebærer blant annet å sette økt fokus på tillitsbasert ledelse og redusere unødvendige rapporterings- og dokumentasjonskrav

Det er gjennomført en ekstern analyse basert på KOSTRA-sammenligninger som viser at Asker kommune har en administrasjon som er dimensjonert på samme nivå eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner. Analysen viser at Asker kommune har få administrative årsverk sammenlignet med andre kommuner, både sett i forhold til antall innbyggere i kommunen og sett i forhold til totalt antall årsverk i kommunen. Kostnadene til administrasjon har gått betydelig ned de siste årene, noe som blant annet skyldes bemanningsreduksjoner, effektiv utnyttelse av ressurser og reduserte kostnader til avskrivninger.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomisk bærekraft.
	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
	Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet
	Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har en sentral rolle med å bidra til og tilrettelegge for omstillingsarbeidet i virksomhetene, utarbeide kunnskapsgrunnlag som gir mulighet for gode prioriteringer, bistå organisasjonen med veiledning og metodikk, samt følge opp og sikre helhetlig styring og rapportering. Det blir i perioden særlig viktig å tilrettelegge for erfaringslæring på tvers i organisasjonen, slik at virkningsfulle tiltak kan breddes ut og gi synergieffekter. Tjenesteområdet har også ansvar for å følge opp ansettelsesstoppen som ble iverksatt i august 2023. Det vil i 2025 fortsatt legges opp til hyppig rapportering til formannskapet på økonomi, omstillingstiltak og investeringer.

Tilrettelegge for politisk styring

Store oppgaver knyttet til utvikling av lokalsamfunnet, de kommunale tjenestene og Asker kommune som organisasjonen, krever gode politiske beslutningsgrunnlag og medvirkningsprosesser. Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har ansvar for å tilrettelegge for god politisk styring, samt bidra til godt politisk arbeid og god samhandling i grensesnittet mellom politiske og administrative prosesser.

Kommunedirektøren har ansvar for å legge frem godt forberedte saker til politisk behandling. Arbeidet med ny saksmal er gjennomført, og arbeidet med klart språk i den politiske saksbehandlingen fortsetter i perioden. Tydelige og gode saksfremlegg gjør det også enklere for innbyggerne å følge med på de politiske prosessene i kommunen.

Asker kommune er opptatt av å tilrettelegge for god dialog og samhandling mellom politikk og administrasjon i arbeidet med handlingsprogrammet. Dette er særlig viktig i en krevende periode med omstilling og effektivisering. Det politiske årshjulet inneholder en rekke aktiviteter som involverer de folkevalgte i budsjettprosessen. De politiske medvirkningsprosessene i budsjettarbeidet vil bli ytterligere styrket i perioden.

Det blir i 2024 innført en digital politikerportal. Denne blir et godt verktøy for de folkevalgte i forberedelsene til politiske møter, til å melde forfall og inhabilitet, og til å kommunisere med andre folkevalgte og politisk sekretariat. Løsningen vil fra januar 2025 brukes til selve møtegjennomføringen, og skal benyttes til å ta ordet, sende inn forslag, votere og være en støtte for møteleder.

Det gjennomføres stortingsvalg i 2025, og arbeidet med forberedelser til gjennomføringen av valget startet i 2024. Det blir vedtatt en ny valglov med tilhørende forskrift, og denne gir føringer for den praktiske gjennomføringen av valget.

Folkevalgtopplæringen fortsetter i 2025 gjennom tematimer før kommunestyremøtene og andre aktiviteter som gir folkevalgte økt innsikt og kunnskap.

Videreutvikle og forenkle plan- og styringsprosesser

Gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Asker kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Asker kommune har gjennom mange år utviklet et helhetlig og gjennomarbeidet konsept for virksomhetsstyring. Arbeidet med virksomhetsstyring er et kontinuerlig utviklingsarbeid, og kommunen må løpende vurdere om styringsprosessene er optimale, vurdere omfanget av rapporterings- og dokumentasjonskrav og finne den riktige balansen mellom tillit og kontroll.

Asker kommune vil i perioden arbeide med å videreutvikle og forenkle plan- og styringsprosessene. Dette innebærer blant annet å gjennomgå og evaluere de administrative styringsaktivitetene, vurdere behovet for effektivisering og forenkling i et kost-nytte-perspektiv, vurdere behovet for riktig systemstøtte, samt videreutvikle risikostyring som verktøy for å gjøre gode prioriteringer.

Kommunen skal i perioden også videreføre arbeidet med styringsdata i samfunns- og tjenesteutviklingen. Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Indikatorsettet er i dette handlingsprogrammet supplert med flere indikatorer knyttet til de tre samfunnsflokene. Kommunen arbeider også med et livskvalitetsbudsjett med relevante indikatorer. Kommunen vil videre arbeide med å utvikle gode styringsdata for å måle tjenesteproduksjonen, prioritere innsatsen og følge opp arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering.

Asker kommune vil i perioden også jobbe med prosesser for implementering av temaplaner. Alle de 17 temaplanene har høye ambisjoner, og det må gjøres en årlig prioritering av hva som skal gjennomføres når og med hvilke ressurser. Det er blant annet viktig å sikre at kommunens folkevalgte på en god måte blir involvert i arbeidet med prioriteringer. Dette forutsetter gode prosesser, og krever også at kommunen har tilstrekkelig oversikt over status i implementeringsarbeidet og løpende evaluerer resultater.

Digitalisering og smart bruk av teknologi

For å møte kommunens fremtidige utfordringer, fokuserer temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi på de fem områdene personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet, klimabevisst infrastruktur og kapasitet, relevant digital støtte, digitale ferdigheter og kompetanse og data som strategisk ressurs.

Prioritering av IKT-sikkerhet for å hindre at kommunen blir rammet av dataangrep fortsetter i 2025. I tillegg til lokal innsats, krever det samarbeid med regionale og nasjonale partnere.

En robust digital infrastruktur med god kapasitet gir Asker gode muligheter til å bli en aktiv og innovativ del av det såkalte «gigabit-samfunnet», der målet er at alle har tilgang til bredbånd med en hastighet på minst 1 gigabit per sekund. Gjennom samarbeid med nettverksleverandørene og tildelte tilskuddsmidler på 3,7 mill. kroner fra Akershus fylkeskommune, vil kommunen sikre videre utbygging av nettverkene i 2025.

Asker kommune skal i perioden fortsette å arbeide for mer sammenhengende og sømløse digitale løsninger som gir god støtte for en effektiv tjenesteproduksjon og arbeidet med omstilling. Dette innebærer en kombinasjon av både lokale, felleskommunale, fellesstatlige og nasjonale løsninger. Kommunen forventer en gradvis overgang fra bruk av lokale løsninger mot større bruk av nasjonale løsninger.

Åpenhet og innsyn i Asker kommunes daglige virksomhet er viktig for tilliten til kommunens tjenesteutøvelse. Kommunen vil i perioden videreutvikle selvbetjente digitale løsninger, for eksempel relatert til postlister og Min side.

Personvern og informasjonssikkerhet skal ivaretas på en god og tillitsvekkende måte. Det gjennomføres i 2024 en forvaltningsrevisjon knyttet til personvern og informasjonssikkerhet, og kommunen vil i perioden arbeide med å følge opp denne.

Det er store forventninger til at økt bruk av kunstig intelligens vil bidra til at kommunen kan jobbe mer effektivt og på nye måter. Gjennom prosjektet KI-løftet har Asker kommune i 2024 etablert en KI-veileder, testet ut språkmodeller, ChatGPT og Copilot, samt pilotert noen KI-løsninger. Kommunen vil fremover jobbe mer aktivt med KI-baserte løsninger innenfor prioriterte områder.

Det er avsatt en årlig ramme til investeringer innenfor IKT-området. Midlene støtter opp under ønsket samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med satsingene i kommuneplanen og temaplaner. Det vises til investeringsbudsjettet for en oversikt over hvilke hovedaktiviteter som planlegges gjennomført i 2025.

Innovasjon

Innovasjon er en fellesbetegnelse på utviklings- og endringsaktiviteter der hensikten er å skape varig endring som gir økt verdi. Innovasjon kjennetegnes av at vi gjerne søker utenfor kjente rammer og nettverk. I tillegg til å samarbeide på tvers av fag- og tjenesteområder i egen organisasjon, må kommunen involvere innbyggerne og samarbeide med andre relevante aktører i utviklingen av fremtidens bærekraftige løsninger.

For å lykkes i arbeidet med omstilling og effektivisering, er det avgjørende å sikre organisasjonens evne til å jobbe med innovasjon og implementering av ny praksis. Det blir i perioden også viktig å ivareta kommunens innovasjonskraft knyttet til de tre samfunnsflokene. Tjenesteområdet vil blant annet tilby veiledning, kurs og støtte i prioriterte prosesser, samt tilrettelegge for kunnskapsdeling, helhetlig arbeidsmetodikk og verktøy.

Samarbeid med eksterne partnere

Samarbeid med eksterne partnere både nasjonalt og internasjonalt gir Asker kommune tilgang til relevante nettverk, forskning og kompetanse som bidrar til innovasjon og utvikling. I tillegg gir slike samarbeid mulighet for ekstern finansiering til ulike prosjekter. Samarbeid med eksterne partnere er dermed et viktig virkemiddel for å realisere kommunens mål og satsinger.

Asker kommune har en rekke samarbeid med høgskoler og universiteter. Det ligger et betydelig potensial i å etablere et mer strategisk og systematisk samarbeid med akademia og aktuelle forskningsmiljøer. Dette vil spesielt være relevant innenfor områder som berører de tre store samfunnsflokene, og for å utvikle utdanningsløp som møter kommunens fremtidige behov for kompetanse. Samarbeid kan i denne sammenheng handle om ulike former for kompetanseheving og innovasjon tilknyttet relevante forsknings- og utviklingsprosjekter.

Hovedmål og strategier for Asker kommunes internasjonale samarbeid (f-sak 6/23) ligger til grunn for kommunens satsing på deltakelse i internasjonalt samarbeid, nettverk og organisasjoner. Internasjonalt samarbeid gir også muligheter for ekstern finansiering, og Asker kommune har så langt mottatt betydelig økonomisk støtte til sentrale prosjekter. Asker kommune vil i tiden fremover særlig søke samarbeid og prosjekter knyttet til de tre samfunnsflokene.

Asker kommune er medlem av Osloregionens Europakontor, der ordfører er valgt til styreleder for perioden 2024-2026. Videre deltar Asker kommune i EUs utviklingsprogram Circular Cities and Regions Initiative knyttet til sirkulærøkonomi, samt det EU Horizon-finansierte prosjekt CARE knyttet til sirkulærøkonomi innenfor tekstil og matsvinn. Asker kommune er også akkreditert for Erasmus+ for perioden 2021-2027. I tillegg er Asker kommune medlem av Fremsam (Nettverk for helsefremmende samfunn), der ordfører er styreleder og sitter i WHOs Healthy Cities Political Committee. Kommunen vil også søke medlemskap i WHOs globale nettverk for aldersvennlige byer og lokalsamfunn (f-sak 85/24).

Arbeidsgiverpolitikk

Arbeidsgiverpolitikken er avgjørende for at Asker kommune kan beholde, utvikle og rekruttere kvalifisert arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur.

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt av kommunestyret i september 2020, og synliggjør forventninger, innsatsområder og konkrete mål for medarbeidere og ledere i Asker kommune. Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har det koordinerende ansvaret for å iverksette kommunens arbeidsgiverpolitikk og tilrettelegge for at mål og strategier følges opp på en enhetlig måte i organisasjonen. Temaplan for arbeidsgiverpolitikk skal revideres. Dette arbeidet starter i 2024 og vil bli videreført i 2025.

Partssamarbeidet står sentralt for at kommunen skal lykkes i sine oppdrag. De store oppgavene innenfor blant annet omstilling, reduksjon av sykefravær og etablering av heltidskultur stiller krav til et godt partssamarbeid der begge parter har ansvar for å finne de gode løsningene. Det arbeides med å videreutvikle partssamarbeidet på alle nivåer i kommunen.

Kompetanseutvikling

Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunene overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. For å møte behovet for arbeidskraft, skal Asker kommune i årene fremover arbeide systematisk med kompetanseutvikling og tiltak for å beholde og utvikle medarbeidere, i tillegg til å rekruttere nye. Det er utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan som blir implementert i hele organisasjonen.

Høsten 2024 starter et nytt lederutviklingsprogram for alle kommunens omkring 360 ledere, og programmet fortsetter i 2025. Programmet skal gi de ulike ledergruppene metoder og verktøy for å effektivisere sin måte å jobbe på. I tillegg er strategisk ledelse, gjennomføringskraft og endringsledelse sentrale temaer i programmet. Lederutviklingsprogrammet vil gi lederne kompetanse og verktøy i arbeidet med omstilling og effektivisering, og er delvis finansiert av midler fra KS.

Beholde og rekruttere

For å være en attraktiv arbeidsgiver, skal Asker kommune jobbe strategisk med å beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere med rett kompetanse. For å sikre en enhetlig rekrutteringspraksis i hele kommunen, er det etablert felles prinsipper for rekruttering i kommunen og disse skal bidra til merkevarebygging og profilering av Asker kommune. I samarbeid med KS deltar Asker kommune i et mentorprogram for systematisk og planlagt oppfølging av nytilsatt helsepersonell.

Prosjektet «Stå lenger i arbeid» har som mål å utarbeide tiltak for å få seniorer til å stå lenger i arbeid. Prosjektet videreføres i 2025 og er forankret i temaplan for arbeidsgiverpolitikk, livsfasepolitikken og

temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker. Prosjektet er et tiltak for å møte utfordringen med at vi blir flere eldre og færre yrkesaktive per pensjonist i årene som kommer.

Kommunen har utarbeidet rekrutteringsprinsipper som skal bidra til at flere som er eller står i fare for å falle utenfor arbeidslivet får anledning til å jobbe i Asker kommune. Kommunen vil blant annet vurdere tiltak for å inkludere flere i arbeid, for eksempel at studenter og unge kan få mulighet for sommerjobb. Asker kommune har inngått avtale med NAV om strategisk partnerskap som skal bidra til at utsatte grupper får tilknytning til arbeidslivet.

Asker kommune skal være en inkluderende arbeidsgiver og arbeide systematisk med mangfold. Det er inngått en samarbeidsavtale med Fri Oslo og Viken for å sikre at ansatte får mer kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold og kompetanse til å møte skeive innbyggere, brukere og elever på en ivaretakende og trygg måte. Arbeidet med å regnbuesertifisere avdelinger i kommunen videreføres i 2025.

Kommunen arbeider målrettet med å få flere fagutdannede ansatte, spesielt i tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Som et ledd i dette gir kommunen ansatte tilbud om å delta i praksiskandidatordningen. Praksiskandidatordningen er et tilbud til fast ansatte om å ta teoriprøve, for deretter å kunne gå opp til fagprøve. Dette er en viktig satsing for å få flere ansatte med fagbrev innen helsefag og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Asker kommune tilbyr også praksisplasser og språkpraksisplasser. Dette er viktig for å sikre inkludering og motvirke utenforskap, og arbeidet videreføres i 2025.

Lærlinger

Asker kommune har hatt et måltall om minimum én lærling per 1000 innbyggere. Ved utgangen av 2023 hadde Asker kommune totalt 79 lærlinger. De siste årene har det vært krevende for kommunen å nå måltallet, og nabokommuner har tilsvarende erfaring. Hovedårsaken til dette er at søkergrunnlaget til fagutdanningen er for lav i kommunens geografiske nedslagsfelt.

Lærlinger bidrar til å bringe ny kunnskap inn i virksomhetene, motvirke utenforskap og synliggjøre kommunen som en attraktiv arbeidsgiver. Lærlinger er dermed også viktig med tanke på langsiktig rekruttering av ansatte i en tid med stor konkurranse om arbeidskraften.

Asker kommune vil videreføre arbeidet med å rekruttere flere lærlinger. Gjennom tett samarbeid med ungdomsskolene skal anerkjennelsen av å ta fagbrev forsterkes. Det er igangsatt et samarbeid med nærliggende kommuner for å sikre at flere unge ønsker å ta fagbrev. Dette arbeidet videreføres i 2025.

Asker kommune viderefører samarbeidsavtalen med «Menn i helse». Samarbeidsavtalen gir muligheter for personer som er arbeidssøkere til å gjennomføre et komprimert utdanningsløp for å bli fagarbeidere. Fra høsten 2024 innføres modulbasert fag- og yrkesopplæring, og kommunen vil jobbe videre med denne ordningen.

Å stille krav om bruk av lærlinger i anskaffelser er et viktig virkemiddel for å øke tilgangen til læreplasser, og er forankret i anskaffelsesloven. I tråd med kommunens plattform for bærekraftige anskaffelser, vil Asker kommune stille krav om bruk av lærlinger i relevante anskaffelser og for øvrig oppfordre leverandører til å ta inn lærlinger.

Heltidskultur

Andelen heltidsansatte i Asker kommune var i 2023 på 63,9 prosent, mens den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen var på 83,2 prosent. Heltidskultur er viktig for at Asker kommune skal kunne sikre innbyggerne kvalitet i tjenestene, rekruttere kompetanse, løse samfunnsoppdraget og være en attraktiv arbeidsgiver. Handlingsplan for heltidskultur legger grunnlaget for arbeidet på dette området, og et tett samarbeid med kommunens folkevalgte er avgjørende for å lykkes. Asker kommune vil i perioden spesielt prioritere heltidsarbeid i tjenesteområdene Velferd og Oppvekst.

Gode og fleksible arbeidstidsordninger er viktige faktorer i heltidsarbeidet. I tillegg er arbeidet med riktig oppgavefordeling mellom ulike yrkesgrupper (Tørn) sentralt for å øke heltidsandelen. Godt partssamarbeid både på overordnet nivå og lokalt i virksomhetene er viktig og nødvendig for å oppnå resultater i heltidsarbeidet.

I 2024 mottok Asker kommune 1,5 mill. kroner fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til forsøksprosjekter for å øke heltid og redusere deltid i kommunen. Midlene skal benyttes i prosjekt heltidskultur og skal sikre at flere ansatte får større stillinger. Kommunen vil søke ytterligere midler for årene fremover.

Nærværsarbeid

I 2023 var det registrerte sykefraværet i Asker kommune på 9,0 prosent. Høyt sykefravær har betydning for kommunens tjenesteproduksjon, og det er viktig å jobbe systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet og øke nærværet.

Det vil særlig være viktig å opprettholde satsingen på forebyggende og helsefremmende tiltak i tråd med temaplan for arbeidsgiverpolitikk. Kommunen vil videre ha økt fokus på oppfølging ved korttidsfravær og den utvidede egenmeldingsordningen. I tillegg vil kommunen følge opp IA-avtalen gjennom partssamarbeid, samt videreføre satsingen gjennom bransjeprogram for barnehager og sykehjem.

Arbeidsmiljø

Asker kommune arbeider målrettet og systematisk med arbeidsmiljø. Ivaretakelse av ansattes rettigheter gjennom godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet er en viktig prioritering, og prinsippene for medvirkning og medbestemmelse ligger til grunn for arbeidet.

Asker kommune gjennomfører annet hvert år en medarbeiderundersøkelse (10-faktor) blant alle ansatte. Alle virksomheter følger opp resultatene av medarbeiderundersøkelsen med konkrete oppfølgingstiltak.

Hendelser med vold og trusler har økt i omfang de siste årene, og dette er også en nasjonal trend. Registrerte avvik innen tjenesteområdene Velferd og Oppvekst følges opp med risikovurderinger og kurstilbud for medarbeiderne. Kommunen vil i 2025 inngå rammeavtale med kursleverandører i forebygging og håndtering av vold og trusler tilpasset ansatte. Opplæring i konfliktdempende kommunikasjon og praktisk vergetrening videreføres i 2025.

Klimavennlig reisepolicy

Kommunens reisepolicy for ansatte og folkevalgte ble gjennomgått og tydeliggjort i 2024. Intensjonen med reisepolicyen er å redusere kommunens klimaavtrykk og kostnader knyttet til tjenestereiser.

Kommunen vil i 2025 arbeide med å gjøre reisepolicyen bedre kjent i organisasjonen, og sikre at den etterleves i henhold til intensjonen. Det vurderes å være et potensial for å redusere kommunens klimaavtrykk knyttet til tjenestereiser.

Bærekraftige anskaffelser

Asker kommune anskaffer årlig varer og tjenester for ca. 1,8 mrd. kroner. Verdien av investeringer i bygg og anlegg kommer i tillegg, og utgjør ca. 1,2 mrd. kroner. Asker kommune har, gjennom sin markedsmakt og en aktiv anskaffelsespolitikk, stor mulighet for å nå egne mål og påvirke omgivelsene.

Formannskapet vedtok i 2022 en plattform for bærekraftige anskaffelser i Asker kommune. Plattformen skal bidra til at alle anskaffelser i kommunen gjennomføres på en mest mulig økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftig måte.

Regelverket om offentlige anskaffelser skal sikre en effektiv bruk av samfunnets ressurser. Dette oppnås gjennom at kontrakter tildeles etter konkurranse og at leveranser og vilkår aktivt følges opp. Økonomisk bærekraftige anskaffelser er avgjørende i perioder med omstilling og effektivisering, og skal sikre riktig pris og kvalitet.

Asker kommune skal etterspørre klima- og miljøvennlige løsninger i alle anskaffelser, samt stille krav om miljøsertifisering av leverandørene og miljømerking av varer og tjenester. Plattformen legger blant annet til grunn at kommunen i størst mulig grad skal bidra til miljøvennlig forbruk og være pådriver for sirkulær økonomi gjennom å unngå kjøp og bidra til deling, ombruk og gjenvinning. Betydningen av å sikre grønne og sirkulære kommunale anskaffelser er også forankret i temaplan for handling mot klimaendringene.

Kommunens anskaffelser kan også bidra til sosial bærekraft ved at flere kan delta i samfunnslivet gjennom arbeid og aktivitet. Asker kommune bruker anskaffelser strategisk for å forhindre ungt utenforskap, for eksempel ved å inngå effektkontrakter. Asker kommune skal i relevante anskaffelser vurdere hvordan det kan stilles sosiale krav til utforming av tjenestene som omfattes av avtalene. Kommunen stiller også krav om praksisplasser for studenter ved konkurranseutsetting av omsorgstjenester. Asker kommune skal også bidra til å skape arbeidsplasser for grupper som i dag har utfordringer med å komme inn i arbeidslivet, for eksempel ved bruk av reserverte kontrakter til frivillige og ideelle aktører.

Asker kommune er opptatt av å ha god dialog med næringslivet i anskaffelser. Det er viktig at kommunen er tydelig på behov og krav, slik at næringsdrivende opplever forutsigbarhet og får mulighet for å levere gode løsninger til kommunen. Der regelverket gir mulighet for det, skal kommunen gi lokalt næringsliv anledning til å konkurrere om kommunale leveranser. I tråd med temaplan for næring, skal Asker kommune gjennom innkjøp og anskaffelser også stimulere til grønn omstilling i leverandørmarkedet.

God kontraktsoppfølging er vesentlig for å sikre at vi oppnår resultater og de målene vi har satt oss. Asker kommune vil fremover styrke arbeidet med kontraktstyring og kommunens rolle som kontraktseier. Kommunen vil også ta i bruk indikatorer for å måle effekter og gevinster knyttet til anskaffelser, samt nasjonale og internasjonale rapporteringsstandarder.

Kommunikasjon

Kommunikasjon er ett av flere virkemidler for å nå kommunens mål. Den vedtatte kommunikasjonsplattformen ligger til grunn for Asker kommunes interne og eksterne kommunikasjon.

Det er et mål at kommunen opptrer som én aktør og kommuniserer helhetlig og åpent med omverdenen. Asker kommunes kommunikasjon skal bidra til at innbyggerne har kjennskap og tillit til kommunens samfunnsoppdrag, tjenester og oppgaver. Videre skal vår kommunikasjon bidra til at innbyggerne opplever mulighet til å involvere seg, og tar valg og handler i tråd med dette. God kommunikasjon skal også bidra til at medarbeidere og folkevalgte opplever tilhørighet til kommunen som organisasjon og arbeidsplass.

Asker kommune vil i perioden videreføre det systematiske og strategiske arbeidet for å legge til rette for en åpen, helhetlig og universelt utformet kommunikasjon. Helhetlig og koordinert kommunikasjon knyttet til arbeidet med omstilling og effektivisering, internkommunikasjon, krise- og beredskapskommunikasjon og kommunikasjon som virkemiddel i arbeidet med de tre samfunnsflokene vil ha særlig prioritet. En egen kommunikasjonsplan for gjennomføring av stortingsvalget i 2025 vil legge grunnlaget for god valgkommunikasjon gjennom året.

Kommunen skal videreføre det strategiske arbeidet med å produsere innhold til de innbyggerrettede kommunikasjonskanalene sosiale medier, Askermagasinet og kommunens nettsider. I tillegg skal kommunen videreføre det systematiske arbeidet med klarspråk for å bedre nå de ulike målgruppene.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling er budsjettmessig inndelt i to programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Kommunedirektør og Organisasjon, styring og utvikling.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Direktør organisasjon, styring og utvikling	408 365	404 860	408 770	404 860
Kommunedirektør	21 460	7 574	8 075	7 574
Totalsum	**429 825**	**412 435**	**416 846**	**412 435**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	**419 508**	**419 508**	**419 508**	**419 508**
Sum Tekniske justeringer	**18 073**	**18 479**	**18 479**	**18 479**
Tidligere vedtatte tiltak				
Valg - justering av valgkostnader	4 410	0	4 410	0
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**4 410**	**0**	**4 410**	**0**
Konsekvensjusteringer	**22 483**	**18 479**	**22 889**	**18 479**
Konsekvensjustert ramme	**441 991**	**437 987**	**442 397**	**437 987**
Omstilling og effektivisering				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Generell omstilling og effektivisering - Organisasjon, styring og utvikling	-9 100	-12 986	-12 485	-12 986
Redusere antall valgkretser	-500	0	-500	0
Redusere streaming av politiske møter	-400	-400	-400	-400
Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Sum Omstilling og effektivisering	**-20 000**	**-33 386**	**-33 385**	**-33 386**
Nye tiltak				
Driftskonsekvenser av IKT-investeringer	7 834	7 834	7 834	7 834
Sum Nye tiltak	**7 834**	**7 834**	**7 834**	**7 834**
Nye tiltak og realendringer	**-12 166**	**-25 552**	**-25 551**	**-25 552**
Ramme 2025-2028	**429 825**	**412 435**	**416 846**	**412 435**

Omstilling og effektivisering

Generell omstilling og effektivisering - Organisasjon, styring og utvikling
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har et forholdsmessig høyere omstillingskrav enn de øvrige tjenesteområdene, selv om eksterne analyser viser at Asker kommune har en effektiv administrasjon sammenlignet med andre kommuner.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling får en redusert driftsramme på 9,1 mill. kroner. Omstillingstiltakene innebærer blant annet bemanningstilpasning, redusert kjøp av eksterne tjenester, oppgaveløsning på nye måter og eventuelt også avvikling av tjenester.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	**Beløp i hele 1 000 kr**
Kommunedirektør	0
Organisasjon, styring og utvikling	9 100

Redusere antall valgkretser
Asker kommune hadde ved sist valg 17 stemmekretser, noe som betyr at innbyggerne kunne stemme ved 17 ulike valglokaler i kommunen. Kommunen erfarer at stadig flere velgere benytter seg av muligheten til å stemme ved forhåndsstemmevalget, og at antall velgere som stemmer på valgdagen går ned.

Kommunestyret vedtok i sak 72/24 å redusere antall stemmekretser til totalt 14 stemmekretser. Stemmekretsene 12 Frydenlund, 13 Sydskogen og 15 Holmsbu avvikles og innlemmes i omkringliggende stemmekretser. Tiltaket gir en årlig innsparing på 0,5 mill. kroner i valgår. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Redusere streaming av politiske møter
Asker kommune har tidligere streamet møtene i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalgene og kontrollutvalget. Fra 2025 blir kun møtene i kommunestyret og formannskapet streamet. Innbyggerne har fortsatt mulighet til å være fysisk til stede på alle politiske møter, og kommunen vil fortsatt etterleve kravene til møteoffentlighet. Tiltaket gir en innsparing på 0,4 mill. kroner. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Redusere årsverk i tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling
Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke felles drifts- og utviklingsfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområdet skal ta en relativt større andel av omstillingen, for å unngå større kutt i lovpålagte og brukerrettede tjenester.

Det gjennomføres derfor en ytterligere bemanningstilpasning i tjenesteområdet på ca. 20 årsverk over to år. Tiltaket gir en innsparing på 10 mill. kroner i 2025 og ytterligere 10 mill. kroner i 2026. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Nye tiltak

Driftskonsekvenser av IKT-investeringer
Driftskonsekvenser av IKT-investeringer får effekt samme år som anskaffelsen av nye løsninger. Budsjettrammen er justert i henhold til dette

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Organisasjon, styring og utvikling													
Digital satsing i skolene	LØPENDE		15 000	11 000	11 000	11 000	48 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
IKT-investeringer	LØPENDE		45 000	30 000	30 000	30 000	135 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum Organisasjon, styring og utvikling		**0**	**60 000**	**41 000**	**41 000**	**41 000**	**183 000**	**47 000**	**47 000**	**47 000**	**47 000**	**47 000**	**47 000**

Digital satsing i skolene
I tråd med kommunens satsing på digitalisering og digital læring i skolen, avsettes det 15 mill. kroner i 2025 og 11 mill. kroner årlig fra 2026 til digital satsing i skolen på 1. til 10. trinn. Investeringsmidlene skal sikre at alle elever får hver sin PC, oppgradering av nødvendig infrastruktur på skolene, heving av lærernes digitale kompetanse, inkludert nødvendig programvare for elever og lærere, samt digital dialog med foresatte.

IKT-investeringer
Det er vedtatt 45 mill. kroner i 2025 og 30 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer innenfor IKT-området. Midlene skal støtte opp under ønsket samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med satsingene i kommuneplanen og temaplaner, samt sikre at Asker kommune har en robust og sikker IKT-infrastruktur. Midlene fordeles på prosjekter innen alle tjenesteområder. Asker kommune benytter IKT-porteføljestyring som metode for å sikre hensiktsmessig prioritering av investeringsmidlene i tråd med overordnede mål.

Brutto investeringer per år

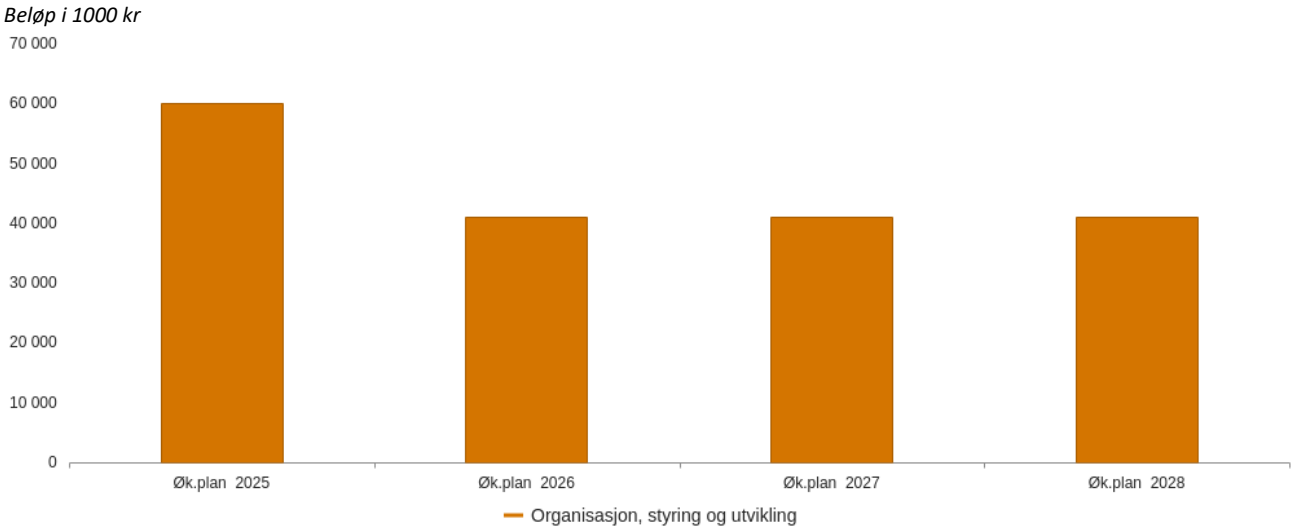

Oppvekst

Tjenesteområde Oppvekst består av de tre programområdene Barnehage, Grunnskole og Barn, familie og inkludering. Programområde Barn, familie og inkludering omfatter Barneverntjenesten, Avlastning og omsorgstjenester for barn og unge, Pedagogisk-psykologisk tjeneste, Barne- og familietjenesten og Inkludering og mangfold. Kommunen har 32 kommunale barnehager og to åpne barnehager organisert i 8 virksomheter. I tillegg har kommunen 63 private barnehager, inkludert fire familiebarnehager. Spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn er organisert under programområde Barnehage. Videre er det 40 kommunale grunnskoler, hvorav 27 barneskoler med skolefritidsordning, 12 ungdomsskoler og en alternativ skole. Det er 2550 årsverk i oppvekstsektoren.

Tjenesteområde Oppvekst har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Å høre til - temaplan for oppvekst (vedtatt 09.05.23)
- På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne (vedtatt 09.05.23)
- Barnehage- og skolekapasitet (vedtatt 15.06.21, revideres i 2025)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	685	722	1 115	1 154	1 007	1 026	1 026
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	254	330	296	260	81	373	373
Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) *) **)	1 142	1 119	1 015	988	893	1 025	1 025
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	10 480	10 810	10 822	14 115	14 840	14 156	14 156
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	186 525	192 829	207 334	207 565	202 064	205 906	205 906
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	131 452	136 056	130 799	129 555	144 380	140 063	140 063
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	5 504	11 399	15 583	8 422	15 325	15 422	15 422
Produktivitet							
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,8	5,7	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,6	5,7	5,8	5,8	5,9	5,8	5,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	159,0	176,1	133,7	131,9	102,4		143,9
Dekningsgrad							
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	88,3 %	90,2 %	92,9 %	84,0 %	82,3 %	89,9 %	89,9 %

Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,1 %	96,9 %	99,2 %	96,2 %	94,2 %	97,7 %	97,7 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	2,3 %	2,1 %	1,7 %	3,0 %	2,7 %		2,3 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,7 %	5,4 %	7,0 %	7,7 %	8,7 %	7,1 %	7,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	72,7 %	76,3 %	87,3 %	56,6 %	65,9 %	73,9 %	73,9 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	103,1 %	98,9 %	101,6 %	80,6 %	79,4 %	89,0 %	89,0 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	79,5 %	74,9 %	79,0 %	65,2 %	64,5 %		67,5 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	75,6 %	72,1 %	79,4 %	62,4 %	62,8 %		68,6 %
Kvalitet							
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	44,7	43,8	44,6	42,6	41,8		43,1
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,3	14,2	14,6	14,3	13,8		14,1
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	16,7	17,8	18,3	18,0	16,2		17,5
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	18,4	19,4	19,7	19,2	18,2		19,0

**) Inflasjonsjustert med deflator*
***) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Barn og unge som vokser opp i Asker kommune har generelt gode oppvekstvilkår og gode faglige resultater, men det er store variasjoner. Undersøkelser viser at Asker også har barn og unge som opplever at de ikke har et trygt miljø og nettverk med fortrolige venner, at de ikke kan delta i fritidsaktiviteter og at de ikke er så motiverte for skole og fremtiden.

Ungt utenforskap er en stor samfunnsfloke som handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap. I Asker er det over 800 unge under 25 år som ikke er i utdanning eller arbeid. Mange av dem har langvarig fravær fra skolen og løs tilknytning til fellesskapet med jevnaldrende.

Til tross for at innsats for å bygge gode og mobbefrie oppvekstmiljøer prioriteres høyt i hele oppvekstsektoren, viser elevundersøkelsen for 2023 at det er en betydelig økning i andelen elever som opplever mobbing. Dette gjelder både i Asker, i nabokommunene og i landet for øvrig.

Ungdataundersøkelsen, som sist ble gjennomført i 2022, viser at 16 prosent av elevene på ungdomstrinnet oppgir at de har hatt psykiske plager de siste sju dagene. Undersøkelsen viser også at ungdom opplever utfordringer og press på mange områder, og at de i mindre grad enn tidligere har tro på at de vil klare å løse dem.

Det er en nasjonal bekymring at motivasjonen til elevene faller gjennom grunnskolen. Det er for mange som går ut av ungdomstrinnet med svake faglige resultater, og som er i risiko for å ikke fullføre videregående opplæring.

Barnevernsreformen kom i 2022, og har som mål at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Derfor kalles den også for en oppvekstreform. Tidlig innsats

med samordnede tiltak som er godt tilpasset barnas og familienes behov, kan spare kommunen og barna det gjelder for mer inngripende tiltak senere. Disse ressurskrevende tiltakene er ofte utenfor lokalmiljøet, noe som ikke er heldig verken for barnet, familien eller barnevernet som skal følge opp. Barnevernstjenesten i Asker har en profil som er i tråd med barnevernsreformen, med godt faglig arbeid som bidrar til redusert behov for tiltak utenfor familien. Samtidig erfarer barnevernstjenesten økt alvorlighetsgrad i saker, og dette handler om psykisk uhelse, rus og kriminalitet. Sakene er også mer sammensatte og svært belastende for dem det gjelder.

Kommunestyret vedtok i mai 2024 en plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av adferdsproblemer. Planen inneholder tiltak knyttet til kompetanseutvikling, organisatoriske justeringer, forbedrede rutiner og nettressurser, og er et viktig bidrag til realisering av barnevernsreformen.

For å fremme positiv utvikling og læring, god psykisk helse og et inkluderende fellesskap, er det nødvendig med kontinuerlig utvikling og kompetanseheving blant ledere og medarbeidere. Medarbeiderne i Oppvekt har behov for å videreutvikle kompetansen innen relasjonsarbeid, inkluderende praksis, psykisk helse og handlingskompetanse knyttet til å forebygge og redusere risikoen for at barn og unge blir utsatt for omsorgssvikt og overgrep.

I barnehagesektoren er det en økende bekymring for mangelen på kvalifiserte barnehagelærere. Per juni 2024 er det ca. 130 ansatte i kommunale og private barnehager som har fått innvilget dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogiske ledere.

Barn og unge skal gjennom opplæringen få relevant kompetanse for fremtiden. Teknologiutviklingen går så raskt at elever og ansatte i skolen trenger trygge rammer i inkluderende miljøer for å utforske bruk av ulike digitale teknologier. Det er behov for kompetanseutvikling innenfor områder som personvern, digital kompetanse, pedagogisk bruk av kunstig intelligens og programmering.

Det forventes at Asker kommune skal fortsette å bosette et høyt antall flyktninger i årene fremover. Det krever både kompetanse og kapasitet å ivareta minoritetsspråklige barn og elever i barnehager og skoler, slik at de blir integrert på en god måte og får brukt ressursene sine.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Oppvekst.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.

Hovedmål	Delmål
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.
	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.
	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen.
	Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.
	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.
	Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for oppvekst ga gjennom vedtak i sak 18/24 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2025–2028. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og

investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Fremtidens aktive medborgere

Barnehager og skoler har et særlig ansvar for å styrke barn og unges sosiale og emosjonelle ferdigheter gjennom inkluderende leke- og læringsaktiviteter og relasjonsarbeid. Dette er derfor en viktig strategi i Å høre til - temaplan for oppvekst. For å arbeide med denne strategien vil en andel av barneskolene inngå i et forskningssamarbeid med OsloMet og foreningen Voksne for barn. Skolene skal sammen med den lokale helsesykepleieren prøve ut verktøyet Supportgrupper der barn hjelper barn som opplever utenforskap inn i det sosiale fellesskapet.

Å være i arbeid er en av de viktigste faktorene for å bli inkludert i samfunnet. Askersamfunnet står nå overfor en situasjon hvor historisk mange med fluktbakgrunn skal ut i arbeidslivet. Språkpraksis på en arbeidsplass bidrar til raskere språkutvikling og bedre forståelse av arbeidslivet, og er et godt tiltak for å forberede flyktninger på å komme i jobb. Asker kommune skal tilby språktrening på en kommunal arbeidsplass til 100 flyktninger i 2024-2025, blant annet i skoler og barnehager. Virksomheten Inkludering og mangfold har ansvar for å koordinere arbeidet med språkpraksis for flyktninger.

Kommunen vil også videreutvikle felles praksis knyttet til nyankomne minoritetsspråklige barn og unge, blant annet når det gjelder innhold i og organisering av det pedagogiske tilbudet.

Asker kommune er akkreditert gjennom Erasmus+, som er EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. Kommunen har dermed tilgang på en rekke tilbud, og har mulighet til å delta i samarbeidsprosjekter på tvers av landegrensene. I den første fasen har medarbeidere fra barnehage, barneskole og SFO i Landøyasonen inngått et samarbeid med virksomheter i Danmark for å utveksle erfaringer og lære mer om de gode overgangene fra barnehage til barneskole. Det legges vekt på temaer som er sentrale i Asker sin satsing Bygge bro – sammenheng i overgangen mellom barnehage og

skole/SFO, slik som lek, natur og språk. Erfaringene deles med andre barnehager og skoler, som i sin tur kan dra på studiebesøk for å bli inspirert og lære av andre lands erfaringer og løsninger.

Ungdataundersøkelsen i Asker gjennomføres hvert tredje år, og neste undersøkelse kommer i 2025. Spørsmålene i undersøkelsen dekker mange sider av barn og unges liv, både på dagtid og i fritiden, og svarene brukes for å utvikle tjenestetilbudet. Kommunen må vise barn og unge at deres stemme blir lyttet til, og øke deres fremtidstro ved å vise at vi kan gjøre nødvendige endringer for å bidra til tryggere og mer inkluderende oppvekstmiljøer.

Helsefremmende og inkluderende praksis

Gode systemer som støtter barns utvikling i de 1000 første dagene av livet er en investering for hele livsløpet. Helsestasjon og andre helsetjenester, barnehage, barnevernstjeneste, spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn og PP-tjeneste er særlig sentrale i den helsefremmende og forebyggende innsatsen for utsatte barn i de første leveårene. Kommunen skal videreutvikle et tettere og mer systematisk samarbeid mellom tjenestene, slik at helse- og omsorgstilbudet til de yngste barna og familiene deres forsterkes. Det skal blant annet gis målrettet støtte og veiledning til foreldre under graviditeten og i småbarnsperioden. Dette er viktige tiltak for å realisere barnevernsreformen som oppvekstreform.

Tjenesteområdene Oppvekst og Medborgerskap utvikler i samarbeid en ny modell for kultur-SFO hvor lærere fra kulturskolen gir ulike kurs som en integrert del av SFO-tilbudet. Dette starter opp fra skoleåret 2024/2025. Modellen vil gi tilgang til kunst- og kulturopplæring for elevene i SFO-tiden på egen skole.

Asker kommune har innledet et samarbeid med Stiftelsen Catosenteret og Statped om oppfølging av elever på ungdomstrinnet som har alvorlig og ufrivillig skolefravær. Dette er et pilotprosjekt som innebærer gjensidig kompetanseoverføring, samt at elever fra Asker henvises og deltar i rehabilitering på Catosenteret.

For å styrke innsatsen mot ungdomskriminalitet og vold, har Barnevernstjenesten i 2024 startet et arbeid for å utvikle en felles tilnærming i de mest alvorlige sakene. Dette gjøres i samarbeid med utvalgte ungdomsskoler, SLT-koordinator (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak) og forebyggende enhet i politiet. Gjennom økt tverrfaglig samarbeid på tvers av sektorer, søker kommunen å gi en mer samordnet og helhetlig innsats for de mest utsatte ungdommene og familiene.

Det er forventet at Asker kommune blir anmodet om å bosette et høyt antall flyktninger også i 2025. Det kreves godt tverrfaglig samarbeid for å sikre at nyankomne flyktninger får et sted å bo, og at de får de tjenestene og den opplæringen de trenger for å kunne delta i arbeids- og samfunnsliv. Dette gjelder blant annet norskopplæring, helsetjenester og tilbud i barnehage og skole. Asker kommune skal fremover styrke samarbeidet mellom ulike tjenesteområder for å sikre god koordinering i arbeidet med bosetting av flyktninger. Kartlegging av kapasitet og muligheter for bosetting rundt om i kommunen er en viktig del av dette arbeidet.

Prosjektet Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis avsluttes i 2024. Arbeidet med å styrke både den inkluderende praksisen og den spesialpedagogiske kompetansen vil likevel fortsette i flere år fremover, og sees i sammenheng med arbeidet for trygge og gode læringsmiljøer. Kompetanseheving handler ikke bare om lære noe nytt. Det handler også om å gjøre noe nytt. Å gjøre ting på nye måter er krevende, og det er derfor viktig å skape kapasitet for utvikling av praksis gjennom godt samarbeid mellom profesjonsfellesskapene i barnehager, skoler og andre støttetjenester i kommunen.

For å øke motivasjonen hos elevene og gi en opplæring hvor alle kan oppleve mestring, får lærere kompetanseheving når det gjelder å utvide sitt repertoar av læringsaktiviteter der barna er utforskende og medvirker aktivt. Ansatte i skoler vil få mer opplæring og dele erfaringer når det gjelder blant annet lekestart på begynnelsen av skoledagen, samt å opprette og bruke skolehager i undervisningen.

Helhetlige og koordinerte tjenester

Asker kommune skal innføre nasjonalt forløp for barnevern for å gi barn og unge i barnevernet et godt og helhetlig tjenestetilbud. Nasjonalt forløp for barnevern beskriver ansvar, oppgaver og samarbeid mellom den kommunale barnevernstjenesten, kommunal helse- og omsorgstjeneste, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenestene for barn og unge.

Det er gjennomført flere ulike utredninger i 2024 knyttet til kapasitet, ressursbruk og organisering av tilbudet til barn og unge med særskilte behov. Asker kommune vil i 2025 bruke denne kunnskapen til å vurdere behovet for forbedringer.

Voksenopplæringen tilbyr blant annet grunnskoleopplæring for voksne, spesialundervisning for voksne og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. I tillegg til eget tilbud, kjøper voksenopplæringen opplæring fra ekstern tilbyder. Formannskapet vedtok i mai 2021 at Asker kommune selv skal tilby en betydelig del av den opplæringen som i dag kjøpes fra ekstern leverandør. Dette innebærer at kommunen bygger opp kapasiteten i voksenopplæringen. Endringen vil skje fra høsten 2025.

De siste par årene har rådgivere i PP-tjenesten prioritert å bruke mer tid ute i barnehagene og på skolene, slik at de mer regelmessig kan møte barn og elever og samarbeide tettere med ansatte. Kommunen erfarer at dette har god effekt, og vil legge til rette for at de kommunale hjelpetjenestene i større grad er til stede der barn og unge er til daglig. På denne måten får hjelpetjenestene god innsikt i praksisfeltet og tettere dialog med ansatte i barnehager og skoler.

Bygge bro er en standard for sammenheng mellom barnehage og skole/SFO. Målet er å legge til rette for og styrke samarbeidet mellom enhetene, gi hvert enkelt barn en forutsigbar og foreldreaktiv overgang og skape større helhet og sammenheng i barns oppvekstmiljø. Kommunen vil i 2025 fortsette arbeidet med å implementere standarden gjennom å videreutvikle tiltak og dele erfaringer.

Barnehagene har som en del av rammeplanen ansvar for å legge til rette for det enkelte barns progresjon, blant annet gjennom valg av pedagogisk innhold tilpasset barnets egne erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagene vil i 2025 videreutvikle arbeidet med å dokumentere barnas progresjon gjennom barnehagetiden.

Asker kommune prøver ut en ny metode kalt effektkontrakter for å hjelpe ungdom med å komme i gang med utdanning, arbeid og deltakelse i samfunnet. Dette er et pilotprosjekt i samarbeid med arbeidsmarkedsbedriften Arba, og skal motivere aktuelle ungdommer og koble dem til relevante tilbud og tjenester.

Satsingen Flyt er en del av Kronprinsparets fond. Også her er målet å ruste elever til å gjennomføre videregående opplæring. Kronprinsparets fond samarbeider med OsloMet om følgeforskning og evaluering av effekten av Flytprogrammet. Programmet vil fortsette i skoleåret 2024/2025, hvor utvalgte elever får muligheten til å delta.

For å oppnå en helhetlig rus- og kriminalitetsforebyggende innsats, er det nødvendig med tiltak på flere nivåer. Kommunen tilbyr universelle tiltak for både elever og foresatte på alle trinn i ungdomsskolen, og ved behov også på videregående skole. Asker kommune etterstreber å gi ungdom med utfordringer rask

og alderstilpasset oppfølging i tett samarbeid med foresatte, og Barnevernstjenesten har satt i gang et bredt forbedringsarbeid rettet mot dette.

Barn og unges utfordringer kan være sammensatte og komplekse. Dette krever god samordning mellom tjenestene, både innen oppvekstfeltet, mellom ulike tjenester i kommunen og med spesialisthelsetjenesten. Inkluderingsperspektivet gjelder for alle barn og unge i kommunen, også for personer som har nedsatt funksjonsevne. På lik linje – temaplan for personer med nedsatt funksjonsevne gjelder særlig for tjenesteområdene Oppvekst og Velferd. Temaplanen skal bidra til en samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Det er nødvendig å vurdere hvordan kommunen samhandler med barn og familier, og hvordan kompetanse på tvers av tjenester kan utnyttes enda bedre for å styrke og tilpasse tilbudet.

Familie og nære nettverk

Oppvekstsstjenestene skal preges av en holdning om at vi investerer i mennesker og aktivt undersøker hvilke andre ressurser og tjenester vi kan samarbeide med for å oppnå gode resultater. I 2025 vil tjenestene i Oppvekst revitalisere velferdslab som tilnærming. Velferdslab er en metode for samhandling med innbyggere som har sammensatte behov, og har som utgangspunkt at kommunen er en investor i mennesker fremfor en forvalter av saker. Velferdslab retter oppmerksomheten mot hele familien. Når kommunen får innsikt i hele familiens behov og kan ta utgangspunkt i deres ressurser, kan vi gi gode løsninger og en mer bærekraftig utvikling for familien samlet.

Trygge og aktive lokalsamfunn

De fleste grunnskoler i Asker har samarbeid med lokale idrettsforeninger gjennom Aktive lokalsamfunn, hvor hensikten er å styrke tilhørigheten, fellesskapet og aktivitetsnivået blant innbyggerne i nærmiljøet. Innsatsen for å videreutvikle samarbeidet og motivere enda flere til å bli med, fortsetter i 2025.

I arbeidet med å fremme barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer, er det etablert et pilotprosjekt i Heggedal om fritidstilbud til barn og ungdom. Prosjektet er et samarbeid med nærmiljøsentralen, foreldre og frivillige organisasjoner. Erfaringer fra piloten tas med i videre nærmiljøsatsinger i andre områder av kommunen.

Tjenesteområdene Oppvekst, Velferd og Medborgerskap vil sammen etablere en pilot om samskaping og medborgerskap i praksis. Medborgerskap handler om lysten og muligheten til å delta i og ta medansvar for fellesskapet. Samskaping er et partnerskap mellom likeverdige aktører om å drive frem løsninger sammen. Piloten vil knyttes til aktører i Risengaområdet, og innebærer kurs og erfaringsdeling.

Utviklingsorienterte tjenester med relevant kompetanse

Læring i algoritmens tidsalder er et treårig innovasjonsprosjekt (2023-2026) finansiert av Norges forskningsråd, der Asker kommune er prosjekteier. Målet er å gi lærere kompetanse slik at de opparbeider en didaktisk forståelse og kritisk tilnærming til bruk av programmer som bygger på kunstig intelligens, og inkluderer kunnskap, læring og elevens personvern. Universitetet i Oslo er samarbeidspartner, og har ansvar for vitenskapelig arbeid og tilhørende forskning. En gruppe lærere samarbeider med Universitetet i Oslo om planlegging, utvikling og utprøving av didaktiske opplegg, og legger til rette for forskningsaktiviteter ved utvalgte skoler i prosjektperioden.

Kommunen har fortsatt behov for å bygge kompetanse knyttet til hva som er god tilrettelegging ved nevroutviklingsforstyrrelser, og hva som er god reguleringsstøtte for å forebygge blant annet uro, konflikter og fravær. Ansatte i skolen vil få ny kompetanse innen disse temaene, både i samarbeid med egne støttetjenester og eksternt kompetansemiljø.

Barn og ungdom med omfattende hjelpebehov har i mange år fått tilbud om skoleplass på spesialavdelinger i kommunen. Dette er særskilt forsterkede skolearenaer ved noen av skolene. På grunn av stort behov, har også enkelte elever fra Asker gått på spesialskoler i Drammen og Bærum. Både Asker og nabokommunene opplever imidlertid en økning i antall barn med autismediagnoser og behov for plasser i spesialavdelingene. Elever fra Asker kan dermed ikke lenger søkes til spesialskoler i Drammen og Bærum, da de trenger kapasiteten til egne elever. Asker kommune har derfor utvidet kapasiteten i spesialavdelingene og opprettet nye elevplasser. Fra skoleåret 2024/2025 vil kommunen også etablere spesialavdeling ved Frydenlund skole og utvide kapasiteten ved Tofte skole. Barn i barnehagealder får hjelpen i den enkelte barnehage.

Tjenestene i Oppvekst gjennomfører flere pilotprosjekter i samarbeid med tjenesteområde Medborgerskap. De to tjenesteområdene vil i perioden videreutvikle faste og varige samarbeid for å følge opp strategiene i temaplan for kultur og temaplan for oppvekst.

Skolene og støttetjenestene vil i 2025 starte arbeidet med å følge opp regjeringens varslede stortingsmelding om hvordan skolen kan bli mer praktisk og variert slik at flere elever trives og lærer mer.

Det er kommunens ansvar å sikre at barn og ansattes personvern ivaretas i de digitale tjenestene og læremidler som tilbys. Tilknytningen til universiteter og høgskoler gir Asker kommune mulighet til å være oppdatert, bidrar til en hensiktsmessig utvikling innenfor området og gir kommunen mulighet til å påvirke med utgangspunkt i lokale behov og rammer. Asker kommune vil fortsette å være en pådriver i samarbeidet i nasjonale nettverk og forskningsprosjekter.

Barnehage- og skolekapasitet

Forslag til revidert temaplan for barnehage- og skolekapasitet legges ut på høring i løpet av 2025.

Temaplanen inneholder utredninger og analyser knyttet til befolkningsprognoser og behovet for barnehage- og skoleplasser i de ulike områdene i kommunen. For å møte de økonomiske utfordringene kommunen står i, er det viktig med strukturelle endringer som sikrer god utnyttelse av kapasiteten. Saker som handler om endringer i skolestruktur, kretsgrenser, nedleggelse av virksomheter og utvidelse av kapasitet, legges frem til politisk behandling i forkant av høringen.

Rekruttering

For å møte behovet for kvalifiserte barnehagelærere, arbeides det med en rekrutteringsstrategi med mål om å fremme Askerbarnehagene som en attraktiv arbeidsplass med mange muligheter.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Oppvekst er budsjettmessig inndelt i tre programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Barnehage, Skole og Barn, familie og inkludering. Programområde Barnehage omfatter alle barnehagene og spesialpedagogiske tjenester for førskolebarn. Programområde Skole omfatter alle grunnskoler, inkludert skoler med spesialavdeling og

Den alternative skolen. Programområde Barn, familie og inkludering omfatter virksomhetene Barne- og familietjenesten, Barneverntjenesten, Avlastnings- og omsorgstjenesten, Pedagogisk psykologisk tjeneste, samt Inkludering og mangfold hvor voksenopplæring og tjenester til flyktninger inngår.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Barn, familie og inkludering	669 335	668 335	668 335	668 335
Barnehage	1 160 574	1 177 264	1 184 064	1 217 464
Skole	1 393 345	1 369 718	1 370 388	1 366 578
Totalsum	**3 223 255**	**3 215 318**	**3 222 788**	**3 252 378**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Opprinnelig budsjett	**3 030 105**	**3 030 105**	**3 030 105**	**3 030 105**
Sum Tekniske justeringer	**150 575**	**146 875**	**145 775**	**145 775**
Sum Budsjettendringer inneværende år	**38 149**	**38 149**	**38 149**	**38 149**
Tidligere vedtatte tiltak				
Barnehage - endring av antall barn	-2 420	16 100	22 900	56 300
Grunnskole - endring av antall barn	5 200	2 300	7 900	7 500
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024	35 345	35 345	35 345	35 345
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**38 125**	**53 745**	**66 145**	**99 145**
Konsekvensjusteringer	**226 849**	**238 769**	**250 069**	**283 069**
Konsekvensjustert ramme	**3 256 955**	**3 268 875**	**3 280 175**	**3 313 175**
Omstilling og effektivisering				
Avvikling av Home-Start Familiekontakten	0	-1 000	-1 000	-1 000
Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager	-1 040	-2 870	-2 870	-2 870
Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler	-1 075	-7 150	-11 380	-14 390
Generell omstilling og effektivisering - Oppvekst	-24 708	-35 260	-35 260	-35 260
Sum Omstilling og effektivisering	**-26 823**	**-46 280**	**-50 510**	**-53 520**
Nye tiltak				
Endringer i kontantstøtten	2 784	2 784	2 784	2 784
Forberedelse/overgangsmidler Folkestad, Tofte og Sætre	0	0	400	0
Forberedelse/overgangsmidler Røyken/Spikkestad ungdomsskole	400	0	0	0
Fosterhjemsløftet	1 191	1 191	1 191	1 191
Reduserte rammer barnevernstjenesten/BFI - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Økonomiske konsekvenser av ny opplæringslov	1 271	1 271	1 271	1 271
Økt elevtall i statlige/private skoler	-2 523	-2 523	-2 523	-2 523
Økt refusjon ressurskrevende brukere - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Nye tiltak	**-6 877**	**-7 277**	**-6 877**	**-7 277**
Nye tiltak og realendringer	**-33 700**	**-53 557**	**-57 387**	**-60 797**
Ramme 2025-2028	**3 223 255**	**3 215 318**	**3 222 788**	**3 252 378**

Tidligere vedtatte tiltak

Barnehage - endring av antall barn

Befolkningsprognosene viser at antall barn i barnehage reduseres i 2025, for så å øke igjen utover perioden. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Grunnskole - endring av antall barn
Befolkningsprognosene viser en økning i antall barn i grunnskolen i perioden. Budsjettet justeres opp i samsvar med dette.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024
Fra 1. august 2024 ble maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehage redusert. Tiltaket får helårseffekt i 2025 og budsjettet justeres i samsvar med dette.

Omstilling og effektivisering

Avvikling av Home-Start Familiekontakten
Home-Start Familiekontakten er et program der frivillige familiekontakter besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder. Kommunen finansierer Home-Start med blant annet to koordinatorstillinger, lokaler og et økonomisk tilskudd. Home-Start er ikke et lovpålagt tilbud.

Home-Start videreføres i 2025. Samtidig utredes det muligheter for å etablere en alternativ driftsmodell der Home-Start fra 2026 kan driftes videre av en frivillig organisasjon med tilskudd fra kommunen. Tiltaket vil gi mulig årlig innsparing på inntil 1 mill. kroner fra 2026. Det fremmes egen sak om alternativ driftsmodell.

Endringer i barnehagestruktur - nedleggelse av barnehager
For å sikre en bedre utnyttelse av barnehagekapasiteten, er det behov for å gjøre strukturelle endringer i barnehagestrukturen.

Bondi og Haugtussa barnehage legges ned fra 1. august 2025. Dette er små barnehager der det er plass til barna i andre kommunale barnehager i samme geografiske område. I tillegg gjennomføres det fra 1. august 2025 en sammenslåing av Vikingjordet idrettsbarnehage og Heggedalsskogen friluftsbarnehage. Åpen barnehage på Midtbygda legges ned fra sommeren 2025. Tiltaket innebærer en innsparing på 1,04 mill. kroner i 2025 og 2,87 mill. kroner videre i perioden. Budsjettrammen justeres i samsvar med dette.

Endringer i skolestruktur - nedleggelse av skoler
For å sikre en bedre utnyttelse av skolekapasiteten, er det behov for å gjøre strukturelle endringer i skolestrukturen.

Røyken ungdomsskole legges ned fra høsten 2025, og elevene overføres til Spikkestad og Hovedgården ungdomsskoler. Folkestad skole legges ned fra høsten 2027, og elevene overføres til nye Sætre skole. Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 78/24 og 75/24. Tiltaket gir en innsparing på 1,07 mill. kroner i 2025, økende til 14,4 mill. kroner i 2028. Budsjettrammen justeres i samsvar med dette.

Generell omstilling og effektivisering - Oppvekst
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Oppvekst får en redusert driftsramme på 24,7 mill. kroner. Barnehagene øker fyllingsgraden i den enkelte barnehage for å få mer effektiv drift. Barnehagene og skolene vil i tillegg se på nye måter å utnytte kompetanse, personalressurser og tjenesteutvikling for å sikre en bedre prioritering av barn og ungdom med særlige behov. Virksomhetene i programområde Barn, familie og inkludering vil i større grad målrette sin aktivitet mot barn og familier med hjelpebehov.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	**Beløp i hele 1 000 kr**
Skole	19 408
Barnehage	500
Barn, familie og inkludering	4 800

Nye tiltak

Endringer i kontantstøtten
Stortinget har vedtatt endringer i kontantstøtteloven som innebærer at støtten for de fire siste månedene av støtteperioden avvikles. Budsjettet justeres i tråd med dette.

Forberedelse/overgangsmidler Folkestad, Tofte og Sætre
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 0,4 mill. kroner til forberedelse/overgangsmidler til Folkestad, Tofte og Sætre skoler i 2027. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Forberedelse/overgangsmidler Røyken/Spikkestad ungdomsskole
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 0,4 mill. kroner til forberedelse/overgangsmidler til Røyken og Spikkestad ungdomsskoler i 2025. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Fosterhjemsløftet
Regjeringen foreslår en styrking av fosterhjemsområdet. Rammetilskuddet til kommunen økes for å sikre fosterforeldre opptjening av tjenestepensjon. Dette for å rekruttere flere fosterforeldre som vil stå i oppdraget over tid, og gi mer ro og stabilitet for barna. I tillegg økes rammetilskuddet som følge av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Reduserte rammer barnevernstjenesten/BFI - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
Barnevernstjenesten har arbeidet for å redusere antall plasseringer utenfor familien, noe som er en del av intensjonen med barnevernreformen. Dette arbeidet har bidratt til at barnevernstjenesten har et varig mindreforbruk som gjør det mulig å frigjøre midler til andre formål. Budsjettet til barnevernstjenesten reduseres i samsvar med dette.

Økonomiske konsekvenser av ny opplæringslov
Helårseffekt som følge av ny opplæringslov fra høsten 2024. Budsjettet justeres opp i samsvar med dette.

Økt elevtall i statlige/private skoler
Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler, reduseres rammetilskuddet til kommunen. Budsjettet reduseres i samsvar med dette.

Økt refusjon ressurskrevende brukere - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
En detaljert gjennomgang av ressurskrevende brukere viste et økt omfang av vedtakstimer, økt timepris og flere nye brukere. Dette vil gi en vesentlig høyere økning i refusjon enn tidligere anslått, noe som gjør det mulig å frigjøre midler til andre formål. Budsjettet til avlastningstjenester for barn og unge reduseres i samsvar med dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Oppvekst													
Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage	2025	161 550	20 000	5 779	0	0	25 779	0	0	0	0	0	0
Barnehage - kapasitetsøkning Borgen	2031	116 000	0	0	0	0	0	3 000	30 000	60 000	22 000	0	0
Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal	2030	138 900	0	0	3 000	0	3 000	22 800	97 000	14 100	0	0	0
Barnehage - ny barnehage Høn-Landås	2032	135 600	0	0	0	5 000	5 000	5 000	10 000	50 000	63 600	0	0
Barnehage - utvidelse Føyka	2025	127 600	44 600	0	0	0	44 600	0	0	0	0	0	0
Barnehage - utvidelse Røyken	2028	122 200	2 000	20 000	80 000	18 200	120 200	0	0	0	0	0	0
Fysiske læremidler til erstatning for redusert tilbud Chromebook	2029	9 000	0	3 000	3 000	3 000	9 000	0	0	0	0	0	0
Hofstad skole - tiltak etter miljørettet helsevern	2027	28 500	8 100	6 200	6 200	0	20 500	0	0	0	0	0	0
Inventar og utstyr - Oppvekst	LØPENDE		2 500	5 000	5 000	5 000	17 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Koordineringspott bygg - Oppvekst	LØPENDE		10 000	20 000	20 000	20 000	70 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Skole - ny sentrumsskole med idrettshall	2032	566 200	0	0	5 000	5 000	10 000	5 000	10 000	200 000	240 500	96 700	0
Skole - ny skole Sætre	2027	494 400	69 000	219 000	181 400	0	469 400	0	0	0	0	0	0
Skole - ombygging Billingstad	2025	24 000	12 000	0	0	0	12 000	0	0	0	0	0	0
Skole - Sætre ungdomsskole	2032	400 000	0	0	0	0	0	0	150 000	150 000	100 000	0	0
Skole - utvidelse Hvalstad	2026	577 200	227 000	129 900	0	0	356 900	0	0	0	0	0	0
Skole - utvidelse Solvang	2035	300 000	0	0	0	0	0	0	-0	4 000	4 000	53 000	150 000
Sum Oppvekst		**3 201 150**	**395 200**	**408 879**	**303 600**	**56 200**	**1 163 879**	**60 800**	**322 000**	**503 100**	**455 100**	**174 700**	**175 000**

Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage
I forbindelse med ombyggingen av Søndre Borgen helsehus, er det behov for å erstatte og utvide Søndre Borgen barnehage fra 6 til 8 avdelinger. Estimert budsjett er på 161,55 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt vinteren 2025.

Barnehage - kapasitetsøkning Borgen
Det er behov for nye barnehageplasser i Borgenområdet. Det er utført en mulighetsstudie som anbefaler etablering av en ny 6 avdelings barnehage ved Bondivann stasjon, og at Østhellinga barnehage legges ned. Estimert budsjett er 116 mill. kroner inkludert prisstigning. Eventuelle kostnader til rekkefølgekrav inngår ikke i prosjektbevilgningen. Prosjektet er vedtatt ferdigstilt høsten 2031, da det er større behov for å erstatte barnehagen på Søndre Borgen først.

Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal
Det er behov for nye barnehageplasser i Heggedalsområdet. Det er utført en mulighetsstudie som anbefaler etablering av en ny 8 avdelings barnehage på Nyhustomta, og at Heggedalsskogen barnehage legges ned. Estimert budsjett er 138,9 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i august 2030.

Barnehage - ny barnehage Høn-Landås
Det er behov for en ny 6-8 avdelings barnehage i forbindelse med utbyggingen av Høn-Landås. Det avsettes et budsjett på 135,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2032.

Barnehage - utvidelse Føyka
Det er vedtatt en utvidelse av Føyka barnehage fra 3 til 6 avdelinger. Estimert budsjett er 127,6 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er under bygging og planlegges ferdigstilt høsten 2025.

Barnehage - utvidelse Røyken
Det er behov for en utvidelse av Røyken barnehage fra 3 til 8 avdelinger. Estimert budsjett er 122,2 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i perioden 2027/2028.

Fysiske læremidler til erstatning for redusert tilbud Chromebook
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt en årlig avsetning på 3 mill. kroner fra og med 2026 til fysiske læremidler.

Hofstad skole - tiltak etter miljørettet helsevern
I 1. tertialrapport 2024 ble det bevilget 8 mill. kroner til ventilasjon og støyskjerm mot E-18. Tilstandsanalysen avdekket videre at fasade og vinduer gammel del oppgraderes, overflater inne i skolen skiftes ut og flytting av skolegård og parkeringsplass. Det innarbeides ytterligere 20,5 mill. kroner fordelt i årene 2025-2027.

Inventar og utstyr - Oppvekst
Det er vedtatt 2,5 mill. kroner i 2025 og 5 mill. kroner årlig fra 2026 til inventar og utstyr for Oppvekst. Midlene skal også benyttes til mindre investeringer av utendørsarealer, inkludert nødvendig oppgradering og rehabilitering av lekeplassutstyr og ballbinger.

Koordineringspott bygg - Oppvekst
Det er vedtatt 10 mill. kroner i 2025 og 20 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for Oppvekst. Midlene benyttes til mindre investeringer i bygningsmassen i skoler, barnehager, barn, familie og inkludering.

Skole - ny sentrumsskole med idrettshall
For å imøtekomme befolkningsveksten i nordre del av kommunen, er det vedtatt å bygge en ny 4-parallell barneskole på Hønsjordet, inkludert flerbrukshall. Estimert budsjett er 566,2 mill. kroner inkludert prisstigning, med planlagt ferdigstillelse i 2032. Utvendige idrettsanlegg og andre rekkefølgekrav er ikke tatt med i budsjettet. Det vil bli søkt om spillemidler til idrettshall/flerbrukshall.

Skole - ny skole Sætre
Det er vedtatt å bygge ny skole i Sætre. Estimert budsjett er 494,4 mill. kroner inkludert prisstigning, midler til flerbrukshall inkludert turnhall og kjøp av tomt til skolen. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2027.

Skole - ombygging Billingstad
Det er vedtatt en ombygging og rehabilitering av Billingstad skole, da den er lite arealeffektiv. Det avsettes et budsjett på 24 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

Skole - Sætre ungdomsskole
Som følge av bygging av Sætre barnehage er det behov for en kapasitetsøkning på Sætre ungdomsskole. Det er foreløpig avsatt 400 mill. kroner, men prosjektet er ikke kostnadsestimert. Prosjektet ferdigstilles i 2032.

Skole - utvidelse Hvalstad
Hvalstad skole utvides fra en 2-parallell (inkludert paviljonger) til en fullverdig 4-parallell skole med idrettshall. Estimert budsjett er 577,2 mill. kroner inkludert prisstigning, med planlagt ferdigstillelse vinteren 2026. Det vil bli søkt om spillemidler til idrettshall/flerbrukshall.

Skole - utvidelse Solvang
Som følge av utbyggingen på Hønsjordet er det behov for en utvidelse av Solvang skole fra en 4-parallell til en 6-parallell skole. Det er foreløpig avsatt 300 mill. kroner, men prosjektet er ikke ferdig kostnadsestimert. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2035.

Brutto investeringer per år

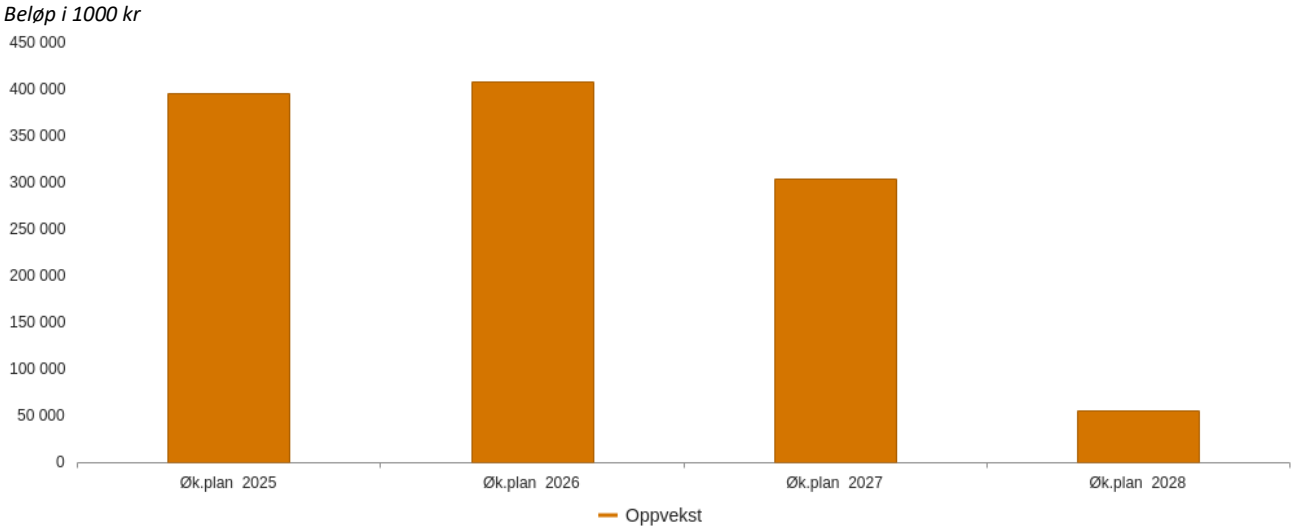

Velferd

Tjenesteområde Velferd omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelser, heldøgnsomsorg og NAV. Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år. Tjenesteområde Velferd har omkring 1900 årsverk fordelt på ni virksomheter.

Tjenesteområde Velferd har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker (vedtatt 08.03.22)
- Mestre hele livet - psykisk helse og rus (vedtatt 31.01.23)
- På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne (vedtatt 09.05.23)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Ergoterapeut Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	1,6	1,5	3,1	0,8	1,5		3,4
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) *) **)	1 408	1 324	1 549	1 147	1 621	1 492	1 492
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	9 173	8 483	9 986	7 726	7 706	9 474	9 474
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) *) **)	15 179	14 668	15 060	12 521	12 108	13 164	13 164
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	965	1 247	1 345	1 667	1 962	1 745	1 745
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	33,0 %	32,5 %	35,2 %	32,1 %	29,8 %	32,6 %	32,6 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) *) **)	169 356	160 217	188 157	136 105	156 678	167 194	167 194
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr) *) **)	36 822	35 802	38 831	31 328	30 941		35 542
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	63 776	67 889	76 153	73 303	75 240	70 242	70 242
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	364 785	376 290	359 568	279 008	371 772	360 610	360 610
Dekningsgrad							
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50,3 %	50,9 %	49,7 %	47,1 %	47,8 %		50,1 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	23,4 %	21,5 %	23,4 %	27,9 %	24,1 %		24,2 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)	9,1 %	9,0 %	11,2 %	8,7 %	8,1 %	11,2 %	11,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	2,7 %	3,1 %	2,1 %	5,8 %	5,9 %	4,8 %	4,8 %

Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,2	8,8	9,6	9,1	8,3	9,2	9,2
Kvalitet							
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,67	0,65	0,73	0,83	0,75		0,75

**) Inflasjonsjustert med deflator*
***) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Velferdstjenestene i Asker kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester. Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse. Det er en viktig målsetting at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig. Dette forutsetter en samfunnsutvikling, kultur hos de ansatte og holdninger i samfunnet som fremmer egenomsorg, mestring og brukermedvirkning.

Kommunen skal vektlegge nærhet og tilgjengelighet til tjenestene, og skal utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og sosiale nettverk. God helse og livskvalitet påvirkes av mange forhold. Derfor er det viktig å se bo- og tjenestetilbud i sammenheng, for på den måten å fremme god psykisk helse, trivsel og å forebygge ensomhet.

Befolkningssammensetningen endres i årene fremover

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får flere eldre og flere som lever lenger, i kombinasjon med mindre fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Befolkningsprognosen viser at veksten i antall innbyggere som er 80 år og eldre vil øke betydelig i Asker de neste årene. I perioden 2024-2050 vil antallet eldre over 80 år øke med gjennomsnittlig ca. 3,9 prosent hvert år. Tilsvarende tall for landet er ca. 3,5 prosent. Befolkningsprognosen viser at veksten blir særlig stor de neste årene, og er forventet å ligge på over 5 prosent årlig frem mot 2030. Det kreves en bred og tverrsektoriell innsats for å utvikle kommunen til et aldersvennlig samfunn med et differensiert bo- og tjenestetilbud.

Sosial ulikhet i helse

Selv om den generelle helsen til innbyggerne i Asker jevnt over er god, er det betydelige forskjeller i helse og livskvalitet knyttet til utdanningsnivå og sosiale og økonomiske ressurser. Det er en sammenheng mellom utdanning og helse, hvor graden av god helse øker parallelt med lengden på utdanningsløpet. I arbeidet med å forebygge sosial ulikhet i helse, må kommunen tilrettelegge for helsefremmende samfunnsutvikling, sosiale møteplasser og egnede boliger.

Økt kostnadsnivå og økende utenforskap

Flere husholdninger enn før har økonomiske utfordringer, blant annet som en følge av økt rentenivå og prisstigning. Over tid har NAV opplevd en markant økning i behovet for bistand, og dette omfatter både en økning i antall sosialhjelpsmottakere og økt utbetaling per mottaker. Dette har skjedd samtidig med at kommunen har håndtert en høy bosetting av flyktninger. Norge topper OECDs statistikk over andel av befolkningen som mottar uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og sykepenger. Til tross for at arbeidsinkludering har vært et politisk satsingsområde i mange år, er utenforskap en økende utfordring,

særlig blant unge. Årsakene til utenforskap er komplekse og krever tverrsektoriell innsats på tvers av tjenesteområder og i samarbeid med aktører i Askersamfunnet.

Flere tjenestemottakere med sammensatte behov

Endringer i sykdomsbildet innebærer at det blir stadig flere tjenestemottakere med sammensatte behov. Mange av disse er yngre og trenger tjenester store deler av livet. Selv om det forventes at flere eldre vil ha bedre helse, vil også mange ha behov for helsetjenester. Demens og psykisk helse- og rusproblematikk antas å bli en økende utfordring fremover. Endringer i spesialisthelsetjenesten, med kortere sykehusopphold og omlegging til dagpoliklinikk og dagbehandling, gir kommunen økte oppgaver både med hensyn til kompetansekrav og omfang av tjenester. Kommunen forventer at denne utviklingen vil fortsette.

Spesialisthelsetjenesten har fokus på å skape utadvendte sykehus. Dette innebærer at sykehusene skal yte mer helsehjelp hjemme hos pasienten, og samarbeide mer både fysisk og virtuelt med kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette vil få konsekvenser for de kommunale tjenestene fremover. Endringene krever helhetlige og koordinerte tjenester, både i kommunen, i spesialisthelsetjenesten og i andre organisasjoner, hvor enkelte tilbud i dag overlapper. Bedre samarbeid og koordinering vil gi et mer treffsikkert og helhetlig tilbud til den enkelte tjenestemottaker, samt bidra til mer effektive tjenester av god kvalitet.

Personer med nedsatt funksjonsevne opplever fortsatt manglende tilrettelegging på arenaer der de lever og oppholder seg. Dette omtales som «funksjonshemmende barrierer» som hindrer mulighetene for aktivitet og deltakelse på lik linje med jevnaldrende. På lik linje - personer med nedsatt funksjonsevne er en temaplan for tjenesteområdene Oppvekst og Velferd. Temaplanen skal bidra til en samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne.

Mangel på kvalifisert personell

Tilstrekkelig arbeidskraft og fagutdannet helse- og sosialpersonell er en av de viktigste utfordringene for kommunen i årene fremover. Det er anslått en økning i bemanningsbehov på 45 prosent for Asker kommune, noe som tilsvarer omkring 1000 årsverk i helse- og omsorgstjenestene frem mot 2040 dersom vi fortsetter å jobbe som i dag. Kommunen vil ikke klare å rekruttere så mange nye ansatte. Utviklingen betyr at kommunene må se etter konkrete tiltak for å beholde, utvikle og rekruttere kvalifiserte medarbeidere til helse- og omsorgstjenestene. I tillegg er det viktig å jobbe forebyggende og helsefremmende, for eksempel ved å legge til rette for inkluderende og aldersvennlige lokalsamfunn.

Innovasjon og utvikling blir viktig

Velferdstjenestene må arbeide aktivt med å utvikle beste og neste praksis, og delta i nettverk, partnerskap og på delingsarenaer for å sikre innovativ kompetanse og gjennomføringskraft. For å sikre god kvalitet er det behov for mer kunnskap og praksisnær forskning på kommunale helse- og omsorgstjenester. Videre vil innovasjon, digitalisering og e-helse spille en sentral rolle for å utføre tjenestene på nye måter og støtte opp under selvstendighet, egenmestring og økt livskvalitet.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Velferd.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.
	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for velferd ga gjennom vedtak i sak 12/24 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2025-2028. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden

Tjenesteområde Velferd skal arbeide målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Dette gjelder alle målgrupper. Asker kommune har utviklet en innsatstrapp og en boligtrapp som legges til grunn for videreutviklingen av helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Hensikten er å sikre riktig dimensjonering av tjenestene i dag og i fremtiden. Innsatstrappen og boligtrappen er både verktøy for strategisk og økonomisk driftsmessig planlegging, tjenesteutvikling og styring, og skal i tillegg hjelpe den enkelte til å mobilisere egne ressurser og mestring.

Figuren under viser de 13 trinnene i innsatstrappen.

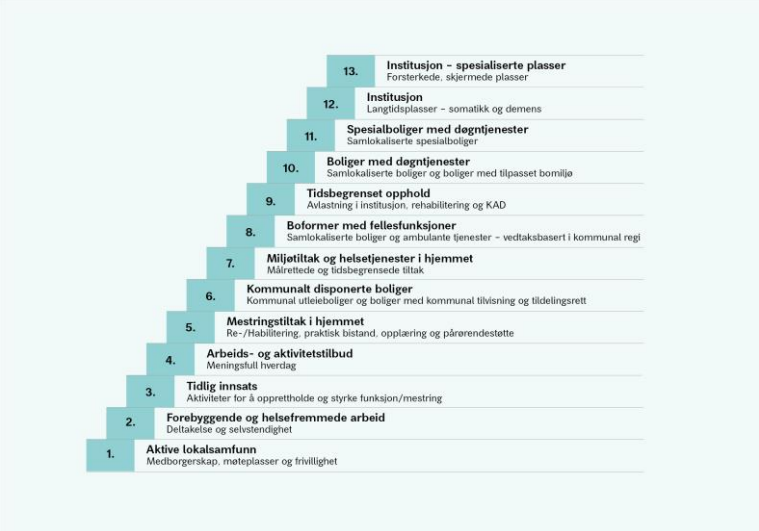

Figuren under viser de seks trinnene i boligtrappen og sammenhengen mellom innsatstrappen og boligtrappen.

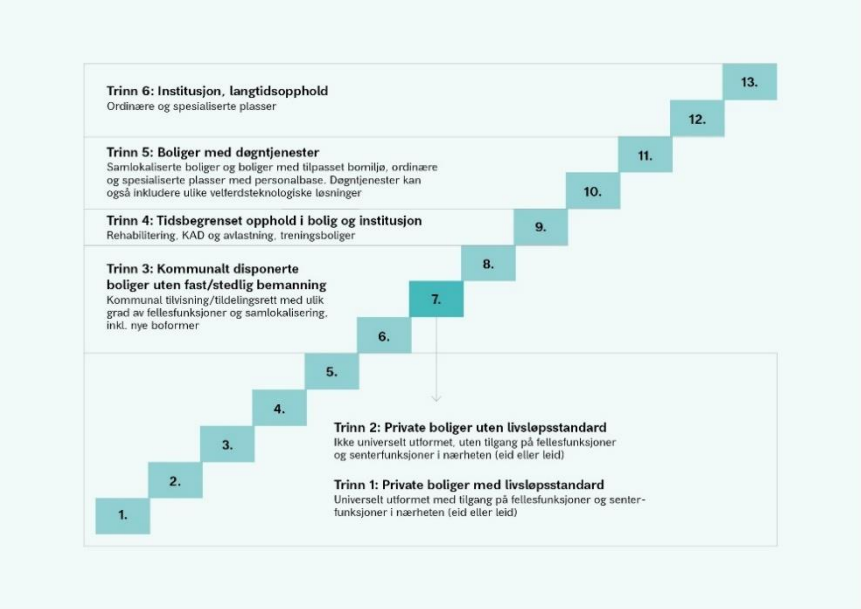

Asker kommune viderefører Program Velferd som skal sikre styring mot fremtidig økonomisk bærekraftig drift og god livskvalitet og egenmestring, med utgangspunkt i innsatstrappen og boligtrappen. Programmet ble etablert høsten 2022, og koordinerer alle større utviklingsprosjekter og aktiviteter som retter seg mot tjenesteområdets kjernedrift. Programmet har dermed en viktig funksjon i arbeidet med å implementere temaplaner og sikre ønsket samfunns- og tjenesteutvikling.

Tjenesteutvikling for å møte demografiske endringer

Temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker ble vedtatt i 2022, og skal bidra til en tjenesteutvikling for å møte demografiutfordringene. Både Program Velferd og porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling er viktig for å gjennomføre strategiene i temaplanen, i tillegg til andre innovasjons- og utviklingsprosjekter.

Program Velferd jobber både med intern organisering av arbeid og ansatte, samt hvordan tjenestene kan utformes på en smartere og mer effektiv måte. Disse forholdene henger sammen. Intern organisering av arbeid og ansatte handler om hvordan kommunen jobber med å styrke heltidskultur, videreutvikle oppgavedeling og rekruttere og beholde kompetanse. Utvikling av tilbud og tjenester handler om hvordan kommunen kan bidra best mulig til at innbyggerne opplever mestring, egenverd og sosial deltakelse.

Tjenesteutvikling innen kunstig intelligens, velferdsteknologi, tjenester til hjemmeboende og flere tilrettelagte boligløsninger er noen av de viktigste prioriterte områdene i Program Velferd. Kommunen må finne egne gode løsninger, men også spille på andre aktørers styrker gjennom å samskape med innbyggere, pårørende, frivillige, ideelle organisasjoner og næringsliv.

Porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling arbeider med en bærekraftig utvikling av infrastruktur, som er et premiss for en bærekraftig tjenesteutvikling. Arbeidet omfatter både private boliger og kommunale institusjonsbygg, anlegg og boliger, samt sosiale møteplasser.

Samlet skal temaplanene, programmet, porteføljen og annet utviklingsarbeid bidra til utvikling av bærekraftige løsninger i møte med demografiutfordringene. Flere skal få bedre forutsetninger for mestring, selvstendighet og tilgang på service og møteplasser ved at kommunen ytterligere styrker senterstrukturen, inkludert helseknutepunkt (5-minutterstettsteder med lett tilgang/rullatoravstand til sosiale-, hverdags- og helsefunksjoner). En bærekraftig tjenesteutvikling forutsetter også at flere eldre selv planlegger egen alderdom. Planlegging for aldring og mindre mobilitet fremmer mulighetene for egenmestring, god livskvalitet og mindre ensomhet, for eksempel i en egnet bolig som ligger i kort avstand til helsetilbud, hverdagstjenester og sosiale møteplasser. Asker kommune har en viktig rolle med å kommunisere og gi innbyggerne råd knyttet til dette.

Tabellen under viser beregnet dekningsgrad for heldøgnsomsorg for eldre frem mot 2028. Dekningsgraden er basert på prognosen for antall innbyggere over 80 år. I 2027 er det lagt inn 100 nye sykehjemsplasser. Ved å gå ned på dekningsgraden må det parallelt skje oppbygging av ambulante tjenester og lavterskel-/støttetjenester, samt økt bruk av velferdsteknologiske tjenester og nye måter å jobbe på. Asker har en lavere andel eldre over 80 år som bor på institusjon enn sammenlignbare kommuner, og antall hjemmeboende som venter på langtidsplass har vært stabilt lavt i en årrekke. Frem mot 2030 viser befolkningsprognosen for Asker at veksten i andelen over 80 år blir særlig stor.

Dekningsgraden i tabellen under inkluderer etablering av nytt sykehjem i Heggedal med 100 nye plasser fra 2027. Kommunedirektøren vil i tilleggsinnstillingen til handlingsprogrammet vurdere utsettelse eller trinnvis åpning av sykehjemmet, noe som vil kunne påvirke dekningsgraden.

Heldøgnsplasser eldre	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Faktisk antall plasser	850	850	850	950
Vedtatte nye plasser			100	0
Sum antall plasser	850	850	950	950
Dekningsgrad	17,5 %	16,4 %	17,1 %	16,1 %

Inkludering, deltakelse og fritid

En riktig dimensjonert innsatstrapp har tilstrekkelige tjenester som sikrer egenmestring og selvstendighet med utgangspunkt i innbyggernes behov. For å få til en dreining av innsatsen, må de laveste trinnene i innsatstrappen bygges ut i samskaping mellom kommunen og lokalsamfunnet. Ved å bygge robuste og aktive lokalsamfunn legger kommunen til rette for forebygging og utsetting av tjenester på de høyere trinnene i innsatstrappen.

Asker kommune er avhengig av å styrke samskapingen med brukere, pårørende, næringslivet, frivilligheten og lokalmiljøet i utviklingen av bærekraftig velferd i årene som kommer. Tjenesteområdene Oppvekst, Velferd og Medborgerskap vil samarbeide om en pilot om samskaping og medborgerskap i praksis. Piloten er knyttet til aktører i Bondi- og Risengaområdet, og innebærer kurs og erfaringsdeling. Arbeidet med frivillighet skal videreføres i nært samarbeid med andre tjenesteområder. Et viktig fokusområde vil være å øke den frivillige deltakelsen blant personer som mottar tjenester.

Å jobbe for å motvirke ungt utenforskap krever god koordinering og samarbeid mellom ulike tjenesteområder i kommunen, NAV, næringslivet, frivilligheten, fylkeskommunen og helseforetak. Tjenesteområdet vil i perioden ha særlig fokus på å samordne innsatsen for at flere unge i Asker skal

oppleve mestring, gjennomføre videregående skole og komme i arbeid. Tjenesteområde Velferd deltar i porteføljen for ungt utenforskap.

Det skal i perioden jobbes tversektorielt i samarbeid med tjenesteområdene Medborgerskap og Oppvekst om etablering av inkluderende møteplasser og aktiviteter. Innbyggertorgene som møtearena skal utvikles videre, blant annet når det gjelder tilbud til seniorer.

Familie, nettverk og pårørende

Pårørende er en uvurderlig ressurs både for sine nærmeste og for helsevesenet. Pårørende er en viktig samarbeidspartner, også ved utvikling av helse- og omsorgstjenesten. Det er viktig med støtte til pårørende som står i krevende omsorgsoppgaver, blant annet for å forebygge at pårørende utvikler egne helseplager og bidra til at de klarer å stå i omsorgsoppgaver over tid.

Bolig og tjenester i hjemmet

Dagens bo- og tjenestetilbud skal videreutvikles i tråd med anbefalingene i innsatstrappen og boligtrappen, med mål om at flest mulig skal inkluderes i ordinære bomiljøer. For å oppnå dette, må kommunen jobbe tverrsektorielt i arbeidet med steds- og boligutvikling. Det er blant annet viktig å definere boligbehov og samarbeide eksternt og internt for at det bygges i tråd med behovet, både i det private markedet og ved etablering eller endring av kommunale boliger. Det er et mål at flest mulig skal kunne bo selvstendig i eget hjem ved bruk av velferdsteknologi, boligtilpasning, boligrådgivningstjenester og styrkede ambulerende tjenester til alle målgrupper.

Rekruttere og beholde kompetanse

Kompetanse og personellmessige utfordringer får betydning for både kapasiteten og kvaliteten på tjenestetilbudet. Utfordringene vil kreve både effektiv og fleksibel bruk av ressurser, endret kompetanse og andre måter å løse oppgaver på. Dette omfatter blant annet holdningsskapende arbeid for å sikre fokus på medborgerskap, samt økt samhandling med sivilsamfunnet og andre aktører. Tjenesteområde Velferd skal skape gode brukeropplevelser ved bruk av riktig kompetanse til riktig tid, blant annet gjennom en videre satsing på heltidskultur og arbeid med ny oppgavedeling (Tørn). Videre skal tjenesteområdet jobbe målrettet med kompetanseutvikling i samarbeid med HR-seksjonen.

Velferdsteknologi

For å bidra til at innbyggerne kan bo i eget hjem lengst mulig, samt sikre effektiv bruk av personellressurser, er det vesentlig å styrke satsingen på velferdsteknologiske løsninger. Tjenesteområde Velferd har vedtatt et program for velferdsteknologi. Programmet inneholder blant annet bruk av lokaliseringstjenester, medisineringsstøtte, eRom, digital hjemmeoppfølging, digitalt tilsyn og videodialog. Eksisterende løsninger skal skaleres opp og nye løsninger skal vurderes og utvikles ved behov.

Innovasjon gjennom nettverk og partnerskap

Asker kommune skal samarbeide om nye løsninger og innovasjon, i tillegg til kontinuerlig forbedringsarbeid. Velferdstjenestene skal delta i nettverk, partnerskap og på delingsarenaer for å sikre innovativ kompetanse og gjennomføringskraft. Asker kommune deltar i partnerskapet HelseHub, som er en samarbeidsplattform for helserelatert forskning og innovasjon. Det samarbeides om å identifisere og

utvikle felles prosjekter, dele ny kunnskap og erfaringer, samt etablere felles møteplasser mellom helsetjenesten og næringsaktører i et utviklingsløp.

Asker deltar også i prosjektet CoTecH – samskapt helseteknologi (Co-Created Health Technology). Gjennom samskapt helseteknologi samles teknologileverandører, brukere og pasienter, helsetjenester og forskere i partnerskap for å skape digital helseteknologi. Forskere skal bidra med å utvikle og kvalitetssikre kunnskap som legges til grunn for ny teknologi, nye tjenester, opplæring og utdanning.

Asker kommune deltar videre i nettverket til Senter for et aldersvennlig Norge, der dagens og fremtidens løsninger diskuteres og utvikles i samarbeid med nettverkskommunene, partnere og næringslivet med flere. Kommunen vil også søke medlemskap i WHOs nettverk for aldersvennlig byer og lokalsamfunn, som gir tilgang til internasjonale eksempler og erfaringer. Asker kommune deltar også sammen med Posten og KS i pilotering av nye tjenester til innbyggerne gjennom Postens distribusjonsnett.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Velferd er budsjettmessig inndelt i fire programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er NAV, Forebygging, hjemmetjenester og institusjon, Psykisk helse og rus, samt Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelser.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	1 427 785	1 436 535	1 455 285	1 510 285
Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelser	644 896	636 001	637 001	637 001
NAV	176 151	176 151	176 151	176 151
Psykisk helse og rus	215 538	217 038	218 538	218 538
Totalsum	**2 464 370**	**2 465 725**	**2 486 975**	**2 541 975**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	**2 343 951**	**2 343 951**	**2 343 951**	**2 343 951**
Sum Tekniske justeringer	**107 360**	**107 360**	**107 360**	**107 360**
Sum Budsjettendringer inneværende år	**360**	**360**	**360**	**360**
Tidligere vedtatte tiltak				
Demografijustering - Brukerstyrt personlig assistanse	750	2 500	3 250	4 000
Demografijustering - Hjemmebaserte tjenester - økning i antall eldre	5 500	10 500	10 500	10 500
Demografijustering - Psykisk helse og rus	1 750	3 250	4 750	4 750
Demografijustering - Tjenester til personer med funksjonsnedsettelser	1 000	2 000	3 000	3 000
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg	0	20 000	73 000	144 500
Harmonisering av arbeids- og aktivitetssenter Asker sør	2 400	2 400	2 400	2 400
Personer med funksjonsnedsettelser - arbeid og aktivitet	3 000	6 000	6 000	6 000
Personer med funksjonsnedsettelser - boliger på Nedre Sem	1 300	1 300	1 300	1 300
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**15 700**	**47 950**	**104 200**	**176 450**
Konsekvensjusteringer	**123 420**	**155 670**	**211 920**	**284 170**

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2025	2026	2027	2028
Konsekvensjustert ramme	**2 467 371**	**2 499 621**	**2 555 871**	**2 628 121**
Omstilling og effektivisering				
Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	-2 000	0	0	0
Avvikle rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Generell omstilling og effektivisering - Velferd	-29 850	-42 245	-42 245	-42 245
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal	0	-20 000	-55 000	-72 250
Sum Omstilling og effektivisering	**-36 350**	**-66 745**	**-101 745**	**-118 995**
Nye tiltak				
Matutdeling - tilskudd	500	0	0	0
Ny driftsavtale for Risenga bo- og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsboliger - 1. tertial 2024 K-sak 25/24	7 833	7 833	7 833	7 833
Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse	2 480	2 480	2 480	2 480
Styrking av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	5 000	5 000	5 000	5 000
Styrking av legetjenesten og legevakt - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilbud til unge med nedsatt funksjonsevne ut av videregående skole	1 000	1 000	1 000	1 000
Tiltak rehabilitering	1 750	1 750	1 750	1 750
Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	3 279	3 279	3 279	3 279
Ytterlige styrking lavterskeltilbud psykisk helse og rus	1 000	1 000	1 000	1 000
Økt behov sosialhjelp - endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon	507	507	507	507
Sum Nye tiltak	**33 349**	**32 849**	**32 849**	**32 849**
Nye tiltak og realendringer	**-3 001**	**-33 896**	**-68 896**	**-86 146**
Ramme 2025-2028	**2 464 370**	**2 465 725**	**2 486 975**	**2 541 975**

Tidligere vedtatte tiltak

Demografijustering - Brukerstyrt personlig assistanse
Befolkningsprognosen viser at aldersgruppen 18-67 år vil øke fremover. Budsjettet styrkes for å møte et økt behov for brukerstyrt personlig assistanse.

Demografijustering - Hjemmebaserte tjenester - økning i antall eldre
Befolkningsprognosen viser en økning i antall eldre over 80 år. Budsjettet styrkes for å møte et økt behov for hjemmetjenester.

Demografijustering - Psykisk helse og rus
Befolkningsprognosen viser at aldersgruppen 18 - 67 år vil øke fremover. Budsjettet styrkes for å møte behovet for tjenester innen psykisk helse og rus.

Demografijustering - Tjenester til personer med funksjonsnedsettelser
Befolkningsprognosen viser at aldersgruppen 18 - 67 år vil øke fremover. Budsjettet styrkes for å møte behovet for tjenester til personer med funksjonsnedsettelser.

Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg
Nytt bo- og omsorgssenter i Kloppedalen med 100 plasser er under planlegging. Oppstart er beregnet til årsskiftet 2026/2027. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Harmonisering av arbeids- og aktivitetssenter Asker sør
Det er behov for et arbeids- og aktivitetstilbud til ulike brukergrupper sør i kommunen. Budsjettet styrkes for å møte dette behovet.

Personer med funksjonsnedsettelser - arbeid og aktivitet
Det avsettes driftsmidler til nye aktivitetsplasser til personer med funksjonsnedsettelser. Arbeid og aktivitet er viktig for en meningsfull hverdag. Per i dag er det venteliste, samtidig som det kommer nye brukere.

Personer med funksjonsnedsettelser - boliger på Nedre Sem
Boligene på Nedre Sem ble ferdigstilt i 2024 og det legges inn midler til helårsdrift.

Omstilling og effektivisering

Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens
Kommunestyret vedtok i Handlingsprogram 2021-2024 å etablere et avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende personer med demens. Det ble ansatt en koordinator for å følge opp arbeidet.

Tiltaket har ikke hatt ønsket effekt, og avvikles fra 2025. Dette gir en innsparing på 2 mill. kroner i 2025. Samtidig utredes det muligheter for å etablere en forbedret og mer treffsikker ordning for målgruppen fra 2026, jf. kommunestyrets verbalvedtak. Det fremmes egen sak om oppfølging av verbalvedtaket.

Avvikle rehabiliteringsplasser ved CAN Altea
Asker kommune har tidligere hatt avtale med Bærum kommune om kjøp av fire rehabiliteringsplasser ved CAN Altea, som er et rehabiliteringssenter i Spania som drives av Bærum kommune. Plassene avvikles fra 2025. Tiltaket gir en årlig innsparing på 3,5 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Generell omstilling og effektivisering - Velferd
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Velferd får en redusert driftsramme på 29,9 mill. kroner. Omstillingstiltakene innebærer blant annet ytterligere effektivisering av tjenestene, effektivisering av administrative stillinger, bemanningstilpasning, strukturelle endringer og å ta i bruk nye digitale løsninger. Tiltakene vil kunne medføre redusert standard og omfang av tjenester.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	**Beløp i hele 1 000 kr**
Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelser	10 470
NAV	1 370
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	2 360
Psykisk helse og rus	10 650

Redusert tilskudd til VTA-bedrifter
Asker kommune har som mål å sikre at en høy andel personer med funksjonsnedsettelser har et arbeids- eller aktivitetstilbud tilpasset deres funksjon. Kommunen har blant annet varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) i vekstbedriftene Asker Produkt, Jobbhuset og Arba. VTA-plassene finansieres i all hovedsak av statlige midler. Kommunen har krav om å betale 25 prosent av statens kostnad per VTA-plass.

Asker kommune har betalt et tilskudd per VTA-plass ved Asker Produkt og Jobbhuset som ligger vesentlig over minimumssatsen. Det kommunale tilskuddet til Asker Produkt og Jobbhuset reduseres derfor med henholdsvis 0,7 mill. kroner og 0,3 mill. kroner fra 2025. Tiltaket gir en årlig innsparing på 1 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal
Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg med ca. 100 plasser i Heggedal, med planlagt ferdigstillelse i 2027.

Asker kommune har i dag tilstrekkelig kapasitet og sykehjemsdekning sett i forhold til det faktiske behovet, noe som blant annet vises gjennom korte ventelister og ventetider. Det legges derfor opp til en trinnvis oppstart av sykehjemsplassene i Heggedal med 25 plasser i 2027, 25 nye plasser i 2028, 25 nye plasser i 2029 og de 25 siste plassene i 2030. Det innebærer at alle de 100 plassene vil være i drift i 2030. Dersom behovet tilsier det, vil det være mulig å endre opptrappingsplanen.

Trinnvis oppstart av sykehjemsplassene gir en innsparing på 20 mill. kroner i 2026, økende til 72,2 mill. kroner i 2028. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Nye tiltak

Matutdeling - tilskudd
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 0,5 mill. kroner til tilskudd for matutdeling i 2025. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Ny driftsavtale for Risenga bo- og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsboliger - 1. tertial 2024 K-sak 25/24
Risenga bo- og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsboliger driftes av private. Avtalen var ute på anbud og ny driftsavtale trådte i kraft 1. april 2024. Budsjettet justeres opp med helårseffekten av ny avtale.

Styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse
Stortinget vedtok i statsbudsjettet å styrke lavterskeltilbud innen psykisk helse i kommunene. Lavterskeltilbud er en av hovedsatsingene i Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033). Målet er at innbyggerne i alle landets kommuner skal ha tilgang til lavterskeltilbud uten krav om henvising. Budsjettrammen styrkes i henhold til dette.

Styrking av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
Brukerstyrt personlig assistent-ordningen har hatt en økning i vedtakstimer og nye brukere. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Styrking av legetjenesten og legevakt - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
I 2024 stod legetjenesten overfor utfordringer som gjaldt beregningsgrunnlag for fastlegeordningen, økte pålagte kostnader i forbindelse med utdannelse av leger, endret avlønning på Bråset legevakt, samt lønnsøkning utenom ordinært oppgjør for de kommunale legene. Budsjettet styrkes med helårseffekten av dette.

Tilbud til unge med nedsatt funksjonsevne ut av videregående skole
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 1 mill. kroner til tilbud til unge med nedsatt funksjonsevne som går ut av videregående skole. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Tiltak rehabilitering
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 1,75 mill. kroner til tiltak for rehabilitering, som erstatning for at rehabiliteringsplassene ved CAN Altea avvikles i sin helhet. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk
Det skal etableres vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper, og for å kompensere for økte kommunale kostnader som følge av dette er rammetilskuddet til kommunene økt. Budsjettrammen økes i henhold til dette.

Ytterlige styrking lavterskeltilbud psykisk helse og rus
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 1 mill. kroner til ytterligere styrking av lavterskeltilbud innenfor psykisk helse og rus. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Økt behov sosialhjelp - endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon
Endringer i folketrygdloven gjør at man må ha vært 12 måneder i landet sammenhengende for å ha rett til engangsstønad ved fødsel og adopsjon. Dette vil øke kommunens utgifter til økonomisk sosialhjelp, og kommunen kompenseres for dette gjennom økt rammetilskudd. Budsjettrammen styrkes i tråd med dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Velferd													
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg Kloppedalen	2027	717 300	200 000	400 000	107 300	0	707 300	0	0	0	0	0	0
Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vettre	2032	500 700	2 000	2 000	2 000	0	6 000	0	200 000	76 700	150 000	65 000	0
Fredtunveien 31 og 33 - omsorgsboliger	2025	33 500	17 500	0	0	0	17 500	0	0	0	0	0	0
Inventar og utstyr - Velferd	LØPENDE		275	550	550	550	1 925	550	550	550	550	550	550
Koordineringspott bygg - Velferd	LØPENDE		4 000	8 000	8 000	8 000	28 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger 2031	2031	62 900	0	0	1 000	1 000	2 000	20 000	20 000	20 900	0	0	0
Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger med personalbase 2029	2029	50 000	0	2 000	2 000	16 000	20 000	21 600	7 400	0	0	0	0
Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger med personellbase 2031	2031	54 000	0	0	0	0	0	14 100	14 100	24 800	0	0	0
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2029	2029	67 200	1 000	1 000	20 000	20 000	42 000	25 200	-0	0	0	0	0
Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr	2026	12 000	6 000	5 000	0	0	11 000	0	0	0	0	0	0
Sum Velferd		**1 497 600**	**230 775**	**418 550**	**140 850**	**45 550**	**835 725**	**89 450**	**250 050**	**130 950**	**158 550**	**73 550**	**8 550**

Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg Kloppedalen
Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgns omsorg med ca. 100 plasser i Kloppedalen i Heggedal. Antall plasser må tilpasses tomtas beskaffenhet. Estimert budsjett er 717,3 mill. kroner inkludert prisstigning og prosjektet ferdigstilles tidlig i 2027. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vettre
Det er vedtatt å etablere et sykehjem/boliger med heldøgns omsorg med ca. 75 plasser på Vettre. Estimert budsjett er 500,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektets ferdigstillelse forskyves fra 2030 til 2032 på grunn av høy dekningsgrad for denne typen plasser i kommunen. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Fredtunveien 31 og 33 - omsorgsboliger
I henhold til F-sak 43/24 innarbeides det 17,5 mill. kroner til omsorgsboliger i 2025 inklusiv prisstigning. I tillegg er det vedtatt 16 mill. kroner i 1. tertialrapport 2024.

Inventar og utstyr - Velferd
Det er vedtatt 0,275 mill. kroner i 2025 og 0,55 mill. kroner årlig fra 2026 til kjøp av inventar og utstyr for Velferd.

Koordineringspott bygg - Velferd
Det er vedtatt 4 mill. kroner i 2025 og 8 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for Velferd. Midlene benyttes til mindre investeringer i eksisterende bygningsmasse.

Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger 2031
Det er behov for ny omsorgsbolig med 10 plasser til personer med funksjonsnedsettelser. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 62 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2031. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger med personalbase 2029
Det er behov for ny omsorgsbolig med 8 plasser til personer med funksjonsnedsettelser. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 50 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2029. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Personer med funksjonsnedsettelser - omsorgsboliger med personellbase 2031
Det er vedtatt å etablere 6 omsorgsboliger med personalbase for personer med funksjonsnedsettelser. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 54 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles høsten 2031. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2029
Det er behov for omsorgsbolig/boliger med 8 plasser til personer med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus. Lokalisering er ikke avklart. Estimert budsjett er 67,2 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2029. Det vil bli søkt om tilskudd fra Husbanken.

Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr
Økt bruk av velferdsteknologi er viktig for å sikre en trygg og effektiv tjenesteproduksjon. Det er blant annet startet et utredningsarbeid i HelseHub-samarbeidet om organisering av et responssenter. Det er tidligere avsatt 12 mill. kroner til velferdsteknologi (infrastruktur og utstyr) som vil bli benyttet i perioden 2025-2026.

Brutto investeringer per år

Beløp i 1000 kr

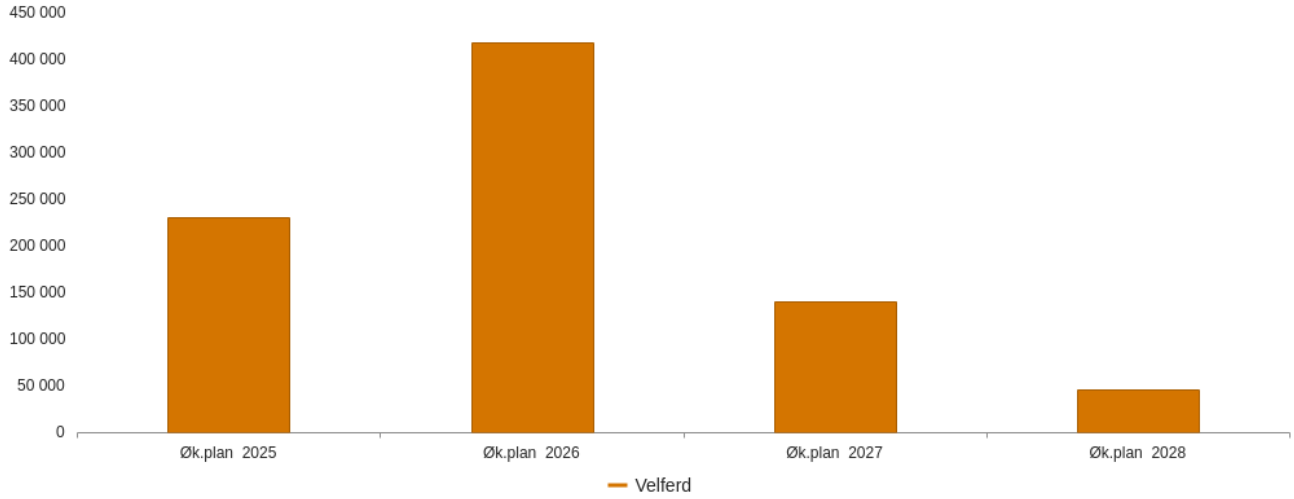

Samfunnstjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester omfatter utvikling, forvaltning og drift av kommunale bygg og eiendommer, offentlig infrastruktur som vei, vannforsyning og avløpshåndtering, håndtering av overvann, flomveier og dammer, samt brann- og redningstjenesten. Videre har tjenesteområdet ansvar for klima og miljø, samferdsel, kyst- og fjordressurser, natur- og kulturlandskap, viltforvaltning, landbruk, parker og friluftsområder, samt forvaltning og drift av renovasjon. Transporttjenester for mennesker med funksjonsnedsettelser, renholdstjenester og praktisk bistand ligger også til tjenesteområdet. Tjenesteområde Samfunnstjenester har ca. 460 årsverk fordelt på seks virksomheter.

Kommunen har organisert en rekke tekniske tjenester gjennom interkommunale samarbeid. De viktigste er Vestfjorden avløpsselskap (VEAS), Asker og Bærum vannverk IKS, Glitrevannverket IKS og Asker og Bærum brann og redning IKS. Tjenesteområdet har et viktig grensesnitt mot kommunens eiendomsutviklingsselskap Askerhalvøya Eiendom AS.

Tjenesteområde Samfunnstjenester har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Handling mot klimaendringene (vedtatt 15.06.21)
- Vann og vannmiljø (vedtatt 08.03.22)
- Naturmangfold (vedtatt 20.06.23)
- Eiendom (vedtatt 30.01.24)
- Samferdsel og mobilitet (vedtatt 10.09.24)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr) *)	1 026	1 160	1 019	1 010	1 203		1 153
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) *)	1 404	1 598	1 435	1 522	1 463		1 599
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,8 %	11,6 %	11,6 %	8,4 %	11,4 %	9,9 %	9,9 %
Produktivitet							
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 291	1 355	1 314	1 303	2 616		
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	403 110	414 960	506 178	492 500	365 000		418 800
Formålsbygg, kommune Areal per bruker (m2)	4,8	4,7	4,9	4,3	4,5		4,3
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	169	167	153	162	193	177	177
Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	1 769,9	1 792,2	1 833,0	1 464,2	1 703,6		1 659,4

Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 394	1 588	1 310	1 418	1 329		
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	138	139	150	182	175	140	140
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	1 018	1 152	1 020	808	1 982		
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 053	4 056	3 471	3 178	3 809		3 316
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 288	4 920	3 900	6 244	6 610	4 418	4 418
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 426	4 252	3 157	3 982	4 581		3 057
Dekningsgrad							
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	31,9 %	33,7 %	26,0 %	40,0 %	40,9 %		
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,5 %	0,3 %	0,4 %	0,8 %	0,9 %		
Andel km tilrettelagt for syklende i prosent av alle kommunale veier (prosent)	32,7 %	32,6 %	33,3 %	29,5 %	22,6 %		22,5 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier og gater	81,2 %	80,8 %	99,7 %	100,0 %	93,5 %		95,3 %
Kvalitet							
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	5,3 %	5,8 %	0,0 %	1,1 %	12,1 %		4,1 %
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	47,9 %	48,5 %	55,4 %	55,8 %	45,2 %		42,8 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,8 %	0,5 %	1,1 %	1,2 %	0,5 %		
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	390	391	285	422	333		0
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Antall bygningsbranner (antall)	41	37	58	53	28	720	720
Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	130	128	141	128	144		

**) Inflasjonsjustert med deflator*

Status og utfordringer

Nødvendig infrastruktur i form av kommunaltekniske anlegg og formålsbygg er en forutsetning for utvikling av tettsteder og boligområder. Det er en målsetting at kommunen skal sørge for utbygging av teknisk infrastruktur og formålsbygg i tråd med den utbyggingstakten kommuneplanen legger opp til. Kommunens infrastruktur må søkes utnyttet maksimalt med hensyn til bolig- og næringsutvikling, og investeringer i nye områder må prioriteres i henhold til kommuneplanens arealdel.

Global oppvarming og tap av biologisk mangfold truer livsgrunnlaget. Tjenesteområde Samfunnstjenester har et særskilt ansvar for å utvikle og dreie kommunens virksomhet i en klima- og miljøvennlig retning, samt drive holdningsskapende arbeid i Askersamfunnet. Tjenesteområdet skal også sikre at kommunen er best mulig rustet for klimaendringer ved å forebygge og redusere konsekvensene av dem.

Ifølge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag. Asker er en kommune med rikt biologisk mangfold og varierte natur- og landskapstyper. Vi har også et nasjonalt ansvar for en rekke truede arter som har sin hovedforekomst i kommunen. Samtidig presses naturen tilbake av befolkningsvekst, nedbygging, trafikkvekst og mer ekstremvær.

Asker har en unik natur og kystlinje. Det er viktig å sørge for bærekraftig bruk av kyst- og jordressursene, ivareta den blå-grønne strukturen, begrense tap av biologisk mangfold, ta vare på kulturlandskapet, samt tilrettelegge for et aktivt jordvern, skogbruk og lokal matproduksjon.

Asker kommune preges i dag av høy trafikkbelastning på veinettet, noe som medfører utfordringer med kø, trafikksikkerhet, støy og forurensing. For å bedre trafikksituasjonen, må fremtidige transportbehov løses på en annen måte enn i dag. Det handler både om å redusere behovet for transport, gjøre det mer attraktivt å gå, sykle og reise kollektivt, samt å utnytte alle transportmidler bedre. Forutsigbar reisetid er en viktig kvalitet. Der det ikke finnes bedre alternativer enn biltransport, må kapasiteten på veinettet utvikles og parkeringsmulighetene utnyttes bedre.

Å sikre fremkommelige og trygge veier, sikker og pålitelig vannforsyning, miljøriktige avfallsløsninger, trivelige friområder og godt vedlikeholdte kommunale bygninger og kommunale uteområder, er blant kommunens kjerneoppgaver. Samferdsel er delt mellom flere offentlige forvaltningsnivåer. Kommunen har en viktig koordinerings- og pådriverrolle overfor staten, fylket og kollektivselskapene.

Tilstanden på infrastrukturen til vann og avløp varierer i kommunen. Det er behov for betydelige investeringer i årene fremover for å sikre en akseptabel kvalitet på dagens ledningsnett og behandlingsanlegg for drikkevann og avløp, og for å imøtekomme utbyggingsbehov og ønsket utvikling og vekst i tråd med kommuneplanen.

Innbyggerne får drikkevann fra Glitrevannverket, Asker og Bærum vannverk, fra kommunens eget vannverk ved Sandungen (Hurum) og fra to private anlegg på Filtvet/Tofte. Sætre og Slemmestad mangler tilfredsstillende løsning for reservevann. Det meste av avløpet fra kommunen håndteres av renseanlegget på VEAS. Kommunens egne renseanlegg i Åros, på Lahell og Rulleto på Tofte har dårlig kapasitet, tilfredsstiller ikke rensekravene og er en begrensning for videre utvikling og utbygging i disse områdene.

Gode kommunale tjenester er avhengig av gode formålsbygg og kommunale boliger. En effektiv drift av tjenestene avhenger av riktig funksjon og utforming av byggene. Kommunens bygg har i all hovedsak god standard og kapasitet og imøtekommer tjenestenes behov. Verdibevarende vedlikehold av byggene skal bidra til riktig standard i fremtiden.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Samfunnstjenester.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.

Hovedmål	Delmål
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
	Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet
	Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.
	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.
	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
	Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for samfunnstjenester ga gjennom vedtak i sak 14/24 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2025-2028. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Klima og sirkulærøkonomi

Asker kommune har en offensiv klima- og miljøpolitikk. Kommunen skal bidra til klimagassreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Gjennom samarbeid med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og organisasjoner skal kommunen være pådriver for en klimavennlig utvikling av Askersamfunnet.

Temaplan for handling mot klimaendringene definerer innsatsområder og strategier for hvordan kommunen og Askersamfunnet skal bidra til å redusere klimagassutslippene. Tiltak følges opp gjennom klimabudsjettet.

Klimaendringene vil påvirke samtlige sektorer og samfunnsområder. Uten forberedelser, vil klimaendringene få store konsekvenser for samfunnets sårbarhet og kritiske samfunnsfunksjoner. Kommunen vil utarbeide noen strategiske prinsipper eller retningslinjer for hvordan vi skal jobbe med klimatilpasning.

Endring, ledelse og kommunikasjon er en forutsetning for å løse samfunnsfloken klima og natur. Klimaarbeidet er løftet opp i porteføljen for klima og natur, for å styrke samarbeidet på tvers av

tjenester og fagområder. Porteføljen skal blant annet koordinere klimatiltak i organisasjonen og legge til rette for at innbyggerne og næringslivet i Asker gjør klimakloke valg.

Asker ønsker å bidra til nye løsninger innenfor sirkulærøkonomi for å redusere ressursforbruk og miljøbelastende forbruk. Pilotprosjektet Omigjen, et kjøpesenter for gjenbruksvarer, er et ledd i denne satsingen. Formålet er å få en bredere kjøpegruppe til å handle mer bruktvarer, samt å oppnå synergieffekter ved å samle forskjellige aktører innen gjenbruk i et fellesskapsmiljø. Pilotperioden ble evaluert i 2024.

Asker kommune deltar i et europeisk innovasjonsprosjekt innenfor sirkulærøkonomi. Prosjektet heter CARE, og har som hovedmål å redusere matsvinn og redusere overforbruk av tekstiler og klær. Innovasjonsprosjektet startet i januar 2024 og varer i fire år. I 2024 og 2025 skal det gjennomføres forskningsbasert planlegging av programmene. Prosjektet er et samarbeid mellom OsloMet/SIFO og Asker kommune.

Ombruk av byggevarer er avgjørende for å redusere klimagassutslipp fra materialbruk i byggeprosjekter. Asker er valgt som én av 12 byer/kommuner til å delta i EUs Circular Cities and Regions Initiative (CCRI). Som pilot skal Asker teste ut systemer og metodikk for økt ombruk av byggevarer. Dette gjør kommunen gjennom å implementere ombruk i de fleste prosjekter, tilrettelegge for lokal midlertidig lagring og ved å anskaffe et digitalt system for materialhåndtering. I tillegg utarbeides det en helhetlig langsiktig plan for ombruk av byggevarer på tvers av kommunens virksomheter.

Asker kommune har også anskaffet en ny ombruksplattform. Målsetningen er å øke ombruk internt i kommunen, og på sikt å kunne dele ombruksvarer med andre kommuner og aktører.

Asker deltar i innovasjonsprogrammet FutureBuilt. Gjennom fullskala forbildeprosjekter skal kommunen demonstrere innovative løsninger, strekke seg mot nullutslipp og samtidig bidra til gode bymiljøer og sosial bærekraft. Temaplan for handling mot klimaendringer og temaplan for eiendom definerer retning og omfang av dette arbeidet. Asker kommune har gjennomført følgende FutureBuilt-prosjekter: Holmen svømmehall, Kistefossdammen barnehage, Korpåsen omsorgsboliger og Nedre Sem låve (boliger og arbeidssenter). Områdeplan for sentrumsområdet på Høn med skole, barnehage og nærsenter planlegges gjennomført i tråd med FutureBuilt sine kriterier.

Asker kommune har betydelig påvirkningskraft på markedet gjennom anskaffelser, og har vedtatt en egen plattform med prinsipper for hvordan kommunen skal gjennomføre bærekraftige anskaffelser. Asker kommune vil bruke sin rolle som stor offentlig byggherre til å redusere utslipp fra egne bygg- og anleggsprosjekter, og ønsker å være pådriver for at private utbyggere gjør tilsvarende.

Kommunen øker innsatsen for å systematisere og følge opp energieffektivisering og satsing på miljøvennlig energi i kommunale bygg og anlegg.

Kommunen har videre en ambisjon om å øke andelen egne biler som går på elektrisitet, hydrogen eller biogass, noe som forutsetter nødvendig ladeinfrastruktur. Gjennom Østlandssamarbeidet er Asker med i prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport» som har som målsetning å etablere infrastruktur og energistasjoner til miljøvennlig næringstransport.

Asker kommunes ambisjoner innen avfall, gjenvinning og sirkulærøkonomi er forankret i temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for næring. Det er nødvendig å se på utformingen av gjenvinningsstasjonene for å sikre best mulig logistikk, brukeropplevelse og løsninger som fremmer god sortering og gjenvinning. Løsningene skal samtidig ivareta myndighetenes krav til ytre miljø, blant annet

med etablering av gode omlastesystemer og renseløsninger for avrenning. Kommunen etablerer nytt omlasteanlegg på Yggeset, noe som vil effektivisere behandlingen av husholdningsavfallet ytterligere.

Asker kommune vil fremover jobbe videre med å harmonisere renovasjonsløsningene for de mange fritidsboligene i kommune. Det vurderes blant annet om disse i hovedsak kan baseres på felles oppsamlingspunkter.

Kommunen får stadig bedre oversikt over forurenset grunn, og oppdaterer fortløpende nye og gamle grunnforurensingslokaliteter. Arbeidet med å hindre utslipp fra nedgravde oljetanker og gamle deponier fortsetter.

Bevare og tilrettelegge natur- og kystområder

Som en oppfølging av temaplan for naturmangfold, vil kommunen i tiden fremover særlig vektlegge kartlegging, kompetansebygging i arealplanleggingen og naturrestaurering.

Kommunen trenger mer kunnskap om konsekvensene av alle beslutninger i arealforvaltningen. Et arealregnskap vil synliggjøre hvilke typer natur det er mye eller lite av, og som det blir mer eller mindre av over tid. Arealregnskapet vil med andre ord gi oversikt over status for hver enkelt naturtype, vurdering av naturtyper det ikke er rom for mer utbygging av, oversikt over hvor det er behov for restaurering eller bedre kartlegging, samt oversikt over sammenhengende grøntområder og fragmenteringer av disse. Kommunen er i gang med å utvikle arealregnskap i et prosjektsamarbeid med fylket.

Askers unike natur- og kystområder er viktige for rekreasjon, aktivitet og for Asker som opplevelsesdestinasjon. Områdene har ulik grad av tilrettelegging, som parkeringsplasser, gjestehavner, toaletter, avfallsordninger, grøntanlegg, badebrygger, stupetårn, lekeapparater, stier, skiløyper og serveringssteder.

Det er store forventninger til kommunens utvikling og ivaretakelse av friområder og havner, samtidig som kommunen har begrensede ressurser til å utvikle og drifte områdene på en god måte. Samarbeid med innbyggere, frivillige organisasjoner og næringslivet er derfor viktig. Det er for eksempel flere aktører som i dag rydder søppel både på land og i vann. Kommunen vil jobbe for å opprettholde og inngå nye samarbeid med frivilligheten om disse ryddeaksjonene.

Asker kommune har en lang kystlinje og et stort antall båthavner. Noen er større kommersielle havner, mens de fleste er mindre havner som drives av lokale lag og foreninger. Kommunen jobber aktivt med å sikre en bærekraftig bruk av kystområdene. Kommunen skal etablere tre nye tømmestasjoner for båtseptik for fritidsbåter. Kommunen vil vurdere sin rolle knyttet til drift av gjestehavner og småbåthavner, herunder om driften kan ivaretas like bra av private organisasjoner.

Asker kommune ønsker å gjøre flere områder tilgjengelige for innbyggerne, og vil fortløpende vurdere kjøp av arealer, inngå avtaler med grunneiere og tilrettelegge for aktiviteter. Dette må skje i god balanse til kravet om å sikre uberørte naturområder uten tilrettelegging.

Bærekraftig landbruk

Dyrket og dyrkbar mark er under stort press. Et aktivt jordvern er avgjørende for en bærekraftig samfunnsutvikling. I tråd med kommuneplanen og temaplan for næring, skal Asker sikre viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket. Målet er en nullvisjon for nedbygging og

omdisponering av dyrkbar mark. Oppfølging av driveplikten er et viktig virkemiddel. Skogbruk og jordbruk har en sentral plass som grunnlag for næringsutvikling, verdiskaping, turisme og lokal vekst. Sammen med kulturlandskap og kulturmiljøer, er dette de sentrale faktorer for Askersamfunnets særpreg.

Kommunens landbrukskontor tilrettelegger for næringen gjennom forvaltning av tilskuddsordninger, kunnskapsdeling og næringsutvikling. Kommunen søker samarbeid med aktørene i næringen og andre fagmiljøer for å bidra til å styrke landbruksnæringen. Jorda på kommunens egne landbrukseiendommer er leid ut til lokale gårdbrukere.

Asker kommunen jobber for å redusere direkte utslipp fra jordbruket gjennom forvaltning av tilskuddsordninger, lover og oppfølging av skjerpede forskrifter og retningslinjer. Ordninger som produksjonstilskudd og spesielle miljøtilskudd er viktige virkemidler. Prosjektet «Miljørådgivning i landbruket» videreføres.

I Asker kommune er 6 prosent av skogen vernet, mens det nasjonale målet for skogvern er 10 prosent. Skogvern baseres på frivillig vern, og innebærer at miljømyndighetene definerer hvilke skogtyper og naturkvaliteter som bør vernes. Ut fra dette kan skogeier tilby areal som kan vernes som naturreservat mot erstatning for tap av fremtidige inntekter. I kommuneskogen, som utgjør 7,5 prosent av den totale skogen i Asker, er 17,5 prosent vernet. Kommunen utarbeidet i 2024 en oversikt over ti områder i kommuneskogen som kan være aktuelle for vern, og har meldt disse inn til statsforvalteren for vurdering. Skogforvaltningen opplyser og oppfordrer private skogeiere om ordningen om frivillig vern. I statsbudsjettet for 2024 ble det avsatt totalt 800 mill. kroner til vern av skog.

Sikker vannforsyning og rene vannmiljøer

Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt i mars 2022. Temaplanen beskriver status og utfordringer for blant annet vannforsyning, avløpshåndtering, overvannshåndtering og vannmiljø, og inneholder i tillegg strategier for hvordan disse utfordringene skal håndteres.

Ivaretakelse av lovpålagte krav, sikkerhet og beredskap har høy prioritet. Kommunen har døgnbemannet beredskap for vann og avløp og andre områder. Innenfor vannforsyning deltar kommunen i et nødvannssamarbeid med kommunene i Osloregionen.

Godkjente reserveløsninger for vannforsyning i hele kommunen må prioriteres. Reservevann for Sandungen vannverk er utredet, og det er vedtatt å knytte Sandungen sammen med Glitrevannverkets forsyningssystem innen 2026. Forpliktende fremdriftsplan er oversendt Mattilsynet. Dette skjer i samarbeid med Glitrevannverket, og dekker områdene Sætre, Klokkarstua, Verket og Holmsbu. Det arbeides også med ny vannforsyning til Storsand. Dette skjer i samarbeid med private utbyggere i området, som gjennom rekkefølgekrav er forpliktet til å etablere vannforsyning til sine utbyggingsområder.

For avløpshåndteringen haster det med å få på plass tilfredsstillende renseløsninger for flere av områdene som ikke leverer avløpet til VEAS. Det jobbes med ny løsning for Åros renseanlegg, der kapasiteten er nær sprengt. Gjennom politisk vedtak er det besluttet å legge ned Åros renseanlegg og overføre avløpet gjennom pumpeledning til VEAS. Det er inngått samarbeidsavtale med Frogn kommune, som også skal overføre sitt avløp til VEAS. Kostnadene skal deles og investeringsbeslutninger er i 2024 fattet i begge kommunene. Overføringen forventes gjennomført innen 2027/2028.

Det er vurdert ulike alternativer for avløpsrenseløsning for Lahell rensedistrikt, noe som er en forutsetning for videre utvikling og utbygging i Spikkestad. I mars 2023 ble det vedtatt å etablere et nytt

felles regionalt renseanlegg på Nordbykollen i Drammen i samarbeid med Drammen og Lier kommuner. Anlegget vil tidligst stå klart i 2030, og det jobbes med en midlertidig løsning hvor avløpet overføres fra Lahell renseanlegg til Solumstrand renseanlegg i Drammen. Asker og Lier forventer å kunne inngå en egen avtale om midlertidig løsning i løpet av 2024, slik at denne kan være etablert i 2026. Lahell renseanlegg vil da kunne legges ned.

Stedvis store lekkasjer på ledningsnettet er en sikkerhetsrisiko for vannforsyningen, og innebærer et stort tap av drikkevann. For avløpsnettet innebærer lekkasje en fare for forurensning. Innlekking av fremmedvann fører til overløp av kloakk til bekker og vassdrag, og gir overbelastning på renseanleggene. Arbeidet med lekkasjesøk og lekkasjetetting vil derfor fortsatt intensiveres. Dette bidrar også til å redusere kommunens kostnader.

I temaplan for vann og vannmiljø er det vedtatt en årlig fornyingstakt på 1,4 prosent for vannledningsnettet og 1,6 prosent for avløpsnettet. Denne fornyingstakten vil ikke kunne oppnås med dagens investeringsnivå, på grunn av økt kostnadsnivå de siste årene.

Vannforsyning er en kritisk infrastruktur, og krever særskilt oppmerksomhet med tanke på sikkerhet mot forurensning, avbrudd og sabotasje. Sikring av installasjoner og vannkilder har de siste årene vært en prioritert oppgave som har foregått i samarbeid med Bærum kommune og Asker og Bærum vannverk. I arbeidet med ny kommuneplan er drikkevannskildene gitt et styrket vern mot aktivitet som kan redusere vannkvaliteten.

I områder med spredt bebyggelse er det en stor andel private vann- og avløpsløsninger og manglende kommunal infrastruktur. Det er vedtatt en økt satsing på tilknytning gjennom utbygging av kommunalt nett og gjennom pålegg. Prinsipper for prioritering av utbygging er besluttet gjennom politisk vedtak i juni 2023. Store områder på Rødtangen og Jerdal planlegges utbygd med kommunalt avløp de kommende årene. Kommunen vil gjennomføre tilsyn på de anleggene som ikke er tilknyttet og gi pålegg om nødvendige utbedringer.

Kommunen må tilpasse seg et endret klima. Hovedutfordringen for Asker er håndtering av ekstremnedbør, og dette er lagt inn som en viktig premiss ved ny arealdisponering i kommuneplanens arealdel. I eksisterende bebyggelse må det etableres trygge og sikre flomveier. Kommunen jobber med å sikre eksisterende byggeområder gjennom tiltak som er basert på ROS-analyser.

I tråd med vannforskriften fastsetter regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken miljømål for elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Kommunen skal sikre god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster innen 2027. Dette skal oppnås ved systematisk overvåkning av vannkvaliteten, sporing av forurensningskilder og ved gjennomføring av ulike tiltak.

Kommunen deltar også aktivt i arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden. Dette er en tverrfaglig plan som blant annet skal redusere utslipp fra kommunalt avløp og fra landbruket, og hindre ødeleggende nedbygging og utfyllinger i strandsonen. Dette er kommunens viktigste bidrag til å redde Oslofjorden.

Store investeringer knyttet til behov for rehabilitering og nybygging av vann- og avløpsanleggene vil, sammen med et høyt rentenivå, høye strømkostnader og et generelt høyt kostnadsnivå på drift av infrastrukturen, fortsatt kunne gi en moderat økning av gebyrene i årene som kommer. Utviklingen gjelder ikke kun for Asker, men er en generell problemstilling i hele landet.

Effektive og klimavennlige samferdselsløsninger

Temaplan for samferdsel og mobilitet gir retning for prioritering og utvikling innen dette området. Innsatsområdene i planen er reduksjon av transportbehov, aktiv og grønn mobilitet, kvalitet på kommunale veianlegg og kunnskap, samarbeid og innovative løsninger.

Kommunen har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veier. Før kommunesammenslåingen var det forskjellige kriterier og praksis i de tre gamle kommunene for om en vei er kommunal eller privat. Som en oppfølging av temaplanen, utarbeides det i 2024/2025 en ny vei- og gatenormal. Det utarbeides nye kriterier for klassifisering av kommunale veier for å sikre likebehandling i hele kommunen. I dag er det ulik praksis for hvilke type veier kommunen har vedlikeholdsansvar for.

Temaplanen avdekket et behov for mer kunnskap om vedlikeholdsetterslepet på veier. Kommunen vil utarbeide prinsipper knyttet til driftskonsekvenser ved overtakelse av nye veier.

Kommunen er pålagt å holde vei- og gatelysene i forskriftsmessig stand. I dag forvalter og drifter kommunen ca. 17 000 belysningspunkter, og av disse står ca. 4000 langs private veier. Kommunen har igangsatt et stort arbeid med utskifting av veilys langs kommunale veier. Langs private veier pågår det en prosess med berørte parter om privat overtakelse av drift og vedlikehold av veilys.

Kommunen har en viktig rolle i trafikksikkerhetsarbeidet, både som ansvarlig for de kommunale veiene, som skole- og barnehageeier, gjennom sitt ansvar i arealplanleggingen og som arbeidsgiver og transportkjøper. Kommunen samordner innsatsen i trafikksikkerhetsarbeidet for å redusere ulykker og styrke trygghetsfølelsen, spesielt hos myke trafikanter. Dette skjer blant annet gjennom etablering av hjertesoner (bilfrie soner) rundt skolene.

Kommunale veier og sentrumsområder må tilrettelegges slik at de kan brukes av eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Dette er viktig for å sikre inkludering og samfunnsdeltakelse for alle.

Personbiltransport bidrar til støy, lokal luftforurensing og forurensing av jord og vann, og er den største kilden til klimagassutslipp i Asker. Det er viktig å tilrettelegge for alternative transportformer og få på plass mobilitetsløsninger som reduserer personbiltransporten og klimagassutslippene. Kommunen har iverksatt flere prøveprosjekter for å fremme grønn mobilitet. Prosjektene ble evaluert i 2024, og de fleste tiltakene videreføres.

Fra høsten 2024 tok Ruter i bruk elektriske hurtigbåter på Oslofjorden. Kommunen har ansvar for å etablere og vedlikeholde anløpssteder tilpasset det nye båttilbudet. Ny kai i Slemmestad ble ferdigstilt i 2024/2025.

Kommunens transporttjeneste har ansvar for transport til og fra arbeids- og aktivitetssentra for personer med funksjonsnedsettelser. Transporttjenesten skal sikre et likeverdig transporttilbud i hele kommunen, og omfanget må utvides forløpende for å møte nye behov.

Trygge brann- og redningstjenester

Asker og Bærum brann og redning (ABBR) er en operativ og forebyggende brann- og redningstjeneste med ansvar for et område på 569 km2 og nærmere 225 000 innbyggere. ABBR er et interkommunalt selskap der administrasjon og ledelse har hovedsete på Asker brannstasjon. Brannstasjonene på Tofte, Midtbygda, Bekkestua, Fornebu og Gjettum er en del av beredskapen. Selskapet har ca. 200 ansatte.

Det er stort fokus på etablering av ren og skitten sone ved stasjonene for å forebygge registrert økt kreftrisiko blant brannmannskaper. Ingen stasjoner ivaretar disse kravene fullt ut i dag. Ny brannstasjon på Tofte er under bygging og vil stå ferdig ved årsskiftet 2025/2026. Brannstasjonen er planlagt for en fremtidig hybrid bemanning med både heltids- og deltidsbemanning.

I tillegg til forebyggende arbeid og beredskap knyttet til brann og redning, utgjør ABBR førsteinnsatsen ved akutt forurensning. I tillegg er det betydelige ressurser innenfor kort geografisk avstand knyttet til interkommunalt utvalg for akutt forurensing (IUA) i region Indre Oslofjord og region Buskerud, og ved Kystverkets stasjon i Horten.

Hensiktsmessige kommunale bygg og boliger

Kommunen forvalter i dag ca. 700 000 kvadratmeter bygningsmasse, 1300 kommunale boliger og 1,4 millioner kvadratmeter uteareal ved bygg. Siden kommunesammenslåingen er en rekke nye formålsbygg ferdigstilt, noe som har ført til en arealøkning på mer enn 10 prosent.

Temaplan for eiendom inneholder strategier for en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet. Kommunens eiendomsvirksomhet er et strategisk virkemiddel for å levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. Dette er et kontinuerlig arbeid som innebærer å sørge for arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutviklingen, verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling av kommunens eiendommer, samt å bidra til en ønsket steds- og samfunnsutvikling.

Investeringer i bygg og anlegg utgjør en betydelig andel av kommunens anskaffelser. Kvalitet i anskaffelser, kompetanse på prosjektgjennomføring og rom for å jobbe med utvikling og innovasjon, er sentrale elementer for å sikre at kommunen gjør riktige og gode investeringer for fremtiden. Prinsipper for bærekraftig utvikling, livssykluskostnader og langsiktig lønnsomhet skal legges til grunn for nyinvestering, rehabilitering og gjenbruk av kommunale bygg. Standard rom- og funksjonsprogram for barneskoler vedtas i 2024/2025.

Kommunens eiendomsportefølje er i hovedsak en bruksportefølje og ikke en investeringsportefølje, og skal vurderes ut fra dagens og fremtidens tjenesteproduksjon. Eiendommer som ikke egner seg for eget bruk legges ut for salg. Gjennom salg av egne eiendommer kan kommunen benytte seg av klausulerte avtaler som legger føringer for fremtidig arealbruk. Typiske hensyn er miljøambisjoner, boligpolitiske forhold og fremskaffelse av kommunale boliger. Handlingsprogrammet forutsetter et betydelig salg av kommunal eiendom. I dag utgjør kommunes formålsbygg omtrent 65 prosent av kommunens totale bygningsmasse. Kommunen må også i større grad vurdere å selge bygnings-/eiendomsmasse som ikke er formålsbygg. Det vil også kunne redusere de samlede drifts- og vedlikeholdskostnadene.

Å utnytte eksisterende teknisk og sosial infrastruktur er et overordnet mål ved ny boligbygging. Det samme gjelder når det skal inngås utbyggingsavtaler, der utbyggerne må ta et større ansvar for etablering av nødvendig infrastruktur.

Asker kommune skal ivareta bygningsverdiene gjennom tilstandsbasert verdibevarende vedlikehold. Verdibevarende vedlikehold er planlagt vedlikehold som utføres for å hindre forfall som følge av bruk og normal slitasje. Det er fastsatt en handlingsregel for verdibevarende vedlikehold av formålsbygg som skal bidra til en planmessig forvaltning av bygningsmassen.

Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie for kontorarbeidsplasser for de ca. 1200 kommunalt ansatte i Asker sentrum. Det er utviklet et arbeidsplasskonsept for kontorplasser som innebærer at kommunen utnytter arealene mer effektivt, øker samhandlingen på tvers av tjenesteområdene og

reduserer kostnadene til lokaler. Strategien for dette arbeidet ble vedtatt av kommunestyret i mars 2024, og det jobbes nå med iverksettelsen.

I 2022 besluttet EU nye krav som forbyr bruk av kvikksølv i belysning. Asker kommune har ca. 300 000 kvadratmeter bygg med armaturer som benytter denne typen lyskilder. Kommunen har kartlagt konsekvensene av de nye bestemmelsene og utarbeidet en behovs- og gjennomføringsplan. Prosjektet vil gå over flere år. Kommunen følger med på ny lovgivning og nye miljøkrav, og vil fortløpende vurdere hvordan dette skal innarbeides i organisasjonen.

Asker kommune disponerer om lag 1300 kommunale boliger for vanskeligstilte, både med og uten stedlig bemanning. Kommunale boliger utgjør et viktig element i en helhetlig boligtrapp. Gjennom behovsmeldinger og grundige analyser av boligporteføljen, vil kommunen sikre seg tilstrekkelig antall egnede boliger gjennom kjøp, leie og egne prosjekter. Forvaltning og utvikling av kommunale boliger skal sikre at leietakerne opplever å bo i godt vedlikeholdte og trygge boliger. Skjerpede krav til brannsikkerhet krever et samlet brannteknisk løft for en stor andel av de kommunale boligene. Dette arbeidet har pågått siden 2019, og arbeidet videreføres i 2025/2026.

I forbindelse med oppløsning av stiftelsen Skogsborg, ble eiendommene overført til Asker kommune. Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie for Skogsborg med bred involvering. Videre utvikling av Skogsborgs muligheter gjennomføres som et pilotprosjekt innenfor prosjektet «Bærekraftig friluftsliv i Oslofjorden». Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Frogn kommune, Oslofjorden friluftsråd og Asker kommune. Prosjektet organiseres og gjennomføres i regi av Oslofjorden friluftsliv.

Digitalisering for bedre og mer effektive tjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester har flere pågående digitaliseringsprosjekter. Digitale vannmålere installeres i alle husstander. På den måten får forbrukerne en mer nøyaktig og rettferdig måling av faktisk forbruk, i tillegg til at det blir enklere å oppdage rørbrudd og vannlekkasjer.

Innenfor renovasjon bedres tjenestene ved å utnytte eksisterende teknologi og ta i bruk ny. Mer nøyaktige brukerdata gir blant annet bedre tjenestetilbud og tilrettelegger for «pay-as-you-throw»-løsninger. I tillegg gir det mulighet for å måle effekten av konkrete tiltak, for slik å gi incentiver og motivere innbyggerne til bedre kildesortering.

Digital 3D-modellering tas i bruk i bygg- og anleggsprosjekter. Ved å benytte 3D-modellering av landskap, bygg og infrastruktur blir det bedre kvalitet på planene og enklere gjennomføring, i tillegg til at planene kan visualiseres for beslutningstakerne. På den måten styrkes samfunnsplanleggingen, og det blir enklere å samarbeide på tvers av drifts- og fagmiljøer.

Asker kommune tar i bruk droner for å teste ulike bruksområder hvor dette kan være aktuelt for å effektivisere tjenesteproduksjonen. Aktuelle bruksområder kan være varetransport, viltoppsyn, bygningsvedlikehold og trafikkovervåking.

I 2024 ble det innført digital lås- og adgangskontroll ved flere skoler og idrettsanlegg i forbindelse med avvikling av tilsynsvaktordningen. Dette arbeidet videreføres gjennom digital booking av lokaler.

Tjenesteområdet har tatt i bruk kunstig intelligens i forbindelse med anbudsvurdering, kontraktsoppfølging og driftsdokumentasjon. Dette vil bli nyttiggjort i nye drifts- og vedlikeholdssystemer som nå tas i bruk, blant annet for eiendoms-, vann- og avløpssystemene.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Samfunnstjenester er budsjettmessig inndelt i fire programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning, Eiendom, Vann og avløp, samt Miljø og samferdsel. Programområde Eiendom inkluderer virksomhetene Renhold og praktisk bistand, samt Prosjekt og utvikling. Virksomheten Asker drift inngår i programområde Miljø og samferdsel.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Eiendom	400 353	395 057	395 088	398 979
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	91 389	87 731	90 131	90 531
Miljø og samferdsel	164 972	168 254	166 909	167 589
Vann og avløp	4 056	4 056	4 056	4 056
Totalsum	**660 771**	**655 098**	**656 184**	**661 155**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	**712 166**	**712 166**	**712 166**	**712 166**
Sum Tekniske justeringer	**21 110**	**25 652**	**25 802**	**25 802**
Sum Budsjettendringer inneværende år	**-360**	**-360**	**-360**	**-360**
Tidligere vedtatte tiltak				
Driftskonsekvenser av investeringer - FDV-kostnader	11 324	21 957	30 893	37 364
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**11 324**	**21 957**	**30 893**	**37 364**
Konsekvensjusteringer	**32 074**	**47 249**	**56 335**	**62 806**
Konsekvensjustert ramme	**744 241**	**759 416**	**768 502**	**774 973**
Omstilling og effektivisering				
Formålsbygg og boliger - økt arealeffektivitet	-7 000	-17 000	-17 000	-17 000
Generell omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester	-10 030	-16 878	-16 878	-16 878
Kontorarbeidsplasser - økt arealeffektivitet	-8 000	-12 000	-20 000	-40 000
Redusere verdibevarende vedlikehold	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000
Redusert innsats innen klima og miljø	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Omigjen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Omstilling og effektivisering	**-90 530**	**-111 378**	**-119 378**	**-139 378**
Nye tiltak				
Felleskostnader til Velodrom - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	5 700	5 700	5 700	5 700
Leieavtale for Slemmestad innbyggertorg F-sak 41/24	0	0	0	18 500
Leieavtale ny vaksinasjonsklinikk	1 360	1 360	1 360	1 360
Sum Nye tiltak	**7 060**	**7 060**	**7 060**	**25 560**
Nye tiltak og realendringer	**-83 470**	**-104 318**	**-112 318**	**-113 818**
Ramme 2025-2028	**660 771**	**655 098**	**656 184**	**661 155**

Tidligere vedtatte tiltak

Driftskonsekvenser av investeringer - FDV-kostnader
Investeringsbudsjettet medfører økte forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader (FDV) knyttet til formålsbyggene. Driftskonsekvensen øker i planperioden som en følge av høyt investeringsnivå. Midler til renhold, strøm og kommunale avgifter er også inkludert.

Omstilling og effektivisering

Formålsbygg og boliger - økt arealeffektivitet
Asker kommune benytter generelt vesentlig mer areal per ansatt, innbygger og bruker enn sammenlignbare kommuner. Arealbruken i Asker kommune skal reduseres gjennom økt salg av eiendom og tilpasning av lokalene til en lavere arealnorm. Innsparingen omfatter reduserte utgifter til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av egne lokaler og husleie knyttet til leide lokaler.

Tiltaket gir en innsparing på 7 mill. kroner i 2025, økende til 17 mill. kroner videre i perioden. Budsjettrammen justeres i tråd med dette. Det vises for øvrig til formannskapets vedtak i sak 165/24.

Generell omstilling og effektivisering - Samfunnstjenester
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Samfunnstjenester får en redusert driftsramme på 10 mill. kroner. Omstillingstiltakene innebærer blant annet effektivisering gjennom ny organisering, bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, samt en vurdering av standard, kvalitet og omfang ved inngåelse av nye driftsavtaler. I tillegg vil kommunen ta i bruk ny teknologi innenfor selvkostområdet for å bidra til å dempe gebyrveksten på vann, avløp, renovasjon og feiing. Videre vil det iverksettes tiltak for å sikre en mer effektiv og miljøvennlig bruk av energi i kommunale bygg og annen infrastruktur. I tillegg må merkostnader knyttet til vintervedlikehold på kommunens eiendommer på 5 mill. kroner dekkes innenfor tjenesteområdets ramme, jf. f-sak 24/61.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	0
Eiendom	7 800
Vann og avløp	0
Miljø og samferdsel	2 230

Kontorarbeidsplasser - økt arealeffektivitet
Kommunestyret behandlet i mars en sak om strategisk plan for kommunale kontorarbeidsplasser (sak 9/24), der målet er å skape attraktive og effektive arbeidsplasser ved redusert arealbruk.

Gjennomføring av strategisk plan for kontorarbeidsplasser vil gi en innsparing på 8 mill. kroner i 2025, økende til 40 mill. kroner i 2028. Budsjettrammen justeres i tråd med dette. Tiltaket innebærer blant annet å avvikle aktuelle leieavtaler og å samle ansatte på færre lokasjoner.

Redusere verdibevarende vedlikehold
Tilstanden på bygningsporteføljen til Asker kommune er generelt god sammenlignet med andre kommuner, og kommunen har vært på grønt/ønsket nivå i henhold til handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold.

Budsjettrammen for verdibevarende vedlikehold reduseres midlertidig i perioden. Vedlikeholdet trappes opp igjen til dagens nivå så snart den økonomiske situasjonen gjør det mulig. Tiltaket gir en årlig innsparing på 56 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Redusert innsats innen klima og miljø
Asker kommune har en årlig driftsramme til klima- og miljøtiltak. Midlene brukes til ulike tiltak rettet mot innbyggere, egen organisasjon og for å innhente data for å måle effekten av tiltak. Driftsrammen reduseres fra 2025 med 1 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Redusert ramme til Asker og Bærum brann og redning (ABBR)
Asker og Bærum brann og redning (ABBR) skal omstille driften tilsvarende omfanget av omstillingen i de to eierkommunene. Dette innebærer en redusert ramme på 7 prosent, noe som utgjør en innsparing/redusert rammeoverføring på 6,5 mill. kroner årlig. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Det vises for øvrig til egen sak til formannskapet (sak 148/24) om utredning av et regionalt brann- og redningsvesen.

Redusert satsing på sirkulærøkonomi - avvikle Omigjen
Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november 2022 som et toårig pilotprosjekt. Fra februar 2025 avvikles Omigjen i kommunal regi. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Nye tiltak

Felleskostnader til Velodrom - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
Det er besluttet at Asker kommune skal ha ansvaret for drift av indre bane i Velodromen. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Leieavtale for Slemmestad innbyggertorg F-sak 41/24
I F-sak 41/24 ble det vedtatt å inngå leieavtale for Slemmestad innbyggertorg fra 2028. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Leieavtale ny vaksinasjonsklinikk
Det er inngått ny leieavtale for vaksinasjonsklinikken i Lensmannslia. Budsjettet justeres i samsvar med dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Samfunnstjenester													
Asker Drift - investeringer	LØPENDE		2 500	5 000	5 000	5 000	17 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Brannforebygging - formålsbygg	LØPENDE		6 000	6 000	6 000	6 000	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Brannstasjon Hurum	2025	109 500	30 900	0	0	0	30 900	0	0	0	0	0	0
Eiendomsutvikling	LØPENDE		1 000	2 000	2 000	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Idrett - mellomromsprosjekt Risenga	2026	66 704	700	1 700	0	0	2 400	0	0	0	0	0	0
Klimatiltak	LØPENDE		625	1 250	1 250	1 250	4 375	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Klimatiltak - ENØK	LØPENDE		4 000	4 000	4 000	4 000	16 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Klimatiltak - mobilitet formålsbygg	LØPENDE		3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	LØPENDE		1 000	2 000	2 000	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Koordineringspott - administrasjonsbygg	LØPENDE		1 000	2 000	2 000	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning	LØPENDE		17 500	5 000	5 000	5 000	32 500	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad	2031	525 500	12 500	4 000	35 000	29 000	80 500	120 000	120 000	121 000	0	0	0
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	2029	63 800	0	0	2 000	14 600	16 600	36 200	0	0	0	0	0
Samferdsel - oppfølging av sykkelstrategi inkl. FutureBike/bygg	LØPENDE		20 500	15 000	15 000	15 000	65 500	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Samferdsel - oppgradering veilysanlegg	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Samferdsel - parkering	LØPENDE		500	1 000	1 000	1 000	3 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Samferdsel - trafikksikringstiltak	LØPENDE		10 000	10 000	10 000	10 000	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Samferdsel - trafikksikringstiltak - Nyveien	2030	41 300	0	0	0	5 000	5 000	15 000	19 522	0	0	0	0

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Samferdsel - utbedring kommunale veier	LØPENDE		11 000	21 000	25 000	25 000	82 000	25 000	27 000	26 500	9 500	8 500	8 500
Slemmestad - Vaterlandskvartalet	2027	380 400	109 000	45 000	30 585	0	184 585	0	0	0	0	0	0
Stikkledninger - rehabilitering	LØPENDE		750	1 500	1 500	1 500	5 250	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Tettstedsutvikling	LØPENDE		3 000	6 000	6 000	6 000	21 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Turveier og friområder	LØPENDE		6 000	6 000	6 000	6 000	24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Universell utforming	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	LØPENDE		19 000	2 000	2 000	2 000	25 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	2025	110 600	53 600	0	0	0	53 600	0	0	0	0	0	0
VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		292 000	340 000	232 000	232 000	1 096 000	232 000	232 000	232 000	232 000	232 000	232 000
VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		186 000	129 000	95 200	95 200	505 400	95 200	49 900	49 900	49 800	49 800	49 800
Vassdragsanlegg (dammer)	2026	52 318	29 000	18 000	0	0	47 000	0	0	0	0	0	0
Sum Samfunnstjenester		**1 350 123**	**825 075**	**634 450**	**495 535**	**476 550**	**2 431 610**	**599 150**	**524 172**	**505 150**	**367 050**	**366 050**	**366 050**

Asker Drift - investeringer
Det er vedtatt 2,5 mill. kroner i 2025 og 5 mill. kroner årlig fra 2026 for å ivareta behovet for utskifting og oppgradering av maskinparken i Asker drift.

Brannforebygging - formålsbygg
Det avsettes 6 mill. kroner årlig til gjennomføring av brannsikringstiltak i Asker kommunes formålsbygg.

Brannstasjon Hurum
Det er vedtatt å bygge ny brannstasjon på Tofte, da nåværende brannstasjon ikke tilfredsstiller krav til HMS, garderobefasiliteter, areal mm. Den er også ugunstig plassert med hensyn til kjørevei (skolevei) og utrykningstid. Ramme foreligger, kontrakt er inngått og arbeidet startet opp. Estimert kostnadsramme er 109,5 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles medio 2025.

Eiendomsutvikling
Det er vedtatt 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til generelt grunnerverv. Midlene benyttes til kjøp av mindre eiendommer som det er hensiktsmessig at kommunen erverver, samt til eiendomsutvikling av kommunens egne eiendommer.

Idrett - mellomromsprosjekt Risenga
Mellomromsprosjektet skal ivareta de delene av Risenga idrettspark og omliggende områder som ikke omfattes av pågående prosjekter i området. Estimert budsjett er 66,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt.

Klimatiltak
Det er vedtatt 0,625 mill. kroner i 2025 og 1,25 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av ulike klimatiltak i temaplan for handling mot klimaendringene. Det er i tillegg egne bevilgninger for oppfølging av ulike satsinger i temaplanen knyttet til ENØK, mobilitet formålsbygg og mobilitet rettet mot Askersamfunnet.

Klimatiltak - ENØK
Det avsettes 4 mill. kroner årlig til ENØK-tiltak for å følge opp temaplan for handling mot klimaendringene.

Klimatiltak - mobilitet formålsbygg
Det er vedtatt 3 mill. kroner årlig fra 2025 til tiltak i formålsbygg som vil fremme grønn mobilitet, jf. temaplan for handling mot klimaendringene. Det skal blant annet etableres flere ladestasjoner i tilknytning til formålsbyggene til kommunen.

Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet
Det er vedtatt 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til mobilitetstiltak rettet mot Askersamfunnet, jf. temaplan for handling mot klimaendringene.

Koordineringspott - administrasjonsbygg
Det er vedtatt 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for administrasjonsbygg. Midlene benyttes til mindre investeringer i denne type bygningsmasse.

Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning
Det er vedtatt 5 mill. kroner årlig til nødvendige flomtiltak og klimatilpasninger utover det som dekkes av vann- og avløpsmidlene. Rassikring inngår i dette. I tillegg ble det overført 12,5 mill. kroner fra 2024 til 2025 i 1. tertialrapport 2024.

Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmestad
Områdeplanen for Slemmestad krever betydelige investeringer. Det er vedtatt at nødvendige tiltak for å oppfylle kommunens forpliktelser i "Utbyggingsavtale for Slemmestad sentrum - områdeplan", skal gjennomføres. Finansiering av tiltakene sikres gjennom handlingsprogrammet. I tillegg kommer privat finansiering i henhold til utbyggingsavtale. Prosjektets bevilgning er 525,5 mill. kroner.

Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya
Formannskapet vedtok i sak 97/20 en ny gang- og sykkelbro på Nesøya, for å ivareta trafikksikkerheten for gående og syklende til og fra Nesøya. Avsatt bevilgning er 63,8 mill. kroner inkludert prisstigning. Kostnadsbildet er vesentlig høyere nå enn bevilgningen, og det vil komme en politisk sak som belyser dette. Prosjektet kan ferdigstilles i 2029.

Samferdsel - oppfølging av sykkelstrategi inkl. FutureBike/bygg
Asker har status som sykkelby, og ønsker å øke andelen syklister og sikkerheten for de syklende. Asker får som sykkelby tildelt statlige midler til ulike tiltak, forutsatt at kommunen også prioriterer midler til dette. Det er vedtatt 7,5 mill. kroner i 2025 og 15 mill. kroner årlig fra 2026 til oppfølging av sykkelstrategien. I tillegg ble det overført 13 mill. kroner fra 2024 til 2025 i 1. tertialrapport 2024. Midlene skal benyttes både til bygg og veianlegg.

Samferdsel - oppgradering veilysanlegg
Det er vedtatt 2 mill. kroner årlig til oppgradering av veilysanlegg.

Samferdsel - parkering
Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til gjennomføring av tiltak i hovedplan for parkering.

Samferdsel - trafikksikringstiltak
Det avsettes 10 mill. kroner årlig til trafikksikringstiltak.

Samferdsel - trafikksikringstiltak - Nyveien
Det er vedtatt 41,3 mill. kroner inkludert prisstigning til trafikksikkerhetstiltak tilknyttet Sydskogen og Torvbråten skole, som i sin helhet benyttes til trafikksikringstiltak i Nyveien. Prosjektet er vedtatt utsatt i tre år og ferdigstilles i 2030.

Samferdsel - utbedring kommunale veier
Det er vedtatt 11 mill. kroner i 2025, 21 mill. kroner i 2026 og deretter 25 mill. kroner årlig til utbedring av kommunale veier.

Slemmestad - Vaterlandskvartalet
Det er vedtatt totalt 380,4 mill. kroner inkludert prisstigning for å kunne gjennomføre vei og infrastruktur innenfor detaljreguleringen for Vaterlandskvartalet. Entreprise for bygging av infrastruktur pågår nå. Prosjektet ferdigstilles i løpet av 2026.

Stikkledninger - rehabilitering
Det er vedtatt 0,75 mill. kroner i 2025 og 1,5 mill. kroner årlig fra 2026 til rehabilitering av stikkledninger i kommunale bygg.

Tettstedsutvikling
Det er vedtatt 3 mill. kroner i 2025 og 6 mill. kroner årlig fra 2026 til tettstedsutvikling. Når større tettstedsutviklingsprosjekter i Asker sentrum, Dikemark, Slemmestad og Holmen med flere er avklart, vil det søkes å finne egne bevilgninger til dette.

Turveier og friområder
Det er vedtatt 6 mill. kroner årlig til investeringer i turveier og friområder. Midlene benyttes til opparbeidelse/etablering og rehabilitering av stier, turveier, skiløyper, friområder og gjestehavner.

Universell utforming
Det er vedtatt 2 mill. kroner årlig til universell utforming for å øke tilgjengeligheten i den kommunale bygningsmassen.

VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner
Det er vedtatt 2 mill. kroner årlig til gjennomføring av tiltak på Follestad og Yggeset gjenvinningsstasjoner for å oppfylle miljø- og arbeidsmiljøkrav.

VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon
Det er vedtatt ny omlastestasjon på Yggeset gjenvinningsstasjon. Omlastningen skal foregå innvendig i en egen hall. Det avsettes 100,6 mill. kroner. Prosjektet ferdigstilles våren 2025, men dette forutsetter avklaring av alle nødvendige tillatelser.

VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg
De kommunale vann- og avløpsanleggene må ha jevn rehabiliteringstakt for å opprettholde levetiden for anleggene. I temaplan for vann og vannmiljø er det vedtatt en økt fornyingstakt som innebærer en opptrapping av investeringsnivået i årene fremover. Det avsettes 1 086 mill. kroner i perioden 2025-2028 til rehabilitering av vannforsyningsanlegg og avløpsanlegg. Tiltaket inngår i selvkostområdet.

VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg
I henhold til temaplan for vann og vannmiljø, er det behov for nye vann- og avløpsanlegg for å styrke kapasiteten og leveringssikkerheten, og for å legge til rette for nye utbyggingsområder. Det avsettes 505,4 mill. kroner i perioden 2025-2028 til nybygging av vann- og avløpsanlegg. Tiltaket inngår i selvkostområdet.

Vassdragsanlegg (dammer)
Det er vedtatt 52,3 mill. kroner til rehabilitering av Høymyrdammen og Rordammen. Tiltakene er under planlegging og ferdigstilles i 2027.

Brutto investeringer per år

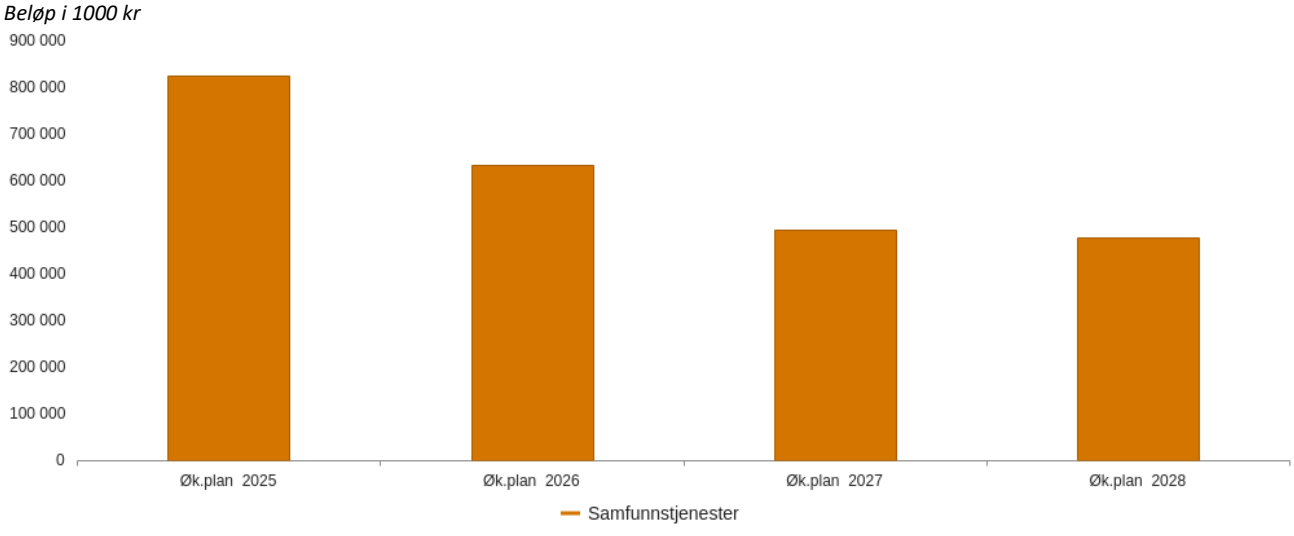

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har ansvar for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, steds- og sentrumsutvikling, bolig- og næringsutvikling, kulturminner, grønnstruktur og sjøområder. Dette ivaretas blant annet gjennom plan- og reguleringsprosesser, byggesaksbehandling, delesak, oppmåling og seksjonering. I tillegg inkluderer tjenesteområdet beredskap, næringsutvikling og samfunnshelse, inkludert kommuneoverlegefunksjonen. Tjenesteområdet leverer også karttjenester og geografiske analyser for hele kommunen og har ansvar for å ivareta bærekraftsmålene i samfunnsplanleggingen. Tjenesteområde Samfunnsutvikling har omkring 120 årsverk fordelt på tre virksomheter.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Næring (vedtatt 14.09.21)
- Bærekraftig boligutvikling (vedtatt 10.09.24)
- Samferdsel og mobilitet (vedtatt 10.09.24)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) *) **)	308	359	373	383	275	310	310
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) **)	261	354	163	169	124	78	78
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	194	132	224	52	72	103	103
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	157	188	167	116	166	113	113
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	103	30	65	60	35		44
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	71	26	21	41	19		23
Total I alt Nye foretak	1 301	1 304	1 907	1 228	1 265	18 717	18 717
Andre nøkkeltall							
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	7	6	9	11	6	162	162
Kommunekasse							
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner (B) (Kommunekasse) *) **)	726	901	703	671	564	502	502

**) Inflasjonsjustert med deflator*
***) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Asker er en kommune i vekst med en sentral strategisk og geografisk beliggenhet. Kommunen hadde i 2023 en befolkningsvekst på 1,1 prosent og forventer å passere 100 000 innbyggere i løpet av 2024. Befolkningsveksten er i tråd med målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel, og følger utviklingen i flere av nabokommunene. Asker kommune har et mål om fortsatt befolkningsvekst i årene fremover og ønsker en vekst opp mot 1,8 prosent. Dette legger grunnlag for en bærekraftig samfunnsutvikling, særlig knyttet til boligbygging og næringsutvikling som er viktig for kommunens økonomiske bærekraft.

Kommuneplanens arealdel konsentrerer veksten til prioriterte tettsteder. Samtidig har Asker et rikt naturmangfold, store natur- og friluftsområder, produktive landbruksarealer og flotte kulturlandskap. I arealdelen er det avsatt arealformål og hensynssoner for å sikre disse kvalitetene. Asker har mange bomiljøer og tettsteder med unik egenart, men har utfordringer med å sikre en tilstrekkelig variert boligmasse tilpasset alle aldersgrupper, livsfaser og ulike inntektsgrupper.

Det er fullført over 700 boliger i gjennomsnitt de siste tre årene i Asker. Dette er over målsettingen i kommuneplanens samfunnsdel om en årlig boligproduksjon på 500-550 boliger. Det er de siste årene bygget flere blokkleiligheter enn tidligere, og i 2023 var 67 prosent av de nye boligene blokkleiligheter. Samfunnsdelen legger til grunn at 20 prosent av nye boliger skal være småhusbebyggelse og 20 prosent eneboliger. I 2023 var 14 prosent av de nye boligene småhusbebyggelse, mens 19 prosent var eneboliger. Produksjonen av eneboliger i Asker er relativt konstant fra år til år, og det bygges i gjennomsnitt 160 eneboliger årlig. En effektiv og servicevennlig byggesaksbehandling er viktig for å sikre fortsatt vekst i boligbygging og næringsetablering.

Askers tettsteder skal være inkluderende, bidra til å forebygge utenforskap og legge til rette for god folkehelse. En stadig økende andel eldre innbyggere med behov for kommunale tjenester, samtidig som det blir færre skatteytere, er en av de store samfunnsflokene kommunen står overfor. Asker kommunes mål er å skape aldersvennlige lokalsamfunn som bidrar til at eldre kan bo hjemme lengst mulig og leve gode og aktive liv. Kommuneplanens arealdel inneholder bestemmelser og retningslinjer som skal stimulere boligutviklere til å utforske sosiale boformer og bidra til mangfold og kvalitet i boligmarkedet. Kommunen arbeider sammen med private utbyggere for å finne løsninger for å dekke behovet for nye boformer.

Asker hadde i 2023 totalt 38 500 arbeidsplasser, og antallet har vært stabilt de siste årene. Asker opplever sterk konkurranse fra andre kommuner i hovedstadsområdet. Asker kommune har viktige fortrinn, særlig knyttet til en høyt utdannet befolkning og mange attraktive boområder, men har utfordringer med færre kompetansearbeidsplasser enn det som tilsvarer befolkningens utdanningsnivå. Asker tar et viktig samfunnsansvar når kommunen legger til rette for unge bedrifter, fremmer sirkulærøkonomi, stimulerer til bruk av ny teknologi og understøtter sosialt entreprenørskap. Dette bidrar til bærekraftig vekst og utvikling i hele Askersamfunnet.

Asker har en egendekning av arbeidsplasser på 76 prosent. Det betyr at minst 24 prosent av innbyggerne må pendle ut av kommunen til arbeid. Det er en målsetting å øke dekningsgraden, og at arbeidsplassene skal være lokalisert nærmere der innbyggerne bor. Kommuneplanens arealdel prioriterer å lokalisere ny utbygging til områder som har et godt utbygget kollektivsystem, samt tilrettelegge for at flere kan gå og sykle. Dette bidrar også til fysisk aktivitet og god folkehelse.

Asker er en spredtbygd kommune der to tredjedeler av alle arbeids- og fritidsreiser skjer med privatbil. Hovedvekten av denne transporten skjer internt i kommunen. Mange innbyggere har lang avstand mellom sentre, skoler, arbeidsplasser og kultur- og fritidsarenaer. Fylkesveinettet i kommunen er sammenhengende, men det gjelder ikke for anlegg for fotgjengere og syklister. Spredt bebyggelse sør i

Asker gjør det også mer krevende for kollektivoperatører å drifte et godt kollektivtilbud. Samlet gjør det privatbilen nødvendig for mange innbyggere, noe som fører til et stort press på veinettet. Dette gir store forsinkelser i rushtiden, konflikter mellom tungtransport, kollektivtransport, lokalmiljø og skolevei, samt økende helseskadelig luftforurensing.

Ny E18 mellom Asker og Oslo har avgjørende betydning for stedsutvikling, miljø og lokal trafikkavvikling og bussfremkommelighet nord i kommunen. E18 Vestkorridoren Nesbru-Drengsrud er ikke inkludert i Nasjonal transportplan for perioden 2025-2036. E18 Vestkorridoren Ramstadsletta-Nesbru er flyttet til planens utviklingsportefølje, og blir trolig heller ikke realisert i 12-årsperioden. Tunnelarbeider i Oslo over flere år forsterker trafikkbelastningen for bilister som benytter E18, og økt trafikk påvirker også bomiljøer langs sideveiene til E18. Utfordringene rundt trafikkavviklingen, spesielt på de store veiene, skaper problemer for kollektivtrafikken, næringslivet og privatpersoner. Begrensede midler innen samferdsel fremover gjør at kommunen må tenke nytt for å løse utfordringene. Asker kommune er i kontinuerlig dialog med de andre samferdselsmyndighetene for å få bedre samferdselsløsninger for kommunens innbyggere og næringsliv.

Klima og natur er en av de tre store samfunnsflokene Asker kommune arbeider med, og er en vesentlig del av samfunnsutviklingen i kommunen. Kommunens lange og unike strandsone er under press, og det utføres tilsyn og ulovlighetsoppfølging for å sikre allmenn ferdsel og beskytte naturressurser. Asker kommune ser, i likhet med andre kommuner, at det kan oppstå arealkonflikter mellom vekst og vern i arbeidet med å utvikle kommunen videre.

Kart over grunnforholdene i kommunen og naturkartlegging er viktige grep for å styrke sikkerheten ved utbygginger og sikre verdifull natur. Det er utarbeidet en arealoversikt i forbindelse med kommuneplanens arealdel, slik at kommunen vet hva arealene benyttes til. Kartlegging av grunnforhold er viktig for å kunne identifisere faresoner. Aktsomhetssonene må undersøkes og eventuelt hensyntas i alle plan- og byggesaker.

Med bygge- og anleggsaktiviteten i kommunen øker mengden overskuddsmasse, og det er behov for arealer til mellomlagring, behandling og deponering av massene. Massene må håndteres forsvarlig og gjenbrukes der det er mulig.

Rundt to tredjedeler av Asker kommunes areal ligger under marin grense, og her kan det finnes kvikkleire. Askers største boligområder ligger i disse områdene. Å kartlegge hvor det finnes kvikkleire er av stor betydning for å sikre at det bygges på sikker grunn, og kartleggingene må være tilgjengelige for de som har behov for dem.

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, og skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av tjenesteområder og overfor Askersamfunnet. Det overordnede målet er å redusere risikoen for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Den internasjonale situasjonen, økt ekstremvær og flom har vist betydningen av oppdaterte ROS-analyser. Det er svært viktig at kunnskap om klimaendringer og naturfarer kobles til arealplanleggingen.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Samfunnsutvikling.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
	Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet
	Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.
	Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.
	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
	Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.
	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.
	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Inkluderende og aldersvennlig tettstedsutvikling

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. God planlegging bidrar til å utvikle tettsteder der alle føler seg inkludert. Det er et mål at ulike befolkningsgrupper, som førstegangsetablerere, småhusholdninger og lavinntektsgrupper, skal ha mulighet til å etablere seg i Asker. Det er et udekket behov for boliger til økonomisk vanskeligstilte. For å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft, er det også viktig at mulige arbeidstakere kan skaffe seg et bosted i Asker.

Temaplan for bærekraftig boligutvikling ble vedtatt høsten 2024. Hovedmålet med planen er å sikre gode boliger til Askers innbyggere, stimulere markedet til en utvikling i tråd med kommunens overordnede mål og sikre et variert, inkluderende og mangfoldig boligmarked. For å sikre god balanse i boligsammensetningen er det behov for flere mindre boliger og leiligheter. Kommunen jobber aktivt med ulike virkemidler slik at prioriterte målgrupper får økt tilgang til boliger. Perioden både før og under at kommunen mottar et planforslag, benyttes til å foreslå og vurdere alternative boformer for å sikre god balanse i boligsammensetningen. Kommunen vil i 2025 prioritere arbeidet med flere boliger tilpasset eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Det er også viktig å tilrettelegge for flere boliger i lavere prisklasser, slik at også flere unge kan finne en egnet bolig i kommunen. For å oppnå dette, må kommunen utvikle et enda bedre samarbeid med boligbyggenæringen og aktivt bruke tilgjengelige virkemidler fra blant annet Husbanken.

For å møte demografiutfordringene med en større andel eldre, er det viktig å se lokalisering av velferdstjenester og aldersvennlige løsninger i sammenheng med stedsutvikling. Dialog med innbyggere, næringslivet og frivillige om hvor og hvordan lokalsamfunnene skal utvikles, er en stor del av kommunens samskapingskultur. I tiden fremover blir det særlig viktig å motivere flere eldre til å planlegge for egen alderdom, og kommunen planlegger informasjonstiltak knyttet til dette i 2025. Kommunen skal styrke arbeidet med å samlokalisere tjenester til eldre, egnede boliger og sosiale møteplasser. I 2025 er det en prioritert oppgave å starte et pilotarbeid knyttet til dette.

Universell utforming bidrar til at alle brukergrupper får en bedre hverdag. Universelt utformede tiltak, både innenfor transport og når det gjelder tilgjengelige bygg og tilgang på tjenester, er gode folkehelsetiltak. Personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og barnefamilier er befolkningsgrupper som ofte møter barrierer ved transport. Det er derfor viktig at planleggingen tar hensyn til dem som ikke har bil. Aktiv og grønn mobilitet er et innsatsområde i temaplan for samferdsel og mobilitet. Transport påvirker folkehelsen når det gjelder fysisk aktivitet, mens vansker med transport kan forsterke ensomhet og utenforskap. Transport inngår derfor også i kommunens tverrfaglige innsats mot ungt utenforskap.

Klima og natur som viktig premiss for samfunnsutviklingen

Kommunen skal bidra til et lavutslippssamfunn i all arealplanlegging, og støtte omstilling til det grønne skiftet gjennom strategisk næringsutvikling. Arealplanleggingen skal forhindre nedbygging av matjord og landbruksarealer, sikre biologisk mangfold og god forvaltning av strandsonen. Videre skal arealplanleggingen ivareta sammenhengende grøntområder i byggesonen og følge intensjonen i markaloven, samtidig som det tilrettelegges for at kulturlandskap, skog og landbruk kan utvikles videre med mulighet for ny næring, kultur, opplevelser og rekreasjon. Tjenesteområde Samfunnsutvikling vil i 2025 arbeide med å heve kompetansen knyttet til hvordan kommunen kan ta ytterligere klimahensyn i arealplanleggingen, for eksempel gjennom å benytte plan- og bygningsloven eller andre juridiske verktøy for å redusere klimagassutslipp.

Oslofjorden er et sårbart økosystem, og Asker har en lang kystlinje langs fjorden. Det er avsatt en 100-metersone inn fra vannlinjen hvor det ikke er tillatt med tiltak som det ikke er søkt om eller er godkjent. I 2020 ble det foretatt en registrering av tiltak langs kystlinjen fra Lier til Bærum. Det ble funnet flere tusen inngrep som det er usikkert om er godkjent. Fra 2022 har det blitt gjennomført vurderinger av disse tiltakene. Arbeidet med å føre tilsyn med utbygginger og tiltak i strandsonen videreføres i 2025 i tråd med kommunens ansvar. Som følge av begrensede ressurser, vil tiltak som medfører naturfare bli prioritert.

Fjorden er også en viktig ferdselsåre, og det er et potensial for å utnytte kapasiteten på fjorden enda bedre for miljøvennlig transport som vil avlaste veinettet og begrense forurensning og støy fra veitrafikk. Det går hurtigbåt mellom Slemmestad/Vollen og Aker Brygge. Hurtigbåtsystemet på fjorden er under utvikling, og i 2024/2025 blir det innført nullutslippsbåter. Asker kommune er i kontinuerlig dialog med Ruter om videreutvikling av både anløpssteder og rutefrekvens, og denne dialogen videreføres i 2025.

Asker kommune jobber med å få et bedre kunnskapsgrunnlag for naturfarer og sårbar natur. Kommunen fortsetter i 2025 arbeidet med en arealklassifisering som en videreutvikling av arealregnskapet. Denne vil inneholde et estimat for klimagasslagring og -utslipp per arealenhet, noe som vil gi bedre analyser og økt trygghet for at det bygges på sikker grunn. Kommunen vil i 2025 videreføre pilotarbeid med Akershus fylkeskommune om areal- og naturregnskap og med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) om kartfesting av karbonrike arealer for klimasmart arealplanlegging. Kommunen fortsetter arbeidet med å få et mer dekkende kunnskapsgrunnlag om grunnforholdene gjennom geografisk informasjonssystem (GIS), for slik å kunne foreta bedre analyser ved bruk av geografiske data. Det pågår et arbeid for å få bedre oversikt over naturfarer i et kartgrunnlag som også kan benyttes i beredskapssammenheng. Dette fortsetter i 2025 og sees i sammenheng med arealklassifisering av mulige naturfarer.

En miljøvennlig, fremtidsrettet og sikker forvaltning av masser er vesentlig for kommunen. Det er viktig at Asker har en offensiv tilnærming til masseforvaltning, som er en kompleks regional problemstilling. Asker bidrar derfor inn i Bærum kommunes ressursbank. Kommunen vil i 2025 fortsette arbeidet med å

utforme strategier og prinsipper for masseforvaltning i Asker, og dette vil bli lagt frem til politisk behandling.

Kommunen arbeider med å gjennomgå eldre planer, noe som vil inkludere oppdatering opp mot dagens regelverk også når det gjelder ivaretakelse av naturmangfold. Tjenesteområdet vil i tiden fremover ha søkelys på sammenhengen mellom folkehelse og klima, blant annet betydningen av naturens helsefremmende effekt og gjennom fellestiltak for folkehelse og forebygging av klimautfordringer. Her er det muligheter for i større grad å finne tiltak som gir synergieffekter på begge områder.

Lokale arbeidsplasser og fokus på sirkulærøkonomi

Temaplan for næring har som mål å skape flere lokale arbeidsplasser, øke verdiskapningen, videreutvikle Asker som besøks- og opplevelsesdestinasjon og få flere bedrifter til å etablere seg og bli i Asker. Som kommune skal Asker benytte virkemidler som arealforvaltning, nettverksbygging, entreprenørskap i skolen, anskaffelser og effektiv byggesaksbehandling for å stimulere til næringsutvikling. Som følge av endringer i kommunens økonomiske rammebetingelser, vil mer av næringsutviklingsarbeidet dreies i denne retningen i perioden.

Det er i kommuneplanens arealdel satt av arealer til næringsutvikling, og arbeidet med å vurdere disse i forbindelse med mulige næringsetableringer fortsetter i 2025. Temaplan for næring følges opp gjennom å prioritere ti tiltak fra planen hvert år. I 2025 planlegges det å arbeide med å styrke kommunens posisjon innenfor sirkulærøkonomi, eksempelvis gjennom å arrangere Den store sirkulærkonferansen og utvikle samarbeidet med høyere utdanningsinstitusjoner. Samfunnssikkerhet og beredskap er viktige temaer også for Askers næringsliv, som på ulike måter kan oppleve usikkerhet, fare eller konsekvenser av klimaendringer. Veiledning og deling av kunnskap fra kommunens arbeid på feltet blir viktig i dialogen med næringslivet i 2025.

Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene skal bidra til gode opplevelser i kommunen og utvikle attraktiviteten til tettstedene. Hovedmålet med handlingsplanen er at opplevelsesnæringen i Asker skal ha en verdiskaping på 580 mill. kroner i 2030. Dette er en økning på 50 prosent sammenlignet med 2019. Kommunen vil understøtte samarbeidet mellom kulturnæringen og reiselivsnæringen. Som et ledd i iverksettelsen av handlingsplanen, vil det i 2025 bli utviklet en ny arrangementsmodell for bærekraftige arrangementer i Asker. Det er et mål for kommunen å bli sertifisert som et Bærekraftig reisemål.

Bærekraftig områdeutvikling

De kommende årene er det planlagt flere større områdeutviklingsprosjekter i Asker. Sentrale Asker, Høn nærsenter, Spikkestad og Røyken sentrum skal utvikles. Planer for disse stedene er under arbeid med stor grad av medvirkning og deltakelse fra lokalt næringsliv, innbyggere, lag og organisasjoner. På Spikkestad arbeides det med tre innsendte planer for området på nordsiden av torget.

Områdeutviklingen på Slemmestad pågår fortsatt og er av stor betydning for hele Askersamfunnet. I 2025 er blant annet fabrikktomten prioritert. Byggesak vil arbeide med søknader knyttet til området på Vaterland. Slemmestad skal bli en energieffektiv by som setter mennesket og miljøet i sentrum. Kyststedets gamle industriområde skal bli et levende bysentrum med nye boliger, flere nye arbeidsplasser og sosiale samlingssteder. Det blir fremover en viktig oppgave å få på plass gode samferdselsløsninger, for eksempel knyttet til Slemmestadveien. Gode løsninger forutsetter samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen og private aktører.

Kunnskap og bevissthet om kulturminner er en viktig del av Askers identitet. Det er utarbeidet en kartapplikasjon for å samle alle kulturminnedata, og denne gir innsikt og kunnskap til planarbeidet. Kulturminnene skal bevares for fremtiden, og er samtidig en ressurs som bidrar positivt til å gi tettstedene karakter, innhold og identitet. Asker kommune fortsetter arbeidet med å utvikle kulturminnebasen med ny forvaltningsløsning og innsynsløsning i samarbeid med AsplanViak. Arbeidet er finansiert av Riksantikvaren.

Mulighetsstudien for Rødtangen kulturminnepark ble ferdigstilt i 2024, og prosjektet følges opp i 2025. Det er ikke satt av egne midler til gjennomføring av planen, og den må derfor kobles til andre initiativer og planer for å sikre effekt av tiltakene. I 2025 vil tjenesteområde Samfunnsutvikling i samarbeid med tjenesteområdene Samfunnstjenester og Medborgerskap arbeide med prissetting av kulturminner og utarbeide et strategisk dokument for fremtidens kulturminneforvaltning i Asker.

Det er generelt god folkehelse i Asker. Samtidig er det store ulikheter i levekår i kommunen, noe som også påvirker innbyggernes helse. Kompetanse knyttet til samfunnshelse er derfor viktig i prosesser knyttet til områdeutvikling og planarbeid som kan påvirke folkehelsen. Det er et mål å jobbe forebyggende med folkehelse i planleggingen, og dette arbeidet videreføres i 2025.

Samordnede og klimavennlige samferdselsløsninger

Temaplan for samferdsel og mobilitet ble vedtatt høsten 2024, og tar for seg hvordan kommunen kan planlegge for å redusere transportbehovet, blant annet gjennom stedsutvikling. Kvaliteten på kommunale veianlegg er også drøftet. I tillegg belyser planen hvordan kommunen skal samarbeide med andre aktører, for eksempel næringslivet, og ta i bruk digitale løsninger for å sikre gode samferdselsløsninger for befolkningen. Aktiv og grønn mobilitet er et av innsatsområdene i planen, og er tett knyttet til folkehelse og klima.

Kommunen vil i 2025 fortsette dialogen med Akershus fylkeskommune om samfinansiering av fylkeskommunal infrastruktur i prosjekter som kommunen er med på å utvikle. I tillegg er det et viktig prinsipp at private utbyggere bidrar til å finansiere offentlig veier og annen teknisk og grønn infrastruktur i forbindelse med utbygging. Oppfølging av kommunens egne veianlegg og tilhørende infrastruktur er omtalt under tjenesteområde Samfunnstjenester.

Å tilrettelegge for økt ferdsel og fremkommelighet for gående og syklende er et viktig virkemiddel for at Askers innbyggere skal blir mer fysisk aktive. Et annet aspekt er å planlegge for en helsefremmende stedsutvikling, der avstanden til tjenester og tilbud er så kort at innbyggerne kan nå dem til fots eller med sykkel. Transport og veitrafikk er ofte en kilde til støy og luftforurensning som påvirker folkehelsen negativt, og dette er et område som planleggingen vil ha fokus på i 2025.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har hovedansvar for kommunens overordnede strategiske beredskapsarbeid. Forebygging er kommunens viktigste oppgave når det gjelder hendelser som truer sentrale samfunnsinstitusjoner, samfunnets sikkerhet og den enkeltes trygghetsfølelse.

I 2024 ble en ny overordnet ROS-analyse lagt frem for politisk behandling. Kommunens overordnede beredskapsplan og tilhørende tiltak er nå oppdatert i tråd med ROS-analysen. I 2024 kom også et nytt nasjonalt beredskapssystem. Kommunen vil i 2025 ha fokus på øvelser, tilpasninger og oppdateringer av systemet.

Beredskapsarbeidet vil fremover rettes inn mot ekstremvær, flom, ras og skred. I tillegg vil kommunen følge med på den sikkerhetspolitiske situasjonen og endringer i det digitale trusselbildet. Det blir også avgjørende å være oppmerksom på utbygging og aktivitet knyttet til høyrisikovirksomheter, der det kan være problemstillinger knyttet til sikkerhet og/eller forurensning. Kommunen vil også følge opp det nasjonale arbeidet for å styrke innbyggernes egenberedskap.

Styrket dialog med eksterne partnere og beredskapsaktører er vesentlig for å lykkes med å skape trygge lokalsamfunn. I tillegg er det viktig å styrke det interne samarbeidet mellom alle i kommunen som arbeider med trygghetsskapende og forebyggende tiltak i tettstedene.

Innbyggermedvirkning og digitalisering i samfunnsutviklingen

Å videreutvikle arenaer for innbyggermedvirkning og samskaping er en prioritert oppgave for kommunen. Arealplaner som områdeplaner og reguleringsplaner berører mange. For å få så gode planer som mulig, er det både viktig og ønskelig å høre alles innspill. Kommunen legger derfor til rette for medborgerskap og deltakelse i planprosessene gjennom å utvikle bedre nettsider for innspill til arealplaner, abonnementsfunksjon for høringer og ved å stille krav til tidlig medvirkning. I områdeutviklingen av Tofte, Heggedal og Slemmestad har det vært et godt samarbeid mellom kommunen, det tidligere lokalsamfunnsutvalget, nærmiljøet og utbyggerne. Denne formen for medvirkning skal også benyttes i andre områdeutviklingsprosjekter. I 2024 ble det vedtatt å opprette en ordning med barns representant i plansaker, og ordningen videreutvikles i 2025.

Digitale saksbehandlingssystemer og løsninger skal sikre innsyn, ivareta personvernet, understøtte en forutsigbar og effektiv saksbehandling og tilgjengeliggjøre kommunale tjenester for publikum. Nettsidene for arealplaner er oppdatert og videreutvikles i 2025 for å få mer innbyggervennlige plantjenester. Tjenesteområdet vil videreføre pilotarbeidet med bruk av droner til datafangst. Droner kan eksempelvis brukes til digitale befaringer og oppdatering av kart. Kunstig intelligens vil benyttes til effektivisering av byggesaksbehandlingen og i arbeidet med innspill til planer. Kunstig intelligens er allerede benyttet i noen temaplaner og i forbindelse med høring knyttet til kommuneplanens arealdel, der det kom inn over 700 høringsinnspill.

Asker kommune arbeider systematisk med bruk av geodata og digitale løsninger for kart og analyser. Digitale befaringer er et av flere verktøy som benyttes for å bedre de folkevalgtes tilgang til informasjon, samtidig som kommunen sparer tid og bruk av transport til fysiske befaringer. Det er utarbeidet et analysekart som viser datasett for relevante tjenester og aktiviteter i kommunen. Dette vil bli benyttet for å få et enda bedre kunnskapsgrunnlag i møtet med de store samfunnsflokene og i arbeidet med stedsutvikling.

Effektiv og enhetlig plan- og byggesaksbehandling

Asker kommune har et kontinuerlig søkelys på å effektivisere byggesaksbehandlingen, sikre god utnyttelse av ressurser og overholde lovbestemte frister. Dette arbeidet fortsetter i 2025. Selvbetjening på nett er viktig for å avlaste byggesaksbehandlere og korte ned saksbehandlingstiden. I 2025 vil kommunen gjennomføre tiltak for at flere privatpersoner skal bruke digitale kanaler for byggesøknader. Foretak er allerede pålagt å søke digitalt. Det gjennomføres intern kartlegging av tidsbruk, gjennomgang av eldre planer for å oppdatere dem til dagens lover og forskrifter, samt tiltak for å dreie ressurser fra behandling av innsynsbegjæringer til saksbehandling og bruk av kunstig intelligens.

Asker kommune innførte i 2023 et e-byggesakssystem. Systemet bidrar til raskere, digital og mer enhetlig saksbehandling, noe som også er avgjørende for å sikre kommunens gebyrinntekter. Den nye

gebyrforskriften vil fra 2025 styrke inntektsgrunnlaget til kommunen, og bidra til mer oversiktlig og effektiv prissetting av plan- og byggesaker.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Samfunnsutvikling er budsjettmessig inndelt i tre programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Strategi, næring og analyse, Samfunnsplanlegging og Byggesak.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Byggesak	-4 261	-4 261	-4 261	-4 261
Samfunnsplanlegging	28 527	28 527	28 527	28 527
Strategi, næring og analyse	40 912	38 557	38 557	38 557
Totalsum	**65 178**	**62 823**	**62 823**	**62 823**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	**66 935**	**66 935**	**66 935**	**66 935**
Sum Tekniske justeringer	**3 742**	**3 742**	**3 742**	**3 742**
Tidligere vedtatte tiltak				
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**3 742**	**3 742**	**3 742**	**3 742**
Konsekvensjustert ramme	**70 678**	**70 678**	**70 678**	**70 678**
Omstilling og effektivisering				
Generell omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling	-2 000	-3 355	-3 355	-3 355
Redusere næringsbudsjettet	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Omstilling og effektivisering	**-7 000**	**-8 355**	**-8 355**	**-8 355**
Nye tiltak				
Tilskudd for dekning av byggesaksgebyrer idrett/frivillighet	500	500	500	500
Øremerkede prosjektmidler for oppfølging av ulovlige fyllinger og deponier	1 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**1 500**	**500**	**500**	**500**
Nye tiltak og realendringer	**-5 500**	**-7 855**	**-7 855**	**-7 855**
Ramme 2025-2028	**65 178**	**62 823**	**62 823**	**62 823**

Omstilling og effektivisering

Generell omstilling og effektivisering - Samfunnsutvikling
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Samfunnsutvikling får en redusert driftsramme på 2 mill. kroner. Omstillingstiltakene innebærer blant annet bemanningstilpasning og tiltak for å øke produktiviteten i hele tjenesteområdet og sikre bedre kvalitet og service til innbyggerne. Det tas i bruk ny teknologi og selvbetjeningsløsninger som gjør saksbehandlingen mer effektiv. Gebyrene innenfor plan- og byggesaksbehandlingen skal være basert på selvkostprinsippet og tilpasset nivået i sammenlignbare kommuner. Da antallet plan- og byggesaker vil kunne variere over tid, og dermed også påvirke behovet for bemanning, blir det viktig å sikre en riktig dimensjonering av grunnbemanningen og utarbeide gode planer for å håndtere «topper» i produksjonen.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	**Beløp i hele 1 000 kr**
Strategi, næring og analyse	0
Samfunnsplanlegging	800
Byggesak	1 200

Redusere næringsbudsjettet
Temaplan for næring skal bidra til et variert næringsliv, større verdiskapning og flere arbeidsplasser i Asker. Asker kommune tilrettelegger for dette med blant annet tilskuddsmidler til ulike næringsformål. Driftsrammen blir fra 2025 redusert med 2 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Redusere årsverk i tjenesteområdet Samfunnsutvikling
Tjenesteområde Samfunnsutvikling utfører også tjenester som ligger utenfor selvkostområdet. Dette gjelder tjenester knyttet til samfunnshelse, beredskap og næring, analyse og geodata, juridiske og administrative tjenester, område- og stedsutvikling og reguleringsplan. Antall årsverk innenfor disse områdene skal reduseres. Tiltaket gir en årlig innsparing på 3 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Nye tiltak

Tilskudd for dekning av byggesaksgebyrer idrett/frivillighet
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 0,5 mill. kroner til tilskudd for dekning av byggesaksgebyrer for idretten og frivilligheten. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Øremerkede prosjektmidler for oppfølging av ulovlige fyllinger og deponier
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 1 mill. kroner til øremerkede prosjektmidler for oppfølging av ulovlige fyllinger og deponier i 2025. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Medborgerskap

Tjenesteområde Medborgerskap omfatter ulike tjenester innen innbyggerdialog og frivillighet, bibliotek, kulturskole, idrett, friluft og kulturliv. En stor andel av tjenestene er lovpålagte, men med rom for politisk prioritering når det gjelder innretning, omfang og nivå.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers i organisasjonen, og for å tilby gode opplevelser og aktivitetsmuligheter til innbyggerne. Tjenesteområdet skal legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet, for nærdemokratiske ordninger og annen innbyggermedvirkning, og for drift og utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet. Tjenesteområdet består av fem virksomheter med totalt omkring 280 årsverk.

Tjenesteområde Medborgerskap har et særlig ansvar for følgende temaplaner:

- Medborgerskap (vedtatt 13.04.21)
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv (vedtatt 15.06.21)
- Kultur (vedtatt 04.04.22)

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	4 069	4 163	3 546	2 883	2 923	3 443	3 443
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	238	341	380	156	344	307	307
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	386	376	400	307	360	322	322
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) **)	445	259	315	187	210	360	360
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	355	378	339	274	329	336	336
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	741	595	400	357	377	354	354
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	577	578	748	574	405	629	629
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	27 072	28 663	38 354	21 037	29 979	29 159	29 159
Dekningsgrad							
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	5,1 %	4,4 %	3,4 %	0,8 %	2,0 %		3,8 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,5 %	11,0 %	9,2 %	12,6 %	10,0 %	11,2 %	11,2 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,4	4,3	3,1	4,7	5,0	4,6	4,6
Døpte i prosent av antall fødte (B)	51,3 %	49,6 %	44,8 %	33,7 %	34,7 %	45,8 %	45,8 %

Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	58,0 %	56,9 %	55,2 %	51,9 %	51,8 %	58,4 %	58,4 %

**) Inflasjonsjustert med deflator*
***) Justert for utgiftsbehov*

Status og utfordringer

Asker som medborgerskapskommune

Samholdet i befolkningen er en viktig bærebjelke i samfunnet. I økonomisk trangere tider er det særlig viktig å sørge for at innbyggerne kan møtes for å bygge samhold og felleskap med gjensidig respekt og forståelse, mestring, livsglede og god fysisk og psykisk helse. Da er steder som innbyggertorg, bibliotek, kulturarenaer, ungdomsklubber, idrettsanlegg og naturen viktige møteplasser.

Samtidig er det nødvendig å prioritere hva kommunens ressurser skal brukes til. Kommunen må i større grad vri sin ressursbruk mot de mest sårbare, mens andre må bidra mer selv. Kommunens rolle som tilrettelegger blir da særlig viktig, og må bygge på godt samarbeid og gjensidig tillit mellom kommunen og innbyggerne. Dette gir innbyggerne lyst og mulighet til å delta i og ta medansvar for fellesskapet, og legger grunnlaget for at ulike aktører i kommunen kan møtes og skape noe sammen.

Tjenesteområde Medborgerskap jobber for at de nødvendige møteplassene i samfunnet finnes, at frivilligheten har fornuftige rammevilkår, og at befolkningen har tillit til kommunen som aktør og samarbeidspartner. Dette er nødvendig for at Asker skal fortsette å utvikle seg som en medborgerskapskommune, hvor innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og kommunens medarbeidere i større grad finner løsninger på felles utfordringer sammen.

Tillit og deltakelse

Tillit er sentralt i demokratiet, og forskning viser at det er sammenheng mellom deltakelse i samfunnet og grad av tillit til lokale myndigheter. Innbyggere og andre aktører i Asker skal ha mulighet til å delta i og påvirke saker som angår dem selv og lokalsamfunnet, både i politiske prosesser og i tjenesteutviklingen. Innbyggertorgene med bibliotek er en viktig og åpen arena der alle kan få hjelp og lik tilgang på informasjon, kunnskap, digitale verktøy og litteratur på ulike språk. Dette bidrar til å gi alle innbyggere den samme muligheten til å delta i samfunnet, og til å ytre sin mening. I 2023 hadde både bibliotekene, innbyggertorgene, ungdomsklubbene, kommunens kulturarrangementer og svømmehallene økt besøk sammenlignet med året før.

Tjenesteområde Medborgerskap har et særskilt oppdrag om å bidra til tilrettelegging for frivillighet, nærdemokrati og samskaping. Utvikling av gode nærdemokratiske ordninger har vært et satsingsområde i Asker kommune. I 2023 vedtok kommunestyret at lokalsamfunnsutvalgene skulle erstattes av åtte områdefora som dekker hele kommunen. Kommunen skal bidra til etablering av områdeforaene og støtte dem i sitt arbeid.

Andelen av befolkningen som stemmer ved valg kan si noe om oppslutningen om lokaldemokratiet. I 2023 var valgdeltakelsen noe høyere i Asker enn i landet som helhet. Askers resultater i lokaldemokratiundersøkelsen, som sist ble gjennomført i 2021, lå over landsgjennomsnittet og viste en positiv utvikling når det gjelder opplevelsen av at de folkevalgte involverer innbyggerne i å finne løsninger på lokale problemer.

Frivilligheten står sterkt i Asker, og er en kilde til fellesskap, medvirkning, kompetanse og utvikling. Frivilligheten er en viktig partner i utviklingen av Askersamfunnet. Andelen innbyggere i Asker som deltar i frivillig arbeid økte fra 46 prosent i 2022 til 48 prosent i 2023. Det ble også gjennomført en frivillighetsundersøkelse høsten 2023 med gode resultater. 85 prosent av organisasjonene svarer at de er tilfredse med samarbeidet med kommunen, mot 77 prosent året før. Videre svarer 67 prosent at de har oversikt over hvem i kommunen de kan kontakte for å få hjelp, noe som er en økning fra 46 prosent i 2022.

Dette skal vi oppnå

Alle tjenesteområder har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen. Tabellen under viser hvilke delmål innenfor hvert satsingsområde som er særlig relevante for tjenesteområde Medborgerskap.

Hovedmål	Delmål
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune	Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.
	Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.
	Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.	Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.
	Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet
	Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.
	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
	Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.
	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.

Hovedmål	Delmål
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.	Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.
	Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Innspill fra hovedutvalget

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i politisk vedtatte temaplaner, som definerer innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

Hovedutvalg for medborgerskap ga gjennom vedtak i sak 15/24 sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens arbeid med Handlingsprogram 2025-2028. Hovedutvalgets vedtak fremgår av vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunedirektøren har i arbeidet med handlingsprogrammet vurdert utvalgets innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgets innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene og nå målene. Prioriteringene bygger på politiske føringer fra blant annet vedtatte temaplaner og egne saker.

Temaplanene beskriver innsatsområder og strategier innenfor en rekke sentrale politikkområder i kommunen. Mange av temaplanene er tverrsektorielle og alle har høye ambisjoner. Det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

Kommunens økonomiske rammebetingelser er i endring. Det er nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Det er de siste årene gjennomført et omstillingsprogram som berører alle tjenesteområder, og dette vil bli ytterligere forsterket i handlingsprogramperioden.

Arbeidet med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering i tråd med vedtatt omstillingsprogram vil være en hovedprioritering i perioden. Ambisjonsnivået for de øvrige prioriteringene beskrevet under vil bli tilpasset og gjennomført innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Økt deltakelse for barn og unge

Det er både et nasjonalt og lokalt ansvar å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv, og vi skal jobbe sammen for at alle barn og unge i Asker skal oppleve å høre til og ha

fremtidstro. Medborgerskap handler om å delta, og det er av stor betydning for kommunens bærekraft at alle unge har mulighet til å delta og bidra med sine ressurser. Innsatsen for å hindre utenforskap er derfor prioritert i handlingsprogramperioden.

Økonomi og prisnivå kan være en barriere for barn og unges deltakelse i kultur- og fritidsaktiviteter. For at flere barn og unge skal bli inkludert i aktiviteter på fritiden, tilbyr kommunen støtteordninger for at alle skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Dette gjelder for eksempel støtte fra Fritidskassa, tilskudd til frivillighetens solidaritetsfond eller gjennom tilbud om friplasser i kulturskolen. Det er utarbeidet en samordnet modell for fritidsaktiviteter til barn og unge som legges frem i en politisk sak høsten 2024. Fra sommeren 2024 har Asker kommune etablert en ny modell for inkludering av barn og unge i sommerferieaktiviteter. Kommunen vil prioritere disse ordningene også i 2025.

Innbyggertorgene og bibliotekene er arenaer for innbyggere i alle aldre. Særlig barn og unge trenger møteplasser som oppleves trygge, åpne og tilgjengelige, og mange barn og unge oppsøker bibliotekene og innbyggertorgene når de trenger et sted å være etter skoletid eller på fritiden ellers. I tillegg til utlån, tilbyr bibliotekene og innbyggertorgene ulike spill, aktiviteter og verksteder. Det er blant annet etablert et etter-skoletidstilbud på alle bibliotekene for å nå de barna som ikke er i SFO eller annen aktivitet etter skoletid.

Ungdomsklubbene og kulturskolen er også viktige og trygge møteplasser for barn og unge. Asker kommune har nylig gjennomført en treårig satsing på oppbygging av tjenesten Ungkultur og ungdomsklubbene. Med denne satsingen har nå alle ungdomsskoler i Asker en lokal ungdomsklubb og et lokalt tilpasset ungdomskulturtilbud fra kommunen med ulike arrangementer og aktiviteter. Tilbudet treffer spesielt ungdom i sårbare situasjoner, og ungdomsklubbene skal også fremover tilby åpne møteplasser og trygge voksne i ungdomsmiljøet. På Tofte og i Sætre er ungdomsklubben samlokalisert med kulturskolen. Det er også planlagt samlokalisering på Slemmestad.

Kulturskolen møter 2200 barn hver uke på 25 ulike steder i kommunen. I 2025 skal det blant annet jobbes videre med å utvikle gruppetilbudene, noe som kan gi plass til flere barn og redusere ventelistene innenfor dagens rammer.

Tjenesteområdene Medborgerskap og Oppvekst samarbeider om å utvikle en ny modell for kultur-SFO, hvor lærere fra kulturskolen gir ulike kurs som en integrert del av SFO-tilbudet i kommunen. Dette starter opp høsten 2024, og vil gi tilgang til kunst- og kulturopplæring for mange barn i SFO-tiden på egen skole.

Det er et mål at uteområder og anlegg for fysisk aktivitet så langt som mulig skal være tilgjengelige for alle. Asker kommune prioriterer derfor anlegg som treffer bredden, både innen idrett, friluftsliv, aktivitet og rekreasjon. I tråd med temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, tilrettelegger kommunen også for idrett på høyt nivå. Mellomromsprosjektet på Risenga er et eksempel på små aktivitets- og rekreasjonsanlegg som ligger spredt mellom de større anleggene.

Aktive lokalsamfunn er en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen, med mål om å styrke tilhørigheten og fellesskapet i lokalsamfunnet og sørge for trygge og aktive oppvekstsvilkår. Kommunen vil vurdere å styrke forutsigbarheten for Aktive lokalsamfunn, for eksempel ved å inngå en partnerskapsavtale mellom idretten og tjenesteområdene Oppvekst, Velferd og Medborgerskap.

Samskaping er et partnerskap mellom likeverdige aktører om å drive frem løsninger sammen. Tjenesteområdene Oppvekst, Velferd og Medborgerskap vil sammen sette i gang en pilot om

samskaping og medborgerskap i praksis. Piloten er knyttet til aktører i Risengaområdet, og innebærer kurs og erfaringsdeling.

Helhetlig stedsutvikling

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv har et innsatsområde for helhetlig stedsutvikling, samt strategier for økt satsing på arenaer og møteplasser der folk bor, friluftsliv, økt inkludering og tilgjengelighet, klimavennlige valg og behovstilpasset anleggsprioritering. Det skal jobbes for å etablere friluftslivsanlegg, anlegg for egenorganisert aktivitet og sosiale møteplasser i nærmiljøene og i tilknytning til signalbygg.

Kultur er viktig for lokal stedsutvikling. Kunst og kultur kan være en drivkraft i samfunnsutviklingen og skape attraktive lokalsamfunn. Dette er blant annet viktige perspektiver i utviklingen av kystbyen Slemmestad og stedsutviklingen på Dikemark. Videre vil reetablering av Holmsbu kunstmuseum være med på å skape en ny attraksjon for Holmsbu som reisemål. Dette er i tråd med handlingsplanen for reiseliv og opplevelsesnæring i Asker.

Aktivitetstilbudet på innbyggertorgene er blant annet et resultat av en økt satsing på aldersvennlig frivillighet, noe som er i tråd med temaplan for medborgerskap og temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker. Det konkrete innholdet i tilbudet på innbyggertorgene utvikles i et tempo og omfang tilpasset det enkelte innbyggertorgs utvikling og lokalmiljø. Arbeidet fortsetter i tiden fremover.

Møteplasser i nærmiljøet

Innbyggertorgene er dynamiske arenaer for samskaping og deltakelse mellom innbyggere, lag og foreninger, næringsliv og aktuelle kommunale tilbud og tjenester. Etablering av et midlertidig innbyggertorg i Spikkestad ble igangsatt i 2023. Veien videre for innbyggertorget på Spikkestad, inkludert et eventuelt boktilbud, skal avklares nærmere.

Innbyggertorgene kan benyttes gratis av frivillige og offentlige aktører som har åpne tilbud til innbyggerne. Det er også mulig å få veiledning til å opprette et arrangement. Kommunen vil sikre god kommunikasjon til innbyggerne om disse mulighetene for å øke bevisstheten om tilbudet, og tydeliggjøre innbyggertorgenes rolle som samskapingsarena og møteplass.

Biblioteket er en åpen og inkluderende møteplass for alle innbyggere på tvers av språklig, kulturell og sosial bakgrunn, alder og identitet. Språk og inkluderende tjenester er et godt utgangspunkt for å bli inkludert i lokalsamfunnet og kunne bidra til fellesskapet. Bibliotekene skaper møter mellom mennesker og gir blant annet språktrening gjennom språkkafeer, tilgang til litteratur på ulike språk og digitale tjenester. Kommunen fortsetter arbeidet med å utvikle bibliotekenes innhold i kommende periode.

Kulturskolen har utfordringer knyttet til egnethet og størrelse på undervisningslokalene for dans i Asker sentrum. I 2025 vil det derfor jobbes med å etablere mer varige løsninger for danseundervisningen.

Tilgjengelige lokaler

God tilgjengelighet til lokaler hvor man kan møtes til ulike aktiviteter er viktig for innbyggerne. Kommunens bygningsmasse tilhører lokalsamfunnet, og skal derfor være så tilgjengelig for innbyggerne som mulig. Kommunens eksisterende lokaler kan utnyttes bedre til dette formålet, og i 2024 er det gjort et stort arbeid for å forenkle og harmonisere tilgangen til kommunale lokaler. Av ressurshensyn avvikles ordningen med kommunale tilsynsvakter ved enkelte skoler, og det er arbeidet med å etablere nye

systemer som kan sikre fortsatt god tilgang til disse lokalene. Kommunen vil i 2025 fortsette iverksettingen av nye rutiner og systemer, samt installere digitale låsesystemer ved skoler som har hatt tilsynsvakter. I 2025 vil enda flere lokaler bli tilgjengelige i selvbetjeningsløsningen (Bookup) for booking av lokaler.

Alle i aktivitet

Tildeling av tilskudd til lag og foreninger er en viktig del av kommunens arbeid for å tilrettelegge for aktivitet for innbyggerne, og det er viktig at kommunen sørger for at tilskudd tildeles på en måte som gir best mulig nytte for lokalsamfunnet. Kommunen arbeider stadig med å forbedre og forenkle prosessen knyttet til søknad og tildeling av tilskudd, og vil fortsette dette arbeidet også i 2025.

For å sikre et likeverdig tilbud, tilrettelegger kommunen for forebyggende, helsefremmende og inkluderende tjenester innen friskliv, tilrettelagte fritidsaktiviteter og folkehelse i hele kommunen. Kommunen tilrettelegger også for økt fysisk aktivitet og deltakelse ved drift av idrettsarenaer, svømmehaller og arenaer for egenorganisert aktivitet. Gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv gjennom utlånsordningen BUA gjør ulike former for aktivitet tilgjengelig for flere. BUA-ordningen videreføres i perioden.

Friluftsliv er en viktig kilde til bedre helse og høyere livskvalitet, og er gratis og tilgjengelig for alle. Asker kommune har utarbeidet et strategisk dokument som viser stier, turveier, løyper og sykkelstier i Asker, og som inneholder prinsipper for å ivareta og utvikle friluftslivets ferdselsårer i et langsiktig og bærekraftig perspektiv. Arbeidet skal følges opp fra 2025. Det legges opp til tett samarbeid med lag og foreninger i realiseringen av tiltakene.

I 2025 markerer Asker kommune friluftslivets år i samarbeid med lag og foreninger. Kommunen prioriterer å synliggjøre og forsterke aktiviteter som allerede eksisterer, med mål om å skape begeistring for et naturvennlig friluftsliv og senke terskelen for å delta.

Påvirkningsmuligheter

Arenaer hvor innbyggerne kan delta, bli sett og hørt, mene, diskutere og ha dialog kan bidra til å bygge politisk mestringstro og styrke forståelsen av egne muligheter til å kunne påvirke og gjøre noe. Dette styrker demokratiforståelsen og motvirker krefter som kan sette demokratiet under press.

Kommunestyret vedtok i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert som frittstående foreninger av innbyggerne selv. Arbeidet med å etablere områdeforaene startet høsten 2023, og kommunen tilrettelegger for at de skal være i full drift fra høsten 2024. Områdeforaene gir innbyggere i alle lokalområder et nærdemokratisk tilbud som skal bidra til at innbyggerne kommer tidligere inn i saker og får reell påvirkningsmulighet. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom lokalområdet og kommunen.

Kultur hele livet

Kunst og kultur er viktig for livskvalitet, trivsel og god helse. Temaplan for kultur og andre politiske beslutninger danner grunnlaget for valg av modeller, videre arbeid med harmonisering av avtaler, økonomi, tilskudd og tildeling av arenatid, samt videreutvikling av ungdomsklubbtilbudet, bibliotekene og tilbudene i kulturskolen.

Bibliotekene er et tilbud for alle, og skal blant annet tilby aktuell formidling og være et sted for studier, refleksjon og arrangementer. I perioden vil det bli lagt vekt på å utvikle tjenestene til barn, unge og eldre, og å fortsette arbeidet med å nå ut til nye brukere.

Kulturskolen drifter Den kulturelle spaserstokken, som er en ordning som inkluderer kulturopplevelser både på bo- og omsorgssentre, innbyggertorg og kulturarenaer. Den kulturelle spaserstokken legger til rette for kulturtreff for eldre i samarbeid med innbyggertorgene, tjenesteområde Velferd, eldrerådet og frivilligheten. Spaserstokken favner også musikkterapitilbud og demenskor for seniorer. Eventuell videreføring av prøveprosjekt med demenskor avklares i politisk sak høsten 2024. Samarbeidspartene er Asker Demensforening, kulturskolen, tjenesteområde Velferd, Røde Kors, NaKuHel og lokalt næringsliv. Det skal i perioden legges frem en helhetlig sak om Den kulturelle spaserstokken og musikkterapitilbudet.

Kommunen følger opp flere av strategiene i temaplan for kultur og temaplan for oppvekst gjennom samarbeid mellom tjenesteområdene Medborgerskap og Oppvekst. Det gjennomføres blant annet flere pilotprosjekter på området, og tjenesteområdene Oppvekst og Medborgerskap vil i perioden videreutvikle faste og varige samarbeid med mål om å skape bedre sammenheng mellom ulike arenaer i barn og unges hverdag.

Den kulturelle skolesekken sørger for at alle skoleelever i Norge får oppleve profesjonell kunst og kultur. Asker er en av få kommuner som har status som direktekommune, og som derfor produserer og programmerer egne tilbud i tett dialog med skolene og kommunens kulturinstitusjoner. Asker kommune har i tillegg utviklet en ny og innovativ modell for Den kulturelle barnehagesekken. Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle barnehagesekken treffer alle kommunens barn i barnehage og grunnskole hvert år. Det ble inngått samarbeidsavtale om Den kulturelle barnehagesekken mellom barnehagene, kulturliv og kulturskolen våren 2024. Ordningene skal evalueres i 2025-2026.

Kulturskolens fordypnings- og talentprogram er godt etablert i musikk og dans, og er under utvikling i teater og visuell kunst. I en oppstartsfase er disse finansiert gjennom nasjonale tilskuddsordninger, i samarbeid med andre kommuner og høyere kunstfaglige utdanningsinstitusjoner. I 4. kvartal 2024 eller 1. kvartal 2025 skal det fremmes sak om elevbetaling i fordypningsprogrammene med tanke på videre finansiering av disse.

Asker kommune overtar Holmsbu kunstmuseum, og vil etablere en ordning for bærekraftig drift i samarbeid med Museene i Akershus og frivillige. Asker kommune vil i perioden også vurdere mulighetene for å harmonisere ansvar, praksis, formidling og bevaring av de lokalhistoriske arkivene og samlingene fra de tre tidligere kommunene.

Bærekraftige lokalsamfunn

Kommunen arbeider med å utvikle bærekraftige, inkluderende, trygge og motstandsdyktige lokalsamfunn i Asker. For å lykkes med dette, samarbeider Asker kommune tett med innbyggere, frivillige aktører og andre interessenter i Askersamfunnet.

Det har en stor miljømessig effekt å ha anlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene. Transportbehovet reduseres ved at innbyggerne kan sykle eller gå til aktiviteten, og lokalsamfunnet styrkes ved at anleggene blir naturlige møteplasser i nærmiljøet. Gratis utlån av utstyr gjennom BUA-ordningen fremmer gjenbruk og gir flere mulighet til å delta. Kommunen følger opp handlingsplan mot plast, spesielt gjennom tiltak rundt kunstgressbaner og oppfølging av EUs forbud mot mikroplast i kunstgress.

Ved å øke oppmerksomheten knyttet til ombruk og klimavennlig mat i idretten, vil klimafotavtrykket fra lag og foreninger kunne reduseres betraktelig. Asker kommune og Asker idrettsråd samarbeider om et prosjekt med dette som mål, noe som illustrerer at frivilligheten spiller en stor rolle for at Asker skal bli et mer bærekraftig lokalsamfunn. Asker kommune fortsetter å støtte frivillighetens innsats i dette arbeidet, for eksempel gjennom samarbeid med idretten om bærekraft og klimaklok idrett.

Driftsbudsjett

Tjenesteområde Medborgerskap er budsjettmessig inndelt i fem programområder som vil være grunnlag for økonomistyring og -rapportering. Programområdene er Innbyggerdialog og frivillighet, Bibliotekene, Kulturskolen, Kulturliv og kirke, samt Idrett og friluftsliv.

Tabellen viser fordeling av budsjettet på programområder.

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bibliotekene	33 513	33 513	33 513	33 513
Idrett og friluft	72 395	72 395	72 395	72 395
Innbyggerdialog og frivillighet	40 084	34 084	34 084	34 084
Kulturliv og kirke	142 003	130 226	130 226	130 226
Kulturskolen	38 136	38 136	38 136	38 136
Totalsum	**326 131**	**308 354**	**308 354**	**308 354**

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	**327 349**	**327 349**	**327 349**	**327 349**
Sum Tekniske justeringer	**14 021**	**12 821**	**12 821**	**12 821**
Tidligere vedtatte tiltak				
Sum Tidligere vedtatte tiltak	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**14 021**	**12 821**	**12 821**	**12 821**
Konsekvensjustert ramme	**341 370**	**340 170**	**340 170**	**340 170**
Omstilling og effektivisering				
Endre innbyggertorgstrukturen	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Endret bibliotektilbud	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Generell omstilling og effektivisering - Medborgerskap	-6 789	-9 566	-9 566	-9 566
Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke	-8 600	-12 000	-12 000	-12 000
Sum Omstilling og effektivisering	**-22 389**	**-33 566**	**-33 566**	**-33 566**
Nye tiltak				
Demenskor - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	500	500	500	500
Finansiering av vedlikehold av kirkene - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24	1 250	1 250	1 250	1 250
Tilskudd Dikemark kunsthall	300	0	0	0
Økte pensjonsutgifter kirken	5 100	0	0	0
Sum Nye tiltak	**7 150**	**1 750**	**1 750**	**1 750**
Nye tiltak og realendringer	**-15 239**	**-31 816**	**-31 816**	**-31 816**
Ramme 2025-2028	**326 131**	**308 354**	**308 354**	**308 354**

Omstilling og effektivisering

Endre innbyggertorgstrukturen
Asker kommune har i dag åtte innbyggertorg. For å sikre en bedre ressursutnyttelse, er det behov for å gjøre endringer i innbyggertorgstrukturen.

Heggedal, Sætre og Holmen innbyggertorg videreføres med varierte funksjoner. Tofte, Borgen og Slemmestad innbyggertorg nedskaleres til et mindre antall funksjoner. Innbyggertorget i Asker sentrum videreføres kun med innbyggerservice-funksjoner. Spikkestad innbyggertorg, som har vært under planlegging, videreføres ikke.

Tiltaket gir en innsparing på 5 mill. kroner i 2025, økende til 10 mill. kroner videre i perioden. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Endret bibliotektilbud
For å sikre en bedre ressursutnyttelse, er det behov for å gjøre endringer i bibliotekstrukturen. Midtbygda bibliotek avvikles fra 2025. I tillegg blir det mindre endringer i bibliotekenes åpningstider. Tiltaket gir en årlig innsparing på 2 mill. kroner. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Generell omstilling og effektivisering - Medborgerskap
Som en del av omstillingsprogrammet, gjennomfører alle tjenesteområder flere tiltak knyttet til løpende effektivisering, økt produktivitet og bemanningstilpasning som ligger innenfor kommunedirektørens fullmakt. Fordelingen av denne omstillingen på tjenesteområdene er basert på en vekting mellom følgende kriterier:

- KOSTRA-analyse av teoretisk handlingsrom
- Antall årsverk
- Brutto budsjettramme (eksklusive vann-, avløps- og renovasjonsområdet)

Tjenesteområde Medborgerskap får en redusert driftsramme på 6,8 mill. kroner. Omstillingstiltakene innebærer blant annet bemanningstilpasning, redusert kjøp av varer og eksterne tjenester, økte inntekter og generell effektivisering av driften. Tjenesteområdet har et variert tjenestetilbud, og vil vurdere tiltak for å tilpasse kvalitet og omfang til justerte økonomiske rammer. I tillegg arbeides det med tiltak for å sikre en mer effektiv utnyttelse av ressurser på tvers av virksomheter.

Omstillingsbeløpet fordeles slik på programområdene.

Programområde	Beløp i hele 1 000 kr
Innbyggerdialog og frivillighet	0
Bibliotekene	0
Kulturskolen	1 122
Kulturliv og kirke	847
Idrett og friluftsliv	4 820

Redusere tilskudd til frivillighet, kultur, idrett og kirke
Asker kommune har en rekke ulike tilskuddsordninger som skal tilrettelegge og stimulere til frivillighet, kultur og idrett. Dette gjelder både faste tilskudd til organisasjoner, søkbare tilskudd og tilskudd til Asker kirkelige fellesråd.

Tilskuddsrammen vil fra 2025 bli redusert. Tiltaket gir en innsparing på 8,6 mill. kroner i 2025, økende til 12 mill. kroner videre i perioden. Budsjettrammen justeres i tråd med dette.

Nye tiltak

Demenskor - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
I K-sak 25/24 ble det vedtatt å bevilge 250 000 kroner i prosjektstøtte for andre halvår 2024 til demenskor for hjemmeboende. Prosjektet er inspirert av NRK serien «Demenskoret» hvor forskningen tyder på at tilrettelagt korsang har potensial til å gi bedre helse og livskvalitet til personer med demens. Tiltaket har også som mål å være god avlastning og støtte for de pårørende med et godt faglig tilbud. Prosjektet får varig helårsvirkning fra 2025. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Finansiering av vedlikehold av kirkene - 1. tertialrapport 2024 K-sak 25/24
Asker kirkelige fellesråd har behov for økt bevilgning til finansiering av vedlikehold av kirkene. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Tilskudd Dikemark kunsthall
Ved kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2025-2028 (k-sak 83/24) ble det vedtatt å bevilge 0,3 mill. kroner til tilskudd til Dikemark kunsthall i 2025. Budsjettrammen justeres i henhold til dette.

Økte pensjonsutgifter kirken
Asker kirkelige fellesråd har behov for økt bevilgning til finansiering av økte pensjonsutgifter. Budsjettet styrkes i henhold til dette.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Medborgerskap													
Forskuttering av spillemidler	LØPENDE		5 000	10 000	10 000	10 000	35 000	0	0	0	0	0	0
Idrett - ny sklie Risenga svømmehall	2025	7 000	7 000	0	0	0	7 000	0	0	0	0	0	0
Idrett - inventar og utstyr	LØPENDE		1 000	2 000	2 000	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Idrett - Ispreppareringsmaskiner	2027	4 500	1 500	1 500	1 500	0	4 500	0	0	0	0	0	0
Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole	2025	157 688	18 400	3 404	0	0	21 804	0	0	0	0	0	0
Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole	2024	156 004	14 214	0	0	0	14 214	0	0	0	0	0	0
Idrett - ny prepareringsmaskin Vardåsen skisenter	2025	5 000	5 000	0	0	0	5 000	0	0	0	0	0	0
Idrett - Parkering Dikemark idrettsanlegg	2025	3 000	3 000	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0
Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	LØPENDE		3 500	7 000	7 000	7 000	24 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Innbyggertorg - Slemmestad - inventar og utstyr	2027	10 000	0	0	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0
Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	2026	39 257	4 800	2 300	0	0	7 100	0	0	0	0	0	0
Kirke - kirkelige investeringer	LØPENDE		3 500	7 000	7 000	7 000	24 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Kirke - ny gravlund	2036	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33 000
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	2032	29 000	0	0	0	0	0	0	-0	21 700	5 500	0	0
Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkleranlegg Holmsbu kirke	LØPENDE		4 100	3 200	0	0	7 300	0	0	0	0	0	0
Kirke - tiltak gravferd	LØPENDE		2 000	1 500	1 500	1 500	6 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Koordineringspott anlegg for friluftsaktivitet	LØPENDE		250	500	500	500	1 750	500	500	500	500	500	500
Koordineringspott idrettsbygg	LØPENDE		4 000	8 000	8 000	8 000	28 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Koordineringspott kulturarenaer	LØPENDE		2 000	4 000	4 000	4 000	14 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Koordineringspott kulturminnebygg	LØPENDE		3 500	7 000	7 000	7 000	24 500	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Kultur - inventar til kulturlokaler	LØPENDE		1 500	3 000	3 000	3 000	10 500	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Kultur - kunst i offentlig rom	LØPENDE		500	1 000	1 000	1 000	3 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum Økonomiplan	Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	**Ferdig år**	**Brutto prosjektutgift**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2025-28**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	LØPENDE		500	1 000	1 000	1 000	3 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole	2028	5 500	0	0	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
LED-belysning kommunale anlegg	LØPENDE		250	500	500	500	1 750	500	500	500	500	500	500
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	2028	29 300	0	0	2 000	25 800	27 800	0	0	0	0	0	0
Sum Medborgerskap		**546 249**	**85 514**	**62 904**	**66 000**	**81 300**	**295 718**	**42 500**	**42 500**	**64 200**	**48 000**	**42 500**	**75 500**

Forskuttering av spillemidler
Det er vedtatt 5 mill. kroner i 2025 og 10 mill. kroner i årene 2026-2028 til forskuttering av spillemidler.

Idrett - ny sklie Risenga svømmehall
Det avsettes 7 mill. kroner til ny sklie som erstatter en 20 år gammel sklie. Risenga, som er et badeland, har krav til sklie ifølge mva-regelverket.

Idrett - inventar og utstyr
Det er vedtatt 1 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer i inventar og utstyr i idrettshaller og idrettsanlegg.

Idrett - Ispreppareringsmaskiner
Det avsettes 1,5 mill. kroner årlig til nye ispreppareringsmaskiner i perioden 2025-2027. Det byttes ut en hvert år i Holmen ishall, Askerhallen og på Risenga kunstis.

Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole
Det er inngått intensjonsavtale med Viken fylkeskommune om at Asker kommune skal bygge ny idrettshall ved Nesbru videregående skole. Fylkeskommunen skal være leietaker og bidrar med 40 prosent av finansieringen. Prosjektet er estimert til 157,7 mill. kroner inkludert prisstigning. Bygget ferdigstilles i løpet av 2024.

Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole
Det er inngått intensjonsavtale med Viken fylkeskommune om at Asker kommune skal bygge ny idrettshall ved Røyken videregående skole. Fylkeskommunen skal være leietaker og bidrar med 40 prosent av finansieringen. Prosjektet er estimert til 156 mill. kroner inkludert prisstigning. Bygget ferdigstilles høsten 2024.

Idrett - ny prepareringsmaskin Vardåsen skisenter
Det avsettes 5 mill. kroner til ny prepareringsmaskin.

Idrett - Parkering Dikemark idrettsanlegg
Det er i F-sak 60/24 vedtatt 3 mill. kroner til opparbeidelse av utfartsparkeringsplass ved Dikemark idrettsanlegg, som vil dekke behov ved besøk til friluftsområder, skiløypenett, turskøytebane, badeplass og til idrettsanlegget.

Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i 2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 for å følge opp prioriterte mindre investeringstiltak i temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Innbyggertorg - Slemmestad - inventar og utstyr
Det er behov for mer inventar og utstyr til det permanente innbyggertorget i Slemmestad. Det avsettes 10 mill. kroner til dette i 2027.

Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke
Det er tidligere avsatt midler til istandsettelse av Hurum kirke. Det avsettes ytterligere 5,3 mill. kroner for å fullfinansiere prosjektet med ferdigstillelse i 2026. Asker kommune har med dette totalt avsatt 39,3 mill. kroner til prosjektet.

Kirke - kirkelige investeringer
Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i 2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 til mindre rehabiliteringsprosjekter i kirkene.

Kirke - ny gravlund
Gravferdsloven setter krav om at kommunen til enhver tid skal ha ledige graver for minst tre prosent av kommunens innbyggere. Det ble i 2019 avsatt 1 mill. kroner til mulighetsstudie for ny gravlund. Estimert budsjett er 100 mill. kroner med planlagt ferdigstillelse i perioden 2036. Det er nå vedtatt at gravlunden lokaliseres til Morberg i nærheten av Torvbråten skole.

Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke
Det er vedtatt å etablere ny urnelund ved Vardåsen kirke. Det avsettes 29 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2032.

Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkleranlegg Holmsbu kirke
Det er tidligere avsatt midler til istandsettelse av Holmsbu kirke, inkludert nytt sprinkleranlegg. Det avsettes ytterligere 7,3 mill. kroner i årene 2025 og 2026 for å fullfinansiere prosjektet med ferdigstillelse i 2026.

Kirke - tiltak gravferd
Det er vedtatt 2 mill. kroner i 2025 og 1,5 mill. kroner årlig fra 2026 til tiltak for gravferd, inkludert utstyr til kirkegårdsdriften.

Koordineringspott anlegg for friluftsaktivitet
Det er vedtatt 0,25 mill. kroner i 2025 og 0,5 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for anlegg for friluftsaktivitet. Det skal blant annet etableres en padleled med kajakkstativer og padlehuker, opprettes båtplasser, gapahuker og aktivitetselementer ved friluftsanlegg med mer.

Koordineringspott idrettsbygg
Det er vedtatt 4 mill. kroner i 2025 og 8 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for idrettsbygg. Midlene benyttes til mindre byggtekniske tiltak i idrettsbyggene.

Koordineringspott kulturarenaer
Det er vedtatt 2 mill. kroner i 2025 og 4 mill. kroner årlig fra 2026 til koordineringspott for kulturarenaer. Midlene benyttes til mindre byggtekniske tiltak i kulturbyggene. Tilrettelegging for innbyggertorg blir gjennomført gjennom egne prosjekter og bevilgninger.

Koordineringspott kulturminnebygg
Det er vedtatt 3,5 mill. kroner i 2025 og 7 mill. kroner årlig fra 2026 til investeringer i kommunale kulturminnebygg.

Kultur - inventar til kulturlokaler
Det er vedtatt 1,5 mill. kroner i 2025 og 3 mill. kroner årlig fra 2026 til utskifting av inventar i kulturhuset og andre kulturlokaler.

Kultur - kunst i offentlig rom
Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til kunst i offentlig rom.

Kulturskolen - instrumenter og utstyr
Det er vedtatt 0,5 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner årlig fra 2026 til nye instrumenter og utstyr til kulturskolen.

Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole
Det er tidligere bevilget 2,5 mill. kroner som er benyttet til en mulighetsstudie for fremtidig kulturskole på Østre Asker gård og Rådhusparken (barnehagetomt mm.) Midler til videre detaljregulering er lagt inn med 3 mill. kroner i 2028.

LED-belysning kommunale anlegg
Det er vedtatt 0,25 mill. kroner i 2025 og 0,5 mill. kroner årlig fra 2026 til årlig rehabilitering av LED-belysning i kommunale anlegg.

Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset
Formannskapet vedtok i sak 70/22 en antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus. Estimert budsjett er 29,3 mill. kroner inkludert prisstigning. Prosjektet ferdigstilles i 2028.

Brutto investeringer per år

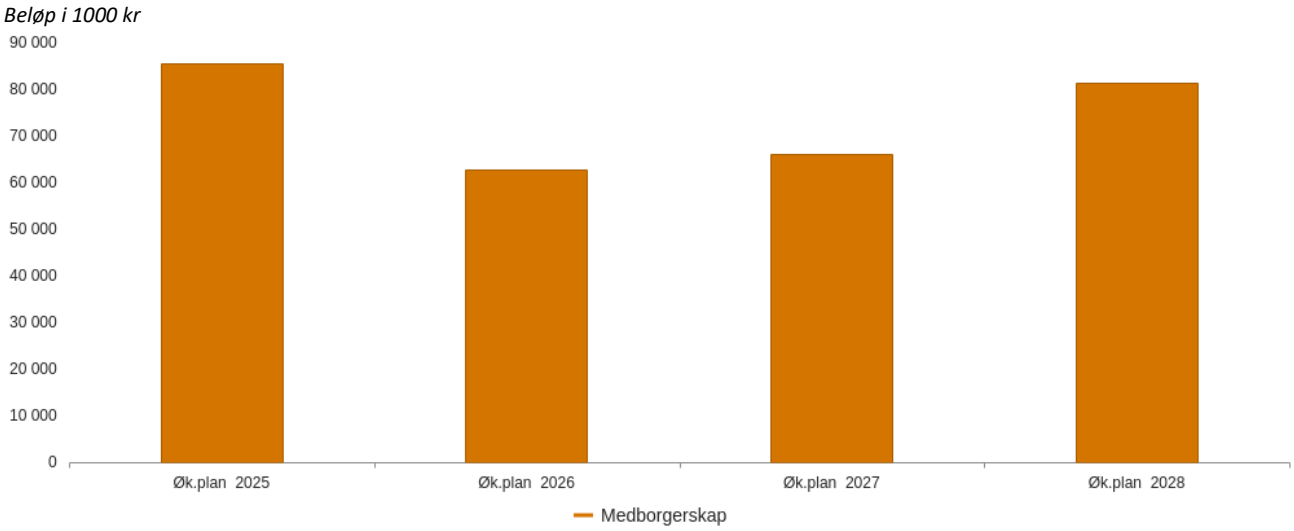

Gebyrer

Gebyrer og brukerbetalinger justeres normalt hvert år. Endringer i gebyrer og brukerbetalinger kan være basert på følgende:

- Kommunal deflator 4,1 prosent i 2025
- Selvkostkalkyle der hvor dette kreves i lov og forskrift
- I henhold til lov og forskrift, hvor det justeres fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet

Med kommunal betalingstjeneste menes gebyr/avgift/pris/egenandel og lignende som kreves for en lovpålagt kommunal servicetjeneste. For flere lovpålagte tjenester er det hjemlet i særlov at kommunestyret må selv vedta gebyrregulativet. Flere kommunale betalingstjenester har selvkost som øvre grense for hva som lovlig kan kreves i gebyr. Andre kommunale betalingstjenester er regulert av staten i form av vedtatte maksimal- eller minimumssatser, eller som påbudte satser.

Det legges opp til at enkelte gebyrer og brukerbetalinger vedtas administrativt. Det kan forekomme noen strukturelle endringer for noen av gebyrene i listen. Det kan være nye tilbud for å kunne konkurrere med øvrige tilbydere, eller harmonisering og forenkling av listen. For disse skal kommunestyret selv vedta prinsipp for fastsettelsen. Som hovedregel foreslås det at disse justeres årlig med deflator. Dette gjelder blant annet:

- Utleie og bortfeste av kommunale eiendommer
- Baneleie for idrettshaller og idrettsanlegg
- Billettpriser i kommunale anlegg
- Vaksinasjon

Asker kommune må gjennom en stor omstilling på grunn av endrede økonomiske rammebetingelser. Noen av omstillingstiltakene gjelder endring i prisnivå for noen gebyrer og brukerbetalinger. Forslagene i gebyrlisten baserer seg på kommunedirektørens anbefalte omstillingstiltak. Endring i omstillingstiltakene som omhandler nivå av gebyr, kan dermed føre til endringer i gebyrer og brukerbetalinger som er i vedlegget.

Praktisk bistand i hjemmet

Brukerbetaling for praktisk bistand i hjemmet reguleres av forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det foreslås en økning i timespris fra 477 kroner til 497 kroner som svarer til den forventede lønnsveksten i statsbudsjettet. Det foreslås en fortsatt skjerming/betalingsfritak dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2,5G.

Kostpenger i omsorgsboliger for eldre

På grunn av prisutviklingen foreslås det en økning av månedsbeløpet med 25 prosent, fra 4 800 kroner per måned til 6 000 kroner per måned. Kostpenger i bolig med heldøgns bemanning inkluderer standard husholdnings- og toalettartikler, vask av tøy, sengetøy, håndklær i tillegg til full kost. Dette tilsvarer en dagspris på 200 kroner. For kost/bofellesskap med heldøgnsomsorg, men hvor beboer kun delvis har felles husholdning, faktureres det i henhold til faktisk forbruk.

Trygghetsalarm

Det foreslås en egenbetaling på 505 kroner per måned ved inntekt over 2,5G, som er likt med forslaget til Bærum kommune. Det faktureres ikke for installasjon.

Vaksine- og konsultasjonspriser ved avdeling Vaksinasjon og smittevern

Det foreslås at konsultasjonsprisene videreføres med kommunal deflator. Vaksineprisene følger kostpris fra Folkehelseinstituttet.

Tjenester utført av Asker kirkelige fellesråd

Vedtas av Asker kommune

Kremasjon

Det foreslås å øke avgiften for kremasjon fra 2 405 kroner til 3 800 kroner. Prisen for kremasjon til innbyggerne er da på nivå med forslaget til Bærum kommune. Det innebærer fortsatt en subsidie fra Asker kommune, da Bærum kommune fakturerer 8 500 kroner per kremasjon fra andre kommuner.

Festeavgift

Det foreslås å øke festeavgift fra 345 kroner per år til 415 kroner per år, noe som er på nivå med forslaget til Bærum kommune.

Vedtas av Asker kirkelige fellesråd

Stell av grav og beplantning

Det foreslås en økning høyere enn deflator innenfor disse kategoriene. Prisene for disse tjenestene har tidligere ligget under kost- og markedspris.

Parkering

Det foreslås å øke høy sats fra 45 kroner til 50 kroner og pendlerparkering fra 45 kroner til 50 kroner per dag. Det foreslås samtidig å øke avgiftsperioden med en time på kvelden fra kl. 19.00 til kl. 20.00.

Renovasjon

Renovasjonsgebyrene for en gjennomsnittlig husholdning vil med forslaget øke med 7 prosent. Dette er i underkant av prisutviklingen i næringen og nødvendig av hensyn til kostnadsdekning.

Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, septik, feie- og tilsynstjenester

Selvkostområdene skal beregnes i henhold til lov, forskrifter og retningslinjer som gjelder for de ulike områdene. Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare den samlede merkostnaden ved å produsere tjenesten. Det vises til vedlegg «Gebyrliste» for utdypende beskrivelser for disse områdene.

For 2025 foreslås det at årsgebyrene for vann og avløp økes med henholdsvis 10,8 prosent og 10,1 prosent for å balansere selvkostregnskapet. Kostnadsnivået er fremdeles preget av renteøkning og prisvekst, samt uinndekket underskudd fra 2023 som skyldes inntektssvikt.

Samtidig så foreslår regjeringen å redusere merverdiavgiftssatsene på vann og avløp fra 25 til 15 prosent. Det tas sikte på at den reduserte satsen kan gjelde fra 1. mai 2025. Tiltaket har ingen økonomisk konsekvens for kommunen, men vil gi en positiv effekt for innbyggerne.

Den reelle økningen i gebyrene på vann og avløp, inklusive moms, vil derfor være 2 prosent i 2025.

Det foreslås en økning på 7 prosent på feiegebyret og en økning på 10 prosent for tilsynsgebyret for 2025.

Organisasjon, styring og utvikling

Vigsel

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Vielser på rådhuset hvor minst en av partene har folkeregistrert adresse i Asker i kontortiden		Gratis	Gratis				
Vigsel på rådhuset i kontortid hvor ingen av partene har folkeregistrert adresse i Asker		0	1 000	1 000	0%	↘	
Vigsel utenom kontortid dersom en vigsler har anledning		0	2 500	2 500	0%	↘	

Oppvekst

Asker kommune følger makspris fastsatt i Statsbudsjettet. Regjeringen nedjusterte maksimalprisen for 2024 fra 3000 kroner til 2000 kroner med virkning fra august 2024. Regjeringen foreslår at maksimalprisene for en barnehageplass holdes uendret på 2000 kroner per måned i 2025. Redusert plass følger antall timer. Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Kostpenger kommer i tillegg og skal beregnes til selvkost for den enkelte barnehage.

Redusert foreldrebetaling etter søknad: Kommunen følger gjeldende regler når det gjelder gratis kjernetid og redusert foreldre betaling for familier med lav inntekt.

Foreldre med barn i 1., 2. og 3. trinn er gitt rett til 12 timer gratis skolefritidsordning (SFO) hver uke. Foreldre til barn i SFO får tilbud om gratis SFO hvis de har inntekt under tre ganger folketrygdens grunnbeløp (3G). Videre har alle foreldre til barn i SFO rett til moderasjon hvis oppholdsbetalingen overstiger fem prosent av husholdningens inntekt.

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
3 dager per uke	kr/mnd	1 200	1 200	0	0%	↘	
4 dager per uke	kr/mnd	1 600	1 600	0	0%	↘	
5 dager per uke	kr/mnd	2 000	2 000	0	0%	↘	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Halv plass	kr/mnd	1 000	1 000	0	0%	↘	
Søskenmoderasjon 30 % for 2. barn	kr/mnd	30 %	30 %				
Søskenmoderasjon 50 % for 3. barn eller flere barn	kr/mnd	50 %	Gratis				

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer.

Skolefritidsordning 1. til 3. trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
2 dagers plass	kr/mnd	Gratis	Gratis				
3 dagers plass	kr/mnd	463	482	19	4%	↗	
4 dagers plass	kr/mnd	1 235	1 286	51	4%	↗	
5 dagers plass	kr/mnd	1 931	2 010	79	4%	↗	
Enkeltdager	kr/dag	170	177	7	4%	↗	
Feriedager	kr/dag	204	212	8	4%	↗	
Gratis plass (2,5 timer rett etter skoleslutt)	kr/mnd	Gratis	Gratis				
Kun morgenplass (5 dager i uken)	kr/mnd	Gratis	Gratis				

Skolefritidsordning 4. trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
2 dagers plass	kr/mnd	1 545	1 608	63	4%	↗	
3 dagers plass	kr/mnd	2 316	2 411	95	4%	↗	
4 dagers plass	kr/mnd	3 088	3 215	127	4%	↗	
5 dagers plass	kr/mnd	3 860	4 018	158	4%	↗	
Enkeltdager	kr/dag	284	296	12	4%	↗	
Feriedager	kr/dag	342	356	14	4%	↗	
Kun morgenplass (5 dager i uken)	kr/mnd	1 366	1 422	56	4%	↗	

Velferd

Brukerbetalinger innen tjenesteområde Velferd reguleres av forskrift om egenandeler for kommunale helse og omsorgstjenester.

Brukerbetaling for praktisk bistand i hjemmet reguleres i forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester. Selvkost er øvre grense for egenandel. Kommunedirektøren foreslår en endring i timespris fra kroner 477 til kroner 497 i henhold til forventet lønnsvekst i Statsbudsjettet 2024. Kommunedirektøren foreslår en fortsatt skjerming/betalingsfritak dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2,5 G.

Kostpenger i bolig med heldøgns bemanning inkluderer standard husholdnings- og toalettartikler, vask av tøy, sengetøy og håndklær i tillegg til full kost. På grunn prisutviklingen foreslår kommunedirektøren av månedsbeløpet økes med 25 prosent, fra kroner 4800 per måned til kroner 6000 per måned fra 1.1.2025. Månedsbeløpet vil da tilsvare en dagspris på kroner 200. For kost i bolig/bofellesskap med heldøgnsomsorg, men hvor beboer kun delvis har felles husholdning, faktureres det i henhold til faktisk forbruk.

Kommunedirektøren foreslår en egenbetaling på kroner 505 per måned ved inntekt fra 2,5G, samme nivå som Bærum kommune. Det faktureres ikke for installasjon..

Kommunedirektøren foreslår at konsultasjonsprisene videreføres med kommunal deflator. Vaksineprisene er i henhold til kostpris fra Folkehelseinstituttet.

Institusjonsopphold

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dag -/nattopphold, iht. forskriftenes makspris*		110	115	5	5%	↗	
Dagsenter eldre inkl. transport, iht. forskriftenes makspris*	per dag	110	115	5	5%	↗	
Korttidsopphold rehabilitering, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk		ihht forskriftens makspris	ihht forskriftens makspris				
Korttidsopphold rehabilitering, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	per døgn	193	200	7	4%	↗	
Korttidsopphold, over 60 døgn per år beregnes etter langtidsopphold regelverk		Ja	Ja				
Korttidsopphold, per døgn inntil 60 døgn, iht. forskriftenes makspris*	per døgn	193	200	7	4%	↗	
Langtidsopphold i institusjon		ihht forskriftens makspris	ihht forskriftens makspris				
Opphold på trygghetsavdeling ved Risenga bo og omsorgssenter	per døgn	235	245	10	4%	↗	

* Forskrift om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester. Satser fastsettes i forbindelse med statsbudsjettet.

Konsultasjon vaksinering

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Familiekonsultasjon generell, makspris pr familie - voksne over 16 år	per konsultasjon	310	323	13	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Familiekonsultasjon reise, makspris pr familie - voksne over 16 år	per konsultasjon	835	869	34	4%	↗	
Generell vaksinekonsultasjon - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Generell vaksinekonsultasjon - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Ordre pr. telefon på Dukoral (+ vaksinepris) - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Reisevaksine 1.konsultasjon (ny reise) - voksne over 16 år	per konsultasjon	260	271	11	4%	↗	
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - barn 0-16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	
Reisevaksine 2.konsultasjon/påfyll - voksne over 16 år	per konsultasjon	155	161	6	4%	↗	

Kostabonnement

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Full kost i bolig med heldøgns bemanning	per måned	4 800	6 000	1 200	25%	↗	

Inkluderer standard husholdnings- og toalettartikler, vask av tøy, sengetøy og håndklær i tillegg til full kost. Prisen tilsvarer en dagspris på 200 kroner. For kost i bolig/bofellesskap med heldøgnsomsorg, men hvor beboer kun delvis har felles husholdning, faktureres det i henhold til faktisk forbruk.

Kostabonnement

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dessert (hjemmeboende og dagbrukere)	per måltid	20	21	1	5%	↗	
Frokost/kvelds (dagtilbud)	per måltid	70	73	3	4%	↗	
Porsjonsmiddag (hjemmeboende og dagbrukere)	per måltid	100	104	4	4%	↗	

Praktisk bistand i hjemmet

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Timepris	per time	477	497	20	4%	↗	Årlig inntekt under 2,5G - ingen egenbetaling

Årlig inntekt 2,5G-3G betaler for maks 2 timer per måned. Årlig inntekt 3G-4 G betaler for maks 3 timer per måned. Årlig inntekt mellom 4G-5G betaler for maks 6 timer per måned. Årlig inntekt over 5 G betaler for maks 8 timer per måned

Smittevern og diverse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Etterregistreringer av vaksiner		50	50	0	0%	↘	
Girogebyr (avgift til tjenesteleverandør)		71	71	0	0%	↘	
Tuberkulosekontroll		Gratis	Gratis				
Ubenyttet timeavtale (voksen/med flere barn)		250	250	0	0%	↘	
Utsteding av vaksinasjonsbøker (utenom konsultasjon)		150	150	0	0%	↘	
Vaksine og konsultasjon etter smittehendelse		Gratis	Gratis				

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
GPS lokaliseringsteknologi (selvkost)		165	0	-165	-100%	↘	
Installasjon - engangsbetaling		1 300	0	-1 300	-100%	↘	utgår
Årlig inntekt 2,5G og over (selvkost)	per måned	490	505	15	3%		

Vaksinepriser

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Covid 19 (Comirnaty Pfizer)		Gratis	Gratis				
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Grunnvaksine – Tetravac)		380	380	0	0%	↘	
Difteri, stivkrampe og kikhoste, polio. (Påfyll – Boostrix polio)		330	335	5	2%	↘	
Gulfeber (Stamaril)		450	455	5	1%	↘	
Helvetesild, herpes zoster (Shingrix)		1 995	1 995	0	0%	↘	
Hepatitt A (Barnevaksine)		320	410	90	28%	↗	
Hepatitt A (Voksenvaksine)		380	495	115	30%	↗	
Hepatitt A+B (Barnevaksine – Twinrix)		470	525	55	12%	↗	
Hepatitt A+B (Voksenvaksine – Twinrix)		600	725	125	21%	↗	
Hepatitt B (Barnevaksine)		270	325	55	20%	↗	
Hepatitt B (Voksenvaksine)		340	375	35	10%	↗	
HPV (Cervarix)		1 000	1 000	0	0%	↘	
HPV (Gardasil 9)		1 690	1 695	5	0%	↘	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Influensavaksine målgruppe		100	100	0	0%	↘	
Influensavaksine øvrige		100	100	0	0%	↘	
Japansk encefalitt (Ixiaro)		970	1 205	235	24%	↗	
Kolera (Dukoral, 1 dose og 2 doser)		690	955	265	38%	↗	
Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Apexxnar)		1 070	1 075	5	0%	↘	
Lungebetennelse, pneumokokkvaksine (Pneumovax)		420	425	5	1%	↘	
Meningokokk A+C+W+Y (Nimenrix)		460	465	5	1%	↘	
Meningokokk B (Bexsero)		1 070	1 075	5	0%	↘	
Meslinger, kusma og røde hunder (MMR)		Gratis	Gratis				
Polio (Imovax)		220	225	5	2%	↘	
Rabies (Rabipur)		750	890	140	19%	↗	
Skogflåttencefalitt, TBE (Barnevaksine – Ticovac)		420	425	5	1%	↘	
Skogflåttencefalitt, TBE (Voksenvaksine – Ticovac)		440	445	5	1%	↘	
Tetanus (Stivkrampe)		170	170	0	0%	↘	
Tuberkulosevaksine (BCG)		Gratis	Gratis				
Tyfoidfeber (Typhim Vi, injeksjon)		280	280	0	0%	↘	
Vannkopper (Varilrix)		550	550	0	0%	↘	

Samfunnstjenester

Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, septisk (slam) samt feie- og tilsynstjeneste er selvkosttjenester og skal beregnes i henhold til lov, forskrifter og retningslinjer som gjelder for de ulike områdene. Samlet selvkost skal for en tjeneste skal tilsvare den samlede merkostnaden ved å produsere tjenesten. Regjeringen har foreslått å redusere mva for vann og avløp fra 01.05.2025 fra 25 prosent til 15 prosent. Gebyrene under er opplyst med 25 prosent, men har i opplyst i pop-up boks hva nytt gebyr blir etter reduksjonen.

Vann- og avløpstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløp - Fastledd		2 625	2 862	237	9%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Avløp - Tilknytningsgebyr for boliger, per m²		147	153	6	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Avløp - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri pr m²		147	153	6	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal		29 412	30 618	1 206	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
mellom 100 m2 og opptil 199 m2							
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal over 199 m2		88 237	91 855	3 618	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal under 100 m2		14 706	15 309	603	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Avløp - Årsgebyr, pr m³		34	38	4	12%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann - Fastledd		2 523	2 781	258	10%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann - Tilknytningsgebyr for boliger, per m²		147	153	6	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri per m²		147	153	6	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann - Årsgebyr pr m³		32,10	35,67	3,57	11,12%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2		29 412	30 618	1 206	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal over 199 m2		88 237	91 855	3 618	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal under 100 m2		14 706	15 309	603	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Stortinget har vedtatt å redusere mva. sats på vann og avløp fra 25 prosent til 15 prosent, gjeldende fra 1. mai 2025.

Nye priser vil da være:

- Avløp – Fastledd 2 633,00
- Avløp - Tilknytningsgebyr for boliger, per m² 141,00
- Avløp - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri pr m² 141,00
- Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2 28 168,00
- Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal over 199 m2 84 506,00
- Avløp - Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk, avløp: Gebyrpliktig areal under 100 m2 14084,00
- Avløp - Årsgebyr, pr m³ 34,95
- Vann – Fastledd 2 559,00
- Vann - Tilknytningsgebyr for boliger, per m² 141,00

- Vann - Tilknytningsgebyr for kontor, erverv og industri per m² 141,00
- Vann - Årsgebyr pr m³ 32,82
- Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal mellom 100 m2 og opptil 199 m2 28 168,00
- Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal over 199 m2 84 506,00
- Vann Tilknytningsgebyr for lagerbygg og driftsbygninger i landbruk: Gebyrpliktig areal under 100 m2 14 084,00

Vann og avløp diverse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Administrasjongebyr for abonnenter uten installert vannmåler og abonnenter med mekanisk vannmåler		2 773	2 887	114	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Administrasjonsgebyr ved ikke avlest vannmåler		500	520	20	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Gebyr for inndekning av kommunens faktiske utgifter inklusive utsyr/materiell ved f.eks fysisk oppmøte for avlesning av vannmåler, kontroll av vannmåler, ved avstenging/påsetting av vannforsyning mm		1 664	1 732	68	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Omregningsfaktor ved stipulert forbruk (areal som grunnlag)		2,00	2,00	0,00	0,00%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tapt vannmåler		1 200	1 250	50	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Fastsettelse av fastledd etter kategori for næring (vekst fastledd etter kapasitet)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arbeid etter medgått tid, per time		1 380	1 437	57	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Gebyrreduksjon når hygienisk kvalitet på vannet er så dårlig at det må kokes		-464	-483	-19	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 24 timer		-464	-483	-19	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 8 timer - 2 ganger per år eller mer		-464	-483	-19	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 0-350 m3		1	1	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 1501 til 6000 m3		12	12	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 18001 til 55000 m3		100	100	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 351 til 700 m3		2,50	2,50	0,00	0,00%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 6001 til 18000 m3		38	38	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Næring med kapasitet fra 701 til 1500 m3		5	5	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Næring med kapasitet over 55000 m3		300	300	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Stengning/gjenåpning		Faktiske kostnader	Faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Test av vannmåler		Faktiske kostnader	Faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Utgiftsdekning ved avlesning av vannmåler		Faktiske kostnader	Faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Vannavslag kl 07:00 til kl 21:00		16 769	17 457	688	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Vannavslag kl 21:00 til kl 07:00		23 005	23 948	943	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Stortinget har vedtatt å redusere mva. sats på vann og avløp fra 25 prosent til 15 prosent, gjeldende fra 1. mai 2025.

Nye priser vil da være:

- Gebyrreduksjon når hygienisk kvalitet på vannet er så dårlig at det må kokes -444,00
- Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 24 timer -444,00
- Gebyrreduksjon ved ikke varslet avbrudd over 8 timer - 2 ganger per år eller mer -444,00

Septik

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Behov for ekstra bil pga slangelengde/fremkommelighet/sikkerhet		2 181	2 181	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Behov for ekstraoperatør pga fremkommelighet/sikkerhet		1 091	1 091	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Ekstraarbeid ved tømming pr time		2 181	2 181	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Ekstragebyr ved avfall i slam		Faktiske kostnader	Faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Ekstratømming i tillegg til ordinær tømmepris basert på tankvolum		1 091	1 091	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time		1 380	1 437	57	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Gebyr beregnet etter medgått tid, per time		1 380	1 437	57	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Oppmøte uten å få tømt pr gang		1 022	1 022	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Saksbehandlingsgebyr - utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbyggelser		Dekning av faktiske kostnader	Dekning av faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Saksbehandlingsgebyr for utslipps- og påslippstillatelser		10 498	10 928	430	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for anleggsvann		10 498	10 928	430	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Saksbehandlingsgebyr påslipp/behandling av søknad for olje og fettutskillere		10 498	10 928	430	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Saksbehandlingsgebyr støvdemping/brakkerigg		5 000	5 205	205	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Spylling mv		Dekning av faktiske kostnader	Dekning av faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Tankvolum + behandling av volum over 12 m3 pr m3		938	938	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tankvolum større enn 12 m3		9 192	9 192	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tankvolum større enn 3 m3 tom 6 m3		4 923	4 923	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tankvolum større enn 6 m3 tom 12 m3		7 917	7 917	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tankvolum til og med 3 m3		3 250	3 250	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tillegg for utrykning		2 500	2 500	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Tilleggsgebyr for påslipp		Dekning av faktiske kostnader	Dekning av faktiske kostnader				Pris inkludert 25 % mva
Tilsynsgebyr		688	716	28	4%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Utedo/tørrtoalett pris pr tømming		5 790	5 790	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva

Husholdningsrenovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
4-ukers tømming restavfall. Per liter		17	19	2	12%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstrabeløp for henteavstand 10-20 m		1 020	1 092	72	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstrabeløp for henteavstand 20-30 m		2 040	2 183	143	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstratømming nedgravd/konteiner per stk.		2 140	2 290	150	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstratømming sommer liten beholder		790	846	56	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstratømming sommer stor beholder		1 025	1 097	72	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ekstratømming, per beholder		455	487	32	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Endring av størrelse på beholder		0	300	300	0%	↘	Ny fra 2025
Gravitasjonslås på beholder, per stk		0	300	300	0%	↘	Ny fra 2025
Grunnbeløp		2 320	2 484	164	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Grunnbeløp hybel		1 160	1 242	82	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Henteavstand 5-10m		360	386	26	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Hytterenovasjon samarbeid helårs, Asker sør		4 440	4 751	311	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Hytterenovasjon samarbeid sommer, Asker sør		2 815	3 013	198	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Kompostering (skal ikke ha beholder til matavfall), reduksjon i gebyr		-275	-295	-20	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Luktabsorbent nedgravd konteiner		800	856	56	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Nedgravd konteiner restavfall over 1100 liter, per liter		17,50	18,80	1,30	7,43%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Nedgravd konteiner restavfall under 1100 liter, per liter		23,50	25,20	1,70	7,23%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Ny RFID-brikke til adgang avfallsug		53	57	4	8%	↗	Nytt fra 2023 - Pris inkludert 25 % mva
Rengjøring av 2-hjuls beholder		260	279	19	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Rengjøring av 4-hjuls beholder		390	418	28	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Rengjøring av nedgravd beholdere		2 585	2 766	181	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Restavfall - liten beholder, per liter		21,70	23,30	1,60	7,37%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Restavfall - stor beholder, per liter		21,70	23,30	1,60	7,37%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Restavfallssekk 100 liter		3 230	3 457	227	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Restavfallssekk 50 liter		1 615	1 729	114	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Utrykning for å fjerne blokkering i avfallssug		1 580	1 691	111	7%	↗	Nytt fra 2023 - Pris inkludert 25 % mva
Vedlikehold nedgravd konteiner		1 140	1 220	80	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva

Tømmegebyr gjenvinningsstasjoner - husholdningsavfall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Egenandel for adgang med personbil, inntil 20 årlige besøk per husstand		70	70	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Egenandel for adgang med personbil, over 20		600	600	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
årlige besøk per husstand							
Egenandel for kun Asbest og eternitt		Gratis	Gratis				
Egenandel for kun EE-avfall		Gratis	Gratis				
Egenandel for kun Farlig avfall		Gratis	Gratis				
Egenandel for kun Hageavfall		Gratis	Gratis				
Egenandel for kun Impregnert trevirke		Gratis	Gratis				

Næringsavfall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ekstratømming næring beholder		750,00	803,00	53,00	7,07%	↗	Pris eksklusive mva
Ekstratømming næring nedgravd/konteiner per stk.		2 532,00	2 710,00	178,00	7,03%	↗	Pris eksklusive mva
Literpris næringskunder restavfall stor konteiner > 1 100 l		20,50	22,00	1,50	7,32%	↗	Pris eksklusive mva
Literpris næringskunder restavfall, nedgravd konteiner		20,50	22,00	1,50	7,32%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder glass- og metallemballasje		3,20	4,00	0,80	25,00%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder matavfall		18,70	20,10	1,40	7,49%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder papir		10,80	11,60	0,80	7,41%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder papir, nedgravd konteiner		8,70	9,40	0,70	8,05%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder papir, stor konteiner > 1 100 l		8,70	9,40	0,70	8,05%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder plastemballasje		11,20	12,00	0,80	7,14%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder plastemballasje, nedgravd konteiner		9,00	9,70	0,70	7,78%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder plastemballasje, stor konteiner > 1100 l		9,00	9,70	0,70	7,78%	↗	Pris eksklusive mva
Literspris næringskunder restavfall		25,50	27,30	1,80	7,06%	↗	Pris eksklusive mva

Næringsavfall - tømmegebyr Yggeset avfallspark

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Asbest og eternitt		2 135,00	2 285,00	150,00	7,03%	↗	Pris eksklusive mva
Blandet avfall, fra første kilo		1,70	2,50	0,80	47,06%	↗	Pris eksklusive mva
Elektrisk avfall og hvitevarer		1 390,00	1 488,00	98,00	7,05%	↗	Pris eksklusive mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Farlig avfall - forskjellige priser i hht type avfall		På forespørsel	På forespørsel				Pris eksklusive mva
Hageavfall inntil 15 cm i diameter		485,00	519,00	34,00	7,01%	↗	Pris eksklusive mva
Impregnert trevirke		3 478,00	3 722,00	244,00	7,02%	↗	Pris eksklusive mva
Metall		87,00	94,00	7,00	8,05%	↗	Pris eksklusive mva
Minstepris levering		0,00	160,00	160,00	0,00%	↘	Pris eksklusive mva
Rene masser		783,00	838,00	55,00	7,02%	↗	Pris eksklusive mva
Røtter, stubber og grener over 15 cm i diameter		1 300,00	1 391,00	91,00	7,00%	↗	Pris eksklusive mva
Trevirke		986,00	1 250,00	264,00	26,77%	↗	Pris eksklusive mva
Vinduer 1965-1975 PCB		1 615,00	1 729,00	114,00	7,06%	↗	Pris eksklusive mva
Vinduer 1976-1990 Klorparafiner		12 910,00	13 814,00	904,00	7,00%	↗	Pris eksklusive mva
Vinyl og gulvbelegg		15 823,00	16 931,00	1 108,00	7,00%	↗	Pris eksklusive mva

Næringsavfall - annet

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Maskinell bistand til tømming av henger		373,00	400,00	27,00	7,24%	↗	Pris eksklusive mva
Maskinell bistand ved løft fra henger		125,00	134,00	9,00	7,20%	↗	Pris eksklusive mva

Feiing og tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Årsgebyr feiing		140	150	10	7%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Årsgebyr tilsyn fyringsanlegg		186	205	19	10%	↗	Ikke mva pliktig gebyr
Årsgebyr tilsyn gassanlegg		186	205	19	10%	↗	Ikke mva pliktig gebyr

Parkeringsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (dagsbillett)		45	45	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ansattparkering Asker sentrum og nærliggende områder (pr måned)		420	420	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Innfartsparkering, høy sats (dagsbillett)		45	45	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Innfartsparkering, middels sats (dagsbillett)		30	30	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Parkeringsavgift høy sats (pr time)		45	50	5	11%	↗	Pris inkludert 25 % mva
Parkeringsavgift lav sats (pr time)		15	15	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva
Parkeringsavgift middels sats (pr time)		30	30	0	0%	↘	Pris inkludert 25 % mva

Graving i vei

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arbeidstillatelse, per søknad		3 830	3 990	160	4%	↗	
Ekstra kontroll, per sak		2 120	2 210	90	4%	↗	
Gravetillatelse, per søknad		6 280	6 540	260	4%	↗	
Liggeløyve, per time		1 400	1 460	60	4%	↗	

Fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dersom søknaden avslås betales halvt gebyr	Rabatt		50%				
Søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn	Kr. pr. søknad	3 087	3 191	104	3%	↗	

Transport til/fra arbeid og aktivitet

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 1 dag per uke	Kr. pr. måned	187	195	8	4%	↗	
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 2 - 3 dager per uke	Kr. pr. måned	461	480	19	4%	↗	
Årsinntekt fra 2,5G og over: Egenbetaling 4 - 5 dager per uke	Kr. pr. måned	767	800	33	4%	↗	
Årsinntekt under 2,5G ingen egenbetaling		0	0	0	0%	↘	

Holmsbu gjestehavn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
< 30 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	225	235	10	4%	↗	
> 49 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	470	490	20	4%	↗	
30 - 39 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	275	285	10	4%	↗	
40 - 49 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	345	360	15	4%	↗	

Fast båtplass Filtvedt og Holmsbu

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Årsleie per breddmeter plass		3 220	3 350	130	4%	↗	

Sætre gjestehavn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
< 30 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	225	235	10	4%	↗	
> 49 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	470	490	20	4%	↗	
30 - 39 fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	275	285	10	4%	↗	
40 -49fot, per døgn	Døgnleie (maks 3 døgn)	345	360	15	4%	↗	

Fellingsavgifter

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avliving og bortkjøring av dyr		1 565	1 630	65	4%	↗	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2029
Fellingsavgift på elgkalv		370	370	0	0%	↘	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2026
Fellingsavgift på hjortkalv		290	290	0	0%	↘	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2028
Fellingsavgift på voksen elg		620	620	0	0%	↘	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2025
Fellingsavgift på voksen hjort		480	480	0	0%	↘	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2027
Leie av utstyr til fangst av levende vilt		2 090	2 175	85	4%	↗	Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2024/2030

Prisene følger de maksimalpriser Stortinget til enhver tid bestemmer. Prisene blir vedtatt 01.05. hvert år og gjelder fra 01.05-30.04.

Medborgerskap

Tjenesteområdet Medborgerskap tilbyr mange forskjellige tjenester som har gebyrer og brukerbetalinger. Noen av gebyrene skal vedtas av Asker kommune, som er hjemlet i lov at kommunen er pålagt å tilby. Øvrige gebyrer vedtas i all hovedsak administrativt. Gebyrer og brukerbetalinger som Asker kommune må vedta er tjenestene som tilbys av kulturkolen som er hjemlet i Opplæringslova. I tillegg skal noen av brukerbetalingene av tjenestene som utføres av Asker kirkelige fellesråd vedtas av kommunen. Av tjenestene som utføres av Asker kirkelige fellesråd som kommunen skal vedta er det foreslått å øke gebyret på kremasjon og festeavgift til samme nivå som Bærum kommune har i sitt forslag til Handlingsprogram.

Brukerbetalingene som vedtas administrativt er i all hovedsak justert med deflator. Utleie av Malerhjemmet er økt med 50 % som skyldes at utleie prisene har vært kunstig lave over tid. For å dekke renhold, administrasjon og vedlikehold er det foreslått å øke prisene med 50 prosent.

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter vedtas av Asker kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Festeavgift per grav per år	pr år	345	415	70	20%	↗	
Kremasjon folkeregistrerte i Asker	pr kremasjon	2 405	3 800	1 395	58%	↗	
Leie av gravkapell/kirke folkeregistrerte i annen kommune		1 880	3 000	1 120	60%	↗	
Opprettelse av plass i navnet minnelund	pr stykk	2 140	2 230	90	4%	↗	Pris Inkl. mva

Gravferds- og kirkegårdstjenester hvor avgifter og priser vedtas av Asker kirkelige fellesnemd/fellesråd

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Anleggskostnader for tilrettelagt grav for folkeregistrerte i annen kommune (til den aktuelle gravferdsforvaltning)		43 700	45 500	1 800	4%	↗	Pris Inkl. mva
Bytte jord og veke til privat plantekasse		250	400	150	60%	↗	Pris Inkl. mva
Forsendelse av urne		355	370	15	4%	↗	
Gravminne til enkel urnegrav ferdig montert		4 420	4 600	180	4%	↗	Pris Inkl. mva
Høstplanting (Calluna) pr. stk.		150	165	15	10%	↗	Pris Inkl. mva
Jord til plantekasse pr. sekk		125	130	5	4%	↗	Pris Inkl. mva
Kistebegravelse folkeregistrerte i annen kommune		6 590	6 860	270	4%	↗	Pris Inkl. mva
Kjøp av plantekasse 40-50 og 60 cm		1 460	1 675	215	15%	↗	Pris Inkl. mva

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kjøp av plantekasse 80 cm		1 765	1 880	115	7%	↗	Pris Inkl. mva
Kors		470	550	80	17%	↗	Pris Inkl. mva
Krans til allehelgensdag		250	260	10	4%	↗	Pris Inkl. mva
Krans til jul		250	260	10	4%	↗	Pris Inkl. mva
Leie av organist for folkeregistrerte i annen kommune		2 610	3 140	530	20%	↗	
Leie båremottak seremoni folkeregistrerte i annen kommune		605	630	25	4%	↗	
Male opp tegn på gravminne - per tegn		0	45	45	0%	↘	Pris Inkl. mva
Montering av plantekasse		585	750	165	28%	↗	Pris Inkl. mva
Planting, vanning og stell av grav (kasser 40 cm)		1 030	1 290	260	25%	↗	Pris Inkl. mva
Planting, vanning og stell av grav (kasser 50 og 60 cm)		1 180	1 475	295	25%	↗	Pris Inkl. mva
Planting, vanning og stell av grav (kasser 80 cm)		1 560	1 950	390	25%	↗	Pris Inkl. mva
Urnenedsettelse folkeregistrerte i annen kommune		1 725	1 800	75	4%	↗	Pris Inkl. mva
Vask og rens av gravminne		715	1 000	285	40%	↗	Pris Inkl. mva
Ventetegn		650	750	100	15%	↗	Pris Inkl. mva

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dans: 45 minutter	pr skoleår	5 364	5 584	220	4%	↗	
Dans: 60 minutter	pr skoleår	5 760	5 996	236	4%	↗	
Dans: 75/90 minutter	pr skoleår	6 364	6 625	261	4%	↗	
Dans: Elev som deltar på 2 klasser per uke		20 % rabatt	20 % rabatt				
Dans: Elev som deltar på 3 klasser per uke		30 % rabatt	30 % rabatt				
Dans: Elev som deltar på 4 klasser per uke		40 % rabatt	40 % rabatt				
Dans: Familierabatt (søsken, barn og foreldre)		20 % rabatt	20 % rabatt				
Dans: lørdag 45 minutter (kortere semester)	pr skoleår	3 870	4 029	159	4%	↗	
Dans: lørdag 60 minutter (kortere semester)	pr skoleår	4 110	4 279	169	4%	↗	
Dans: lørdag 75/90 minutter (kortere semester)	pr skoleår	4 590	4 778	188	4%	↗	
Dans: makspris per elev	pr skoleår	13 184	13 725	541	4%	↗	
Dans: privattime à 30 minutter	pr skoleår	400	416	16	4%	↗	
Dans: privattime à 60 minutter	pr skoleår	800	833	33	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dans: Tofte og Folkestad	pr skoleår	4 090	4 258	168	4%	↗	
Felles alle: En friplass per barn i familier med samlet inntekt under 5G		1 friplass per barn	1 friplass per barn				
Kurs kortere enn et semester		1000-2500	1000-2500				
Søskenmoderasjon og familierabatt (ett undervisningstilbud fra barn/familiemedlem nr to)		25 % rabatt	25 % rabatt				
Visuell kunst, teater og musikk: breddegrupper og ensembler	pr skoleår	3 310	3 446	136	4%	↗	
Visuell kunst, teater og musikk: dirigent korps/orkester per årstime (faktureres halvårlig per årstime)	pr årstime	32 620	33 957	1 337	4%	↗	
Visuell kunst, teater og musikk: dirigentressurs pr. skolekorps/orkester: 20 % dirigentressurs	pr skoleår	Gratis	Gratis				
Visuell kunst, teater og musikk: teater BITS (for skolene i Borgensonen)	pr skoleår	Gratis	Gratis				
Visuell kunst, teater og musikk: vanlig elevplass	pr skoleår	6 020	6 267	247	4%	↗	
Visuell kunst, teater og musikk: Vanlig elevplass for korpsmusikanter og introgrupper	pr skoleår	4 594	4 782	188	4%	↗	

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for frvillige organisasjoner og bosatte i Asker

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arrangøransvarlig, per person	pr stykk	1 500	1 600	100	7%	↗	Nytt fra 2025. Etter praksis.
Bandrom per semester (gratis for ungdom)	pr time	1 130	1 150	20	2%	↘	
Bandøvingsrom (rusfritt), per 3 timer (gratis for ungdom)	pr time	260	270	10	4%	↗	
Billettavgift, dagspris	pr dag	25-35	25-35				
Billettør, per person	pr stykk	1 500	1 600	100	7%	↗	Nytt fra 2025. Etter praksis.
Bjørn Carlsen rommet, per time	pr time	300	325	25	8%	↗	
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	9 500	9 800	300	3%	↗	
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	pr helg	16 500	17 500	1 000	6%	↗	
Festsalen, per timer (min. 2 timer)	pr time	510	575	65	13%	↗	
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	pr dag	2 000	2 100	100	5%	↗	
Flygel, Venskaben, dagspris	pr dag	1 100	1 150	50	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hernestangen - Salen (sesongleie etter søknad og kriterier). Medio juni til medio august		10 000	10 410	410	4%	↗	
Kjøkken, per time	pr time	110	135	25	23%	↗	
Lite piano, Venskaben, dagspris	pr dag	570	600	30	5%	↗	
Mineralvann, per person	pr person	36	36	0	0%	↘	
Multisalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1 290	1 350	60	5%	↗	
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	pr time	455	470	15	3%	↗	
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	pr time	880	920	40	5%	↗	
Rød løper		500	525	25	5%	↗	
Servering: Frukt, per person	pr person	40	40	0	0%	↘	
Servering: Kaffe og te, per person	pr person	35	38	3	9%	↗	
Servicepersonell, per time	pr time	520	540	20	4%	↗	
Stemming, flygel/piano, dagspris	pr dag	2 050	2 200	150	7%	↗	
Stort piano, Sauter, dagspris	pr dag	950	1 000	50	5%	↗	
Støa Bryggerhuset (sesongleie etter søknad og kriterier) Medio juni til medio august		3 000	3 125	125	4%	↗	
Støa hovedhuset (sesongleie etter søknad og kriterier). Medio juni til medio august		7 000	7 285	285	4%	↗	
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1 730	1 800	70	4%	↗	
Teatersalvestibyle/Multisalvestibyle	pr time	Gratis	Gratis				
Teknikere, per time	pr time	600	630	30	5%	↗	
Vakthold, faktiske kostnader viderefaktureres			Faktiske kostnader				Nytt fra 2025.
Venskaben, Formannskapssalen, per time (min. 2 timer)	pr time	180	185	5	3%		
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	pr time	730	760	30	4%	↗	
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	9 600	9 900	300	3%	↗	
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	pr helg	18 000	18 700	700	4%	↗	
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	pr time	130	135	5	4%	↗	
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	pr time	145	150	5	3%	↗	
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	450	470	20	4%	↗	
Video, lysbildefremviser, overhead, videokanon	pr dag	Gratis	Gratis				

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for faste ukentlige øvelser for frivillige organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Festsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	100	105	5	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	100	105	5	5%	↗	

Utleie Asker kulturhus og Venskaben, priser for næring/bedrifter og private utenfor Asker kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arrangøransvarlig, per person	pr stykk	1 500	1 600	100	7%	↗	Nytt fra 2025. Etter praksis.
Billettavgift	pr stk	25-35	25-35				
Billettør, per person	pr stykk	1 500	1 600	100	7%	↗	Nytt fra 2025. Etter praksis.
Bjørn Carlsen rommet, per time	pr time	700	725	25	4%	↗	
Festsalen, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	12 700	13 200	500	4%	↗	
Festsalen, hele. Selskapspakke: hele helgen pakkepris	pr helg	21 000	21 800	800	4%	↗	
Festsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	1 150	1 190	40	3%	↗	
Flygel Steinway, Teatersal, dagspris	pr dag	4 000	4 200	200	5%	↗	
Kjøkken, per time	pr time	350	360	10	3%	↗	
Lite piano, Venskaben, dagspris	pr dag	700	730	30	4%	↗	
Liten lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	pr dag	5 000	5 200	200	4%	↗	
Mineralvann, per person	pr person	35	36	1	3%	↗	
Multisalen, per time (min. 4 timer)	pr time	1 850	2 000	150	8%	↗	
Multisalsvestibylen, per time (min. 4 timer)	pr time	610	650	40	7%	↗	
Musikkanlegg, festsalen/Kulturhuset, dagspris	pr dag	700	730	30	4%	↗	
Musikkanlegg, festsalen/Venskaben, dagspris	pr dag	700	730	30	4%	↗	
Radar Kafe (rusfri), per time (min. 4 timer)	pr time	850	890	40	5%	↗	
Radar Scene, per time (min. 4 timer)	pr time	1 140	1 190	50	4%	↗	
Rød løper		500	520	20	4%	↗	
Servering: Frukt, per person	pr person	40	40	0	0%	↘	
Servering: Kaffe og te, per person	pr person	35	38	3	9%	↗	
Servicepersonell, per time	pr time	700	730	30	4%	↗	
Stemming, flygel/piano, dagspris	pr dag	2 600	2 700	100	4%	↗	
Stor lyd og lys pakke Teater- og Multisalen, dagspris	pr dag	7 800	8 200	400	5%	↗	
Stort piano, Sauter, dagspris	pr dag	1 400	1 500	100	7%	↗	
Taleanlegg, dias, overhead, 16 med mer fremviser, internett tilkobling og videokanon		inkl. i timepris	inkl. i timepris				

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Teatersalen, per time (min. 4 timer)	pr time	2 100	2 200	100	5%	↗	
Teknikere, per time	pr helg	820	860	40	5%	↗	
Vakthold, faktiske kostnader viderefaktureres	pr stykk		Faktiske kostnader				Nytt fra 2025.
Venskaben, Formannskapssalen, per time (min. 2 timer)	pr time	600	620	20	3%	↗	
Venskaben, hele, per time (min. 2 timer)	pr time	2 100	2 170	70	3%	↗	
Venskaben, hele. Selskapspakke: 1 dag pakkepris	pr dag	15 000	15 500	500	3%	↗	
Venskaben, hele. Selskapspakke: Hele helgen pakkepris	pr helg	29 000	29 900	900	3%	↗	
Venskaben, Kjøkken, per time (min. 2 timer)	pr time	400	410	10	3%	→	
Venskaben, Salongen, per time (min. 2 timer)	pr time	400	410	10	3%	→	
Venskaben, Storsalen, per time (min. 2 timer)	pr time	1 200	1 250	50	4%	↗	

Markedsføring i regi av Asker kulturhus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Obligatorisk basispakke næring		3 000	3 150	150	5%	↗	
Obligatorisk basispakke organisasjoner		1 450	1 520	70	5%	↗	

Barnebursdagspakker

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Klokkergården ungdomshus - barnebursdagspakke, maks 5 timer (kafe + sal)		1 250	1 300	50	4%	↗	Avrunding
Radar kafe barnebursdag maks. 5 timer		1 650	1 700	50	3%	→	Avrunding
Sætre ungdomsklubb - barnebursdagspakke, maks 5 timer		1 250	1 300	50	4%	↗	Avrunding
Tofte S3 Ungdommens kulturhus barnebursdagspakke, maks 5 timer (kafe + sal)		1 250	1 300	50	4%	↗	Avrunding

Slemmestad MEK (Nytt lokale som erstatter Sekkefabrikken) - Lokalt kulturliv

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00		2 800	2 900	100	4%	↗	
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00		2 800	2 900	100	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00		2 800	2 900	100	4%	↗	
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00		2 800	2 900	100	4%	↗	
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		620	645	25	4%	↗	
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540	540	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630	630	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Vakthold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630	630	0%	↘	Nytt fra 2025.
Utstyr: dervise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20	0	0%	↘	
Utstyr: lydanlegg liten pakke		780	800	20	3%		
Utstyr: lydanlegg stor pakke		1 300	1 350	50	4%	↗	
Utstyr: lysanlegg		780	800	20	3%		
Utstyr: Piano		0	300	300	0%	↘	Nytt fra 2025.
Utstyr: projektor med lerret		260	270	10	4%	↗	
Vask liten		750	785	35	5%	↗	
Vask stor		1 500	1 550	50	3%	↗	

Vask tilkommer alle leieforhold

Slemmestad MEK (Nytt lokale som erstatter Sekkefabrikken) - Næringsliv

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00		3 100	3 200	100	3%	↗	
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00		5 200	5 420	220	4%	↗	
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00		5 200	5 420	220	4%	↗	
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00		6 250	6 500	250	4%	↗	
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		830	860	30	4%	↗	
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540	540	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	860	860	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Vakthold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630	630	0%	↘	Nytt fra 2025.
Utstyr: lydanlegg liten pakke		1 550	1 620	70	5%	↗	
Utstyr: lydanlegg stor pakke		5 200	5 400	200	4%	↗	
Utstyr: lysanlegg		1 550	1 620	70	5%	↗	
Utstyr: Piano	pr time	0	500	500	0%	↘	Nytt fra 2025.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Utstyr: projektor med lerret		460	480	20	4%	↗	
Utstyr: servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20	0	0%	↘	
Vask liten		750	785	35	5%	↗	
Vask stor		1 500	1 550	50	3%	↗	

Vask tilkommer alle leieforhold

Slemmestad MEK (Nytt lokale som erstatter Sekkefabrikken) - Privat

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Grunnpris 1: Man-Tor - 08:00-16:00		2 800	2 900	100	4%	↗	
Grunnpris 2: Man-Tor - 16:00-02:00		2 800	2 900	100	4%	↗	
Grunnpris 3: Fre-Søn - 08:00-16:00		3 150	3 300	150	5%	↗	
Grunnpris 4: Fre-Søn - 16:00-02:00		4 150	4 300	150	4%	↗	
Grunnpris 5: Timepris per time utover grunnpris		620	645	25	4%	↗	
Tjenester: Servicepersonell, per time	pr time	0	540	540	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Teknikere, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630	630	0%	↘	Nytt fra 2025.
Tjenester: Vakthold, per time (minimum 5 timer)	pr time	0	630	630	0%	↘	Nytt fra 2025.
Utstyr: lydanlegg liten pakke		890	900	10	1%	↘	
Utstyr: lydanlegg stor pakke		2 080	2 150	70	3%	↗	
Utstyr: lysanlegg		890	900	10	1%	↘	
Utstyr: Piano		0	400	400	0%	↘	Nytt fra 2025.
Utstyr: projektor med lerret		360	375	15	4%	↗	
Utstyr: servise komplett per pers (vin- og vannglass samt tallerken og bestikk)	pr person	20	20	0	0%	↘	
Vask liten		750	785	35	5%	↗	
Vask stor		1 500	1 550	50	3%	↗	

Vask tilkommer alle leieforhold

Risenga Svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1/2-årskort - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr halvår	2 500	2 600	100	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1/2-årskort - Bad Risenga - Honnør/uføre	pr halvår	2 800	2 900	100	4%	↗	
1/2-årskort - Bad Risenga - Voksen	pr halvår	3 500	3 600	100	3%	→	
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	345	345	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Honnør/uføre	pr måned	0	380	380	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Bad Risenga - Voksen	pr måned	0	470	470	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	450	450	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Honnør/uføre	pr måned	0	500	500	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Risenga - Voksen	pr måned	0	620	620	0%	↘	Ny 2025
Armbånd medlemskap/årskort/klippekort	pr stykk	125	125	0	0%	↘	
Billett barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis				
Enkeltbillett - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år helg	pr stykk	145	150	5	3%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år hverdag	pr stykk	125	130	5	4%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - etter 19.30 på hverdager	pr stykk	105	110	5	5%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - før kl 12.00 på hverdager	pr stykk	105	110	5	5%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - Honnør/uføre helg	pr stykk	150	160	10	7%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - Honnør/uføre hverdag	pr stykk	140	145	5	4%	↗	
Enkeltbillett - Bad Risenga - Voksen helg	pr stykk	190	195	5	3%	→	
Enkeltbillett - Bad Risenga - Voksen hverdag	pr stykk	175	180	5	3%	→	
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år)		15 % rabatt	15 % rabatt				
Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr klippekort	1 040	1 080	40	4%	↗	Ny 2024
Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Honnør/uføre	pr klippekort	1 145	1 200	55	5%	↗	Ny 2024
Klippekort 10 besøk - Bad Risenga - Voksen	pr klippekort	1 445	1 500	55	4%	↗	Ny 2024
Årskort - Bad Risenga - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr år	3 750	3 900	150	4%	↗	
Årskort - Bad Risenga - Honnør/uføre	pr år	4 200	4 350	150	4%	↗	
Årskort - Bad Risenga - Voksen	pr år	5 250	5 400	150	3%	→	

Risenga Svømmehall + treningsrom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1/2-årskort - Trening og bad Risenga - Honnør/uføre	pr halvår	0	3 400	3 400	0%	↘	Ny 2027
1/2-årskort - Trening og bad Risenga -	pr halvår	0	3 100	3 100	0%	↘	Ny 2026

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ungdom (16+), student 18-24 år							
1/2-årskort - Trening og bad Risenga - Voksen	pr halvår	0	4 100	4 100	0%	↘	Ny 2028
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Honnør/uføre	pr måned	0	465	465	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	425	425	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Voksen	pr måned	0	550	550	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Honnør/uføre	pr måned	0	585	585	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	535	535	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Risenga - Voksen	pr måned	0	700	700	0%	↘	Ny 2025
Årskort - Trening og bad Risenga - Honnør/uføre	pr år	0	5 350	5 350	0%	↘	Ny 2026
Årskort - Trening og bad Risenga - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr år	0	4 900	4 900	0%	↘	Ny 2025
Årskort - Trening og bad Risenga - Voksen	pr år	0	6 400	6 400	0%	↘	Ny 2027

Holmen Svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1/2-årskort - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr halvår	1 500	1 600	100	7%	↗	
1/2-årskort - Bad Holmen - Honnør/uføre	pr halvår	1 900	2 000	100	5%	↗	
1/2-årskort - Bad Holmen - Voksen	pr halvår	2 600	2 700	100	4%	↗	
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	215	215	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Honnør/uføre	pr måned	0	265	265	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Bad Holmen - Voksen	pr måned	0	355	355	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr måned	0	285	285	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Honnør/uføre	pr måned	0	350	350	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Bad Holmen - Voksen	pr måned	0	465	465	0%	↘	Ny 2025
Armbånd månedskort/årskort/klippekort	pr stykk	125	125	0	0%	↘	
Enkeltbillett - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr stykk	75	80	5	7%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Enkeltbillett - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr stykk	95	100	5	5%	↗	
Enkeltbillett - Bad Holmen - Voksen	pr stykk	130	135	5	4%	↗	
Enkeltbillett - Billett barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis				
Enkeltbillett - Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år)		15 % rabatt	15 % rabatt				
Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr klippekort	605	665	60	10%	↗	Ny 2024
Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr klippekort	770	830	60	8%	↗	Ny 2024
Klippekort 10 besøk - Bad Holmen - Voksen	pr klippekort	1 095	1 120	25	2%	↘	Ny 2024
Årskort - Bad Holmen - Barn 3-17 år, student 18-24 år	pr år	2 250	2 400	150	7%	↗	
Årskort - Bad Holmen - Honnør/ufør	pr år	2 850	3 000	150	5%	↗	
Årskort - Bad Holmen - Voksen	pr år	3 900	4 050	150	4%	↗	

Holmen Svømmehall - treningsrom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1/2-årskort - Trening og bad Holmen - Honnør/ufør	pr halvår	2 900	2 500	-400	-14%	↘	
1/2-årskort - Trening og bad Holmen - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr halvår	2 500	2 100	-400	-16%	↘	
1/2-årskort - Trening og bad Holmen - Voksen	pr halvår	3 500	3 200	-300	-9%	↘	
12 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Honnør/ufør	pr måned	0	350	350	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	300	300	0%	↘	Ny 2025
12 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Voksen	pr måned	0	440	440	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Honnør/ufør	pr måned	0	435	435	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr måned	0	360	360	0%	↘	Ny 2025
6 mnd abonnement - Trening og bad Holmen - Voksen	pr måned	0	550	550	0%	↘	Ny 2025
Enkeltbillett - Kun trening - Honnør/ufør	pr stykk	95	100	5	5%	↗	
Enkeltbillett - Kun trening - Voksen	pr stykk	130	135	5	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Enkeltbillett - Kun trening - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr stykk	75	80	5	7%	↗	
Enkeltbillett - Trening og bad - Voksen	pr stykk	175	185	10	6%	↗	
Enkeltbillett - Trening og bad - Honnør/uføre	pr stykk	145	150	5	3%	↗	
Enkeltbillett - Trening og bad - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr stykk	125	130	5	4%	↗	
Årskort - Trening og bad Holmen - Honnør/uføre	pr år	4 350	4 000	-350	-8%	↘	
Årskort - Trening og bad Holmen - Ungdom (16+), student 18-24 år	pr år	3 750	3 400	-350	-9%	↘	
Årskort - Trening og bad Holmen - Voksen	pr år	5 250	5 050	-200	-4%	↘	

Leiepriser konferansesal Holmen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for idrettslag/foreninger i Asker	pr dag	500	520	20	4%	↗	Ny 2024
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for kommersielle aktører	pr dag	1 000	1 040	40	4%	↗	Ny 2024
Leie av konferansesal, hel dag (2-8 timer), for private/ikke kommunale skoler/idrettslag, andre kommuner	pr dag	700	730	30	4%	↗	Ny 2024
Leie av konferansesal, pr time, for idrettslag/foreninger i Asker	pr time	250	260	10	4%	↗	Ny 2024
Leie av konferansesal, pr time, for kommersielle aktører	pr time	500	520	20	4%	↗	Ny 2024
Leie av konferansesal, pr time, for private/ikke kommunale skoler/idrettslag, andre kommuner	pr time	350	365	15	4%	↗	Ny 2024

Leiepriser basseng Risenga og Holmen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
25-meters basseng, pr bane pr time	pr time	365	380	15	4%	↗	
Stupebasseng, pr time	pr time	1 095	1 140	45	4%	↗	
Varmtvannsbasseng Holmen, hele bassenget, pr time	pr time	1 095	1 140	45	4%	↗	
Varmtvannsbasseng Risenga, hele bassenget, pr time	pr time	1 095	800	-295	-27%	↘	Ny 2025

Røykenbadet - billettpriser svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Armbånd medlemskap/årskort/klippekort	pr stykk	125	130	5	4%	↗	
Bad 6 mnd medlemskap barn, student	pr måned	440	455	15	3%	↗	
Bad 6 mnd medlemskap honnør	pr måned	470	490	20	4%	↗	
Bad 6 mnd medlemskap voksen	pr måned	575	595	20	3%	↗	
Barn 0-2 år	pr stykk	Gratis	Gratis				
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett helg	pr stykk	145	150	5	3%	↗	
Barn 3-17 år og studenter, enkeltbillett hverdag	pr stykk	125	130	5	4%	↗	
Barn medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	335	350	15	4%	↗	
Enkeltbillett etter 19.30 på hverdager	pr stykk	105	110	5	5%	↗	
Enkeltbillett før kl 12.00 på hverdager	pr stykk	105	110	5	5%	↗	
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), helg		575	595	20	3%	↗	
Familiebillett, 2 voksne + 2 barn (3-17 år), hverdager		510	530	20	4%	↗	
Honnør / ufør medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	360	375	15	4%	↗	
Klippekort 10 besøk barn og student	pr klippekort	1 040	1 080	40	4%	↗	
Klippekort 10 besøk honnør / ufør	pr klippekort	1 145	1 200	55	5%	↗	
Klippekort 10 besøk voksen	pr klippekort	1 445	1 500	55	4%	↗	
Uføre, enkeltbillett helg	pr stykk	150	160	10	7%	↗	
Uføre, enkeltbillett hverdag	pr stykk	140	145	5	4%	↗	
Voksen enkeltbillett, helg	pr stykk	190	195	5	3%	→	
Voksen enkeltbillett, hverdag	pr stykk	175	180	5	3%	→	
Voksen medlemskap bad 12 mnd (pris per mnd abonnement)	pr måned	470	490	20	4%	↗	
Årskort barn, student	pr år	4 020	4 185	165	4%	↗	
Årskort ufør	pr år	4 340	4 520	180	4%	↗	
Årskort voksen	pr år	5 635	5 870	235	4%	↗	

Røykenbadet utleie priser basseng

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
25m. Per bane. Maks 3 baner		365	380	15	4%	↗	
Opplæring - hev og senk. Halvt basseng		550	575	25	5%	↗	
Opplæring - hev og senk. Helt basseng		1 095	1 140	45	4%	↗	
Opplæring - skråbunn. Halvt basseng		475	495	20	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Opplæring - skråbunn. Helt basseng		950	990	40	4%	↗	
Stupebasseng. Helt basseng		1 095	1 140	45	4%	↗	

Røykenbadet priser treningssenter

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
6 måneder student/honnør/ungdom	pr måned	705	735	30	4%	↗	
6 måneder voksen	pr måned	875	910	35	4%	↗	
En måned student/honnør/ungdom	pr måned	860	895	35	4%	↗	
En måned voksen	pr måned	1 035	1 075	40	4%	↗	
Familiemedlemskap 12 måneder ungdom	pr måned	350	365	15	4%	↗	
Familiemedlemskap 12 måneder voksen nr 1	pr måned	700	730	30	4%	↗	
Familiemedlemskap 12 måneder voksen nr 2	pr måned	560	584	24	4%	↗	
Trening drop in/enkelt billett trening student/honnør/ungdom	pr stykk	165	170	5	3%	→	
Trening drop in/enkelt billett trening voksen	pr stykk	190	195	5	3%	→	
Trening og bad 10 klipp student/honnør/ungdom	pr klippekort	1 935	2 015	80	4%	↗	
Trening og bad 10 klipp voksen	pr klippekort	2 260	2 350	90	4%	↗	
Trening og bad dropin/enkelt billett student/honnør/ungdom	pr stykk	235	245	10	4%	↗	
Trening og bad dropin/enkelt billett voksen	pr stykk	285	295	10	4%	↗	
Trening og bad medlemskap 12 måneder student/honnør/ungdom	pr måned	575	595	20	3%	↗	
Trening og bad medlemskap 12 måneder voksen	pr måned	700	730	30	4%	↗	

Røykenbadet priser klatresenter

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Drop in enkeltbillett honnør/student ikke medlem klatreklubb	pr stykk	95	100	5	5%	↗	
Drop in enkeltbillett honnør/student medlem RHKK/RB	pr stykk	70	75	5	7%	↗	
Drop in enkeltbillett klatring barn under 17 år ikke medlem klatreklubb	pr stykk	60	65	5	8%	↗	
Drop in enkeltbillett klatring barn under 17 år medlem RHKK/RB	pr stykk	50	55	5	10%	↗	
Drop in enkeltbillett klatring voksen ikke medlem klatreklubb	pr stykk	120	125	5	4%	↗	
Drop in enkeltbillett klatring voksen medler RHKK/RB	pr stykk	85	90	5	6%	↗	
Drop in enkeltbillett sikrer ikke medlem klatreklubb	pr stykk	65	70	5	8%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Drop in enkeltbillett sikrer medlem RHKK/RB	pr stykk	45	50	5	11%	↗	
Leie sele og sko	pr gang	85	90	5	6%	↗	
Sko	pr gang	55	60	5	9%	↗	
Tau	pr gang	55	60	5	9%	↗	
Årskort klatring voksen (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB (inkluderer 1 barn under 13 år)	pr år	2 300	2 395	95	4%	↗	
Årskort tillegg pr barn under 13 år (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB	pr år	615	640	25	4%	↗	
Årskort ungdom/student/honnør (krever medlemskap RHKK) medlem RHKK/RB	pr år	1 220	1 270	50	4%	↗	

Risenga idrettspark ishaller (innenfor vedtatt åpningstid)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Aktivitetssal for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Aktivitetssal for idrettslag i Asker, seniorlag		185	195	10	5%	↗	
Aktivitetssal for kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Aktivitetssal for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	520	20	4%	↗	
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		185	195	10	5%	↗	
Askerhallen 2/3 idrettshall (trening) for private/mosjonsgrupper, ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		500	520	20	4%	↗	
Askerhallen 2/3 idrettshall for kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Isflate (trening) for idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Isflate (trening) for idrettslag i Asker senior og elitelag		600	625	25	4%	↗	
Isflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		2 000	2 080	80	4%	↗	
Isflate (trening/undervisning for mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		1 500	1 560	60	4%	↗	
Isflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		820	855	35	4%	↗	
Isflate og tribune (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom		385	400	15	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemteklasser							
Isflate og tribune (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker seniorlag og elitelag		1 085	1 130	45	4%	↗	
Leie av isflate og tribune, andre kommersielle formål/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom idrettslag i Asker		90	95	5	6%	↗	
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195	10	5%	↗	
Sosialt rom idrettslag i Asker		185	195	10	5%	↗	
Sosialt rom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Sosialt rom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		285	295	10	4%	↗	
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		250	260	10	4%	↗	
Styrketreningsrom for kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		600	625	25	4%	↗	

Risenga idrettspark Leikvollhallen (innenfor vedtatt åpningstid)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1 200	1 250	50	4%	↗	
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625	25	4%	↗	
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Miljørommet idrettslag i Asker		185	195	10	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Miljørommet kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Miljørommet private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		285	295	10	4%	↗	
Møterom idrettslag i Asker		90	95	5	6%	↗	
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195	10	5%	↗	
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		250	260	10	4%	↗	
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		600	625	25	4%	↗	
Styrketreningsrom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				

Holmen idrettspark Holmen fjellhall (innenfor vedtatt åpningstid)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1 200	1 250	50	4%	↗	
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625	25	4%	↗	
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom idrettslag i Asker		90	95	5	6%	↗	
Møterom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom private/ ikke kommunale skoler/ idrettslag andre kommuner		185	195	10	5%	↗	
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		150	155	5	3%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		400	415	15	4%	↗	
Styrketreningsrom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				

Holmen idrettspark Holmen turnhall

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (konkurranse/arrangement inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemteklasser		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (konkurranse/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1 200	1 250	50	4%	↗	
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625	25	4%	↗	
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom/kjøkken idrettslag i Asker		90	95	5	6%	↗	
Møterom/kjøkken kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Møterom/kjøkken private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195	10	5%	↗	

Toftehallen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (kamp/arrangement - inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1 200	1 250	50	4%	↗	
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625	25	4%	↗	
Hallflate (trening/undervisning) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Hallflate, andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Kantine/bordtennisrom for idrettslag i Asker		90	95	5	6%	↗	
Kantine/bordtennisrom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Kantine/bordtennisrom private/ikke kommunale skoler/idrettslag andre kommuner		185	195	10	5%	↗	
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Styrketreningsrom for idrettslag i Asker, seniorlag		150	155	5	3%	↗	
Styrketreningsrom for private/mosjonsgrupper/ikke kommunale skoler/skoler og idrettslag utenfor Asker kommune		400	415	15	4%	↗	
Styrketreningsrom kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				

Idrettshaller

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallfalte (trening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Hallflate - andre kommersielle aktiviteter/arrangement		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Hallflate (kamp/arrangement) for idrettslag i Asker, seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (kamp/arrangement, inkludert annonsert SFO/akademi etc utenom tildelt treningstid) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		385	400	15	4%	↗	
Hallflate (trening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Hallflate (trening) for ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Hallflate (trening) for kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		1 200	1 250	50	4%	↗	
Hallflate (trening) for mosjonsgrupper/private i Asker kommune		600	625	25	4%	↗	

Idrettshaller og ishaller - skolens ferier/høytider/sommertrening (juni etter skoleslutt og august før skolestart)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hallflate (skolens ferie og høytider)		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Hallflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		210	220	10	5%	↗	
Hallflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	
Isflate (skolens ferier og høytider)		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Isflate (sommertrening - idrettsskole én flate, én uke) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		210	220	10	5%	↗	
Isflate (sommertrening) for idrettslag i Asker, seniorlag		285	295	10	4%	↗	

Skolelokaler og gymsaler

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gymsal for idrettslag i Asker kommune, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Gymsal for idrettslag i Asker kommune, seniorlag		185	195	10	5%	↗	
Gymsal for private/mosjonsgrupper og lag/foreninger utenfor Asker kommune		280	290	10	4%	↗	
Gymsal kommersielle aktører		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Klasserom, pris per rom per dag for lag og foreninger i Asker kommune		220	0	-220	-100%	↘	
Klasserom, pris per rom per dag for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune		550	575	25	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Klasserom, pris per rom per døgn (overnatting) for lag og foreninger i Asker kommune		770	0	-770	-100%	↘	
Klasserom, pris per rom per døgn (overnatting) for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune		1 920	2 000	80	4%	↗	
Klasserom, pris per rom per time for lag og foreninger i Asker kommune		90	0	-90	-100%	↘	
Klasserom, pris per rom per time for privatpersoner og lag/foreninger utenfor Asker kommune		200	210	10	5%	↗	

Fotballbaner/kunstgress trening og idrettsarrangement (Risenga og Borgen)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		385	400	15	4%	↗	
Seriespill 15/4-15/10 - idrettslag i Asker seniorlag		385	400	15	4%	↗	
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker, aldersbestemte klasser		Gratis	Gratis				
Trening 15/4-15/10 - idrettslag i Asker, seniorlag		185	195	10	5%	↗	
Trening 15/4-15/10 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker kommune		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Trening 15/4-15/10 - mosjonsgrupper/private innenfor Asker kommune		285	295	10	4%	↗	
Trening/arrangement 16/10-14/4 - kommersielle aktører, idrettslag og mosjonsgrupper/private utenfor Asker		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				
Trening/arrangement 16/10-14/4 - mosjonsgrupper/private i Asker		2 000	2 080	80	4%	↗	
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker aldersbestemte klasser		1 640	1 705	65	4%	↗	
Trening/seriespill 16/10-14/4 - idrettslag i Asker seniorlag		1 640	1 705	65	4%	↗	
Trening/undervisning 15/4-15/10 - ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		825	860	35	4%	↗	
Trening/undervisning 16/10-14/4 - ikke kommunale skoler og skoler utenfor Asker kommune		1 625	1 690	65	4%	↗	

Risenga kunstisbane - trening og idrettsarrangement

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kamp/arrangement - idrettslag, per time		595	620	25	4%	↗	
Trening i åpningstid - idrettslag, per time		Gratis	Gratis				
Utleie til ikke-kommunale skoler/institusjoner, per time		805	840	35	4%	↗	
Utleie til kommersielle aktører/idrettslag utenfor Asker, per time		Pris på forespørsel	Pris på forespørsel				

Aktiv fritid

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Aktiv på dagtid		340	350	10	3%		
Aktivitetslederkurs		Gratis	Gratis				
Bra mat, kurs		345	355	10	3%		
Frisklivstrening, 2 ganger per uke (pakkepris)		345	355	10	3%		
Hverdagsglede, kurs		345	355	10	3%		
Søvn, kurs		345	355	10	3%		
Tilrettelagte aktiviteter psykisk utviklingshemmede		570	590	20	4%	↗	
Tobakksfri		Gratis	Gratis				

Innbyggertorg

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ikke-kommersielle arrangører: leie små og store rom per time	pr time	Gratis	Gratis				
Kommersielle arrangører: leie små rom per time	pr time	220	220	0	0%	↘	
Kommersielle arrangører: leie store rom per time	pr time	645	645	0	0%	↘	

Sætre samfunnshus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i tråd med samfunnshusets formål.		Gratis	Gratis				

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Næringsdrivende: A-sal, per time	pr time	480	500	20	4%	↗	
Næringsdrivende: dusj og garderobe, per time	pr time	135	141	6	4%	↗	
Næringsdrivende: maksimums pris A-sal, per dag	pr dag	2 720	2 832	112	4%	↗	
Næringsdrivende: maksimums pris for hele huset, per dag	pr dag	3 630	3 779	149	4%	↗	
Næringsdrivende: møterom A, per time	pr time	135	141	6	4%	↗	
Private aktører: A-sal, per time	pr time	310	323	13	4%	↗	
Private aktører: dusj og garderobe, per time	pr time	95	99	4	4%	↗	
Private aktører: maksimums pris A-sal, per dag	pr dag	2 160	2 249	89	4%	↗	
Private aktører: maksimums pris for hele huset, per dag	pr dag	2 740	2 852	112	4%	↗	
Private aktører: møterom A, per time	pr time	95	99	4	4%	↗	

Tofte samfunnshus

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ikke-kommersielle arrangører: leie per time	pr time	Gratis	Gratis				
Kommersielle arrangører: leie per dag	pr dag	1 600	1 600	0	0%	↘	

Fagertun

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Helg (fredag ettermidagg til søndag ettermiddag)	pr helg	5 200	5 400	200	4%	↗	
Kveldsmøte 3 timer for organisasjoner (uten kjøkken)		620	645	25	4%	↗	
Leie ekstra timer (utover døgn/helg) per time	pr time	210	220	10	5%	↗	
Per døgn	pr døgn	3 200	3 331	131	4%	↗	

Malerhjemmet

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ildsjeler, lag, foreninger og kommunale tjenester kan bruke lokaler gratis til aktiviteter og arrangementer som er åpen for alle i nærmiljøet og i		Gratis	Gratis				

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
tråd med Malerhjemmets formål.							
Næringsdrivende: hele 1. etasje, per time (min. to timer)	pr time	280	420	140	50%	↗	
Næringsdrivende: maksimum hele huset, per dag	pr dag	2 140	3 200	1 060	50%	↗	
Næringsdrivende: nordre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	145	220	75	52%	↗	
Næringsdrivende: sommerutleie, nordre del, per uke	pr uke	4 110	4 300	190	5%	↗	
Næringsdrivende: sommeutleie hele 1. etasje, per uke	pr uke	12 330	12 850	520	4%	↗	
Næringsdrivende: sommeutleie søndre del, per uke	pr uke	8 220	8 500	280	3%	↗	
Næringsdrivende: Stemming,piano, dagspris	pr dag	Gratis	600				
Næringsdrivende: søndre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	145	220	75	52%	↗	
Private aktører: hele 1. etasje, per time (min. 2 timer)	pr time	200	260	60	30%	↗	
Private aktører: maksimum hele huset, per dag	pr dag	1 480	2 000	520	35%	↗	
Private aktører: nordre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	95	140	45	47%	↗	
Private aktører: sommerutleie nordre del, per uke	pr uke	2 050	2 200	150	7%	↗	
Private aktører: sommeutleie hele 1. etasje, per uke	pr uke	6 160	6 400	240	4%	↗	
Private aktører: sommeutleie søndre del, per uke	pr uke	4 120	4 300	180	4%	↗	
Private aktører: Stemming, piano, dagspris	pr dag	Gratis	600				
Private aktører: søndre del (1. etasje), per time (min. 2 timer)	pr time	95	140	45	47%	↗	

Folkestadhallen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Foreninger: hele huset, per time (min 2 timer)	pr time	250	250	0	0%	↘	Må ses i sammenheng med behandling av skolestruktur
Foreninger: maksimumspris for hele huset, per dag	pr time	2 700	2 700	0	0%	↘	Må ses i sammenheng med

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
							behandling av skolestruktur
Næringsdrivende: hele huset, per time (min. 2 timer)	pr time	450	450	0	0%	↘	Må ses i sammenheng med behandling av skolestruktur
Næringsdrivende: maksimumspris for hele huset, per dag	pr dag	3 600	3 600	0	0%	↘	Må ses i sammenheng med behandling av skolestruktur

Vedlegg

Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-2 077 906	-2 115 016	-2 132 381	-2 496 695	-2 446 309	-2 497 516	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-4 905 417	-5 329 672	-5 329 672	-5 215 777	-5 171 741	-5 231 684	-5 281 668
Andre generelle driftsinntekter	-275 915	-117 269	-288 800	-119 569	-118 469	-117 369	-113 669
Sum generelle driftsinntekter	**-7 259 237**	**-7 561 958**	**-7 750 854**	**-7 832 042**	**-7 736 520**	**-7 846 570**	**-7 948 325**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**6 554 183**	**6 778 642**	**6 985 360**	**7 037 674**	**6 900 777**	**6 953 192**	**7 042 590**
Avskrivninger	630 209	572 107	572 107	580 397	595 513	609 806	620 046
Sum netto driftsutgifter	**7 184 392**	**7 350 749**	**7 557 467**	**7 618 071**	**7 496 291**	**7 562 998**	**7 662 636**
Brutto driftsresultat	**-74 846**	**-211 209**	**-193 387**	**-213 971**	**-240 229**	**-283 573**	**-285 689**
Renteinntekter	-166 734	-123 400	-205 808	-116 000	-112 500	-119 000	-122 000
Utbytter	-42 141	-50 080	-50 080	-41 800	-51 800	-51 800	-51 800
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-219 595	-102 500	-92 500	-102 550	-101 100	-100 150	-104 700
Renteutgifter	450 319	586 790	659 198	600 836	586 469	620 134	650 945
Avdrag på lån	387 190	400 000	400 000	398 000	400 939	426 850	431 262
Netto finansutgifter	**409 039**	**710 810**	**710 810**	**738 486**	**722 008**	**776 034**	**803 707**
Motpost avskrivninger	-630 209	-572 107	-572 107	-580 397	-595 513	-609 806	-620 046
Netto driftsresultat	**-296 015**	**-72 506**	**-54 684**	**-55 882**	**-113 734**	**-117 345**	**-102 028**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	339 457	170 087	109 642	150 087	50 087	50 087	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	40 722	0	11 820	0	8 215	5 394	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-48 444	-4 484	-39 903	-6 809	-248	-1 063	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	117 350	76 903	105 031	63 334	106 410	113 656	89 971
Bruk av disposisjonsfond	-156 948	-170 000	-131 906	-150 730	-50 730	-50 730	-50 730
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	3 878	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**296 015**	**72 506**	**54 684**	**55 882**	**113 735**	**117 344**	**102 028**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Organisasjon, styring og utvikling	399 242	419 508	424 238	429 825	412 435	416 846	412 435
Oppvekst	2 961 047	3 030 105	3 219 685	3 223 255	3 215 318	3 222 788	3 252 378
Velferd	2 335 713	2 343 951	2 463 863	2 464 370	2 465 725	2 486 975	2 541 975
Samfunnstjenester	756 146	712 166	737 203	660 771	655 098	656 184	661 155
Samfunnsutvikling	93 495	66 935	71 787	65 178	62 823	62 823	62 823
Medborgerskap	333 433	327 349	347 750	326 131	308 354	308 354	308 354
Tjenesteovergripende	-133 912	83 646	-100 602	86 875	41 936	80 935	111 685
Sum bevilgninger drift, netto	**6 745 164**	**6 983 661**	**7 163 924**	**7 256 405**	**7 161 689**	**7 234 905**	**7 350 805**
Herav:							
Avskrivinger	94 124	103 826	100 126	108 416	123 533	137 826	148 066
Netto renteutgifter og -inntekter	99 057	105 590	105 590	117 036	129 323	139 470	147 363
Overføring til investering	5 457	87	3 642	87	87	87	87
Avsetninger til bundne driftsfond	40 538	0	11 820	0	8 215	5 394	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-48 444	-4 484	-39 903	-6 809	-248	-1 063	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	2 711	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 463	0	-2 711	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**6 554 183**	**6 778 642**	**6 985 360**	**7 037 674**	**6 900 777**	**6 953 192**	**7 042 590**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	1 123 460	1 673 825	1 710 367	1 577 164	1 541 783	1 028 485	682 100
Tilskudd til andres investeringer	24 868	15 050	29 588	14 400	14 000	8 500	8 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	131 270	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	23 920	5 000	33 114	5 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag på lån	0	0	15 300	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**1 303 518**	**1 693 875**	**1 788 369**	**1 596 564**	**1 565 783**	**1 046 985**	**700 600**
Kompensasjon for merverdiavgift	-125 657	-217 865	-221 814	-212 224	-223 404	-139 857	-70 580

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Tilskudd fra andre	-109 688	-81 840	-152 034	-147 420	-22 000	-193 000	0
Salg av varige driftsmidler	-71 231	-50 000	-74 871	-290 000	-105 000	-40 000	-245 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-129 528	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-20 297	0	-15 300	0	0	0	0
Bruk av lån	-507 660	-1 174 170	-1 214 563	-796 920	-1 165 379	-624 128	-335 020
Sum investeringsinntekter	**-964 061**	**-1 523 875**	**-1 678 582**	**-1 446 564**	**-1 515 783**	**-996 985**	**-650 600**
Videreutlån	171 644	300 000	300 000	150 000	250 000	250 000	250 000
Bruk av lån til videreutlån	-171 644	-300 000	-300 000	-150 000	-250 000	-250 000	-250 000
Avdrag på lån til videreutlån	105 193	48 600	48 600	56 100	63 700	71 500	75 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-70 584	-48 600	-48 600	-56 100	-63 700	-71 500	-75 000
Netto utgifter videreutlån	**34 609**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift	-339 457	-170 000	-109 787	-150 000	-50 000	-50 000	-50 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	29 314	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-63 923	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-374 065**	**-170 000**	**-109 787**	**-150 000**	**-50 000**	**-50 000**	**-50 000**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Organisasjon, styring og utvikling	47 090	47 000	56 893	60 000	41 000	41 000	41 000	183 000
Oppvekst	91 479	330 000	439 058	395 200	408 879	303 600	56 200	1 163 879
Velferd	297 919	110 100	110 950	230 775	418 550	140 850	45 550	835 725
Samfunnstjenester	602 382	950 425	781 310	825 075	634 450	495 535	476 550	2 431 610
Medborgerskap	84 571	236 300	322 157	66 114	38 904	47 500	62 800	215 318
Tjenesteovergripende	20	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	**1 123 460**	**1 673 825**	**1 710 367**	**1 577 164**	**1 541 783**	**1 028 485**	**682 100**	**4 829 532**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Overføringer til andre (kirkelig fellesråd)	2 400	0	4 400	0	0	0	0	0
Justeringsavtaler (vann og vannmiljø)	5 828	0	0	0	0	0	0	0
Tilskudd hovedledninger	292	0	0	0	0	0	0	0
Reservevannløsning for Åsheim vannverk	97	0	0	0	0	0	0	0
Kirke - kirkelige investeringer	3 570	3 500	961	3 500	7 000	7 000	7 000	24 500
Kirke - rehabilitering Røyken kirke	2 100	2 000	8 340	0	0	0	0	0
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	160	0	-11	0	0	0	0	0
Kirke - ny gravlund	70	0	930	0	0	0	0	0
Kirke- rehabilitering inkl nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	6 950	4 800	6 675	4 100	3 200	0	0	7 300
Kirke- istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	3 400	4 000	6 642	4 800	2 300	0	0	7 100
Kirke - Tiltak gravferd	0	750	1 650	2 000	1 500	1 500	1 500	6 500
Tilskudd til andres investeringer	**24 868**	**15 050**	**29 588**	**14 400**	**14 000**	**8 500**	**8 500**	**45 400**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Egenkapitaltilskudd KLP	1 742	0	0	0	0	0	0	0
Finansiering investeringsprosjekter	129 528	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**131 270**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Utlån - investering	20 000	0	26 400	0	0	0	0	0
Forskuttering av spillemidler	3 920	5 000	6 714	5 000	10 000	10 000	10 000	35 000
Utlån av egne midler	**23 920**	**5 000**	**33 114**	**5 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**35 000**
Sum del 1-4	**1 303 518**	**1 693 875**	**1 773 069**	**1 596 564**	**1 565 783**	**1 046 985**	**700 600**	**4 909 932**

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-2 077 906	-2 115 016	-2 132 381	-2 496 695	-2 446 309	-2 497 516	-2 552 987
Inntekts- og formuesskatt	-4 905 417	-5 329 672	-5 329 672	-5 215 777	-5 171 741	-5 231 684	-5 281 668
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-299 669	-126 850	-309 450	-129 150	-128 050	-126 950	-123 250
Overføringer og tilskudd fra andre	-919 237	-641 833	-766 581	-641 533	-641 533	-641 533	-641 533
Brukerbetalinger	-401 275	-374 658	-360 305	-314 042	-314 042	-314 042	-314 042
Salgs- og leieinntekter	-945 934	-1 064 995	-1 073 384	-1 157 132	-1 205 239	-1 250 401	-1 277 895
Sum driftsinntekter	**-9 549 439**	**-9 653 024**	**-9 971 774**	**-9 954 331**	**-9 906 916**	**-10 062 127**	**-10 191 376**
Lønnsutgifter	4 113 126	4 026 581	4 207 852	4 227 130	4 246 853	4 312 353	4 312 353
Sosiale utgifter	1 020 223	1 180 007	1 233 234	1 263 603	1 253 603	1 247 603	1 241 603
Kjøp av varer og tjenester	3 138 202	3 138 335	3 194 745	3 140 455	3 050 502	3 088 578	3 211 471
Overføringer og tilskudd til andre	572 833	524 784	570 449	528 775	520 215	520 215	520 215
Avskrivninger	630 209	572 107	572 107	580 397	595 513	609 806	620 046
Sum driftsutgifter	**9 474 593**	**9 441 815**	**9 778 387**	**9 740 359**	**9 666 686**	**9 778 555**	**9 905 687**
Brutto driftsresultat	**-74 846**	**-211 209**	**-193 387**	**-213 971**	**-240 229**	**-283 573**	**-285 689**
Renteinntekter	-166 734	-123 400	-205 808	-116 000	-112 500	-119 000	-122 000
Utbytte	-42 141	-50 080	-50 080	-41 800	-51 800	-51 800	-51 800
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-219 595	-102 500	-92 500	-102 550	-101 100	-100 150	-104 700
Renteutgifter	450 319	586 790	659 198	600 836	586 469	620 134	650 945
Avdrag på lån	387 190	400 000	400 000	398 000	400 939	426 850	431 262
Netto finansutgifter	**409 039**	**710 810**	**710 810**	**738 486**	**722 008**	**776 034**	**803 707**
Motpost avskrivninger	-630 209	-572 107	-572 107	-580 397	-595 513	-609 806	-620 046
Netto driftsresultat	**-296 015**	**-72 506**	**-54 684**	**-55 882**	**-113 734**	**-117 345**	**-102 028**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	339 457	170 087	109 642	150 087	50 087	50 087	50 087
Avsetninger til bundne driftsfond	40 722	0	11 820	0	8 215	5 394	13 563
Bruk av bundne driftsfond	-48 444	-4 484	-39 903	-6 809	-248	-1 063	-863
Avsetninger til disposisjonsfond	117 350	76 903	105 031	63 334	106 410	113 656	89 971
Bruk av disposisjonsfond	-156 948	-170 000	-131 906	-150 730	-50 730	-50 730	-50 730
Dekning av tidligere års merforbruk	3 878	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**296 015**	**72 506**	**54 684**	**55 882**	**113 735**	**117 344**	**102 028**

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	-1	0

Hovedutvalgenes innspill til Handlingsprogram 2025-2028

Asker kommune har en modell der hovedutvalgene får mulighet til å komme med innspill og prioriteringer til handlingsprogrammet før kommunedirektørens forslag foreligger. Innspillene tar utgangspunkt i vedtatte temaplaner, som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover.

De fire hovedutvalgene behandlet i april 2024 sak om innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med Handlingsprogram 2025-2028. Nedenfor fremkommer protokollen fra disse møtene.

Hovedutvalg for oppvekst (sak 18/24)

1. Med utgangspunkt i de tre samfunnsflokene og innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for oppvekst følgende innspill til prioriterte satsinger i Handlingsprogram 2025-2028:

    - Involvere barn og unge i saker som angår dem.
    - Fokus på problemstillingene dalende motivasjon og opplevelse av mobbing i skolen.
    - Fokus på praktisk læring.
    - Prioritering av fysiske læremidler.
    - Pilot på forslaget om utvalg for mobbegruppe på skolen og en gruppe i kommunen, møtes 1g hver måned.
    - Gjøre det attraktivt å jobbe i barnehage.
    - Legge til rette for at de kommunale hjelpetjenestene er mye til stede ute på skolene.
    - Møteplasser for ungdom uavhengig av aktivitet.
    - Styrke kontakten mellom yrkesveiledningen i skolen og næringslivet.
    - Ivareta forebyggende tiltak/tjenester som allerede er etablert, for å sikre gjennomføring av temaplan for oppvekst og forebyggende plan.

- Sommerskole og ferieaktiviteter.
- Bedre koordinering av tilbud og tjenester (BFT).
- Bedre nettsider, bedre informasjon.
- Fokus på tidlig innsats, for å tilrettelegge bedre på et tidligere stadium der det trengs, og også forebygge utfordringer senere (for eksempel ufrivillig skolefravær, oppleving av mobbing, utenforskap).

2. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028.

Hovedutvalg for velferd (sak 12/24)

1. Med utgangspunkt i de tre samfunnsflokene og innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for velferd følgende innspill til prioriterte satsinger i Handlingsprogram 2025-2028:
    - Styrke aktivitetstilbud til personer med nedsatt funksjonsevne.
    - Planlegge for boliger til personer med nedsatt funksjonsevne og psykisk helse og rus.
    - Styrke kvalitetsarbeidet ved våre bo og omsorgssentre ved å styrke legedekningen med spesialisering.
    - Videreføre viktig pårørende arbeid for alle målgrupper innen velferdsområdet.
    - Implementere TØRN prosjektet i de delene av organisasjonen der det er hensiktsmessig.
    - Implementere velferdsteknologi for å gi økt trygghet for innbyggerne og effektivisering av arbeidsprosesser for ansatte.
    - Styrking av ambulerende tjenester – psykisk helse og rus.
    - Økt tilbud ved Slemmestad aktivitetssenter.
    - Styrket oppfølging av barnefamilier med sosialhjelp NAV.
    - Styrking av jobbsentralen NAV.
    - Ambulerende tjenester (videreutvikling av ambulante tjenester i hele kommunen).

2. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028.

Hovedutvalg for samfunnstjenester (sak 14/24)

1. Med utgangspunkt i de tre samfunnsflokene og innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger i Handlingsprogram 2025-2028:

   Direktørens prioriterte innspill til HP2025

   - HANDLING MOT KLIMAENDRINGER
     - Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombrukslager for bygningsmaterialer
     - Redusert matsvinn
     - Fremme grønn mobilitet
   - NATURMANGFOLD
     - Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid etter nærmere retningslinjer når disse foreligger (ikke nedbygging av natur og matjord)
     - Vern av flere naturområder
     - Gjennomføre naturrestaurering
     - Kompetansebygging/veiledning (kommunikasjon) – ansatte/innbyggere/ næringsliv

   - VANN OG VANNMILJØ
     - Tiltak for ren Oslofjord/Drammensfjord/vassdrag
     - Anleggene på vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
     - Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

   - EIENDOM
     - Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
     - Energiøkonomisering/redusert energikjøp
     - Universell utforming

   - SAMFERDSEL
     - Sikker og forutsigbar fremkommelighet
     - Tiltak for å redusere transportarbeidet
     - Prioritere regulering av gang og sykkelvei langs fylkesveier
     - Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter
     - Pendlerparkering vedtatt i kommuneplan prioriteres bygd

   - NATURREGNSKAP
     - Kartlegge naturen i kommunen

2. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2025-2028.

3. Innspill, fra dialogmøte med lag og foreninger.

   Det er viktig å lytte til innspill fra brukerne, lag og foreninger.

   Utvalget hadde dialogmøte 14. mars og fikk med seg mange gode innspill.

   Et innspill som vi ønsker å fremheve, er opplevelsen fra mange lag og foreninger om at det kan være vanskelig og orientere seg i det omfattende og komplekse kommunale regelverket.

   Vi oppfordrer administrasjonen til å fortsette å holde fokus på god rådgiving og dialog med lag og foreninger, slik at søknadsprosessen blir enklere å forstå og å gjennomføre.

   God samhandling mellom etatene kan også gjøre saksbehandling enklere for alle parter.

Hovedutvalg for medborgerskap (sak 15/24)

1. Med utgangspunkt i de tre samfunnsflokene og innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger i Handlingsprogram 2025-2028:

   - Vurdere økt tilskudd til Asker kirkelig fellesråd for å dekke de økte pensjonskostnadene.

   - Vurdere å endre prismodell fra dagens «seniorlag» til 25 år, slik at lag med unge voksne utøvere fra under 18 år og opp til 25 år, kan ha gratis trening i kommunale idrettsanlegg. Det bes om en utredning om hvilke økonomiske konsekvenser denne endringen vil gi.

   - Vurdere å omdisponere 10 mill. som er avsatt til inventar i nye Slemmestad innbyggertorg til oppstart av rehabilitering av Tofte samfunnshus.

   - Styrke satsingen på Aktive Lokalsamfunn ved at det inngås en partnerskapsavtale mellom idretten og tjenesteområdene oppvekst, velferd og medborgerskap.

   - Prioritere barn og unge og sårbare grupper og arbeid mot ungt utenforskap.

   - Vurdere å ikke indeksregulere prisene i kulturskolen i 2025 og 2026.

   - Vurdere å tilføre kulturskolen økte midler fra og med 2025 for å prøve ut nye modeller for samarbeid mellom kulturskolen og grunnskolene.

   - Vurdere tilskudd til Aktivitetshus Holmen IF, 10 mill. over 2 år.

   - I samarbeid med Asker Idrettsråd og aktuelle idrettslag vurdere hvilke anlegg som kan fremskyndes og realiseres gjennom et nært samarbeid mellom kommune og idrettslag.

2. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 20252028.

Spillemidler 2025 – 2028

Idretts-, frilufts- og nærmiljøanlegg – nye søknader for perioden 2025-2028

Tabellen under viser nye innmeldte spillemiddelsøknader for idretts-, frilufts- og nærmiljøanlegg i perioden 2025-2028, fordelt på kommunale prosjekter og private prosjekter.

Kommunale prosjekter	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Borgen idrettsanlegg, kunstgress 11er rehab+lysanlegg	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Gjellum kunstgressbane, LedLys	Ikke påbegynt	Asker kommune/ Akershus FK		
Holmen ishall, rehabilitering spillflate	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Holmen kunstgressbane 1, ledlys	Ikke påbegynt	Asker kommune	799 000	266 000
Hyggen kyststi	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Midtbygda kunstgress 7er, LED-lys	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Nesbru VGS idrettshall	Ferdigstilt	Asker kommune/Akershus FK	128 776 517	12 800 000
Nesbru vgs Streetbasket	Ferdigstilt	Asker kommune	106 675	53 000
Nesbru vgs Sandvolleyballbane	Ferdigstilt	Asker kommune	475 564	237 000
Nesbru vgs Treningspark	Ferdigstilt	Asker kommune	594 696	297 000
Nesøya kunstgressbane 11'erbane, ledLys	Ikke påbegynt	Asker kommune		

Risenga svømmehall, rehab. Ventilasjon	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Røyken vgs idrettshall	Ferdigstilt	Asker kommune/Akershus FK	126 357 459	12 800 000
Røyken vgs Streetbasket	Ferdigstilt	Asker kommune	64 818	32 000
Røyken vgs Sandvolleyballbane	Ferdigstilt	Asker kommune	396 312	198 000
Røyken vgs Treningspark	Ferdigstilt	Asker kommune	601 452	300 000
Sentrum skole idrettshall/uteområder (2032)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Solli lysløype, LED-lys	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Midtskogsvann UU møteplass	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Sætre skole inkl. Uteanlegg (2028)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Sætre skole idrettshall/turnhall (2028)	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Vardåsen alpinanlegg, ledLys	Ikke påbegynt	Asker kommune		

Private prosjekter	**Status**	**Finansiering**	**Kostnader**	**Spillemidler**
Asker tennishall, rehabilitering	Ikke påbegynt	Asker Tennisklubb		
Asker golfklubb, drivingrange	Ikke påbegynt	Asker Golfklubb		

Asker golfklubb, kontor og møtelokaler	Ikke påbegynt	Asker Golfklubb	831 600	274 000
Asker golfklubb, korthullsbane	Ikke påbegynt	Asker Golfklubb		
Asker golfklubb, treningsanlegg	Ikke påbegynt	Asker Golfklubb		
Asker golfklubb, rehabilitering bane	Ikke påbegynt	Asker Golfklubb		
Asker skiklubb, lagerbygg Føyka	Ikke påbegynt	Asker skiklubb		
Asker skiklubb, rulleskiløype Føyka (opparbeidelse, asfaltering og lys)	Ikke påbegynt	Asker skiklubb		
Avgrunnsdalen skytebane	Ikke påbegynt	Hurum Sportsskytterklubb		
Bjerkåsvollen aktivitetspark	Planlagt	Nedre Bjerkås Vel		
Bleikeråsen aktivitetspark	Ikke påbegynt	Beboerforening Bleiker 3		
Borgen vel friluftspark, del 2	Ikke påbegynt	Borgen vel		
Dikemark rulleskiløype	Ikke påbegynt	Asker kommune		
Elnestangen kajakknaust	Ferdigstilt	DNT Oslo og omegn	2 753 544	909 000
Frisk arena, fotball 5'erbane	Ikke påbegynt	IF Frisk fotball		

Føyka kunstgressbane 11er, rehab	Ikke påbegynt	Asker skiklubb	14 000 000	2 600 000
Holmen IF - klubbhus/aktivitetshus	Planlagt	Holmen IF		
Holmen kunstgressbane II, Ledlys	Ikke påbegynt	Holmen IF	503 810	167 000
Holmen kunstgress - Lillebanen	Ikke påbegynt	Holmen IF		
Holmsbu IF's baneanlegg	Ikke påbegynt	Holmsbu IF		
Hovenga idrettshus, rehabilitering	Ikke påbegynt	Huringen IL		
Hovenga rehabilitering, lysløype	Ikke påbegynt	Huringen IL		
Hovedgården fotballhall	Ikke påbegynt	GUI sportsklubb		
Huseby O-kart	Ikke påbegynt	Hurum O-lag	145 875	49 000
Hyggen fotballbane gress, rehabilitering	Påbegynt	Hyggen IF		
Høvikvollen o-kart	Ikke påbegynt	Røyken orienteringslag		
Kjekstad golfklubb, lysanlegg	Ikke påbegynt	Kjekstad golfklubb		
Kjekstad golfklubb, rehabilitering 18-hullsbane	Ikke påbegynt	Kjekstad golfklubb		

Kjekstad golfklubb, treningsbane	Ikke påbegynt	Kjekstad golfklubb		
Kjekstad golfklubb, 9-hullsbane	Ikke påbegynt	Kjekstad golfklubb		
Lynjordet parkouranlegg	Planlagt	Billingstad IL		
Lynjordet skatepark	Planlagt	Billingstad IL		
Nærsnes idrettspark, fotballbane	Planlagt	NÅIF		
Nærsnes idrettspark, friidrett løpebane	Planlagt	NÅIF		
Sletta klubbhus	Planlagt	Sætre Graabein IF		
Sletta lager/garasje	Planlagt	Sætre Graabein IF		
Solli skianlegg, garasje	Planlagt	Skiforeningen		
Spikkestad 11'er kunstgress	Ikke påbegynt	IL Ros	10 914 118	3 600 000
Spikkestad kunstgress 7'er	Ikke påbegynt	IL Ros	4 223 554	1 400 000
Spikkestad freesbegolfbane	Ikke påbegynt	IL Ros		
Spikkestad garasjeanlegg	Planlagt	IL Ros		
Spikkestad lysløype rehab	Påbegynt	IL Ros	1 200 000	600 000
Spikkestad skihytte rehab	Planlagt	IL Ros		

Spikkestad stadion, ballbane I	Ikke påbegynt	IL Ros		
Spikkestad stadion, ballbane II	Ikke påbegynt	IL Ros		
Spikkestad sykkelløype/pumptrack	Ikke påbegynt	IL Ros		
Torvbråten sprintløype	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torbvbråten langrennsanlegg og skileik	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torvbråten skileik	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torvbråten skileik øst	Ikke påbegynt	Bødalen IF		
Torstad ungd.skole, nærmiljøanlegg	Planlagt	Hvalstad IF	391 975	195 000
Transmatorn pumptrackbane/sykkelløype	Planlagt	GUI		
Villingstadåsen o-kart	Planlagt	Røyken orienteringslag	421 875	140 000
Vollen aktivitetspark (ev.delprosjekt nærmiljøanlegg)	Ikke påbegynt	GUI		
Vollen padeltennis	Ikke påbegynt	GUI	2 530 000	600 000

Idretts-, frilufts- og nærmiljøanlegg – fornyede og gjentatte søknader i 2025

Tabellen under viser fornyede og gjentatte spillemiddelsøknader for idretts-, frilufts- og nærmiljøanlegg for 2025. Dette er en venteliste basert på søknader som ikke fikk spillemidler i 2024.

Prosjekt **Idretts- og friluftsanlegg - i prioritert rekkefølge (kronologisk etter når søknad kom inn)**	**Status**	**Finansiering**	**Kostnader**	**Spillemidler**
Drengsrud skole aktivitetspark (deltilsagn i 2024; kr.1 921 000)	Ferdigstilt	Asker kommune	11 185 010	779 000
Torvbråten flerbrukshall	Ferdigstilt	Asker kommune	56 743 781	10 400 000
Leikvoll C Flerbrukshall	Ferdigstilt	Asker K./Viken FK	142 339 234	13 000 000
Hvalstad skole idrettshall	Ikke påbegynt	IL Ros	115 891 995	4 300 000
Nesøya skateanlegg	Ikke påbegynt	IL ROS	5 906 250	1 968 750
Hvalstad klubbhus	Ferdigstilt	Hvalstad IL	1 528 750	300 000
Slemmestad IF, rehab kunstgressbane 7'er	Ferdigstilt	Slemmestad IF	2 405 045	500 000
Torstad ungd.skole, kunstgressbane 7'er	Påbegynt	Hvalstad IF	4 731 222	1 300 000
Kana o-kart	Ikke påbegynt	Hurum orienteringslag	160 585	54 000
Føyka kunstgressbane 11'er, LedLys	Planlagt	Asker kommune	1 768 812	589 000
Solheim kajakkanlegg, bryggeanlegg	Planlagt	Asker skiklubb	703 000	2 110 899
Dikemark klubbhus	Påbegynt	Dikemark IF	17 826 301	2 600 000

Dikemark lagerbygg	Påbegynt	Dikemark IF	2 155 384	500 000
Borgen aktivitetspark	Ferdigstilt	Asker kommune	6 013 745	2 004 000

Kulturarenaer – søknader for perioden 2025-2028

Tabellen under viser spillemiddelsøknader for kulturarenaer for perioden 2025-2028.

Prosjekt	Status	Finansiering	Kostnader	Spillemidler
Holmsbu kunstmuseum, rebhabilitering samt lyssetting av utstillingslokalene	planlagt, påbegynnes 2025	Asker kommune	under utredning	under utredning
Sætre barneskole, kultursal og øvingslokaler	planlagt, påbegynnes 2025	Asker kommune	under utredning	under utredning
Sekkefabrikken kulturhus i Slemmestad, Ombygging/rehabilitering	planlagt, påbegynnes 2025	Asker kommune	under utredning	under utredning
Østre Asker Gård – kulturlåve	Ikke påbegynt	Asker kommune	30 000 000	5 000 000

Langsiktig investerings- og driftsanalyse 2023-2042 (LIDA)

En langsiktig investerings- og driftsanalyse er et viktig styringsverktøy for å sikre kommunens økonomiske bærekraft fremover. Asker kommune forventer store demografiske endringer som vil ha stor betydning for samfunns- og tjenesteutviklingen og kommunens økonomi.

Formålet med LIDA 2023-2042 er å vise framskrivinger av kommunens økonomi basert på prognoser for demografiske endringer. LIDA er utarbeidet med bakgrunn i vedtatt Handlingsprogram 2023-2026. Dokumentet ble lagt frem for kommunestyret som en del av sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2024-2027 (sak 38/23).

Metadata om indikatorene

Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Indikatorene er presentert under de enkelte satsingsområdene i handlingsprogrammet.

Tabellen under viser kilde og oppdateringsfrekvens for de ulike indikatorene. I tillegg gis det en kort kommentar knyttet til et fåtall indikatorer som det siste året er tatt ut av indikatorsettet.

Økonomi			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft			
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	Asker kommune	Årlig	
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	SSB 12143	Årlig	
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	Asker kommune	Årlig	
Vedlikehold per m2 i formålsbygg (> 140 kr/ m2)	SSB 12905	Årlig	

Medarbeidere			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle			
Sykefraværsprosent	Asker kommune	Årlig	

Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen			
Medarbeidere og lederes opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere			
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Medarbeiderundersøkelsen, KS	Hvert andre år	
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	PAI-registeret, KS	Årlig	
Andelen heltidsansatte	PAI-registeret, KS	Årlig	
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	PAI-registeret, KS	Årlig	

Samarbeid for å nå målene			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold			
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Innbyggerundersøkelse, Sentio	Årlig	Fra 2022 oppdateres tallet hvert andre år eller oftere.

Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Ungdata	Hvert tredje år	
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	SSB 10824	Årlig	
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at butikker, spisesteder og andre servicetilbud er lett tilgjengelig	Folkehelseundersøkelsen, FHI	Hvert tredje år	Undersøkelsen gjennomføres høsten 2025. Ny indikator.
Andelen innbyggere 70 år og over som trives i nærmiljøet	Folkehelseundersøkelsen, FHI	Hvert tredje år	Undersøkelsen gjennomføres høsten 2025. Ny indikator.
Andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt etter lokale lavinntektsgrenser	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Ny indikator. Denne tar utgangspunkt i kommunemedian, og er derfor ikke direkte sammenlignbar. Barn er definert som 0-17 år, lavinntektsgrense er EU60.
Andelen ungdomsskoleelever som aldri har deltatt i organiserte fritidsaktiviteter (organisasjoner, klubber, lag eller foreninger)	Ungdata	Hvert tredje år	Ny indikator.
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med sitt lokalmiljø	Ungdata	Hvert tredje år	Flyttet fra delmål 7.1 til delmål 3.1. Dette fordi andre indikatorer som beskriver lokalmiljø og nærmiljø ligger her.
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkludrende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser			
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	Valgdirektoratet	Hvert andre år	

Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best	Lokaldemokratiundersøkelsen, KS	Hvert fjerde år	
Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Lokaldemokratiundersøkelsen, KS	Hvert fjerde år	
Endring i valgdeltakelse 80 år og over i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	SSB 12812	Hvert fjerde år	Ny indikator.
Endring i valgdeltakelse 20-24 år i kommunestyre- og fylkestingsvalget fire år før (prosentpoeng)	SSB 12812	Hvert fjerde år	Ny indikator.
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling			
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Asker kommune	Årlig	Fra 2022 oppdateres tallet årlig.

Bærekraftige byer og samfunn			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling			
Befolkningsvekst	SSB 01222	Årlig	
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	SSB 04861	Årlig	

Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	SSB 07984	Årlig	
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Asker kommune	Årlig	
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med kollektivtilbudet	Ungdata	Hvert tredje år	Ny indikator.
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at offentlig transport er lett tilgjengelig	Folkehelseundersøkelsen, FHI	Hvert tredje år	Undersøkelsen gjennomføres høsten 2025. Ny indikator.
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering			
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	SSB 13143	Årlig	
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsleveranse)	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	SSB 13144	Årlig	
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	Bedre vann	Årlig	

Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år)	SSB 11787	Årlig	
Forurensning fra avløpsnettet som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	Bedre vann	Årlig	
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvenense av uønskede hendelser			
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	Ungdata	Hvert tredje år	
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	SSB 08487	Årlig	
Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris			
Antall nye boliger per år	SSB 05940	Årlig	
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter eller rekkehus	SSB 05940	Årlig	Erstatter "Andel nye boliger i kommunen som er leilighet eller rekkehus". Nå er det enklere og tydeligere fremstilt hva som inngår i hvilken kategori, og leiligheter og rekkehus kan slås sammen ved behov.

Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	SSB 05940	Årlig	
Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet			
Andelen innbyggere som er eksponert for verdier høyere enn luftkvalitetskriteriene på 5 µg/m3 for fint svevestøv (PM2,5).	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Erstatter "Konsentrasjon av finkornet svevestøv (PM2.5), mikrogram per kubikkmeter luft". Indikatoren er endret til å vise andel personer eksponert over luftkvalitetskriteriene for fint svevestøv (PM2,5).
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	Asker kommune	Årlig	
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk			
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	SSB 06505	Årlig	Tallene reberegnes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	SSB 06194	Årlig	

Handling mot klimaendringer			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner			

Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO2-ekvivalenter	Miljødirektoratet	Årlig	Ett års etterslep.
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	SSB 10314	Årlig	Ett års etterslep.
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt klimamål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Innbyggerundersøkelse, Sentio	Årlig	
Andelen reiser som foretas med sykkel	Nasjonal reisevaneundersøkelse	Ukjent	
Antall kilo matsvinn per innbygger	Asker kommune	Sporadisk	For ressurskrevende å gjennomføre årlig.
Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	SSB 12241	Årlig	Tidsserien er korrigert på grunn av justeringer i målemetode.
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	SSB 12241	Årlig	Tidsserien er korrigert på grunn av justeringer i målemetode.
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser	Asker kommune	Årlig	
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Asker kommune	Årlig	Fra 2024 vil vi få årlige tall på dette.

Energibruk i kommunale bygg (kWh)	Asker kommune	Årlig	Målingen er uten graddagskorrigering (tar hensyn til utetemperatur og lokasjon). Årsaken er at kommunens energioppfølgingssystem foreløpig ikke er lagt inn med graddagskorrigering på alle bygg. Når dette er på plass, vil indikatoren måles med graddagskorrigering.
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	Asker kommune	Årlig	Tidsserie er korrigert grunnet tidligere feilrapportering.
Mengde direkte klimagassutslipp fra veitrafikk, tonn CO2-ekvivalenter	Miljødirektoratet	Årlig	Ny indikator.
Antall kilo ombruk i kommunal regi	Asker kommune	Årlig	Ny indikator. Alt avfall som kommer inn til kommunale gjennvinningsstasjoner og mottak veies, og veies igjen ved salg/ombruk.

God helse			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død			
Andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Etterslep.

Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	Ungdata	Hvert tredje år	
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Folkehelseundersøkelse Viken	Ukjent	
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	Ungdata	Hvert tredje år	
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Etterslep.
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	SSB 06445	Årlig	
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Folkehelseundersøkelse Viken	Ukjent	
Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har hatt psykiske plager	Ungdata	Hvert tredje år	Ny indikator. Sammensatt av 7 items på "Hopkins symptom checklist". Indikatoren viser hvor mange som i gjennomsnitt svarer at de minst er "ganske mye plaget" av disse symptomene.
Andelen innbyggere 70 år og over som opplever at «mine sosiale relasjoner er støttende og givende»	Folkehelseundersøkelsen, FHI	Hvert tredje år	Undersøkelsen gjennomføres høsten 2025. Ny indikator.
Andelen ungdomsskoleelever som har minst én fortrolig venn	Ungdata	Hvert tredje år	Ny indikator.
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid			

Andelen årsverk med fagutdanning i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	Helsedirektoratet	Årlig	
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov			
Andelen innbyggere 80 år og over med instituasjonsopphold	SSB 12209	Årlig	Estatter "Andel over 80 år som bor hjemme". Tidligere fremstilling var noe missvisende da ikke alle uten institusjonsopphold bor hjemme.
Andelen innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	SSB 12209	Årlig	Ny indikator.

God utdanning			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersmfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse			
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	Elevundersøkelsen	Årlig	
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	

Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	Foreldreundersøkelsen	Årlig	
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen			
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Foreldreundersøkelsen	Årlig	
Andelen barnehagebarn som har en god venn i barnehagen	Trivselsundersøkelsen	Årlig	Ny indikator. Spørreundersøkelse til 4-5-åringer i barnehagen, utført av Rambøll.
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring			
Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/ seks år	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Ett års etterslep.
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Utdanningsdirektoratet	Årlig	Finnes ikke tall til og med 2023 på grunn av avlyst eksamen.

Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap			
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	Ungdata	Hvert tredje år	
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	Elevundersøkelsen	Årlig	
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	Utdanningsdirektoratet	Årlig	
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	Kommunehelsa statistikkbank	Årlig	Målgruppen er endret fra 16-25 år til 15-24 år på grunn av endringer i statistikken.
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene reberegnes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling			
Indikator	**Kilde**	**Frekvens**	**Merknader**
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer			
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	Innovasjon Norge og Forskningsrådet	Årlig	
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	SSB 13470	Årlig	
Andelen installerte smarte vannmålere	Asker kommune	Årlig	
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet			

Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	NKOM	Årlig	
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for fiber / fastnett med minst 1 Gbit/s	NKOM	Årlig	Erstatter "Andelen husholdninger med fiber/ 1GB fastnett ". Oppdatert ordlyd til nåværende standard.
Andelen husholdninger med mobil bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	NKOM	Årlig	Erstatter "Andelen husholdninger med 5G". Oppdatert ordlyd til nåværende standard.
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping			
Total plassering i Kommune-NM	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene rebergnes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år.
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Akershus	NHO Kommune-NM	Årlig	Tallene rebergnes årlig og tidsserien kan derfor få små justeringer fra år til år. Tidsserien er oppdatert i 2024 med tall fra Akershus. Tidligere var det tall for Viken.
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	SSB 01222 og SSB 07984	Årlig	

Disse indikatorene utgår	
Indikator	**Kommentar**
Innbyggere over 75 år innlagt på sykehus med hoftebrudd, per 1000 innbyggere	Finnes ikke lenger måltall for dette
Antall registrerte patenter i Askersamfunnet, per 100 000 innbyggere	Vi ser ikke at dette er en god indikator for å måle innovasjon i kommunen. Vi håper å kunne erstatte denne med en bedre indikator i fremtiden.

Andelen kommunale anskaffelser hvor klima/miljø er vektet enten i tildelingskriterier, kvalifikasjonskrav eller absolutte krav til produktet/tjenesten	Det er lagt inn i kommunens anskaffelsesregment at klima/miljø alltid skal vektes, denne andelen vil defor bli 100% ved hver måling fremover.
Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus eller leiligheter	Erstattes av "Andelen nye boliger i kommunen som er rekkehus. Leiligheter telles allerede i en separat indikator.
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for mobil 5G	Erstattes av "Andelen husholdninger med mobil bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s". Mer relevant ut i fra et beredskapsperspektiv, oppjusteres til 100 Mbit/s ettersom forrige hastighetvar nådd.